/ Birgitta

Heliga Birgittas levnad

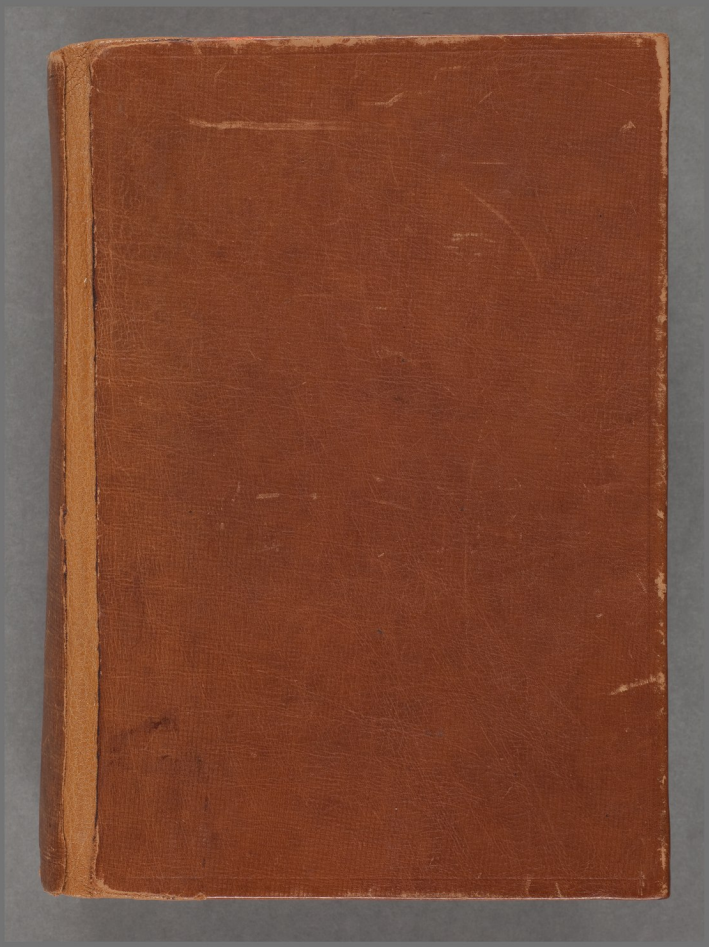

Handskrift A 33

Tillkomstår ca 1450
Digitaliserad år 2014

KUNGL. BIBLIOTEKET
National Library of Sweden

A 33

A 33

Kungl. Biblioteket,
STOCKHOLM
Handskrifter.
№ A 33

Gammal nummer på ryggen 47.
Antiqvitets Arkivets märke A. 33.

Tryckt i Fornskrift Sällskapets Samlingar 1857, 58.
/Häftena 29, 30/.

Birgittas lefnad /sp. 1–64/ tryckt i samma samling
/Häft. 4/ Vadstena Kloster-Regler.

Asste Sanct sste asste on gr[illegible]

I

Heliga Birgittas
Uppenbarelser
1-3e Boken.

Trycht 1857, 58

Gammal Hänvisning 47.
Riksarkivets Arkivets signatur A 55

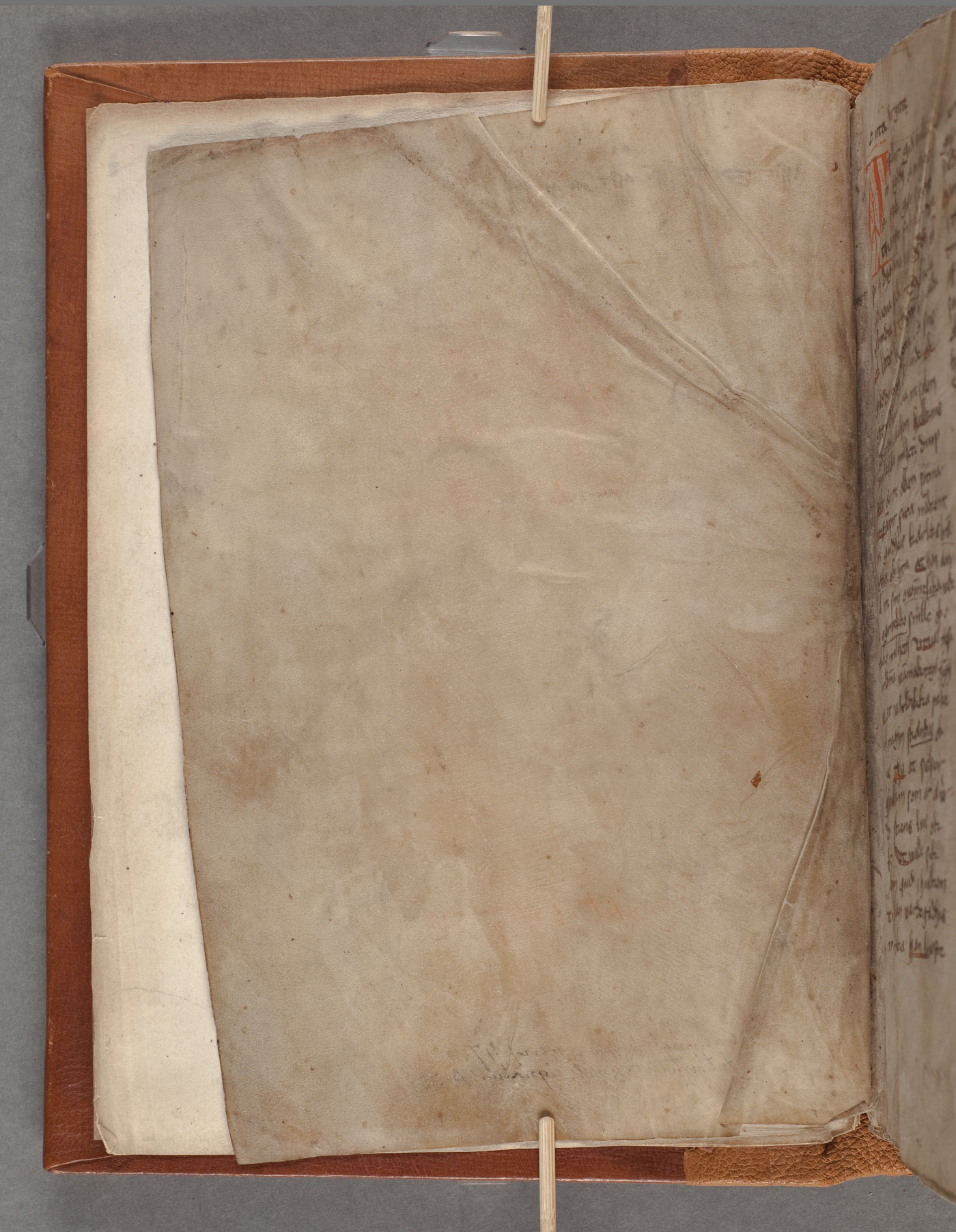

De vita beata.

Vbefullir guds hulle
om dygdh ok mak
ok frøyt giffw sino
tiampto folke vppe
sin. ¶ dygdana hoffh ma
nskona sak. tha takskelika
tilbinda ¶ thy halgha dida
ok lator hona wardha sins
guddoms kunnskande ok
sto hona taka m̃ salom
dygdha okelsom hullins
vndarlika milsetz dup
fult ar m̃ allom sotna
umfalpnir swa makomit
m̃ gudhelik kærlek bre
dazka ok hita at han ær
sial m̃ sino owinelika walde
ok ogrepelika smille ok o
talike milsetz vrual thessa
wa-ldena wanabragh thigh
swa at wa-lbiuka praste
ran magthin standas ok
stirnas thy at sialfwn
gin hullrin som ær a-w
dheliz stens lyws ok
filsit. Orwalde sak
somfelum guds ¶ hullrom
thz han wardogadhis
madom taka han lawste
somfna ¶ somfdoms alsto
ghsa. ok ainkom til ain
halds ok renlekyo faghindh
han mfordhe. ¶ wa-ldena
¶ thessom yesta waldsins
tima stam bingstum fodda
aff a-rlikasta gota skakt
swa som wallotrande yrth
ok faghrasta akeorw ¶ gudz
huse. hon war samdinga
dotter. godlek sins. vndbindh
liws ¶ gudhelikom umgan
gilsom. ¶ halaghetz vidfrægd
hoghtidhelikom ok klar. ¶ thalo
modhe ok ødmiukt. pryth
m̃ alla dygdha ok gudheli
ka sidha faghrindh. m̃ hul
kom hon styrdhe mangha
fram synda vallo. Ok halla
de thin til guds dyrkan
m̃ halaghom kænedom
Ok for thy at hon astrinda
de sins birudh goma thryc
reno ok soto vm samptul
se m̃ gudhelikom astrdelso
af allom sins hiærta roto
Vardh hon wa-rdogh ath
hallas biudh aff hono m̃
gudhelike sterins smille ho
ghelikare ain samtake and
swa ath hon wa-rdogh wardh

mæga tu, twa ok þreff
þra tal nyght kirkiar ok
klostes. Hans hiuff war
ok mykit gudhelikum ay
tho ionge hon sina sposto
udhelikhz ok troge sik
o mana eghen apt wal
ena mannu. Duamio sfor
ulkit ey klostor fo forsma
the h[an] damande hona
ho sra-dogha ward. Um
sama natena syntis the
ermone en hedhi-likum
mamskia sighande hwi
forsmadhe thu mina thid=
ansto gimo sighande hona
ward hosh sra-dogha thul
skit ey ar sant. thy skalt
thu vita gat nak skal la=
ta framga aff hane ena
doctor. mz hulke nak vil
gora mina samsæt ok swa
mykla nadh at alle skulu
vndra thi vppa ok annal
mine vini skulu vndra
ppa hane. Thanradh hana B
edhe bar hona i sino qui
. Tha hande thz swa at
n wadh en tima mz ske
n skynbrotta a eime haff
o. hwa mange man
ok mor vnknadhe an
en vnkesme hoffdinge bæ
hona til landz. i mykelom
wadha ok arwodhe. I nasto
natine thi epter syntis
hane en mamskia. i skma
de kladom sighiande hw
wast thu fraist af dodhem
for thy godha som thu bæ=
i thimo quidh oppostra thy
thz mz gudz kærleck thy
at thy ær thik aff gudhi
gifwit Cf. the natine som
sra bi-sra war sodh saa
kirkio pstin hulkin som
wa en gudhelikim man vdh
nasto sokna kirkiona. na
han wæra a gudhelikom bono
swa som ech kunst sky. ok i
skymo ena ramf. sitiande oc
hawande ena book. i sinne
hand. han vndirade mykit
thi vppa hwat thz skulle
wara. Tha sagdhe en rost
honom swa byrgere ær
sodh en doctor. hulka rost
hoir as skal ow war ldena
epter thz ath hon war
sodh tha war hon thry
at swa at hon gath ey
redhelika talat. i thri
dha asinne anda sit. hon
swa fulkompit maul ath

Byrger
Pater
ejus

hon talade fulkoplikare än
swa alroghom barnom är-
nat likt at tala häna mo
dhr hulkin som war ful
köpslikin i mägom dygdho
varth thr apt siwk ok
forcinste ok forz sagdhe
sin dodh nakrom daghom
for än hon doo Thantidh
hon saa sin hysbonda ok
andra grata ok sorghia
sagdhe hon. hwi sorgthin i
ympnt lanste haw tak hut
lisuath. nw är haldin glä-
dhandis. thy at tak är-
fullath af cno wallogthom
hira Thr apd wal signade
hon bonda ok barn ok sop-
nadhe i gudhi Ok än swa
som wi kasom af sto rothe
bapta ok sto nicolas. opta
forstulla for addrana
godhsleckin at barnomen
til wagher mere gudz nadh
ok blisw om thin til andan
Swa ok af sta bingta
barndom ok tio gudz nadh
om hänc) Ok nar hon wa
siw ara gamol saa hon
thwart ass sme sang cco
altara ok ena fo i skimade

hladom stiande nw altare
hawande ena kinno i sme
hand ok sagdhe til hänna
o bingta krom hnit. tha hon
krom til sma. tha sagdhe
fy. vilt thu hawa thessa
kronona. he sagdhe jak vi
lia hona haw. firum sate
kronona owr[ä]na howdh
swa at hon gramb[ä]r fran
de kronona or kil hi[ä]na
sith hawdh. ok ginstan bat
hwarff the synin af hänna
syn tho bort gik hon alde
ass hänna ämmisse Mar
hon war tio ära gamul
hörde hon pdicam i emne
kin bio af ahu xpi pino
ok the pdicanina ordh
smakade hon swa sotelika
at i napto nattime thr
apt saa hon ahim xpm swa
sam i the samo stundme ha
ffestan ok han sagdhe hä
ne See hwinu ath är pla
gadh. hon wantande thz
wara giort tha ginstan.
ok swarade o min sote hira
hwar haw thik thetta gor
Han sagde the sommi
sorsma ok glömt min se
lek Ok thr apt infest
ahu xpi pmo warkin

swa hettelika ok hæi-lika
i hæma hyttæ at hon gat
siallan, minne appa thin vra
grat, ok tara. i thy sama
a-ero(sæth hon vidh kompo
gha ging mz flerom iosfru
ok ængpladhes mykit en
dadh. i smo ygh ath hon gat
ey gron sina ging som
hon vande) Ok tha in gik
hæma modhi- syster (som wa
mykit gudhelikin ok he
dhi-likin fo.) til hulkra
gomo hon war kommin apt
sina modhi- dodh (ok sa
ena oktinoghra romf- stria
mar- hane ok gora hæma
ging mz hane ok the okti-
noghra romfin- borth hwarff
gingan vidh hæma mgang
ok hon sporthe birgitto att
hwar the romfin- wa som
gingena grordhe mz hane
Birgita swaradhe ok sag
dhe sik ængan oktinoghan
hawa seet aydhi- syster ha
na skodhadhe gingena
ok fan hona swa wal ok
konstelika wara grordha
r allom thin som hona sa
fr. grafft vndirstanda. ath
thokk ging hordhe ey alswa
spadhom ok vngom aldi-vta
til hordhe gudhelikro vysdom
Thy gomde the sinum the
gingena mz halighe domom
swa som nakot halaght thigh)
vm ena nath in gik fore
sagdha sinum konlika i romfin
na sopn hwe ok fan the
birgtam makina standade
a knæm for sine saingh ok
bidhia til gudz mz tarom
ok wante hona thz gora
aff sine hugho ostadhogtho
hætteliki hetth ok bodh hænta
hima dn swa hwath som hon
talbin-dhe ath wt i-akthia
hima ow romfima i-ygh sum
din-bræst limin. i sma stukke
ffirum vndrade mykit thi-
vppa ok sagdhe hwat grordhe
thu birgta hwath ey hawa
ymonga kænt thik makra
falsa bone romfin- swarade
mz tarom sighande ney nu
fo Vtan iak vpstodh aff nu
ne sang ath loswa ham
ok hedhra som grik er aldrigh
nær ok redoboin til hialp
ffirum sporthe hwa di- thin
som thik hialpir- romfin

swarade alla ypt som
korffestin war for wara
skuld hullkin oak saa of
aff thim daghena til bur-
dhe the fik at alska hona
alz hedhra meer an for
ey kunne apt nar hon
ertidh lokt mz androm
ofrien saa hon diafwllin
radhelika ledhan fyggia
ok wanskapadhan swa
at han dradha fyntis hafwa hi
hon wardh radh ok for
sina seng allin bona hws
hwa diafwllin fyntis ha
ne anradh ok sagdhe
antite ont forma rak go
ra thik. Oran ypt som
korffestin war gisw mik
the til thol of Makirom
drom the apte sagdhe hon
sine modhe fyftin alla sa
mind aff thim fyftin thingo som
hanne fyntos. Hullkin som
hanne bodh at hawa thz
lonkkir ok tyfta vppa guds
ok alska han ow al thing
oc goma sik for losom lato
hon afrudade aff allo hukra
at goma rofdom alla sino
kifo dagha Oran hana
frandir nedhgadho hona
al ippromala the vilde hon
hedin hafwa tik dodhin
an gagir til gipramala of
Oc sta bingra from til
laghkkin aldir wardh
hon risum ano finallo
mart ok gaskom til hona
lagh som kinge dygdhe
fakom fadhom. Ware the
badhin thak guds at mano
An hon som af sino grunde
wa sokt mz guds ord ok
vptand mz gudhelikey kerle
leke hita. satte alla sina
astindan til guds ok wakra
de hogghelikast ath ey skul
le nokot wrangt talas vm
hanne. ok ath ey skulle na
kro giswas til fylle ath bak
tala hana hsw ne allin
athgsw. thy flydhe hon
al losfat ok kratt ok alla
the stadha ok maximskior
aff hullkom hon matte y
nakro wrango mattas
hafwande mz sik stadh ho
funska thgamsto amor oc
folghara of ok thr til
at hon skulle ey gisw a
dugplenom makt at fsta
sik. hatade hon lata ok
adhnadhe sik y dygdelik
gingom. studam mz sin

Capit

Lekte

Strain

Thol

O. 3 plm:

thiamsto ẏmon ve hande
masso kladhe ok annor tholik
thingh til gudz hedh ok dyr
kan ſtridom di-wadhande
til ſins ainneſtins myrtelikhz
ok gagn ſtridom owlasa
de halghra mana liſwne
ok bubliam hulka hon haf
dhe kare ſwa ſek vppa ſwan
the ſtridom horande masso
ok gudhelikit ambet ok
pdican ok ſtundom thz ſom
mera annodhe war. ſokte
hon klooſter ok dom kirkia
ganande a ſmo ſotom at
hon matte thz aflat thz
gia ok ſmalla klokka p
dican hora thz mz war hon
mykit adhim ok birtrande
a gudhelikom bonom mz gra
tande tarom ſwa ath nar
hana huſbonde wa ey nar
hane. Waka dhe hon nar
alla natima. ẏ gudhelikom
bonom ok myrkadhe tha
ſorkika hadha ſangh ok
kladhe. ok ſpadhe ey ſmo
likama aff plukth ok kna
fallom ok idhelikika badh
hon gudh gifwa ſik ok bewi
ſa nakri quamelika matto
til gudhelika bona ok ſwa
wadh hanne vndertakka enadh
ingurtin ſaghe ta bon aff
was hira thu opi pmo ok
aff hane war dhogaſta modhe
maine loſwi ok liſwne. hul
ka bon hon ſwa ſtadhelikka
ghole ẏ ſino animſe at hon
kas hona hwarn dagh ſidha
ok comſu maka ſagdhe
hane vm ſidhe. ẏk forſkul
kadhe thik the bonna kas
thy hona ok thu ſkalt ſo
kias mz mins ſons hugnadh
hon ſtiptadhe ſik idhelikka
ok haffdhe gudhelikin ſtra
fadhe dyran maſtwa
gudhelikom visdom. hulkom
hon lydde. ẏ allo hoghom
thingo han ſagdhe opta
ſmo hemelikan vmo. ẏ thesſe
ſtinne ſyns nakat kroma
ſkolande nadha tetin thy
at hon gretar meer mm
ſo lynder an ande matto
ok ſtorſto lynder. ok anbate
ẏ ſino ordhom alle ſingom
katir hon oranſakath. Thon
thorfaſtadhe alla ware ſu
aptna ſte tmſ corpis yo
ſohis bapte ſohis ewan
geliſta kairiteſ Dnom
ſri olaus ewia agnetis

mare magdalene om stof
ok tofastade hon optta
tha hana bonde ok andre
thankte hona kraftelika
atta ok fle waro the da
gha um arit. i hulkom
hon fastade an the hon
rath ok alde vilde hon
atta til thes hon kande
sik mattra. Hon fastadhe
idhelika tha hon kome
rath hema ok atir-giok
sik lonlika aff kraftelh
from krost. ath hon skulle
ey mat-kuas aff sino bonda
alla androm. hon gaff
mykla ok rika almosor
ok war siwkom ok sarko
mild ok warkosam modhe
hafwande stort hws skipat
til siwka ok fatalda ma
nisko vidh-thorft hul
kom hon fraff opta tha
me mz mykle odmiukt
thwande ok kyssande the
ra fotr- ok klar hon
war ennadh swa wadhe
lika stadh. i bam byrdh
at the ymor som nar
hane waro wanhopados

In future 3 plural of imperf

af hana tyfwe tha sagho
the valzande swa som ena
manisko. i sellis tiladho
bradhelika myranga ok
fria vidh hana sangh ok
hamna alla hana limi ok
gimstan the manisken
ut gik. ssodde hon bam
vtan allan wanda swa at
alla the ymor undradho
thz vppa som nar hane
waro. thy ath vtan raff
war the manisken gudz
modhr maria swa som
hon fraff sagdhe hanne
sidhan. tha thu hafdhe no
dh ok kiifs wadha. i bam
byrdh mgik rak til thym
thafwande thik thy tilba
thik mykit alsha mik of
di-wodha thy thz vm at
thym bam wardhym mm bam
ffor hulkit hon vppfostrade
sin bam mz mykle atwakt
hafande thm mz gudhelika
sidhom at the skulle ey
makot moth gudh gora
ok andwardadhe thym gu
dhelikom ok smallom ma
nisklom aff hulkom the ma
tte hafde i godho hwadha

aff sins iosues bapta uppinba
radhis hane ok sagdhe
ffor thy ath thu gratt thy
at thim son giordhe mote
mik ey fastande min ap
ton ok ulle haldin ath
jan thiante mik an ath
jan ware fromigin Thy
skal uk hialpa horo ok
wakna hans ms minn wak
ir C Hanna husbonde hus
ins som war frombir ok
valloghir man ok sarlika
nakroghir . j fromigsins ra
dhe seande hana dygdhe
lika lisune kristadhis ha
j hana godho gerningom ok
helsamo ordom . ok vande
sik til at lasa the tidhe
ok bone som waro til guds
hedhir ok halgha mana
ok the bokir som honom
hando laghi ok retuisa thir
han idhnadhe at fulkop
na om alle sine maket ok
droghi sik fran waldsma
kedhi ok fafango ok fro
migpsins gradh swa my
kit som oghskikat war
ok graff sik allan til ath
thidna gudhi ok gora ra
tuso C ok for thy ath
the waro badhim heet ok
bernande til guds thiamst
ok dyrkogha thy foro the
pilagrims ferdh in my
klom ok storom trostnadh
ok armodhe til sce iacobs
stadh ok andra halgha
mana stadha ok nar the
heem foro wardh han har
dhelika sinnkir ok thir
aff angelados hon onskt
. j simon iuggh . til thes sins
domisig tedhis hane ok
sagdhe . jak ar domisig
hullum som sandir wa
ra aff rom ok til thetta han
dit at pdica guds ordh
ok for thy . ath thu gesta
de mik in sarlike gudhe
liker thy skalt thu thy
vita ath gudh vil bringa
warldine sin ulia in thik
ok aff thu andwardadh
j minna grimo . ok thy skal
uk hialpa thik ok thz
dr thik til tekin at thin
bonde skal ey nw dop C
Sidhan sagdhe hon thir sa
ma stadz . j andeliche sin
ne hon skulle fara
af thesse warldine thir

apt̃ hem komo the badhin til
sit eghit ok leswadhe stadhe
fikа mællan sin at halda
renlek ok myswa sik i
klostet ok i the samo ak-
time) tha doo han

Nær sins bonda dø-
dh forlat sta birgta
varldena ok vnskip-
te sin kladha bonadh ok
tha hana næsto vin dui
tadhe hona fore breth vm
skipte. swaradhe hon. ey
bimadhe ak thokkin
hinadh for idhra skuld. ok
ey afflatir ak han for idra
skuld. jak stadhgadhe i
mino hiærta ath thola oth
ok dromise vm the kinne
koma. thy bidhin for mik
at ak onaghe stadhugh
bliswa i godhe Cij thin ti
mano symtis hænne en dogh
fo. thet hon hafdhe fora
grænska kant. ok sagdhe
hænne. thik skal giswas gu
dhelika thinga vndirstadel
se. Odmiuka thy thik i
allom thingo Thet mz sighe
ak thik thess thingh Cij
ffor sta ær thes at ak ær
hardhelika plagadh for
mit hardha modh ok sin skul
ld Cij Amat ær thz at han
som war min bonde letta
krokkat honalagh a mote
gridhi. thy skal thz war
dha honom ok hans apt̃
komarom til sorgh ok dry
ilsa Cij Thridhja ær at
thu skalt fara ow gafwit
ok doo. i eno ærlikom sadh
jak vil ok sighia thik
af mino stadhga ok skrifwo
jak ær sath swa som i
thokkes glasi maghande
hora lustelik thingh ok tho
ey koma til thera Swa
ær mik giswit at vndir
sta ok astunda ok hopas
ædhelika gladhi ok tho
forma ak ey at koma til
hana for an glasit wa-
skir thynder) ok tilenare
apt̃ gudz vilia. Hulket
ak thok for thy at ak
war vaste ok bradh til
wredhe ok for thy ath
ak astundade fle wælds
thingh ær mik varo vi
dhe thorstelikin Bidh thy
mina æfwa ath the giswi
makra skalka for mina

sigk ȝ hulkom xp̄i blodh
maghe offras ok vigiaō oc
at makare guds vin̄ hawin
amminse for mik cet aat
thy at swa ma iak rask-
lika fralsas Thesse fir-
war lidhin til fasto ok gudhe
lika bon. entadh tha hon
war siwk syntis dufswllin
hane ȝ radhelikō skapnadh
Swa som vthande grepa
hona. hon radhis angels-
ka ok ropadhe sighiande
iak skal awdhelika for
domas Nar hon opta ro-
padhe a thz sama sagdhe
hēma sp̄ta fadhir hane
o fv hwi talar thu swa
medhan thu alskar gudh
af allo hiarta Hon swa-
radhe thr̄ anke til vta
ropadhe som for vm
fadhe thy smadhe hon ok
hona anlete vmskeptis ok
hon sagdhe mz hoggbe rost
valsgnadh warj thu
min gudh som mik skapa-
de ok atir losse. iak thak-
kar thik ok iak loswar
thik Sidhan sagdhe

hon sin̄o sp̄ta fadhir ok an-
dro guds vmo. iak saa dur
swllin ȝ sulasta skapnadh
ok iak radhis at iak skul
de fordomas ok thy angre
ladhis aak radhelika til thes
iak saa xp̄m swa som sta-
dde vppa krosens. ffor
hulkom diafswllin flyghe
ok xp̄e sagdhe mik apt
ech aat skalt thu see samu
synena ok tho ey diafswlli
ok tha skalt thu doo ok
thz sama fulkopnadhis
Thridhia sin syntis hon
sta birgta ok sagdhe Nw
haw iak thz som iak gin-
nadhis Nw dru al forro
ond thing glomd nw dr-
afskoghin fulkopnin of war
thu gudhi lydogh thy at
thu ast kalladh ȝ eno ge-
dhr-like hira war dz skap
til mere nadha Dusdh
bodh sta birgta fara al
kromigin Hon sagdhe sik
ey vita hwat hon skulle
honom sighia Hanne swa-
radhis af gridhi. kat wp
thin mwn ok thik skal gif
was thz thu skalt tala
ok ginstan hon kom til ho

wīgin sagdhis hāne ey at
enast aff gudhi thz hon skul-
le komigenō sighia/ wtan
mang annor komastrolande
thing Cf Entidh bodh gudh
hāne at sokia en siwkan
man hulkin som qualdis
af diafslenam/ Nar hon wa-
l wagheno wrenstadhis
hāna hafstr a hulkō hon
redh. ok sprang swa at
stone synnos vndir hans
forom. Hulkin som for haf-
dhe warit mykit spakir
Hulkit diafwllin profwas
hafwa ghort thz til at hon
skulle hindras ok ey fram
koma. ath annarinda thn
syndogha mānin til batringh
Tho kom hon fram/ omfidhs
til hans som diafwllin qual-
de swa strighekika at han
talade mangh wrighekik
thingh mote gudhi Ok sag
dhe tho. l bland annor thig
til sta byrgta o hinum o
likir ande dr. l thik ok
l mik. tho skal iak helas
thandh thin andano thak
kas som l thik dr. Thy at
for mina otrohet ok lonli
ka synde andwardade han
mik grymom/ fogharna/ Cf
hon sagdhe iak loswar thik
at thu skalt skot heel
nw hwi thu talar swa
mykit o qwamekika mote
gudhi/ han swarade. jak
styre/ mik ey fra/ swi-
ok talade sidhan war-
dn for sighiande. madha
iak dyrkar en gudh hul-
kin som skapade himil ok
iordh/ thighin/ l vm idhan
mya gudh yppen Thz sagh
dhe gudz binidh. thigh
thu vsald diafwl ok ta
ka ey swa mote thmon
skapa thy ath dn thor
thik dr makt gifwin
aff gudhi at pina thana
mānin/ tho skalt thu ey
dwdhekika dgha han
ok ginpan thig dhe mā-
nin ok wardh quitter aff
digrpleno Cf
Sancta byrgta grat
mykit ow en sin son
hulkin sange wa siwkir
rakenade hans siukdom
ward for thanna synde/
Diafwllin swart/ hāne

ok sagdhe o ꝯima hwat gor
thik swa mykit wath. thu
ar-wodha sasangt hwat ey
forma thit wath at uppfa
i hymilin tha synos ypns
hane ok sagdhe thessa pilt
sine siwkdombir ar honom
til stora lona ain mi skal sak
anda hans nodh ok plaghe
ok swa som han skalladhis
for benedicti swa skal ha
mi skallas tarana son ffadm
pra dagin thi apẽ hordhis
sotir sangir widh pilt sine
sding om thulkom skalmart
gik af hans likama. ok so
sagdhe sine brudh see hwat
gratir ok tara gora hw
for tarana son til awar
skelika hwilo. thy ar-n dia
flenom the tara ledge som
fram gra af gridhelikom
ter-sek ok odmiukt

Sancta byrgita alsfadr
swa sanna odmiukt
at hon ville alde ware vtã
swa at hon odmiuklika hyd
de iw makrom. i thy som
hon skulle gora ok alsfadr
swa sulfwilande sarkdom
at hon andwardadhe ak thy
hon atte. i annars handir
ok nar hon wilde nakat the
aff hafwa. beddhis hon thy
swa odmiuklika swa som thit
hon hafdhe thy alde aath. hon
akrade ok meer thera ma
miskriona mytto som nar. sa
ne awaro. an sina eghna ok
swa at hon lente opta sik
hafwa gambla sko ok sin
dregla. yar hon bodh andro
gifwa mya. ok swa giordhe
hon. i androm flerom thin
ghom hon war ok aldra
odmiukast. i sino sœptama
hom. ok redhobonast til at
fulkopna ak thy hane tha
sagdhis ok bodh ok. i sinom
ving dom sœptadhe hon sik
stundom flerom sinom vin
en dagh. annat aff latinom
thankom ok ordom thy at
mykin gridz raddoghe wa
i hane mz mykelom hans
raddogha ok hon war swa
idhin. i wakin ok banom
mz kranksallom dagh ok
nath. at wndir war thy
hmn swa sken mamiskria
forsmatte at thola swa
mykit armodhe. hon tolde
ok umbar tholomodelika al
gewardogh thingh ok. i

7.

thr dogh̄i arom hafdhe hon
aldre linn̄ kladhe vidh sin
likama vtan owir sit hofwdh
sine sangh̄ hafdhe hon ecth
ablasdhe vndir sik ok anat
ow sik alla sin mantol ok
ecth hoghimde vndir sino hof
dhe ok hon spordhis hinn
format thn swa lygzta ok
hwlas annal. ok mykle kold
Sagdhe hon ak kanc swa
mykin hita mantol af gudz
nadh ath kold trangthe
mik ey mykit til blodtare
vm freadhagana ath latta
dropa af waxlinsom bin
nande dropa ow sit kgt
swa at saa wordhe thr aff
ok am the sarin helnados
nakot for aman freada
sthin. tha vpreff hon thin
m sino nagthil at hana
likame skulle ey ware
vtan pino ok sarokta hul
kit hon grordhe thr til
at thu xpi pina skulle va
ra alradh. ok hana annm
se Cl hon hafdhe ok badhe
dagh̄ ok nath hwas kunita
bakte) vndir sin likama ok
hon war ok swa swaff ok

sprak vidh sit thadinsto folk
ath hon drofdhis ey widh
thm m̄ orholomodh̄ all-
wredhe vtan (vmbar) the
lika ok grafste thm tho
m̄ swaslik het ok karlek
tha thes war tidh Cl hon
stryffadhe ok anne orad
delika komigha ok hira
hoffdhinga ok almogha for
thera synde ok losidh ok
fore sagdhe thm dukesth
ka gudz othyrkio ok ha
and dpr thy som hanne
tedhis. ok andekke syn
ok (vmbar) tholomodhgekka
at the stridom for thy
(hotto) hanc ond thingh
ok grabbadho hona. ok
grordho hanc obrygdisse
ok smatik het ok baktala
dho hanc An hon thakka
dhe gudh̄ odmiuklika
ok war redhobom m̄ alle
apndan at thola meer
til gudz hedh̄ ok dro Cl
An nar hon war. ok makro
wadha a waghom all-
wathom ok andre drof
dhos ok raddos. tha
badh hon stadhgekka
til gudz ok drofdhis

ey. An thor hon

ey. ẽn thet hon saa stinde
maket for fara af sinom
thingom. ok ey syntis
hon gretta nar hanne fari
like vnn ware siwke elli
dodhe vtan hon thakka
dhe gudhi tha andre
gretto. Cap xxiiij. ok
sto. vakn. ok bonom dodh
gordhe hon al ond ket
libum rorisse. i sinu liba
ma. Swa at hon maa
wal sighias ware af thm
som stins paulg sighi
ath sit ket kerssesto ok
atr-tholle af kastom ok
lynda giminsom for alri
epi dro strudd. ok offra
dhe hon gudhi sin likama
lifwande ok halagh. ok wal
thakkelikit offer ok stykka
thelmst dyrd sine maket
ok vdhmadhe. thz mz dyri
alle sine maket at dreygha
alla thm som hon format
te mz kyndom ok dyri
dome ok manisom ok godh
gingom fran syndome ok
tal gudz vidhferdno ok tha
mist ok kerlek. ssor hulkit
gudz hogthelike kerlekir
sekre hona mz mykelom
sorom andekikom hugnadh
swa prosuas. i thm dyru
kandomeno som hanne
af gudz for syn uppinbara
dhis mz mykelom gudhelikro
sotma. ffor hulkin hon for
smadhe allan waxhlikin ok
kerlikin hugnadh ok atsko
gha. hulkin som angz sighr
at alde kan forvinas ok
vnsterdhas vtan mz nakro
dwar-dhelika thinga sotma.
An hinn mykit gudhi thakkir
ath hedhra ok dyra sina brudh
ra borgra dmial har. i nor
dhrike for mana oghom. thz
synis. i thy at han alle kata
hona bilatt swas ok vnkerligh
giwtas swa som mz emna han
da hymeikp liwse. i hulko for
del syns ware for somlika
andra halgha mana bilato
thy at an thet petrg haw
mykelin til teken. paulg
swardhit. andreas kerssit.
stephang stenn. laurencig
ristena. alli halsrit a hul
ko han war stekir kratna
hiwlit. agnes kambit hwat
kan thz aff thessom thingo
me sotare alli. wari-dogare
synas an thz thimbla liwsit

ok thes gudhelika sætmans
strömbir hullum som syme fly
ta aff hoppa gudz mun ok
tal stam birgtam. thir som sha
na bidde ar malat allir swat

Iffirda areno fyr dy
sta birgtu husbonde
doo symis sins bonudh sha
ne ok sagdhe. jak mz andro
halghom manom forsmadde
thik gudz nadh ath thu skalt
see ok hora andelik thingh
ok hana gudz anda ok gudz
ande skal vptanda thima
sixl. Qanmat arit thir apt
symis aomf maria gudz modhe
hane sighiande jak ar vsla
mana hialpin ska ok diorong
jak wil tee thik hullum min
son war. I simon madom ok
tha han tolde dodhum a hoz
seno. ok thz skal wara thik
tal teken. at thu skalt homa
tal thc stadha. I hullum iak
umgik likamilika. ok thz
skalt thu see min son mz thi
nom andelikom eghom. Q
thy ar marknande ath
1344 thusanda arom ok thry
hidiradha ok fyra ok fyre
tighi arom apt thu wpi fod
lo fik pa byrgda forst uppin

bara reuelacionce aff gudhi
Ok twem arom apt hana
bonda dodh. Nar hon entidh
atwak telika thankate hinna
hon skulle skipa sic lisune
umkring got gudz ande hona
ok hon saa. I andelike sym
eth liwpt sky ok hodhe aff
sigmo ena rost som sagdhe
hanne. jak ar thm gudh
thr tala wil my thik hon
radhis thankiande thz wa
ra diapwlsins gabbulse tro
stin sagdhe hanne annadh
radz eg thy at iak ar aldra
thinga skapare ok eg swikare
jak talar eg for thik ensap
na. vtan for andra manis
kio helso skuld Q hgr thy the
thingh som iak tala ok thu a
skalt wara min birudh hora
ok see andelik thingh ok
kuggra I wairldme. ok min
ande skal blifwa mz thik tal
thm dodh Q Thr apt tedhe
hanne af gudh ok af hane
wal signadho gudz modhi
maria mykin dyr ok sotr
kanedombir tal mankin sins
rattisa I allom skapilsum ok
tal syndogha mana ok annat
tal hedhingana vmiandilse
ok tedhis hanne mangh soth
ok aftrudelikum thingh aff
hymeikis gladh ok halgha
mana tonom ok aro ok

many ryghtelikin thingh aff gud
gryme domom ok thakirf pmon
ok syndogha mana for-domise
ffor thy at the syndadhe more
gudh ok thakkadhe eo honom
for hans dodh ok andra hae
tedr-lekis ginga ok tedhe p-
hane the regla sam mo hald
i waystena klostre hulka
hon forst skalle saman sweff
swa sum han hane vppmbara
dhe ok pawe vrbang stadh
faste hona sidhan

Kland una thingh sagde
xpr hane swa i jak vrual
de thik ok auk tok thik
til mina bryndh at vak
throli tee thik ann konlik
thingh thu ast ok nu nat
wordhin ann thy at i this
husbonda dodh andwardadhe
thu thin arlia i amma han
dr- ok afrundadhe ok be
dhis hanu thu matte fa
tik wara for amma skuld
ok ville al vardlike thingh
for mina skuld forlata
thy ast thu wordhin ann
ann rat ok milz tullor at
fore see thik for swa stora
tedr-lek thy thakir- vak

thik mik til hiandh ok i mi
eghin kusta tholikin som gu
dher bor at hafwa nu rene
skal C Twem arom a ytir
hana bonda dodh sagdhe xpr
hane swa til rom the drin
gatrman stodda nu guld
ok rodha giordha nu halga
mana blodhe hwar gen sti
ghir dr til hymeliz mike ffor
thy aflat som halythe pawa
hafwa gifwat ok gudz halye
man forstulladhe nu sino
blodhe ok honom C ayadhan
hon war i swaghenom til rom
sokte gudh hona nu idhkeli
krom hignadh ok tedhe hane
mag thingh Ytar hon krom
til rom sokte hon idhkelika
the halythe mana kir-kior
ok hukgodoma nu mykit
drioghe thy at sangir wa
gn dr- the mallan somlika
kir-kionar ok hon tiladhe
vidh angin i waghenom vta
nakor sordhe hona nakot
ok tha swarf hon nu thin
nunsto ordom som hon hanne
at koma ok nu alle odm
ukt aldre wan hon forvitn
avan hiolt sin hugh stadh
festan til gudz ok sins kika

9.

ma ꝙthon mdh̄ tꝛl waghin
for ſinom forom. Sk̄ vm hon
owarlika ſaa makas manz
dirkte alli- nakat o forſaukt
ordh taladhe. ey bort gik thz
af hāna amnilſe for ay
hon hafdhe fulc giort for
thz. m tarom ok ſpꝛamala
bꝛatringh C. | rom tedhis
hāne | gudhelike ok andelike
fyn. gnangh hoghelikin thig
fid m allom gudhelikom
ſotna tꝛl almanelikin fꝛa
nedom. Ok tedhis hagine
radhelikin dombi- ow alla
amilla waꝛldzma hoſdinga
ok ſhꝛa. Ok hin-u manga
oralika thuſenda ꝛeſte af
hymeike ok ordhrike ok ſkꝛ
ſlo elde ok halmte bedhos i-a
tuſan dom af gudhi owir
wranga ok oꝛettinſa hoſ
dhinga ok for magn C. Ok
tedhe gudz angil hāne dy
ꝛa ſta loſſ af ſompe maka
hoghelika dꝛo hulkit hon
ſkꝛeff af angulſine mwn
ok ſyſtrana lasa ow thz da
galika ok ſpanga | ſino oꝛoſag

Thz hafdhe ſta birgitta
ſarlika af gudhi at |
atta arom ok xx. | hulkom
hon (oc-tu-hſdge) aꝛe ſins bonda
dodh foor hon alde af enom
ſtadh ok tꝛl aman alli- bleſſ
nakan ſtadh vtan aꝛe thes
halgha anda miſkunnelſom ok
thu-pu budh̄ thz hafdhe hon
ſerlika af thm halya an
da at hinn aꝛe | ogudhe
like man ſulle m hoghſta-
doghom ok grenom diafulſis
anda nalka dos hane tha ka
de hon ſwa onykla onda
loket ok hafdhe ſwa beſka
fmak. Jamneno at hon for
matte nagplika thola thz C
ok thy hande eriadh ath
en ogudhelikin man ſam
bort wat wandir fridh
alla godho. ſatte ſik nar
hane ok ſagdhe hinn dr
am thn andan ſom thu
ſagde hafwa. hwat dr- han
hallir- af thik alli- af na
tiro andro hon nagplika
for magande at tola gans
ondo loket ſagdhe hon til
hans. thu hawn- alla loketa
de inbyggiara ok thy fra
gaa alla loketande thingh
af thinom mwn | for thy
ſpꝛamala ok take adhin
gh ok batringh for thina
ſynde at ey tꝛoine gudz
hamd ow thik. han borth
gik wredhe. ok ſwa bi-adh
ſom han ſompnade thꝛ aꝛe
tha hordhe han oralika ro
ſtir fighiande draghom ha
l diafulana (wandzfray) thy
at han forſmade helſona

radh ok manisse. han hœran-
de thz r̄ætte sith hiswne ok
sidhan both gik ond lokit
fran honum ok sidhan kæ-
this godh lokit nær honom t
Ther stā byrgitta hafdhe
lange warit ⁊ from bodh
xp̄e hāne fara pilagrims
farædh til orakle rake ok
til neapolim sighiande thik
loswas at sokia halgha mā
na stadha ⁊ orakle rake
thy ath the ær̄i manga
halga māna likama hil
le som mik alskadhe af allo
hiærta ⁊ blandt hilka min
apostol thomas ær sarkin
thenædh thu thiit from bin
stul rak tee thik nakar
lonlik ok hemelik thingh
Sidhan hon hafdhe sokith
halgha māna stadha ⁊ orake
rake xp̄e xp̄i budhi sidha
bleff hon nakra stund ⁊ me
epoli ok hœrdhe thz r̄adhe
fikra doma ok hotilse aff
thu xp̄i mine ok suman
sterff mote thin stadheno
ok thera wa-sto syndom
ok ofudhsom ok uppinbarade
ok hemogradhe thin orad
dekika for dr̄otningine ok
ær-kebistopenom ok rike
sins hœfdingom ok magom
smallom mastarom ⁊ gudhe

tikrom visdom ok samiledh
giordhe hon ⁊ eipi-i rake tha
hon thiit from xp̄e xp̄i budi
Sidhan foor hon atur til
rom ok nakrom arom thr̄
xp̄e syntis xp̄o hāne sighra
de ⁊ ake fore seer̄ tima ok
wagha ok waghana awisa
likelsz ok arāna skripilsse
thy sighr̄ rak rādhe stridom
stray ok bidhm ok stridom
sighr̄ rak rādhe gangin ok
skyndin rādhe ok thy ma
dhan mw ær timin sighr̄
rak rādhe at ⁊ skulin fara
uppa waghin til rom ok the
stadha som thik dræ for
tedhe ok (bewiste) hon fræ
dhe sik ath the waro tha
siwk ok gamul xp̄e swarade
hāne ⁊ ake ær natturlika ska
pare fadir thy af stadh
ok rak skal okka rādhe
styrkin ok fore see rādhr̄
al vidhr̄ torstelik thingh ⁊
waghenom ok framledha rādhe
ok atur ledha rādhe til themma

Stadhin

Ssaritidh hon from takarkin
tedhis xp̄e hamne ⁊ ande
like syn him-n han war pinu-
ok krossfestir ok hotradhe thin
r̄adhelikin dom som ey akta
hans pino ok loswadhe thin

Nota na
turam
voci

vāghrligs
oradhrligs

stora ok hoggelika nadhe som
sokia the halgho stadhana
mz gudhelikom kyrkiek ok sag-
dhe ayin ordh skulu forst
kungoras ok horas ok sidha
skulu gemgana hema ok
adr tekinin thy skalt thu
vitta at mage diru ey gen
fodde hiuske som min ordh
skulu sorthika taka thy at
swa som sigy. i mine kast
dake diru the som hora gudz
ordh qwa sighe oak mw sa-
le diru the som mw hora
min ordh ok thin tro ok ful-
kopna mz gemgome Ok skalt
thu vitta at epte thin dodh
skulu mage taka min ordh
ok folghia thim. ok halda mz
sotom kyrkiek. thy at the
diru ey swa som fallande
blomstr. vtan swa som dude-
lika bliwande frukt of
agillasta rompe maka tedhe
ok hane i beetslem tha hon
thiit hem. hiuru hon fodde
sin walsignada son ihm ye.

Dar sta byrgta war. i
inttin wardh hon siwk
ok thin siwk-domin blef
hane eeth helt aar a lande
ok watne ok hwar hon hakt
war tho tolde hon ok umbar
tholomodgelikast diuuodhe
ok warskia ok hem aar til
rom ok lifdhe sidhan eth hast
aar upnot af allir ok diu-
uodhe of um sidhe nakirom
daghom for hana dodh synis
epte hane for thy altarens
som wita i hekma hamara
ok tedhe sik oz bidho ank-
te ok sagdhe. iak hawir
giort oz thik swa som biudh
gome sme biudh hialkin
sik diughe sridom fram ha-
ne at han skuli thes he
tekkare ok hiar-likare apti-
das swa sekte iak ey thik
oz hugnadh. i thana timano
thy at mw war thin prouisa
time. iak thy mw fram prowadh
ok til vedh tik thy at mw di-
time swa som iak hawr hoswat
thik atth thu skalt hlydhas
ok vighas mina for mino
altara ok mw skalt thu
ey atenast vakinas min
biudh. vtan gemual mina
ok modhr. i wastens Tho skalt
thu vitta at thin liktame skal
midhr laggias hiar. i fram
til thes han frambir til thin
stadh som honom dr til reddir
thy at mik thankis at spa-
ra thik af diuuodhe Ok
taka thin vilia for fulkop-
na gemng of the epte godhe
han ok sagdhe nakra ma

41

mistris skipan som nar hane
ware. hulka manskior hon
sagdhe sik hawa seeth staa
for gudhi sidhan sagdhe
ypt hane. kalla saman
arka vm pampta daghin
har thapt tha thu haw
takit oning ok nim kirama
alla the manskior som nah
nepnde for ok sigh thim hwat
the skulu gora ok swa skulu
thu koma til thit kirostir
thz ar. i mina gladhi ok
thim kirame skal taka fradh
i warstenom C ffampta da
ghin swa som war vm thorf
daghin tha daghadhis symis
ypt hane annadh hugnade
hona tha massan war sagdh
ok hon hafdhe takit gudz
kirama ok oning C ok tha
andwardadhe hon sin anda
i gudz hander mellan the
ra manskiona hander som
for ware napda C thusan
da ok thizy hundrada ok
siwtighi ok twem arom apt
wars hira alin ypi forla tima
a sti appollinaris dagh ok
nasta drut thit aptir for
dos hana been til warstena
hwar the nw hwilas ok for
lordhirike swa sath kwsista

42

sky m alla dygdha pelgrimd
thy later war hira hona skima
vidhi la vm waldima ok
teer hona halagha wara
m mangom vndarlikom
artekinom til sino halagha
napno dro thulkom hedhi
ok loff ok takike ok odh
minskapte thrigin ware
dwgerdelika for sina otalika
godh ginga a ayen

Swat ar i kastne ast yer

Hr man spordhe wan
hira alin ypin sighiadhe
hwat godh skal sak gora the
til at sak anatte fa gudhelik
kiff Qwa hira swarade. gom
bidhordhin vm thu wilt inga
i kipwit i thymelike ok sig
dhe wa hira ste byrgitta in
sine vi libin revelatorum at
bidhordhin drau vidhi torf
telikin the manskio som
asfudar at koma til gudhe
likit kiff thy at vtan
manskian gome gudz budh
ordh krombir hon cy til gu
dhelika helso am hon haw
skanefadhir ok tima til ath
nima thim ok sighir stis
pauli p. to cor xiiii. pak swa
adhe at wars hira drau budh

1372

ordhin hulkin som thin cy
wedh. thir al ath han matte
faa vita thin ok folghia
ok fulkomna thin han skal
cy vitas af gudhi al godha
lona. som cy gome gudz bu
dhordh C/ Nw dr ondrtrade
at gudz budhordh giru x
hulkin sykspu gudh styrcff
1 twa sten tasflor ok andwar
dade sinom gudha moysi ok
the x budhordhin giru alla
lagha grundual 1 hulkom
gudh sylfr hwaic enc mo
nisk io swa thu skalt cy
hafwa andra gudha for mik
Nayn cy thino gudz naphn.
fafangelsa/ Hat halgha
dagha halagha/ Hedhra
fadhr ok modhr Drap cy
thin agincstin/ Stiff cy skalk
ka/ gor cy tiwfnadh allir
stoldh/ Bar cy fals vitne
moth thino nanceftne Thu
skalt cy gnas anas thus
ok cy nokot hans thingh

Horsta budhordhit dr at
thu skalt cy hafwa an
dra gudhi for mik
1 thy budhordhno som stins
angh sighr ffor biwdz al af
guidha dyrkan som dr hedh
na manna idhna ok alla dia
fka samsot som dr trulkar
na ok trolkonor ok krokfara
adhna 1 liswnom allir galdro
allir spadhom allir 1 thy at
the bortwanda likamlika
symna af sino natlikom
kraptom Thy ath 1 thoflko
thingom grfs thu hedhr ska
padhom thingom fr som skulle
gipwas skaparanom ok ffor
thy at thoflke thingh idhnas
forlikamlika vulde thy alskas
skapadho thinghin meer
an skaparin moth gudz bu
dhordhe som sighr luc x
Thu skalt alstra thin gudh
af allo thino hiarta ok aff
alle thine sial ok aff allom
thino kraptom ok af allom
thino hugh ok anminsse
Thy synda the mote thesso
budhordhene ok dyrka aff
gudh som oncer alstra warde
hedhr alla godz allir lika
likin kupa an gudh thy at
som stins angh sighr ajainn
dyrkar thz thingh som ha
mast alstra ok aff af gudha
dyrkarom star stwat apocs
xiiii ath the skulu pinas
1 eld ok brancftene kagha
ok thera sino sokir

45

ſkal gæ̃ dghelika vp fara ok
thera hirdir ſkal wara .j bir-
nande ſio m̃ eld ok brænestes
logha hullkirt ſom dr halkir
dødhr̃ apt̃ hkamas dødh
thy forbiwdz .j thesſo budh-
ordhene gudz wanhedgr ok
biwdz at ødmiuklika hedhra
hans høyſta wald ok æſka
han owr̃ al thingh .j crobo
am komigir fymdade ok dyr-
kadhe afgudh moth thesſo gudz
budhordhe ok ſom ſwat dr
han do m̃ ondom dødh ok alt
thz ſom mankøns wa .j gas
af køpedh ok af fodho. ok
hunda ok fugla ato ok ſkio
thera dødho kroppa ſwa
ſkulu draghla ſkira thera
fiala ſom forſma gudz budh-
ordh thy at ſom ſwat dr
hub̃ r̃eg̃ cc̃r hui alle gudz
apli ſkulu døma thm̃ til
for tappelſe Cap̃ dcab komigir
ok hans drotning iezabel
dyrkadho ok afgudh moth
thesſo gudz budhordhe iij a-
g̃ yoi a yoi ok for thy
watdh han ſkuttin til dødz
.j ſtridh ok hans ſiwtighi
fym alle .j ſandir halz thyg

46

ne ok hans ſlakt m̃a
decl̃ m̃ drap fordæ̃watgh ok
af hundom vp dtin ok ſkitin
ok hans drotning gimom
ecth windoghia vt ſkuttin. ok
af hefta fotom midhr̃ trudhin in
ok af hundom vp dtin ſom
ſwat dr .j komiga dokom
iij r̃egim̃ ix cap̃ in pcept̃

Thmat budhordhit dr thu
ſkalt ey taka allir
naþna gudz naþn faſan
ghka .j thy budhordhene bi-
wdz ath trolika vidhr̃ga
gudhelika ſam̃indgh ok for
biwdz at nekra ſam̃indena
ok thz takir gudz naþn
faſanghka ſom thz naþn-
utan ſkaka vyr-dningh
ok naþne thz vtan ſkal
allir ſak ok ald. maſt um
han ſwar ſik meen thy dr
ſwat thu ſkalt ſwaria .j
ſam̃ind .j dom ok .j r̃ætinſo
hdr ow ſighia halghe man gho
at edhin ſkal wara m̃ ſa-
mind at mañin nekre ey .j
edhenom. thz ſom ſant dr
ok ſighi ey ſant wara thz
ſom fals dr ok ey halle
thz for ſant ſom fals dr
allir aſwogt ok ſkal ſka
liker dombir wara .j edhe

nom ſtodhande hwat eghin
dr- ſandir- allir- ſals rat-
nis allir- orætnis. ganghi-
ter allir- oganghlikin ok
ſkal rættisa ward. i eghe-
nom at eghin warri ey mot
gudhi allir- kirkiona laghom
allir- gnoghmanzsins eghne hel-
ſo allir- anars ok ey andro
til ſkadha ok hulkin ſom
ſwar- mot theſſom. ſan ſynda
trem limdom ſſtſt. i thy at
han ſwar- eighan thy ath
han meen ſwar- eighan. i thy
at han gifw- androm ant
dpēdome thy dr- ſwat at
xpin thin midir- ſkal ey
vanias til eghna thy ath
thin man ſom anskit ſwar-
ſkal vppfyllas an wranglik
het ok plaga ſkal ey gaa
af hans huſe ok ſighi-
war hira. i kaſtne ayt- yak
ſighi- idhr at. i ſkulin ey
ſwaria allaledhis for hwa
ria ſafango um mit napn
otan idhart maal ſkal
ward thz ar- allir- thz ey
dr- thy at thz ſom thir-
ow dr- dr- aff ondo ok ſi-
ghi- war hira thu ſkalt
ey meenſwaria um mit
napn ok ſunna thins gudz
napn the ſunna gudz napn
a ſina wagna ſom ſak men
ſwaria um thz allir- ſwaria
til hwaria ſafango idhelika
um gudz napn allir- napna
thz otan gudhelika wirding
til hwaria ſlikio thoſum
ſighi- ſins paulz gudz napn
hadhis um idhr- thy gifw-
gudh dom ow thim ſighna
dr- hulkin ſom hadder- gudz
napn han ſkal ſkal doo ok alt
ſolkit ſkal ſkaa han til
dodz nz ſtenom owa ſlos
en. i gamblo laghome ſom
ſwat dr- hulkin ſom gudz
napn hadde ok dr- ſwat
af antiocho kronig hulkin
ſom vilde for dapwa gudz
dyrkan ok hadwette hans
wapſignado napne ok gudh
ſlo han nz emne olakelike
plaghe. ſwa at madha wt
wllo ok vtfluto af hans
omilda likama ok alt has
harſkap thyngdhis ok
bedrofdhis af hans ondo
lokt ok han warande ma
drapare ok inskit hadz
ſtallir- mot gudz napne
ok for thy doo han badhe
vſald ok arnbir- C iij

Thridhia budhordhit
ar at thu skalt a
minnas at halgha
sunnedaghin thz ar at
thu skalt halghan halda
sunnedaghin ok alla and-
halgho dagha. ¶ hullrom
kirkiun biwdh at lata
af allom ariodhis gingo
ok. ¶ halghō daghom aghe
mānisku gora thim
thingh ifrest mz gothom
harlek at thankia gudz
pino ok hans godh ginga
lesande ok siungande oc
offrande gudhi offer mz
gudhelkom bonom C Anna
tidh gora misgiusama f-
miga fodhande higiroga
lairande fakinnogha hug
swalande bedrofdha ok
idhnande andra misku
sama ginga apt sinc
makt C Thridhia ar
ath aflata af allom ar-
wodhis gingom ath hia-
tat wari ucent ok wo
liket ok stadhugt. ¶ gudz
thiānist thz at synne
dagh thydh a latin
hwila alli hwilo dagh
¶ hullrom mānisku skal hw
las af likamliko arwodhes
gingom ok af alle synd ok
thz ar sewat ysa lui. ¶ ak
hira gudh fighr allom thim
som goma mina ginga ok
halghō dagha. ¶ ak skal gifwa
thim stadh. ¶ mino huse som ar-
¶ hymeskr wike ok. ¶ minom
murom ok bara napn mz
synom ok dotrom awdghelkt
napn hullkit som aldr skal
forfara / gomin thz idhra piska
ok hanterin ey alli bariu
likamlika arwodhis byrdhe
um sunnedaghin ut af idhro
gusom alli inforin ginom
idhra porta alla dor um hal
gho dagha / Farin. ¶ gar a
mot tha skal oak uptanda
eld. ¶ idhrom portom ok han
skal upbrana idhor hws ok
skal ey uo slakthas C Uzw thz
war swasom somlike arwo
dha loftika. ¶ sokinom daghō
tal sina likamlika vidhr tor
fr ok uppe halde Swa ar-
wodha somlike um halghō
daghana tal at gifwa diafk
nom sina piska mz ow stoppa
fulle. ¶ olfullom ok tawer
nom ok. mz storom lifnadh

ok oguidhelikom ordom ok
mz magom anderom dodhe
likom syndom ok oguidhel
kom gemgom hwlka som
mast idhnas .j. dribkimskap
ok kate vm halghe dagha.
til thm som swa gora sk
thi- war hra aym skal
hatadhe idhra hogtidhi- the
dr-u mik wordna droswe
lika thera pna som swa
gora ayaa prospas af the
plaghome som gik ow en hof
dginga som hecth mcanor hul
kin ey valde gora gudhi he
dhi- som al things skop ok
ey hans halghe daghom vtta
sagdhe dr han wallogh- .j.
hymelike tha dr rak wallo
ghe- .j. nordhenike ok thn sam
mcanor war gimstan dr apm
.j. stendh ok hans howdh aff hug
gut ok hans bansata handh
hwlka han rakte mork alz
wallogham gudhi ok hans hadz
fulla triga aff skruvin ok
gifwin fughom an hwru my
kin wadhe dr- at dr-wodha
vm halghe dagha thz mad
prospas aff thy som stwar dr-
.j. gambls taghomen at ey ma
fanz hantande sama vidha tra
vm simedaghm ffor hwlkin
war hra sagdhe thene ma
nin skal doo mz vslom dodh
ok alli- moghm skal ska han
til dodh mz stenom ¶

Hadrdha bndhordit dr-
ath hedhra fadhr- ok
modhr- vndhr- stat hadr- .j.
fadhrs stadh ok modhrs.
the machtskra som thm
fodhe alli- lardhe alli-
ap fostradho. alla the ma
mskra som thm for-may
dr- ffadhr- ok modhr- bindh
stram os hedhra ok gora
thm wyrdmgh ok walghn
da laghande. hedhra thm
fadhr- ok gham ey thma mo
dhr- gratt ok wark ok mm
vppa at thm haf dhe ey wa
rit ok ey komit .j. wardma
vtan vm thm atir galt thy
thm aw swa som the gordho
thm ffor-mianom ok tkne
fadhrom aghom wi lydha
som stns paul biwdhr- sighe
ande lydhm idhrom for-ma
nom .j. godho ok gor-m thm
wyrdmgh ok war-m thm
vndhr- gifne thy at the wa
ra swa som gora skolande
r-skmskap gudhi for idhra
skala vari thy hwar ma
mskra skalfs vthande vm
dhr- bigthm hoghro valde
thy at ey dr- wals vtan

af gudhi ok the thingh aff gudhi arin the arin walskipat ok thy hulkin som star mote waldena staar mote gudz skipan ok the som staa mote gudhi afsa sik forbomilse/ ok sighir war hira aff forsmanome hulkin som adhir hore ok lydhir 1 godho hayn lydhe emik ok hulkin adhir forsmar hayn forsmar emik agoth thesso budhordheno fyndade absolon hulkin som sik satte mote kroning dauid som bathe war hans frotelikin fadhir ok hans forman ok thy ward hayn drapin 1 stridh ok stinginc hidztat m̃ thn̄ spiutom/

Hampta budhordhit dr̄ at thu skalt ey drapa thme nam̃ptins liksma m̃ slaghom allir adhom allir nokre til hialp ffor hulkit swat dr̄ gn̄ ix thes mans blodh skal with ziwtas som vtgiwtir mana blodh ok hulkin som drapir m̃ swardh hayn skal drapas m̃ swardh ok thy handir optta at madrapa wardha drapne ok forbiwdz 1 thesso budhordhens at drapa sine ramestme skal m̃ ondo dpr dome thy at swat dr̄ af enosighingis mayn th̄ oct̄a pn̄

at hayn skal thola swa manga pmor lyum manga mayn hayn hedge 1 for tappilse m̃ onde dggayn allir apr̄dome ok forbiwdz at drapa annan til fiztadh allir sialma m̃ hygn allir bakmalom allir hara thy ath the som thz gora the rahnas mandrapara fore gudhi som gath apok 1 ath m̃ sighir hulkin som hatar sin samestm hayn dr̄ madrapa for gudhi ok 1 with at dnginn mandrapa hawir dwar dehkit hiff 1 sik blifwande vtan gudz wredhe blifw̄ awir hayn ok madrapa deck skal wara 1 gahirf birnande sio birnande m̃ eld ok brimesten hulkit som dr̄ anar dodhir som dr̄ sialma dodhir of agoth thesso budhordheno fyndade ioab aff hulkom swat dr̄ m̃ rig̃ 1 ii at hayn drap twa ratwisa ondan batare dy hayn wa sialfw̄ ok thy ward hayn drapin of

Spatta budhordhit dr̄ thu skalt ey lifwa skrikka 1 thy budhordheno som sine angh sighir ffor biwdz all nathika limana oloflik ir rasse ok rentelse til skrikfnadh ok rentelse for darfwilse

vtan. ⁊ vatto hionalaghi ſwat
ſtoklifnadhin vdhnas. ⁊ konſta
laghe alli⁼ ⁊ hordom alla ⁊
fiſſe nio ſpalle alli⁼ moth
natr nme thy forbiwdz hac-
al ſinigh ſom di⁼ tal ſtoklſwadz
vtalſe ⁊ ſwat matto hon
halſt hiwas. Vtan hon war-
dhi⁼ vattelika ⁊ vatto hio-
nalaghi aff thera pino ſom
thzta budhordghit birytta tha
di⁼ ſwat apoſc iij ät the
ſom ſtoklika kſwa the ſtu-
ku ware ⁊ magta dronil ſom
ok pinom vtan the batra ſak
ok thera kirtir⁼ ok deel
ſtal ware ⁊ ſaluirſ birtnade
ſio ſwa ſom madrapa ok liw-
ghara agot thesſo budhordeſ
ſyndade amon dauidz kromi⁼
thz ſon ij reg⁼ xviij ſkulkim
ſom wal tok ok laſt fordhe
ſina ſyſtir tama ok thy ſom
ſwat di⁼ mū xxv wardh han
drapin⁄ zambri ſyndade ok
mot theſſo budhordheno ok ward
ginſtan thynom ſtugin ok dre-
pin⁼ m⁼ gmone tha the ba-
dhin ſamabladados ⁊ ſinne
ſynd ok fordomdis tal hal
nirſ ſom wa hird ſagdhe ſte
byrghir kio reg⁼ cett xxviij

Siwnda budhordghit di⁼ath
thu ſtrak cy ſtrala ⁊ thy
budhordheno ſom ſine angh ſi
ghi⁼ ſfor biwdz at af handa
vattom agarom nokor ſin
thingh. dirrtzia m⁼ voff alla
ſtoſd alli⁼ falſom domom alli⁼
m⁼ ſwikom alli⁼ kopom alli⁼
okir alla m⁼ nokrom andro
falſom ſudom alli⁼ wrange
affingh thy ſighi⁼ ſins pau-
lg. pō cop vi ath thiwſwa ok
vaſman ſkulu cy aghta alli⁼
haſwa rike ngi⁼ gudhi ok
di⁼ ſwat at the ſom vitt-
de pik haſwa orattelika
fangit goz atir hallande thy
the ſkulu cy hallir mga ⁊
thymelike dn dalfullig agot
thesſo budhordheno ſyndadhe
ſenacherik kromigh⁼ iiij reg⁼
xix ſkulkim ſom vofwadhe ma
ſta ok thy krom gudz angil
vm ena naath ok ſo tal dodz
af hans halfrapi ſiudrada
thuſand ok atta righi thu-
ſand ok fyra thuſand man
ok thes ſama kromigh⁼ſme
ſym drapo han thi⁼ kirdh
epter ſom ſwat di⁼

Thu ſtrak cy ſighia fals
vtne moth thmom iamestne
⁊ thy budhordheno forbiwdz
al lygn ſkulkim ſom wardhe

m̃ falsc v̄sm̃e fram forulsom
ok m̃ forakt at kugga hulkit
alde kan wardha vtan fynd thy
at sẽwat dr̃ gẽ pio agũm̃ som
liwgh̃ dr̃apir̃ sighna ok fals
vtnare skal ey ware opmadhe
ok thn̄ som tala lygn ga skal
forfaras põ ok gudh skal for
tappa alla thm̃ som tala lygn
agot thesso budhordheno synda
do the twe ꝑtena som baro
fals vtne mot the godho ẽn̄
none ꝑsuãnam̃ swa at hon
domdis til dodhim dn̄ for thy
at hon war orsaka ok tro̅ste
vppa gudh. thy fraste hans
hona ok the twe onde ꝑste
ne domdos til dodhim dans
pin̄ ok drapos for thera
wrango vtne ok lygn skuld/

Vonda budhordhit dr̃
thu skalt ey gẽnas this
ramẽstins hws swa som i ꝑstra
budhordeno for biwdz at aff
handa nokorom thy hans dr̃
honom nodhoghom ok moth
hans wilia swa for biwdz i
thesso budhordheno at nokoth
andas thingh or̃ettelika astũ
da alla gẽnas agot thesso bu̅
dhordheno syndade adomas
Sandz kom̃gs son in i gu̅n
hulkin som gẽnadhis sins fa
dhers arike ok wardh drapin
for ostalika giorn ok fik ey
vrskit at likawel/

Vonda budhordhit dr̃
thu skalt ey astu
da thing ramẽstins hyus
swa som skor̃ lifnadz gẽngh
for bodz for swa for biwdz
har aldr̃ stẽfalisnadz wti
thy dr̃ sẽwat ath hulkin
som seer gẽmona ok gẽnas
hona oloflika hans synda m̃
hane i sino hiarta. thz dr̃
at hans dr̃ skyllogh̃ pino for
ondan wilia agoth thesso budhor
dheno syndade olofnes. hulkin
som gornadhis at synda m̃
the godho ẽmona judath ok
wardh gingran drapin ok fik
ey fullkopna sin onda wilia oc
kusta m̃ hane/ ok anyken ono
ghin af nacks folke wardh drꝛ
pin i oksmine ok wordhadhis
i girnsuna grafwin thy at
the gẽnadhos kroth c

Dr̃ma marknas hwn
ghardhelika the skulu slas
ok plaghas m̃ awdhelikom
dodh ok pinom som nw bryta
gudz budhordh madhan thesse
som nw dr̃ sagdhe aff the
sloghos ok plagadhos swa har
dhelika om̃ likamlikt dodh
edrelika for thy at thesse
orta oncer af gudh dn̄ hinc

vipto ok varo ey an tha aer
loste ok thesse dau aer-loste
ok ey thine an nw lekie gudh
at hans budhordh dau al sama
saat ⁊ ech ordh som dr vrak
handena ok giff pæmgin
thy at grim grace nw owir
alla matto owa at gudh for
smas ok ankte apudas vta
pæmgin ok omasmis eghin
uli thy dr-markande at
maghi godh thingh troma
thim til som goma gudz
budhordh ok-maghi ond thighi
thim som ey goma thim ⁊
hwadhan aff war thira sighr
um ⁊ gomin min budhordh
ok fulkopnin thim tha skal
ask gifwa idhr-vagn ⁊ thor-
skikom tima ok vordhin skal
bara sin dr-wapt ok-tradh
skulu uppfullas in fyrst ok
⁊ skulin atta idhat brodh
⁊ matte ok byggia ⁊ idhra
landom utan nodh ⁊ ask skal
gifwa fridh ⁊ idhrom landom
ok ⁊ skulin hafwa hwilo ok
ey skal thin wara som idhr
vaghe ⁊ skulin alta idhra
owine ok the skulu falla
fore idhra fotir ssam af idhr
skulu alta hudvadha vt la-
ngra ok hudvadha af idhr
x thusand ⁊ ask skal frodha
idhr ok lata idhr vepa ok
ok rias ok ask skal fradh fasta
mina samsat ok skarlek
in idhr ok ask skal graa
⁊ bland in idhr ok wara i-
dhar gudh ok ⁊ skulin wara
mith folk an gomin ⁊ ey
min budhordh vtan forsma
min lagh tha skal ask ra-
skikka sokia idhr in minne
hamps som dr ⁊ fridhom
ok ⁊ hira skulkin idhin oghe
skal vt bitina ok vpnota idhra
likama kreypta ok ⁊ skul-
lin framvlika saa the sadh
som idhre owine skulu vp
ata ⁊ ask skal satta mit dauh
te mote idhr ok ⁊ skulin fal
la for idhrom owinom ⁊ skul
lin vadhas ok fly thr-
far-aptir idhr ⁊ ask skal ga
swa idhr thymelin owan til
som utan ok vordhena som
leer ⁊ dhat grimodhe skal
framvlika vpnotae ok
vordhin ok tradh skulu ey ba-
ra fyrst af sik ok ⁊ idhr
skal swa mykin thingh ow
troma at ⁊ skulin atta idhra
sina ok dotara trogh ⁊ hel-
amoth dr swar at gudh
sighr the manskio som
gome hans budhordh thu

skulu wara

skalt wæra walsignadhē .ł
thīnom bȳ walsignadhē .ł thīno
akir ok walsignadhē thīn
okn . ok walsignat thīno
quidz fīnat sonȝ dr thīn bæn
ok thīn ordz fīnat ok thu
skalt wæra walsignadhē in
gangade ok ut gangade ok
gudh skal gefwa walsignisse
ow thik ok alla thīna handa
gīngra ok skal læra thik ymp
mith hælfwa .ł allom godhom
thingom Cān thwætt amoth
gome thu ey mīn budhordh
tha skalt thu wæra forbāna
dhē .ł thīnom bȳ ok forbāna
dha thīnaladhum ok for
bānad thīno quidz fīnat ok
thīno gudhis fīnat ok thīn
fadhirdh ok thu skalt wæra
forbānadhē ingangande ok
ut gangande ok gudh skal
sanda own thik hungthe
ok thorst ok alla handa sote
tel thes at han skal rastikka
fordærfwa ok for tappa thik
aff waridome ok hymlin skal
wæra ow thik som eer ok
ordhm hultra thu trodhe som
ider . Gudh skal andwardha
thik thīnom owinom ok thīn
kroppr skal wæra mater allo
hymilsins fughlom ok ordhma
dnurom ok thīn skal ey wæra
som thīn bort kōre ok thu
skalt aktidh thola smaleke oc
orgetz ok owin wasse af andre
ok thīn skal ey wæra sæm
thik fræsse thu skalt tæra
thik hwæs ok annar skal sofwa
nar hane thu skalt upbyggia
hws ok annar skal hælfwa mytto
aff thīn thu skalt plantа wīn
gardhar ok annar skal taka
fructena af honom ok thīn owe
skal draghas for thik ok thu
skalt ey æta af honom thīn
asne alle thīn hæstir skal bort
takas af thīne afsyn ok skal
thik ey arr fæas thīn fuar
skuhu gefwas thīno owīno ok
ey skal thīn wæra sonȝ thik
hialpir thīne sȳn ok thīna
dottir skuhu andwardas thīno
owinom . thīno oghom uppa scan
de ok wanskadom allan dagh
til thera asyn ok ey skal stur
fir wæra .ł thīne handh ath
hialpa thīm thz folk som thu
ey fræne skal æta thīna ordz
fīnat ok akr thīt arwodhe
ok thu skalt tola ok lidha
orætta sak ok wæra midh
thr ykr .ł alla thīna dagha
ok lighi the halfdha sīpt
for bānadhē dr thīt som ey
blifw .ł allom thīm ordhom som
skrifwat æru .ł gudz lagh book
ok fiskopna ey thīm mīn gīngo

men ok sighi alt folkit amen
som thydhi thy wardhe ok dr
st̄wat We rdhe omille mæn
hullie som forlatin gudz lagh
um ⁊ fordhims ⁊ forbamissom
ok nat ⁊ doom stul rdhe latti
wara ⁊ forbamissom thy ath
swa som al thingh the aff
wrdhime dr-u skulu vmundas
⁊ lordh swa skulu omille mæ
vmundas af bane ok til
fordomilse ths wonte adam
thy ath gudh sagdhe hono tha
han hafdhe bimædh budhordhit
thy at thu hordhe thima hust
rost ok aft af wano af hul
ko tak bodh thik at thu stul
le oc ata thy dr lordhin for
banadh ⁊ thime gingh ok for
thy at manin war gudhi olw
dughi wordhe honom ĉatmin
olydogh swa som dr leon ok
biorna ok amor tholuk at hi
skulle aff thim widh skanas
sina wamakt ok gulla sina
olydhno ok minsta diurin
som dr-u flughi ok madhka
strandr han ok owande hono
at han skulle af thim skanas
vidh sina wamakt thy som
st̄wat dr at ankte thingh
ok oc minste madhin dr-
skapadhe vtan sak ær gudh
af sine misgærningh gaff manen
midal diurith lydoght ok
gangbikit swa som dr hepty
ok opin ok anor tholuk ĉat
ok dr dr gudh swa miskun sa
bir at wille manin skalkoh
ka lydha honom tha latu
han oc atenasta ĉatmin
lydha manenom vtan dr skalk
wir gudh lydhi manins rost
owa sindz maga stadz ⁊ the
halgho stot at skapat thingh
lydha halgho manom ok thera
budhi thy at halghe man lyd
dho gudz budhi swa dr-st̄wat
ass rosue som skalkoplika lydhe
gudhi-bodh solme staa quatra
a hymelriom madhan han
hampdhis ow̄ gudz owini
ok solin stodh qwar midh
wakt a hymelriom ok sky
dadhe oc at bæghas alle
gaa vndir lordhena ⁊ eno
dagho r-wme oc war
swa langin dagh ok
oc sidhan vtan gudh lydhe
masms rost ok dr-st̄wat
at thin gomle sina sul som
gomle gudz budhordh ok dr-
st̄wat ath thæntidh moyses
thse hafdhe entidh vpriske
nath for folkeno gudz budh
ordh sagdhe han swa som

ok ma nu han sythas jak
a hallar wenare ⁊ dagh thy-
nil ok nordh at nak hawa
sagha for dhi- liff ok godh
ok walsynisse vm ⁊ gymin
budhordhm ok for bamisse
vm ⁊ gaan mothe thm o
manskia wowal thy lyswdh
at thu skuli dwdhelika lyswa
mz gudhi ok alstka thm hira
gudh ok lydha hans ⁊ost
thy at han di- thut liff ok
di- swar at gudh gyff ma
nenom lagh ok budhordh wil
han goma budhordhm thza skw
lu the goma han til dwar-
dhelikit liff ffare mancno
di- liff ok dodhi- got ok
ont hulkit honom tgaklig
skal honom gyfwas thy skal
hon- gyfwas dwdhelikit liff
ok algomt got vm han wl
goma budhordhm dwar-dhe
likin dodhi- ok alt ont vm
han bryter budhordhm ok wl
ol batra sak ok di- swar
at gudz budhordh di- dwar-
dhelikit liff til hulkit alz
waldoghi- gudh wardoghis
os lydha Amen ⁊ budhord
secula seculorz Amen

Hic incipit liber
reuelacionum beate birgitte

66

Quare hira thu lepi ordh al
suna veralda ok socusta bridh
sta byrgitte ⁊ hwilkom thi-
gan hanoghi- at han tok
mandom ok dwrti- ok sta-
ffru thm som hans lagh ac
tro hafwa forsmat ok brutat
ok kalka- sta brygtto ok alla
sytna manisk- mz hayme
sottska til sina alsthikh
ok thiangst sayth

Kare di- skapare thy-
mils ok ordz en
⁊ gudomens mz sudhereno
ok thm halgha anda. jak A
di- thm som talade ⁊ pin
eadom ok ypperom ok thm
som the bidagho apte for-
hulkra afrundan jak tok
mandom vtan synd ok synda conceptionis
gin apte mine tofwan mgan
gande ⁊ romfyma malswe virginea
swa som solin skinande gyno
renasta stey alle glas. thy
at swa som solin skinade gyno
glasto stradar thz drikte
swa war ok ey romfyma virginis
romfdombin- smittadh- thza
iak tok madomin ok swa in pce ca
tok iak mandom ok krothka pro feliciq
nat at iak forlat ey gudh
domin ok ey war iak thes
mindre ⁊ gudh domenom
mz fadhreno ok thm halgu

anda · al thingh fayrande of
eppehallande thy thot aak
swa · i o fima quid my ma-
domenom thy at swa sony she-
ant shuld aldre fram eldenom
swa studis alde min gudh
dombir vidh onandomin oh
ec · i dedheno thr apd lat
aak min liksama ernasta
aff alle synd af goda iliano
oh al vassan sarghas oh horf-
festas for alla manna synde
thy sann ann liksame offras
new dagh liksa vppa altar
no at manny shulde alstra
mik swa mykla mer oh
ikbehkare animas mina
godhghinga thy mi dr alstingr
aak gloindir oh forsmadgh-
oh swa som komigr aff sins
eghno vikr vt altar oh wt
fordhr oh · i hans stadh
dr warpe vpsware awtual
thr oh hedhr adgh · stusslika
aak vilde at mit vikr shul
de wara y manenso oh gwir
han shulde aak my vat wara
komigr oh hra · thy at aak
shapadgh han oh ukr atr-
fostr han an mw hafwin-
gian birtar oh samtra giort
the tro som han lofwadgh
mik · i dopilse han hafwin-
birtar oh forsmat mik lagh

oh budhordh som aak hafwir
honom forsat oh bewsat
han alsker sin eghn vilia
oh forsmar at hora mik
oh dy thr ow vphoghr
han ow mik warpa vpswara
som dr diafwulin oh hawn-
gifwit honom sina tro hulkin
som sanctus dr vpsware thy
at han and thingh dgtar
oh radgr oh falo thingh lof
war oh griper swa sialana
al sik hulka aak atr-lopte
my mino blodge oh ey gpir
han hond thy at han dr
wallogthare dr aak · madha
aak dr swa makrogh-
at aak forma al thingh
my eno ordge swa ratuis
at aak vil ey gora makor
dy thot aldra minst mot
vtrisone · annad thot
alle galgne man badhen
mik thr vtan for thi
shuld at manny som gifwin
oh satter dr · i sit eghet
fralsa fiaflwalds forsmat
mik bidhordh oh lydhr
fialflwalande diafleonan thy
dr thr vtan at han shu
li at inna oh hrana hans
dr thingh oh ondzsko thy at
diafwulin war godh-
dyr af mik vtan fallande

for sin onda wlka. ðr han
wardhin swa som min t at
al onda mana nasse Nw
ðr tho at rake ðr swa for
smadh tho ðr rak swa
ainskr sambn at hwar som
hakist som bedhis mina ainst
hind ok fek odminka mz
batr migh ; rak forlatr thin
thr the hafwa brutt ok rak
skal fraksa thin af wranga
rsdwar tho som ðr dr aswllin
ðr thulke som sta ; minom
forsmaikom rak skal lara
mina rettiso koma ow thin
Swa at the thr hora skulu
skalswa ok the thr vtrna
skulu fagha fek ve lat wi
(warom nakan tima afladhe
ok fødhe) ve thy ath wi
rettom waldsins hra algare
dhe thy thu min dotar hul-
kra the rak vtwalde mik
ok rak mw talar mz thik
; minu anda. alskia mik
af allo thatra. Sy swa som
son alli dotar alli forald
otan mcer ðr nakat anat
; wrldhme. thy at rak som
thik skapade. spadge ðr
gom mino tin til pinona
for thik ok ðr alskar
rak swa kraklika thina
fiskl. at for ðy rak vlde
amsta hona hathi vlde

rak ðr anan tima forsfetas
for hona ðr thr ware mogha
hkit ſſolgh mine odminket
thy at rak drona ok dinghna
komigh wara y for the fwl ok
smakh hladhe. rak stodhna
tin vndh studgena. rak horde
al obrygdhsse ok grbbusse
mz mino ðr ðr stat sat ðr
aral min vlka thino vlka
thy at min modhr thin s
alf vphofwe ok al anda vlde
alde anat ðr thr som rak
vlde. Ar thu gol thr thra
skal thit hiarta wara mz
mino hiarta ok vptundas
af mine alf chkr swa som
nakot thr som thet ðr vp tort
tandas nesthkr alf eldeno
swa skal thin sial vptandas
af mik ok vp fallas ok rak
skal wara ; thik swa ath
alwaldz thinom skulu wara
thik beste alle
kuste swa som ecr thu skalt
hwilas. ; minu gudhdoms ar
mon hwar dagh kats kuste
ðr vtan andang gladhs
ok kusskr alf thullom sia
lin kusse m namn ok vtrtal
ok ar ful mz gladh ok than
kar enkre alla dnas ara
the gladh som hon hafw
Alskia thy mik ensamin
ok thu skalt hafwa al the

Capitativer potuit
illo tempore abbas
monachos.

71

thingh som thu wat ok thu
vinnit ha va abnu dare
shalt ymmot haswa hwat
ey dr- stwat at antiloma
olea olia olea minstadhis ey alt
ure9370 thr- al at gudh griff vtan
ow nadhena apten- ypheras
abl. neutr ordhe ¶ yak dr- standi verus
ypheta um thu tror anno
tritura ordhom ok god ok fulkomna
gradhi frogdhim olea ok gladhi ok fry
pulin gdh skulu aldre minstas
thk awardhelika

Wara hra thu epti ordh
til sma doctor nw takne doo
sik al bindh af samie
tro ok prydel som ok te licet
knom ok vilia som bin-
dhom stul haswa til bins
tronian capitij ii

A Ar stunare thu
mins ok nordh
ok haffns ok aldrde
thingra som ¶ thm wasu
yak dr- ey mz fudhreno
ot thm halgu anda ey
swa som stren gudh allh-
gul gudhi som fordhom
hafdhis ok ey ffere gu
dhi swa som tha ratnadhis
vtan en gudh fadhr- ok
son oc thn halghe ande
tre fallin- ¶ ypsoms ok en
latina unitas

72 substantiam
vide Lexx.

nullo
dativo
¶ gudhdomins nat al thingh
skapande ok af angta skapa
dhr- aldre umskiptelikin
allr- forgangelikin vtan
ak walleghr- blifwande vtn
vphoff ok vtan anda . yak
dr- thn som fodhis af rop
ey mistande gudhdamin vtn
tal foyfwande gudhdamin ma
domenom ar aak skulle wa
ra ¶ emne ypsona sandr gudz
son ok samstima son . yak dr-
thn som hanigde a krosseno
ok doo nordadhis gudhdome
nom blifwande ofradddom NB abl
thy at dn thot aak war circumstatie
dodhr- a madomins ok
frelsins wagna som aak
ensamin somin tok thso lif
dhe aak ¶ gudhdomeno ¶
fullkom aak wa en gudh
ins fadhr- enom ok thm hal-
ghu anda . yak dr- thn sa
mi som upstodh af dodha
ok upfor til hymelske hul
kin som nw tala mz thsk
mz munno anda . yak ar
valde thsk ok aak tok togh
thsk mik al bindh . ath
aak skuli tee thsk ok skuldr te
krigora wardelme mz thsk
amn gudhelika tonkk thighs abl acc
thy at swa thatkins mik
thu ast annat wordhin

mm̃ m̃ rat madhan thu
⁊ thm̃s bonda dodh andwar
dadhe allan thm̃ vlla. ⁊ m̃=
na handin ok thankte am=
ast mat han war dodh=
ok bedhis hm̃n thu matte
farik warra for mina skuld
Ok thy ast thu m̃ rat
wardhm̃ mim Ok thy tul
birdhe mik at fore see
thik fore swa storan kar=
lek Ok for thy takin rak
thik mik til birdh ok ⁊
mm̃ eghin kystilse. thoh
som gudhi bo at hafwa
m̃ rene sual thy tul bo
birndme at warra redho
mat birndgomin vil gora
brullope at hon wari ho
awislika prydh ok ren. tha
r-ensas thu wal mar thm̃
thanke dr akadh vidh thina
synder. hm̃n aak r-ensadhe
thik af adams sond. ⁊ dopul=
som. ok hm̃n opti aak m̃
bat m̃ thik ok tolde mar
thu skolt. ⁊ syndena birdhm̃
skal annual hafwa sins birdh
goma tekn. ⁊ birystens thy
dr at skodha ok annakta
the godh singta som rak gor
de for thik. swa som dr
hm̃n drukka aak skapadhe
thik grfwande thik kikanna

andwarda

nobilitare

ok skal hm̃n drukka rukka rak
grorde thik grfwande thik hel
hm̃n sorekka ok krarlikra rak
atir-ledhe thik. mat aak doo
for thik ok rak atir skapadhe
thik hymeike arff dn thu vit
thy hafwa birndhm̃ skal annual
gora birndhgomas vlla dn
hwat dr m̃ vnli vtan dlska
mik owir al thingh ok dnkte
vlla annat hafwa dn mik
mansins skuld. ok rak vndir
taff honom al thingh dn han
dlskar al thingh vtan mik
ok hatar dnkte vtan mik
⁊ rak kopte honom annatdh
sit arff som han tappadhe
for syndma skuld. vtan ha
dr swa villir ok bort gangin
af skalome. at han vil hal
lir hafwa thana framfit
lika hedhm̃ hulkm̃ som ey
dr vtan swa som haffms
hwadha alla frodha hulkm̃
som dr vpfarande swa so
birdh ena stundh ok for
gat rasklika ok wardh=
til dnkte. hallir dn han
vil hafwa awardhelikm̃ he=
dh. ⁊ hulkom awardhe=
likat for dr thy thu m̃m

19

75

desiderauerunt

birudh vm thu afridar ok ikke
vtan ønk/ok vm thu forsmar
al thingh for mina skuld/ey at
enast sym ok for aldra. vtan
non solum sed etiam
NB accusat: fœmin:
ainnat hedhi ok vikedoma
skal giswa thik dyrasta lon
ok sotasta. ey gud alla fusu
vtan ønk skalswan skal aak
giswa thik til lona ok birudh
gooma. hulkem som dr drona
Qd q: brudh gōma tromigh Xn blyghis thu at
om tū blijes
wara fatik ok forsmadh.
tha skodha hinum thin gudh
gik for thik. the forlatin
wat af thdnarom ok vmom
i waldemc. thy at aak lota
dhe ey wan hlika vm vtā
hymeikt vm Qw dy thu
radhis drnodhis ok krank
doms thinga ok modho. tha
skodha hinum thingh thz dr
at brima. i eldenom ok sko
dha hwat thu sk for skulla
dhe vm thu hafdhe swa
reet mote thik nakan watk
hikim hira alla mote honom
birutit swa som thu hafw
birutat mote ønk thy at dy
tho at aak alska thik aff
allo hidrta. tho gor aak ey
mote vtatenom. i eno put
alli. i nakro minzsta thinge
Qtan swa som thu syndade
i allom thinom hinom. swa

drvogeno

Qr vidr emm
tia satisfactoe
76

skalt thu fuit gora. i allom
thinom hinu tho for skodhan
vtha ok for akt vthande
batra thina synde. vnsk
ptor aak vatnisona. i mis
kund forlatade thinga pino
for hitka batring vnfraa
thy ok anama geuna ok
thol hirit dr niodhe at thu
swa vansadh af syndome
maghe vaskika troma
til soor lon thy at birn
dhim skal modhas mz birudh
gomano. i dr niodhsno at
hon maghe thes troskika
re hwilas mz honom
Qwar skra ihc xpc kar-
sina birudh hinum hon skal
alska han ok hedhra
ok hinum hans ownm
hatu han ok alska wikl
sina crapfim mj

NB Ar thin gudh ok
hira hulkem
thu dyrkar ok hedhra
iak dr thy som vppe
haldr hymil ok iordh
mz mino walde ok ey
vppehaldas the af nakro
androm thinghe alle stol
pom iak dr thy som dagh
lika offras ok hanteras a
altarene vndir brodz luk
nisse sandir gudh ok sadir

mino valde

77

man. þat ær thin. sann so
thik vtualde hedhra mi
fadhir. alfka mik. lydh mi
nō anda. gōr ænne modhir
hedhir. swa som thine frēn
hedhra alla inna halgha
mān. gom ratta tro hulka
han skal hāna thik. som
vndirstar thwærgha handa
anda. swa som ær sānindma
ok lygnma anda. strīdhoc
fi-epistle vtrorte ex proles
ær thin septa fadhir ok
wan sighir. mi mine hialp
gom sanna odmiuk tdag
hwat ær san odmiuk. vtā
at tōc fik thokkin som han
ær ok gifwa gudhi loff for
al godh thingh som gudh
hawir honom gifwit. ān mo
hata mange mik ok mina
fēnga ok rakna mīn ordh
wara sorgh ok fafanga
ok thorftelik som ær dur
fwllig vmfāpna the ok al
ska thy at hwat the go=
ra fore mina skuld thy
ær mi mot thorfin ok
besfelik het ok ey vidhir
gingin the mit napir
alla thiānom mik vm
the standindis ey for ma

78

na raddogha ān wærldina
alfka the swa fkæ-lika ath
dagh ok nath tīstas the ey
| hæma ærnodhe ok brinna
alradh | hana alfkogha thera
thiānst thakkis mik swa swa
som nakor gafwe sinom ow
pānga thī til at hans son
skuldi dræpas Swa gōra the
mik the gifwa mik. alla gōra
for mina skuld hulka almoso ot
hedhra mik mi sino lāpom thī
til at wærldlik sakir het skuli
thīm vāpa ok at the maghin
blifwa | sino hedhi ok sinom
fyndom thwadhan ass thera
godhe hughi. dræpe at han
skuli ey thrifwas | godhom
thingom ān vm thu wilt
alfka mik af allo hiārta
ok ānkte āptida vtā mik
the skal rak dragha thik
til mik mi fkæ-lek. swas
fighil stēnin dræghi til sik magnes
ræmt ok sætia thik. vppa
min stam hulkin swa stra
kin. ær at ænghin forma
at vt rækkia han Swa rigidum
hardhi at ænghin forma
han strokia alli boghia
the han ær vt rækkin

n additm 3 ps. plm.
mixta antigos.

79

ok annual swa sotir at thaꝫ
sotme gaar owir alla sota
yr-ter- ok hawir- anghin
lik-wise widh makor wael
dma sot thing alla kystlse

Wars hra alir ypr ordh
til sina brudh thum hon
skal ey radhas af thim
thingom han haw hanne
yppinbarat ok ey thankia
thm wara af ondom anda
ok sagh- kanedombir-
thum hon skal kana onda
anda alla godhan cꝫ

NB

dr- thin skape ok
atir-losare. thw
radhis thu ok rasvar
af mino ordom ok thw
thwsade thu af hulkom
anda the warin godhom
alla ondom sigh mik thwat
thu fant. mino ordom ths
som thit sanit sighr- thik
ey wara gorande alla bodh
ak thik nakat mote thmo
skalom. hon swaradhe enga
ledhis ar- nakat af thm thi-
ghom mote skalome vtr al
gin the san ok ak foor
alla wil brudhgomin alr-

80

swaradhe hanne. jak bodh
thik thry thingh af hulko
thu mat undir-sta godhan
anda. jak bodh thik hedra
thin gridh som thik sum ska
padhe ok graff thik al go-
dh thingh som thu hawir-
thz sighia thik thin skal
at thu dghir- hedhra han
oid al thingh. jak bodh thik
halla ratta tro swa som dr-
at tro ankte wara skapat
vtan af gudhi ok ankte ma
gha wardha vtan gudh
jak bodh annual thik at
alska skalkkit dr-lodhe
ok atir-haldh aldra thinga
Thy at wardin dr- skapad
for manzsme skuld at han
skulle hafwa hona ok ska
kka mytia til sina vidhir-
thorft ok ey til ow fladhe
likhz swa annual vm an
nor thry thingh thessom
grewar-dogh math thu vn
dir-standa orenan anda
som ar- diafwlin Thy at
han dghar thik ok radhir-
at kera ok aptrida thit
eghit loff. ok hoghfardas
af thm thingom som thik
drni dsfwns han dghar-
thik ok radhir- annual

vantro ok oatu-hald .i. allo
thingom ok allom thmom
limo ok til thessen thing
vptander han hiatat
ok swikin han frumdom vn
dir godz anda like mise thy
bodh oak thik atridh vanz
sa thit sanit ok vplata
thz for smallom andelikō
mānom thy skalt thu ey
adswa gudz godhan anda ward
mz thik. nat thu ankte annat
afunder vtan thin gudh ok
vptandis al aff honom. thy for
ma ak ensamin gora ok
omeghelikat di- tha duxfleno
at naskas thik ok ey forma
han nahrom ondom mane naskas
vtan mit tullath anagzia for
fundna skuld alla nahan an
nan lonkin dom ank kumo
ghan thy at han di- omin ca
tin- swa som al annor thingh
ok wa af mik walskapadh-
ok tho ondr- gordh- af sine
cghne ondsko ok tho di- ak
hira ow han. thy giswa somlike
mik falsu sak. hwilke som sighia
at the som mik thiana mz
mykle gudhelikh sighias wara
awita ok galne ok hafwa dal
fwlskap the orena mik wara
likan thin mane hwilken som
hafdhe ena godha ok rensa-

dogha huse som wal troste a sin
honda ok han wt grafwe hona
til goodom tolkin ware ak
um ak late retuisan man
andwardhas duxflenom thy
som kar-lekho hop hafdhe til min
an for thy at ak di- troin
skal duxfullin aldre hiras ow
nakas thes mans skal som
mik gudhelika thiana an thot
mine vini synas frumdom swa
som awita alla galne tho di- thz
ey for thy at the quadas aff
duxflenom ok ey for thy at the
thiana mik af hetnande gudhe
like hogh. Vtan for hwet nas
wanskase alla frank dom alla
for andra lonkika sak the thm
di- til odmiukase tho ma fri
dom wardha at duxfullin fra
wald af mik owin- godha ma
na hkamana til thera aen-
lona. alla at han mykke thera
sanit an aldre ma han hiras
i thera skal som tro ok kar
lek hafwa til mik.

Xpi alskogha ordh. i vndar
like likmise af di-like halla
de hus vm hwilket the hal
gha kirkia tekenas ok hul
kaledhis gudz kirkia skal
an atr-byggias crysten v
ar aldra thinga
skapare ok arona
konungr. Jak vpbygdhe

dnam

in

nōnulla obm
brane.
dominauit

83

mik arbeit hallande hws.
Ok jak satte .j. thy mina weralda
man hwars gerningar mine awi
ar gynom grofwo ok fingo makt
ow mina vini swa mykla. at the
frokka orina vini swa hardgek
ka at andraghin at gua af the
ra benom Thera middr slag
ar strenom ok the thwingas ar
hungir ok thrist. Ok an thr
own hata the thera hra Nw
bedgas mine vini hialp ar taro
ok graet. rattwisan tropa hand.
ok mishrinnir frigir awaa spara
frolande Tha sagdge gudz til
hymeiks hans skap som vnkring
nar stodg. hwat synis adh
af thessom som mit forste hafwa
hilagfte The swaradgo alle swa
som ar emne rost O hra .j. thik
ar al rattwisa ok .j. thik sem
ar al thingh thu ast vtan vp
hoff ok vtan anda gudz son
thik ar allar domar gifwing
Thu ast thera domare. han
swaradge an thot .j. vton ok
seen al thingh .j. mik Tho for
thessa mina birudgh skuld thu
kin som hair nar stra fyghn
rattwisan dom The sagdgo
thzta ar rattar ok rattwisa
ar the som gymo grofwo mu
minum skuldu pinas swa som

84

thiwswa ok the som stra
.j. sine ondzsko skuldu plagghas
swa som the som ingingo ok
owwalle gradgo. Ok the som
arin fagne skuldu fradsas. ok
hingrogge skuldu mattas Tha
talade gudz modhir maria
som stoda thegde O min
hra ok fadirafte son. thu wast
.j. mino gud sandir gudz ok
man. thu skalghadge mik
som wa ech aordzakat hra
ar thine war skedh-hetgh
Jak bidgir thik miskunna
thin an entadgh Tha swara
dge wa hra sine modgir
Qualsgnadgh war thino
minz ordgh the uppfara ok
gera .j. giddanum swa som
storaste lokit thu ast ängla
na ok alla halga mana
ära ok diuting ok gudz
domin ar gladgir giordge
aff thik. ok alle halythe
men gladgi ygladgi giordge
af thik Ok for thin skuld
ath thin uli war af thino
ängdome uphofue swa so
min uli thy skal ek an
entadgh fara tha thu wilt
an tal hga-skapit sagdge ha
thy at .j. stridghin manskika
skal jak an bidghas for

85

85

ædgas stadeleke skuld. Jak
skal atir byggia min mwr
for ædgra bone skuld Jak
skal hela ok sakia thes
som mz owrætte dom m
dhr thrysktte. ok hundra
dga fallin hedhr thm go
va for the smalsk hetg
som the tolde. Ok thm
som ow wasskt ok orætin
gordgo skal iak gifwa
fundg ok misknd vm the
dedgas misknd dn the
som forsma misknmma
skuku kgna mina ræt
niso Thss ædt sagdge
han tal brudgma o m
brudg iak wtwalde thsk
ok mskdge thsk. I min
anda. Thu hørr min
ordg ok mina hælgra
mana. Hwilke dn thor
the sec al thing. I mik
tho taladgo the for thma
skuld. at thu skuli vndr
sta thz. thy at thu ædt
dn. I kkamanno ok for
mat ey swa sec al thig
I mik swa som the hulke
som dræn. I andamen
Nw skal iak nænigt tec

86

thsk hwat thesse thmgthin
tekna Thz hallande hwsit
af hulko iak for sagdge der
the hælgra kirkia ok stna
mana stæla. thr iak vpbyg
dge mz mino blodge ok mina
hælgbra mana ok iak mina
dge ok samafogdge mz mino
kkr-lekyo hime ok hande ok
iak sætte I hona mina vm
ok vtialda mæn hælma grid
wal war dron swa som dr at
tro mik ware rættrosin doma
ra ok mskdsamen dn mo
der grindiakin gimom grafwum gimom
thy at alle tro mik ok pdica
ok halla mik ware mskum
sama ok mædan dnginn pdi - quasi nulli
ce dsk tro mik ware ræt
niscin domara the hafwa
mik swa som wranga domara
thy at wranghr ok orætin ware
thin domaren hulkin thr af
mskdd fatt wranga mán ra
ra opinadga ok oplagfadga
at the skullin thes mcer
midhr thryskkia rdomsu ma
dræn iak dr rættrois doma
re ok mskdsamber Swa at
iak fattir ey minzto fyndvara
opinadga. ok ey minzto godz
ging olonadga Dyndir the
na mer sins grindeal mgtgo

90

87

88

swa stracka at trona ovinc
skulu falla til baka swa som
trakkir ok skulu standas
awar dghekka mar the sec
minna vætnsp. thy at the
wangtradho mirt tholomodgh of
Xpt sighr hinn hans an=
de ma ey wara mz wrd=
gom manom ok sighr han
hinn godhe magn skulu sán=
das at skulia onda fran go=
dhom ok sighr han af an=
dekikom vakngm mz hulko
hans vinn vaknas mot
awaldme vi cristn

Mi ovinn dinn swa so
gmasto diwr hulke
aldrigh kinna mat=
tas ok ey hwilas. thera hid
ta dr swa tomt af minom
kedrekk at minna pino thanke
ingar aldrigh i thy ok alde
frangik dn thzta ordhit en
tima af thera mongr stra hid
ta o hira thu atir lospe os
loff warn thik for thima besto
pino hyrn ana minn ande va
ra mz thm madhan the ha=
swa angm gudhekikom kedrekk
til mik hulke gena for va
dha andra at the for magh
at fulkona sin vilia. thera
hiarta dr fudr mz fulastom
madkom sem dinn wardzlok
afterdsse. Diafullin hafw saat
sin tryk i thera mwn ok thy
thekikas thm ey minn ordh thy
skal sak skulia thm fray minom
vinom mz minne saagh ok swa som
ey dr makor dodgh= besware ay
saghas sundir gwa dr angin pi
na til af hulke the skulu ey
wara kottakande ok the skulu
sundir skiras i andradho af
dagfleno ok skulias fran mik
gwa dinn the mik harlike at
alle the som til kidha thm ok
samthykkio hafwa mz thm skul
ki skulias fran mik thy sande
sak minna vinn at the skulu
skulia dagfleina fray minom
kinnom thy at the dinn sanc
tika minc ovinn. sak sande
thm minna vinn swa som red
dara i standgh for thm skuld
at hwa thm som skalkika til
pra ok thwingia sit fiot ok
aur haldin sik af oloplikom
thingom dr sanctika minn
reddare the skulu hafwa
minn ordh for giwit hulkem
som sak talade mz minom
minn ok swardgh i handome
thz dr rætta tro. kyr lek sis
brynia skal wara ow thera
bryst at hwat som hakts thm
hander ey skulu the thes
mindra afskia mik the skulu

hafwa tholomodhsmo skrol vdh
fidona at the skulu al thmg
tholomodhlika lidha ok tho
la. jak mnekyrke thm swa
som gul. j kam dn. mi skulu
the vt ga ok framgda at
mmo wdh. jak formatte
cy a vatnsona waghna. ga
j wardhsmo dro vtan drof
wlse mz mmo mandom. sku
ru skulu tha the in ga dn
thera hra tolde pmo ok
drapwlse. cy dr vndir at
the thola nokoth. madhan
thera hra tolde slagh ok
plaghe. cy dr stort aat at
the tholdm ordh ok mote
gang radhsmo cy thy at
iak forlatir thm asdrighs
swa som omoghelikit dr
drapflenom at hana ok sm
dhr skyra gridz hidrta
swa dr drapflenom omoghe
likit at skulia thm fran
mik ok for thm skuldh
at the drui swa som vrnapta
gul. j mme a syn thy um
the prstas mz kolom eld thz
dr mz kolom drotuls som tho
forlatir iak cy thm vtan
thz dr thm til mere atur
kon ok gladhi q. Hro fulla
gridz modh maia fighr
til sta byr-gta hui-i hon

skal wara fladh ok pry
dh. j andelikom kladhom
ok prydilsom dn

THR dr maia hulkin
som fodhe saman gudh
ok saman man gudz son
iak dr anglana drotnigh
dgin son alska thik af allo
hidrta thy skalt thu alska
han thu skalt wara pryth
mz honisteatom kladhom ok
iak skal tee thik hmm
ok hulkin the skulu vara
thy at swa som thu hafdhe
for sarke ok krortil skoo
ok omadus ok bras. j thmo
bryste swa skalt thu nw
hafwa andelika kladhe
Sarkin som thu skalt haf
wa dr idhrughin for synde
thy at swa som sarkin dr
nast kottene swa dr idhm
ghin ok sptamalin forste
annrendise vaghr til gudz
mz hulke som hughm gla
dhis. j syndme vrnas oc
orena kotor tha thz
atr halds af ondo luste
twe skoo. drui twe vulia
swa som dr vli at bre
nna synde ok vli at go
ra godh thingh ok atr

halla sik

sual ok hun-u mykit han an
ual hedrædhe mit napey ayn
son afstædhe mik for an rak
han. thy at han ær min
frapare han saman fogdhe
mins fadhirs ok modhirs
hionalagh mz swa storom reu
lek at tha fans ey renare
hionalagh ok aldrigh villo
the saman kroma vtan æpt
lagthomen at the matom bæn
afua ok oræ thin war kū
giort af ænglen at the sual
to vomf fogda hwadhan aff
wældma helsa skulle fram
gaa. Holdw hafdho the vilit
dos ær saman komit mz hor
likom æfthogga thy at kupny
war dodhe i thin tha sighr
ok thik forvist at af gudz
likom kærlek ok æpt ængil
sins ordhe som budhadhe. sa
man kromo the kærlika ey
af makors kusta giri vtan
mot sinom vilia af gudhelike
æfterlik het ok swa af thera
samblande saman sættis mit
hor vin gudhelikin kærlek
ordhan min likame war gior
dhir ok fozmeradhe. in sate
gudz sialma. i han skapadha
af sinom gudhdom ok gunsta
war sualin halghat mz lika
meno hulka ænglane gom

do dagh ok nar dy nar
sualin halgradhis ok til fog
dhis likamenom til krom mi
ne modhir swa mykin glædhi
at omoghelikit ær thz na
fere manisk-is fullelika fa
ghia thir æpt fadhan min
lifs time war vpfyllir vp
lyptt min son mina sual thy
at hon war likame sins fr
til guddomin høghelikare
allom androm thir æpt
upstadhe han min likame
swa at dughsins skapadz
thingho likame ær swa nar
gudhi som min likama gee
hunu mykit min son afsta
dhe mina sial ok min lika
ma vtan nakure æru
the hulke som af ordam
anda meka mik ward vp
takna til hymerik mz sual
ok likama ok somelike
thy at the vita ey hatir
ær thzra ær vissapa samud
at rak ær vptakin til
guddom mz sual ok likame
Hir annal hunu mykit
min son hedradhe mit napey
ayit napri ær maia swa
som sr wat stod i kapitne
nar ænglane hora thz
napitt gladhas the i
sino sante ok thakka
gudhi hulkin vin mik

99

ok mr mik giordhe tholka
nadh ok at the see mins
sons maidom giradan ⁊
giddomen. The som diru
⁊ sciarslo elde gladhas ow
matto swa som siwkar mā
the lighlande ⁊ sotta sang
vm han hore af makrom
hughadz ordh sulkat hono
thakkis tha gladz han
ginstay ⁊ sino hugh annual
gode angla nar the hora
thz napnit nalkas the
thes mera rantusom mā
nom hulkom som the a-
ran skipadhe ok gifne tal
game ok gladhas af the
ra thirmiadh ⁊ godhom
gingom ok mr forsdhom
thy at allom mano diru
godhe angla gifne tal gomo
ok onde angla tal prouil
se cy swa at anglane
skukas fram gudh. vtay
swa thyna the fralme
at the forlata cy gudh
vtay adhkelika diru the
⁊ hans afyn ok tho ap
tanda the ok vpnakkika
fralma at gora thz som
for de alle dufflane ra
thas annual thz napnit
maia ok nar the hora
thz napnit midia tha for
lata the ginstay losa fra
lima af simony kelom mr

100

hulkom the hona hiolle
ok swa som makor fuggl af
makra biradh mallay sina
kelor ok naff den han hore
makot kiwdh slappir bradh
ne ok nar han seer anga
ginga apē folghia atir-
wandhes han ginstay tal bera
skima swa ok dufflane na
the hora mit napn tha slappa
the fralme swa som radde vtā
the atir vmiandas ok tal
flyghia amiadh at gripa the
na swa som raskasta pil vtā
at makor batermgh apē fol
ghe dugny ar- ok swa skalla
af gudz kerlek vtay han
ar- fordomdir- dm han a
skalla thzta napnit mr the
akeh at han ark al dingh
atirgta tal onda ginga at
cy bort gada ginstay dufsul
lin fray honom ok atir-kō
bir- aldingh apter-mer- tal
hans. vtay at han atir-
takat fak vrka tal at fynda
skolande dodhelika tha
fra dufkullig fridom makt
at dryfwa han for hans
mere atir-lon ok tho cy
dgha han andhelika of
Jomfr maria ordh tal stam
bygnam sighlande mytte
lik-m kgnedom hulkalede

How skulli hiswa ok bringe
rande mang vndarlik
thing af xpi pmo ꝑ ar

monile

THE Ar hymeikp Dreang
gudz modgi lak sag
dge thik at thu skalt hawa
brag i thino bingste Nw skal
lak fullekkare tee thik at
af vpbosieno nar lak gorde
ok vndirstodg gudz ward
tul war lak aldrig athogul
ok vgdg vm mina gomo
dig nar lak hafdge gort sul
lekkare gudg ward gum
skapa ok domard af allom
minom gingom al skadge
lak hans inneskaft ok i
hwarom time hyrade lak
ok radghs at lak skulle ey
dreppwa han mz ordhom alla
gingom thi xpē tha lak
hafdge gort at han hafwa
gipurt folkens lagh ok sin
budgerdg ok grot mz thim
swa stor vndarlik thingg
tha fore thankte lak stadg
lika i ommom hugh at drikte
alstra vtan han ok al ward
dzlik thingg ware mik dug
skika beest thi xpē tha lak
hordge at this saum gudhim
skulle fodhas af rompē ok atr
losa wardome tha sik lak
swa storan hedisk tul hans
at lak thankte drikte vtā
gudg ok lak vilde drikte
vtan han. lak beat skulde
mik thi miskta lak formatte

fran fiorda ok vina widg
talan ok nauniarn ok al the
thingh som lak hafdge graff
lak widgi torfogom ok fan
kom ok drikte atir gomde
lak mik vtan thinum kost
ok fikadga bonadg dugin thigg
thakkes mik vtan gudg lak
thankte akradg i mino higata
at lak matte hiswa til hans
fodzlo tima vm lak owirdogg
matte wanskia wardoghs ward
at warda gudz modgis thik
misto gima. lak hoswadge dm
nak i mino higata vm thi
ware gudgi thakkelikit
at goma rompēdom ok drikte
dgga i wardine tho dy gudg
vilde andraledghis vilde lak
at hans vlki skulle wardga
ok ey min thi at lak trode
at han formatte al thingh
ok at han vilde mik drikte
vtan thi som mik war nyt
teg ast ok beest thi andwa
dadge lak honom allan min
vilia Nar thin time kom
i hiskom rompēa vsente
radhos i gudz monstr tha
war lak i bland thim for
sadgis ok modgis lydno
skeuld thankiande mz mik
gudgi wera drikte omoghe
likit ok for thi at han
wyste mik drikte aprida
alla vilia vtan sik formatt
te han at goma mik. i
rompēdom vm this thekne

hionom thekkis honom ok an-
nat tha vsle rak at hans
vkis skulle wardha an sidha
rak hafdhe hort j mønpe-
no al the thingh budhor-
danin til hordhe atv-
from rak hecem oil fudhe
minis hws ok bran rak
m̃ mcrō gudz alskoghe
dis for ok vptandis rak
daghslika m̃ mom gudz al
skoghe hina ok aptidalsom
for hulkit rak bort langde
mik mcer dis for fran allo
ok wa rak cnsamin dagh
ok nath radandis duslikast
ok ald̄ mast at min mi
dir skulle cy tala alla dis
min hora nakor thingh mot
minom gudhi alla min ego
see nakor kuskelik alla sku
thekkō thingh. jak wa
ok radh j tystonc ok my
kat danolandis at rak cy
wanlika tighe the thir
hulkin som rak haldir
hafdhe skulit tala dy tha
swa m̃ mik j hwatano
ok rak andwardade alt mit
hop gudhi j wald tha from
bradhlika j min hugh at
thanka gudz stora wald
ok makt thinu angtande

ok al skapadh thingh thx-
na honom ok hulkin has
dira dr thy at hon ar-
o talikin ok odndelikin
ok madhan rak vndrade
thessin thingkin fik rak
see thiry vndarlik thing
jak saa ech skȳ tho cy
tholikit som skyn a hyme-
lenom. jak saa kins ok
tho cy tholikit som kuskit
j wardōc jak kande
lokt ok tho cy m̃ yrtom
alla makir tholikko wadz-
likko vtan ald̄ sorcastan
ok sanchka o talikā kingnadh
af hulkom rak al upfyldis
ok frygdadis for gludh
skuld thē apt hordhe
rak gumpan ena rost ok
tho cy af manslikko mit
ok tha rak hordhe the
rosten radhis rak for
lika at thy ware cy wan
lika andz anda alla
gabulse ok dubbat synas
fore mik gudz anghil swa
som fogdhe see mina ok
tho wa han cy folgdhe
m̃ kedor alla kuskapi swa
som ma skapadhe ok
tha sagh dyre gan rak mik
hel ful m̃ nadh war-

hær ær mz thik ok tha
ak hafdhe thz hør tha
vndradhe ak hwat thz tch
madhe ok hun han fræm
fordhe ok sagdhe til mik
tholika helso thi at ak
vpte mik ok trode ak
mik o war-dogga wara til
nakot tholikat alla til ma
kot goth tho trodhe ak
at gudhi war ankte omo
thekelik at gøra hwat
han ville tha sagdhe an
gellin amatidh thz som
skal fodhas .1 thik ær hæla
ght ok skal skallas gudz son
ok swa som honom thaktkis
swa skal wardha tha trodhe
ak ey mik war-dogga wara
ok ey spordhe ak af angle
nom hwi alla nar thz skal
le wardha Dray sak spor
de hunn thz skulle warda
at ak owar-dogg skulle
wardha gudz modhi hulke
som ey weet manz vin fap
mise ok angillin swara
de mik swa som ak sagdhe
gudhi ær ankte omoghek
kit Dran hwat han vil go
ra thz skal wardha ok tha
ak hafdhe hørt thessa an
gelsins ordh tha hafdhe ak
hetasta afridan at wara

gudz modhi ok min skal tala
de af alskelik hær ok alskoga
sythiande see ak gudz thul
mpto ama wardhe thin wil
mik ok .1 thy ordeno afla
dhis rambrat min son .1 mino
lipne mz o talike gladhi mine
skal ok alla omma lima ok
madhan ak hafdhe han .1
mino quid bar ak han vra
ack ok vran thiga ok mo
dhe ok quidsins ledho .1 ak
odmukade mik .1 allom thi
ghom vttande han ward alz
wallogthan hulkin ak bar
bar ak fodhe han tha fodhe
ak han vran wakk ok synd
swa som ak afladhe han mz
swa store sakine ok likamies
gladhi at minne fodhi for thi
dhi skuld standa ey iordhena
hwar the stodho ok swa som
han in gik .1 alla inna limi
mz minna skal o talike gladhi
Swa vt gik han mz minna
skal ok aldra minna lima o
sythlike gladhi Dran mis
vmpdoms skadhis Nar ak
sia ok skriwadhe hans wan
lek. Drep mm skal swa som
dagh fore gladhi skulu vi
tande mik owar-dogga til
tholikum son Nar ak skal
dadhe nagla stadhan .1
hans handem ok forom

107

som tak hafdhe hans
affwettna spadom at han skul
de kiæfpas tha upfyltes
min ogthon mz tiwom ok
mit hwatta war swa som
ath sundir skarnis forsog
gh skuld ok nar min soy
stndade min ogthon gir
tande drofdhis han swa
som tal dedhom an nar tak stoda
dhe hans guddoms wald hugna
dhis tak witandis at han swa
ville ok at swa tal bordhe ok
tet tak min vilia wara upfyl
allom hans vilia ok swa war
dadh min gladh blandat mz
sorgh. J mins sons pmo tima
gpo od sangs hans owm han
ok skande han vadh sin kumbes
ok oppa hans hedh ok spir
tadhe han ok gabludhe sidhe
ledhis han til studhena ok
sialfw vforedhe han sik aff
sinom kladom ok skalspun
naydhe han sina hander um
studhena hudika owmine bu
dhe tha dran mistrid ok
tho han stodh swa budhin
vadh studhena ok hafdhe han
ankre kladhe oppa sik vtan
swa som han war fødh swa
stodh han ok tolde sins nak
kenhets blindh tha fludhe
alle mins sons um firan hono
ok up stodhe hans ovmi the
aldra waghna um kringh

108

stodhe ok flendo hans kirkiu
hudkem sam ren ok kirkias war
af swarne smitto ok synidh
sak sam nar stodh midhi
fol vidh forpta hugsiukh
swa sam dadh ok tha tak
from atir al sina saa tak
hans kirkiune slaghna ok
plaingdan ak an til rifwisina
swa at hans riff syntos ok
ay the som bestaire war
at see at nar flenghona
atir-dirghes slitnadhe ok
rinnadhe hans kot for
flenghomen ok gyflamen swa
som vardh forc ardhre ok
tha mins son stodh swa alle
bladhoghir ok alle swa sin
gradhir at ankte hans hekt
a honom ok ay the soy mar
te flenghas tha upnaktes
andens. J enom ok han spor
dhe hwat ay stenkin. J dyra
pa hans swa odomdan ok
sundir strid gimstan hans
bandh the dpt. J fordhe
min son sak. J sin kladhe tha
saa tak allan stadhin hwar
mins son fotar stodho alla
vpfyltan mz blodh ok af
mins sons suatom krande
tak hans framgangh the
at hwar hans fram gik
the syntas vordhin blodogh
ok ay toldo the honom
alla studdhe at han J fordhe

109

sike vtan the dare han ok
hordho ok droghe at ha steulle
steynda sike ok tha som inn
son swa ledhis som rofware
aff thokradhe han blodhit af
simon ogthon Nar han ware
dondin- til dodhin laghdho
the horsit a han at han
steulle thz baire til pmona
stadh ok tha han hafdhe
bowit thz hicka stud from
en man ok tok horsit
ok bar thz ay thz ymalla
at inn son sike til pmona
stadh tha slogho somlike
han vppa hatspin ok somlike
slogho han ymanhat swa
hardhelike ok manlikka
at ay thot vat saa ey thin
som se tha hordhe vat gra
sika slaghsins hwdh ok nar
vat from til pmona stadh
saa vat thz al andbidhin
vredho til hans dodh ok tha
inn son thz fromade wpor
dhe han sik fralsid w simon
filadhom ok Drapariene ok
horsfararne laghdho malla
sin Thessin kladhim drin war
ok ey stral han thin atir
saa thy at han dar dondir
til dodhin ok nar inn son
stodh orz nakinom sikama
swa som han ware fodhir-

110

tha from en lopande ok har
honom ech klikdhe inn hullio
han gladhkid sina hande hulde
Thz apt grypo the grimmo pi
nard han ok wr thando fort
hans hagdhre hand ok til festo
hona horseno hullit som ho
rat ware fore nagtome ok
the gemom slughe handena
thz som bemt war handast
ok fastat sidhan ut droghe
the andra handena inn
vepom ok til festo hona hor
seno inn sina mato Thz apt
horsesto the hagdhre sotin
ok ow han vmpre sotin swa
at alla adrin ok simona ut
thandos ok sindir-stires si
dhan thz war giort sarro the
firono af torn ow hans ho
wdh hullin thz swa sirkika
strak minn sons hedhsikka
howdh swa at hans ogthon
vppfulios af sindhi- flytade
blodhena dromin atir-taptos
ok ate slagit vppfulios ok
thokmade m. af mdhe flyta
de blodena ogt ok nar han
stodh swa blodh blodhrossa
ok gemom stranghin Tha war
hemade han mik som thz
nar- standande ok gtande
sica han inn blodh fullom ø
ghom til minn systir son Joha
nem ok anduardade mik

111

honom ⁊ thm tmarnō hꝑdhe ak
ſomlika ſighia at min ſon war
roſwarc ſomlika at han war
liugare ſomlika at angin wa
bator war doghare. dōghin dy
min ſon oc t af the horſme
vpin adhis min ſorgh oc ſwa
ſom ſakt dr tha ſpꝛſte ſpikin
in feſtis honom. indhi fiol ak
ſwa ſom dodh dghomin mꝛkꝛtos
handrana oc fꝛne ſkulfwo
oc ey gath ak vp ſeet fore
beſtic oc ſtore ſorgh for dy han
war alſtingſt hoꝛſſeſtir dy nar
ak atir vpſtodh tha ſua ak
min ſon ombliu hangande
oc ak hans ſorgh fullaſtꝛomo=
dgh formatt nagꝛlika ſua
for gmlika ſorghma beſtchikh
ſkuld dy min ſon ſcande mik
ropadgh han mꝛ gꝛꝛtelſic
roſt oc hogge til ſin fadh
ſighande o fadh thu for
bꝛtz thu mik ſwa ſom han
ſkulle ſighia angin at thm
mik mꝛſtꝛma vtan thu fa
dgh tha ſyntos han voghom
ſwa ſom half wa dodh. has
hindi m ſwn oc hna. anbꝛit
gꝛꝛtelſit han mꝛ midn vpin
oc thugan blodegh. quddin
til hꝛggande rꝛghenom vatz
ſtene vp nꝛtt ſwa ſom han
ey hafdhe m alſtic. aller
likamin blekt oc thwx=

112

nande af blodꝛſmo vt fly
ꝛſſe oc vt gang handna
oc fotſue hardgeſlikaſt vt
thande oc vt dragne oc
til likadgh hoꝛſeno apt
hoꝛſino bimom ſkaggit
oc hamit alra waghna
ſtoꝛkt mꝛ blodgeno. oc na
min ſon ſtodh ſwa ſarghа
dgh oc bla af blodoghꝛ=
tha war enſamit hꝛꝛtat
faſt for thm ſkuld mꝛ thꝛ
war af beſto oc ſtrꝛkaſto
nat thy at han tok aff
mino hꝛda renaſtan ſlika
ma oc aldra beſt ſaman
bindghin oc ſtrꝛpadghan. has
ſkin war ſwa thunt oc
blent at han ſtang dghis
alde ſwa barklika at ey gin
ſtan vt gik blodgit oc has
blodh war ſwa faſt at thꝛ
matte ſees nꝛnt ⁊ ſtrꝛmeno
oc for thy at han war af
beſte nat thy ſtodde han
ghe lifwit mꝛ dodhenom ⁊
hans ſargadgha likkama tho
at ſtudom gek wa ſkin af
hans ſwndr ſkrio hkamas
timom oc ſimom til hiulſtat
hiulſtat ſom war for ſkaf
oc oſtꝛtit oc modgh thꝛ
mꝛ othohkom wa rꝛ oc pino
oc ſtundom midh foꝛ wa
ſkin af hiartano oc ⁊ ſee=

gadha limana oc lǽngdhe
swa dodhin mz besfelik hec
oc nar min son war swa
unkrinogh sætter mz thessum
wǽrkenom tha saa ha tal
sina grande vina hulke
som haldir hafdho vska at
hafwa thodt the pinona ⁊ sik
mz hans hæth alla swa-
dhekika birna ⁊ halwitt
an see han swa pinas the
sorghin af hans vina sorgh
sik ow alla the besfelikfz
oc drepnisse. Hulka han tol
de antegha ⁊ likama alla
⁊ hiærta swa afstadhe han
thin hærlika dy tha fore
ow matto likamas anslo oc
pino ropadhe han a man
domsins waghna til fadhe-
rin sighande o fadhir ⁊
thina handir andwardha
ek min anda an thantidh
ek hans sorgh fullasta
modhir hafdhe hiælt thessa
røstena strukswo alle minne
lime mz minis hiærta bes-
kapte sorgh oc hiærn opra
ek sidhan thankte uppa
thessa røstena wat han
swa som nar-nar-nidhe oc
færst ⁊ mino grom eidhan
dodhin nalradhis oc hiærtat
briast for warkrans storlek
oc makt tha strukswo alle
limene oc hans howdh vp

rørande sik nakot hærit oc
ær midhr bogdhis thr aptir
hans mudir synnis uppin
dral tigan blodegh hændin
na ær droghe sik hærit af
bærima stadh oc fønc uppe
hollo mapta likamas bordhe
oc thugtha. ffingonc oc armane
ut rakto sik nakot oc bakin
trangdis hardhelika al korsit
tha sagdho somlike al mik ma-
ria thin son ær dødh somlike
sagdho han ær dødh utan han
skal uppstanda af dødha tha
alle gingo bort. kom en oc
feste spurdt ⁊ hans sidho swa
maktelika at thz gik nar
gimom andra sidona oc tha
spurdt ut drego synnis udde
rim rødh af blodhene oc
tha thotte mik swa sem mit
hiærta sundir skarios mar-
tak saa mins hiærapta sins
hiærta gymo sright thr apt
war han midhr takin aff
korsene oc tak tok han ⁊
mit lingk swa som skrakskan
man oc allan blan oc blodh
rosa. hans øghon waro dødh
oc ful mz blodh ogimin kraller
swa som smo. skægkit swa
som vidhia. andrit skrukkit
oc handrena waro swa
harnadha at the gato ey in
dhi kagho utan vidhr naglan
swa som han stodh a korsene

swa hafdhe tak han ⁊ mmo kinda
swa som kirepnay man ⁊ allom
limom thr aptir lagdhe the
han owir eth went limit bla
dhe ok tak thorfadhe hans
lime mz mmo lino bladhe
ok tak atir lykte hans oghon
ok mm hullin ypin waro
⁊ dodhenom thr apt lagdho
the han ⁊ grafwina o hwm
gna tak hafdhe tha warit
hfwandis lagh ⁊ gfwena mz
honom um swa hafdhe wart
hans wh Sidhan thzta wat
grot from thm godhe wlfes
ok ledhe mik til hwo Sec
mm dotir thokte thingh thol
de mm son for thik alfka
thy han af allo thmo hwrta

Swars hrā xp̄i ordh
til sma bridh hwlkaldis
han andwardadhe sik skalf
whandis simom owimom
som han korsfesto ok sighe
hame himm hon skal atr
hallelwia hfwa ⁊ allom
limom af allom oloftikom
thingom mz hans fortasto
pmo dyte dome cristm pi

Owdz son taladhe til sma
bridh frighande iak
ar skapa symils ok nordz
ok al the thing ⁊ thm arm
Ok thz ar mm sandir li
hame som wighis a altarens

elska mik af allo hwrta
thy at iak glskadhe thik
ok tak andwardadhe mik
skalfo whandis mmo owmo
ok mine vine ok mm mo
dhr atir lifwo ⁊ besfasto
forgh ok grat Mar tak saa
spirat spirana flaugrona
ok armor the thingh mik
waro redh til pinona tik
iak fram ey thes sidh
gladhelika til pinond Mar
mit howdh wat hwam wa
gh blodogt giort af torn
fironone ok blodhit flot
aldra wskna Dm owinne
ne hafdhin annat hamat
mit hwrta Haldir hafdhe
tak kwat thy sargha ok
sundir skiva dn tak ul
de mista thik thy esp
thu mybit athak um thu
glskar mik ey for swa
storan skadesk thy madha
mit howdh wat gynom
stingit ok midh bogt a
korsens for thik thy skal
thit howdh midh boghas
til odmuket ok for thm
skuld at mm oghon waro
blodhogh ok ful mz tarom
thy skulu thin oghon atir
halda sik af lustelike sym
ok for thy at mm oron
up fyltos mz blodh ok hor

Hec hadheliik oc smalik ordh
thy skulu thin æron bort wadu
thas af skapt oc oquadneliike
talan oc for thy at minom
mine war drakka gifuit
mz besskapta drikk oc nehat
oc for bridhut at smaka go
than dryk thy skal thin
mudir atir-lykkias af ondo
thingom oc up latas til godh
thingh oc for thy at mina
hander waro ut dragna
oc æmom slaghna om spike
men thy skulu thima gin
ga hulka som maskidas
mz handemin skulu utrak
kas til annin budhordh oc
til farlika man thime fœdir
som æru thin astundsse mz
hulkom thu skalt gaa til
mik skulu frosskeptas oc
atir-hallas af wrangom
lupa oc swa som sak wa
pmadhi. ¶ allom minu bino
dwa wæpn alle thime bin
edobone til minna thiamst
thy at sak mera ut kyr
pum af thik dn af andro
thy at sak giordhe mere
nadh mz thik dn mz som
lekom androm

Hær sigir hinn gudz en-
gil bidhr for gudz hin-
dh oc hinn xpt spyr af
enghlenom hwat han be

Hic hæne oc hwat hæne
hefdin kapdin gen

Odhr engil hæna gyma
ær synas bidhia xpin
for hæne oc war hirdi swa
radhe enghlenom sighiande
hulkin som vil bidhia for andro
han skal bidhia hane helso
oc thz som hanom dr-gaugh
likar thu ast swa som aldr
hulkin som alde ut flakkes
brinande atir-wndeliika
af minu hiarta thu secir
oc west al thing nar thu
secir ansk thu ast anbete
aran thz som sak vil sagh
thy mik hwat thesse mine
myo bindh talde at hafwa
han swaradhe a hirdi thu
west al thing hulkom war
hirdi sagdhe wisseliika all
thingh hulkin som hafdi
hafwa warit alla skulu fo
ma alla mi gæmi aru dw
dhelikra fore secer ¶ mik
oc sak wet al thingh thy
meike oc rodhmike oc
ey ar umskiptelse nar mik
tho the til at thessin minu
bindh skulu undirsta min
vili sigh mi hæne a hirdi
de hwat hæne alde engilin
sagdhe hon hafdi hogmodogt
oc stort hugsat thy er hi

mm hane wdhi thorpekkins
at hon skulij tæmas ok tha
sagdhe wæ hira o mm vm
hwat bedhis thu tha hane
han sagdhe o mm hira iak
bedhis hane misknud mm thi
nom hima wæ hira sagdhe
ffor thima skuld skal iak
thz gøra mm hane thy at
iak gøre aldre rættuso vtæ
misknud thy skal thesse mm
brudg ffsta mik af allo hi
dæ mz godhom uha
Hinsu gudz avin hawn ⁊
fik tre diapla ok af ia
dhelikom dom gifnom mot
honom af xpo capfin ⁊ mm

Mm awin haw ⁊ fik tre
diapla forste sætn ⁊
nathlio limomen dæ
nar ⁊ hudrtano thridhi ⁊
mmcnom ffforste dr swa som
skrip hira hulkin som latin
watnit migta gynom kæling
ok watnit wapande smam
ok smam ok vpfyllir alt
skripit sidhan owir flodhe
watnit ok skripit midhi
sankis thzra skripit dr
hans likame støttir ok alt
af diaplana frepilsom ok smo
girnilsom swa som af bolghio
ffforst angik hans onde kuste
⁊ hans likama dyno kæling

thz dr ondir kuste mz
hulkom han kuste dhio ⁊
awranghom thankom ok
for thy at han ey mote
stodh mz idhirugta ok sprta
malom ok fæste ey alla bøt
te likamas skrip om mz atir
haldz naglom ok speikom
thy wdyste diaplika kuste
watn ok han til kagdhe on
da samthykkio sidhan
vpfyllio hwlkino skrip mm
onde gui watnit owfladhe
ok wrange kuspin sankir
midhi skripit at thz skulle
ey koma til helsoma hapn
dimæ diapfullin hulkom
som sætr ⁊ hudrtano dr
likir thm madk som kg
gir ⁊ a pleno hulkin som
forst dr dyplino kæmna
ok atir latir thr sin tyth
ok gar kæmig vm alt a
plit til thes thz dr alt
omtrygt swa gor did
fullin hulkin som forst
smitte ok sarghar wkian
ok godh afmdusse hulkin
som dr swa som godh
kæmne af hulkom alt
got ok allir sydhma styr
kir dr ok sidhan hudrtat
dr tompt af allo godho
atir latir diapfullin ⁊ thy
wgildma afmdusse ok

121

thanka til the thingis som
han alstadhe Nw altir dui
fullin ok draghe hans lika
ona til alt thz som honom
thekkis. ok af thy minstas
honom styrkir ok vndir sta
dase ok handgi honom
kissing kedia han ar vasse
kirkiu apse vtan kirkiu
thz ar mans vtan hedra
for thy skuld at hin
gar ij minna kirkio vta
hedra thy at han haw
dugin gudhelikin skarlek
til min. Thridi diafullik
ar likir skryta thz pla
ghia at see ok vnkirug
stodha gynom vindoghonom
ok skintir thin som oria
rughe dru. Hinn sitir
ey diafullin. j honom thz
alde taker vtan diafulsis
a skallan thy at thz som
mer alstas napins optare
hans bestu ordh thz han
sarghar mz andrea. dr u
fwa som skrot thz wt ski
ftas gynom fwa mang
vindoghon hinni opta dia
fullin napins ok hinni opta
menlose mas sarghas aff
hans ordhom thy. j minne sa
mind fwa. nar thz som ar

122.

skalf sakmodin at nar skal
doma han fwa som skrifua
almaktigis ainna til skrane
stens ok. fwa som forradha
ra ok forskamara til alla
kinna sundir skakar. ok
fwa som thz som fin hira
forsmade. til dwdhelika
skam ok blygdh Tho at
vm ens hinni kange psalm
ok lukamin dru til samans
ar omin misskud honom y
pin ok vedhobain. dy thza
ar thz som nar vt kastar
af honom at han skuli idhke
likare vara j gudhelikom a
dhom vadhis angin oblygd
dalse ok girnis ginging hedh
ok lati aldre haras wirdi
allir ond ordh j sins munne
thane manin wita pare j
aftersiensl kinadh han fordade
ey som war kunstar. j bacy ok
ok nar han hafdhe andat
kastingena af honom som
thz tilhordhe thza hedhe
na byrgd at war hira
sagdhe thane manin gordhe
som honom ey tilbundhe ok
vordhadhe thz han kunsta
manin dry nw skaft thy
vita for visso at han skal
forst iordhas apt thanna
dodha thy at han fyndade
mote gudhi sadhr skullin

30.

123

som forbodh at hedhra mikā
may mote i-gatenom alla ha
swa til sin til nakra mānis
hio mote i-gatend Ay han
hedhra dhe awarda thay may
forbitir forgangilsar thing
ok sexte han som han ey sti
lle on allan thin som wa-
dhogthe waro han synda
de grimal moth thin hal
tha anda hulstin som a-
i-atensa mana samfolghse
nar han aordade arastri
say may ans godhō ok yat
nisom han synd dhe ok
onot amik sonenom thy at
rak sig dhe hwar som mik
forsinde han skal forsinas
Ay han hedradhe ok uphog
dhe thin som mina tunkio
ok anny ambitz may forsina
dhe spann fik hona thessin
ordhom ok fik aughn ok idhsu
ga for sin breith ok doo
fuldha daghin a-

Xpi ordh til sina bi-nidh
hin-nyon skal bidha
til hans ok af thing
ska handa mogha som
gudhi thuxna i thesse
wardena cāpsin p̄ma

ak ar thin gudh thulka
som war i-offestir uppa
korsena iak sandir-

124

gudh ok sandir- may ar
sagfulka i cume p̄sona i
pstins handom Nar thu
gor-mik nakna bon tha
anda akradh swa thyma han
ar thu vil ar mun vali sku
li wardha ok ey thin thu
ar nar thu bidhir fore for-
domdom hort ath thit
ey Gudom bidhir ok thu
dmigal mote thine egne
hesso ok thy ar thit
vidh-thorftelsar ar and
warda mik thyn vilia thy
ar rak wreth al thingh or
rak fore sec thik and-
uttin thet gryn Nysselo
fia mighe bidhia ey mu
-gatte akir ok thy dum
the ey wardhe ar hans
Nw skin thingha handa
mana fran thu and
mik i thesse wardome
ffolste skin the hulke
som mik tro wara gudh
ok aldra thingra sta ayc
ok gifwara ok wallogha
ow al thingh the thana
mik mi the akir ar the
mayhin fra hedhir ok war
dzlikin thing ar gudhsch
ka thing akta the ar
fare ok gladschaka mughe

the gudschin

the ſwdhchikin hymeikr
thing at the matoy ſad
forgangkikin maſtiarade
thing thin hyndir wa-
ldema ſakikhet ok hand
fangir æpt thera wika
ok ſwa mſta the gawardhchik
thingh ok wk atir-lone thin
wai-kikko gegne ok æpbyrd
forakr thz got ſom the gara
for mina ſkuld ak til yſta
ſkæl ſwm ok til yſta pitoy
Domkike dræ the ſom mik
tro wara ak walloghan gudh
ok hardhan domara theſſe
thana mik for pmona rad
dogha ſkuld ok ey for hymē
kas dro ækſtroghe thy at vtā
the radhins pmona than-
tin the ey mik thridhi dræ
the ſkulke ſom mik tro wara
aldre thingra ſkapara ok ſa
nan gudh ok ræmonſan ok mi-
ſkuſaman ok thana mik ey
af nakra pmo radde vtan
af gudhchike ækſtrekikh ok
frarlek thy at the vldo ſkal
lir thola alla pmo vm the
formatto dr entema vtta
mik til wredhe theſſe for
ſkulla at hæras ſine bon
thy at thera vlki æpt mino
vlkia thy forpte ſom nw dr
ſaght aff ſkal alde vt gaa

af pmane ok ey ſkal han
ſee mik gellr omt ankitt
ama ſkal ey hafwa ſwa ſtora
pmo the ſkal han ok ey ſee
mit ankite vtan han rætte
thy radhoghan m̄ rdhinga
ok bætringh hælr ſighr
æpt ſik hafwa fyra thingh
hulkin ſom ey godh kunny
hafwa ok ſighr aff tuem
fæghordum ær hulka gud
ækſtroghe ok warſkma tek-
nas ok ondrkas cr̄ pv
ak dr ſwa ſom walloghi-
ok maktoghi kunigr ſkira
thingh hæra til kunigenom
ſſorſt ſkal han ware vakir
ama radh mildir thridha
tidh ſnialkir ffridæradh
frarlekr fullir Jak ær ſa
nesika engtana kunigr
ok aldra mæna Jak hand
gamal theſſe fyra cukane
lika ſom ak for ſagdhe
ffolke dr ubr aldra rikaſt 1 mæ
thy at ak gifw allum vdh-
thorfelik thingh ok ey haw
ak thes mindra drer
amaradh dr ak aldra mk 2 æ
kaſtir thy at ak dr redo
born at gifwa allum thin
ſom bedhas mina nadh
m̄ frarlek thridha tidh 3 kapi
dr ak ſmi allaſtir thy at
ak wesi thwat hwarom

127

128

ware swa thingt swa som
the bering bly ok hora the
ordh alla sundlikhet tha thyk
ker thin thz ware thingt
ok hardh. ok vm the stuku
dwethas alle ware. ⁊ tuskk
her alla honom. sums thz
thim swa som the satom mal
kan pingande gadda alla
thpne ok angelas. ⁊ hwar
re frind thy hulkom som
wil ware. ⁊ minn afstrogha
bome forst til at kypta ok
wanda bordhena thz ar
at han stenki vidh fresta
mz vehamon ok idhelikom
afridelsom at gora godh
thing ok thz som got ar
kypte sidhan bordena sma
ok smam thz ar at han
gori thz bästa han for
ma thankiande swa
mz sik thzta forma
sak wal gora vm gudz
gafwin mik thz til hialp oc
sina nadz sidhan blisvande
⁊ thz godha han haw kymat
til bötha han at bära minna
bordhe mz swa store gladhe
likthz the thingh thz hono
rantos fora ware thing
ok att dömiodhe. ⁊ frasto alla
waken alla ⁊ nakro andro
dömiodhe thwat thz hakst
ar. thz ar honom swa kat
swa som dum ok. ⁊ tho like
sätte thwlas mine vim thul
kat som gar andom ok kato
vnikening gyrer swa som
mz hwassan thornom ok gadde
ar minn vinom ar thz hörta
thwika ok lint swa som ros
til thana forgiordelsin alla
mikkend at faa ar at vi
dh fighua ok forsma sin eghin
vilia thz ar vatter wägh
ar manin strodhande minna
pino ok min klarlek aktar hä
ey at göra sin vilia alla husta
vtan strida a mote thm om
allom stryk ok kraptom ok
vidh fresta at gua til hoghre
thingh ok bätre ok dy thor
thane waghin ar nakot
thinger. ⁊ wphafwend tho
ar han kristoghir swa ⁊ fra
gangenom at the thingh
som för synthos omaghelda
at thola wardha sidhan al
dra kattast at manin ma
ghe wärdskyllikad sighua
mz sik at gudz wlk ok thra
mir ar godh ok sot ämida
forgiordelsin ar wardin ⁊
hulkom som drif gul ok dyre
stena ok the dryklikid som
synas ware sötte ok wallok
tande ok tho nar thesse
thingin smakas drif the
beste som eter thy at hwa
rom thim som bär ok haw
thzta gulkit som ⁊ thim för
giordhenom inclyk kus hono

131

handir at nar hans likame
wamaktas ok hans sinn wan-
skas ok nar hans mæghe-
wardhe til gæk sins ok has
likame vidhe fallir a sot
dhena mz dodhenom tha
atn-later han gulkit ok ste-
na. ok ey dughe the hono
tha mera an thryktin-
dmigel wærldma drykkia
som giru thana kuste the
thyktas wara kuste the
nar the koma ¶ quiddin
kranka the ok wamakta
hwadhe thynghia gurrat
ok kranka alla kinna
ok the apē thetas mānin
ok vipna swa som grās ok
nar dodhin nalkas wadha
all the kuste the thinghin
beste som etir til thama
fyrordhelin ok vikedomana
ledhe mānin hans eghin
kuste ok vili Nar han
akta ey at mote sta smo
wrango āfrudilsom ok
thankir ey hwat rak bodh
ok grodhe. Dtan hwat som
kombir ¶ hans hugh kostlik
alla olostlikat thz gor han
gingan & ow thana wæghin
gingo the mān thz vik
mz mena ok vndr-sta
alla wranga ok orattisa
mān thulke som alsska
wærldma. ok allan sin

132

eghin vilia yak trodh swa
gha moteno alla ¶ wagha
na ingang ok vopadhe
til thessa tre mānena
thy at rak from ¶ mān
kæri ok likama til wæl
dma ok rak tedhe mān-
men swa som twa wagha
som war hwat the skullo
alsska alla hwat the skul
lo fly ok hulkin wæghin
som ledhe til kæwit ok hul
kin til dodhin thy at for
mina til quamd ¶ kæstike
nat war ey vtan en wa
ghe aat hulkom alle go
dhe ok onde gingo til hel
wist Ar rak ar thz som
vopadhe. ok rak vopadhe
swa O mānisku hor min
ordh hulkin som ledha til
kiffins wægh. thy at the
gum say ok ¶ maghin un-
dhr-sta mz vdhrom eghom
sinom at the ordhin drau
say som rak taste ok
um ¶ vilin ey hera thz
scen tha mz trone ok
vndr-standelsame at mi
ordh gum say thy at
swa som makot synlikat
scee mz likamlikes eghe
swa maghe osynlik thz

ſcee ok tros my trona ogh som
vilkika mange enſalle ma
men thulke ſom ſaa godh
thingh gøra tho thelas the
vm trona thulke ſom two
mik wara aldra thinga
ſtapara ok ſialdana atir
løpara thy gingin ga thy
thultin ſom ey ma vndir
ſtanda ok two gudh wara
tik vm han ſtodhar thæru
ordhin hær fyrst ok thæ
ru thumlin gifuⁿ rygh af
ſik ok tryan gipnſkas ok
blamſkas. ok thum thwar
eet dinor ſtar ok bliſwir
i ſins krom ok ſtupilſe. ok
thum thimil tunglin thana
mannſkone ok thum gø
war dogh thingh alle dyp
uſſe froma ok thanda opta
mot mannis vilia aff alle
theſſom thingome ma ma
nin ſee at han ga dødhe
kæm ok at thy ga gudh
thultin ſom ſtupar ok fyre
al theſſin thingin thy at
vm ey ware gudh tha gin
gin al theſſe thingin wa
ſtupilika ok af kogh thy
æru al thing af gudhi
ok al ſtuklika ſtupadh for
manſins gagn ok thæne
dom ok ey ga nahat mi
nſta thing i warldine

thz ſom ſkapath ga vtan
ſkalika ſak thy vm main
forma ey for ſin kerankdo
ſkuld at begøra alla vndir
ſta mina dygdh ok makt
tha ma han ſee thin ok
tro my tronc gu vthin i
ey o manſkor. i warldine
at ſtodha mit wald my vndir
ſtandiſsome tha maghin i
hanna ok thæna my idhro
handom the gingra ſom rak
grodhe ok mine hælge
man thy at the gøra ſwa
uppmbara at gingin thoff
vapna thz vm at the
gøra gudz gingra / hwar
vpreſte dødha. hwar kumpe
blinda vtan gudh hwar
vt kordhe dwæflana aff
mannſkone vtan gudh
hwat krande rak vtan wt
tekk thing til ſyklina tekſo
ok likamas ok lat at bara
vtan ſtorſte mannin ſyth
thz ga at ſomlike ſythia
ſwa. thærom ok prygsom
vm han ſyth ſant the
ſta i mine thyanſt end
ſtund ey for alſkogha alla
kærlek ſtuld vtan for
vtgnilſe ok forſtan ſtuld
ok at følgha androm ok
ey forſtø the ſin eghin
vilia vtan gøra ſin vilia

mz minom vlia the dæ-
wadhelika fradde thy at
the vlia thyna twem hrom
gin thot the gita hwarghom
thera wal thuginn Nar the
wardha kallade stulu the
atir-lenas af thin hrdnom
son the meer gkskadho and-
manin sighr thy dru som
like sighia swa fals gir-
dr fals. jak skupadhe ogo-
laghin ok gamblo ok the fra-
gingo af minom mum ok cy
dr nakot fals i thin thy
at uak dr sighsw vptta sa
minin thy the som sighia
mik hafwa fals sagt ok
sighia spittna fulla wara
the stulu alde see mit
ankre thy at thera sannt
sighr thin wal at oak gir
sanchika gudh thy at al
thingh wardha af minom walde
ok minne stupan himilin tyse
thin ok cy formaghe the husa
fak lordhin bar thin fiant wa
dhinit gor lordhena finotsa
ona al diur hafwa vssa stu
pan drafkanc vpdhas ok
kanas mik wara gudh tgat
nise mgn toldo stor drquil
se ok hardh thingi for onin
afstrogha al thesse thingin

see the ok vita ok the see
the cy mik the magho gin-
ugl see mik ok vndir stan
da af minne vpstusso. Vm the
frodhadhin ok thankin hu
sar lordhin vp swalgh fordo
thin sum drepte ware ok
biutu mote mik ok eldin
up brende wranga mgn swa
magho the ok see mik i
minne mistrid nar warint
vtflot ok vt gik af sten
hallime til vpstusa mana nytto
ok vdhi-togt Nar hafsmo
watn wxdhe thin Nar eldin
fradadhe cy thin Nar himi
kin fodde thin swa som lor
dhin Ok for thy at the
see al thessin thingin ok si-
ghia gen mik lughia thy stu
lu the alde see mit ankre
Thindhi manin sighr thy
gir at somlike sighia. wal
ve tam vi hafa wara sanan
gudh. Vtan vi ak tom thy cy
thesse stulu gwdhelika pinas
thy at the forsma mik sin
gudh ok hird. thwat cy gir
thz stor forsmalse at the
mytia minna hafwor ok
godgenga ok the forsma
the at thyna mik Nem
the hafdho nakot af sik
sialfwam ok cy alt aff

mik tha ware forsmalsin
hetare an nu the som til
hœria at wanda mina hyrde
vlande my hiramande aftuda
at gœra thz lutla godha the
mina nadh an hwlke som
hypta mina hyrdhe thz æru
the som thi[illegible]was ok styrkas
j godho dagh fram dagh for
min ahstodha. Jak skal wara
mz thith ok vpvanda thin
swa at the vilin a meer
ok mer fram gaa j godho
an the som sitia. j thy sate
som symis stinga ok tho æi
thz rohkast the æru j æi-
wdhe dagh ok nath ok latas
eg vtan hirina a meer ok
mer til min hedhr ok hitt
fyms thin wara thz the go-
ra for mina skuld. The æru
mine hœsto vm ok the æru
storlika faa thy at thes
andra fyrgiordhelsins dryk-
kia hupta meer an the and

Hær sygo hœr en halaghr
man talade til guth aff
cme anno som radhchika
modhis af Diafleno ok wit-
dh frakadh fram honom fo-
re romfara marie bon skuld
captin qui pmi libij

Hær halaghr man symis
sik hyrgiua tala til guth
fyghande hwi guths the-
ssa æmay skal swa af Diafle-
nom thik thu atir-lœsta mz
thino blodhe ginstan swarande
Diafwllin ok sagdhe thy at
hon æi min mz rat tha sag-
dhe war hira. mz hwat rat
æi hon they Diafwllin swara
dhe thwe waghe æru. eg lædh-
ir hymeliky ok armar til halurs
Nar hon skodhadhe badha wa
ghana sagdhe hœna sannt hane
ok hœna skal at hon skulle
hallir-vtwatia mina waghi ok
for thy at hon hafdhe fraksa
vskia at wanda sik til hallsins
waghin hon vlde symis hœ
ne meer nyttoght at wanda
sin vskia til at [illegible] hœra
fyndena ok tha thy a til bur-
dhe hon at [illegible] dagh gaa mz
waghi thi[illegible] [illegible] gœte swek
rak hona mz tvem fyndom
swa som mz oss singa fylle
ok pœnga giri ok skrifdhe
nadh thy sten- rak mw j
hœna grindh ok j hœna nat
ok rak hallir-hona mz fam
handom ogz came hallir-
rak hœna oghon at hon
skuli eg see andelik thnogh

ayz andre mine hand hallir-
ak hana hendir at hon
skuli ey gøra godha ginga
ayz thridhio, the handme
hallir-ak hana forir at
hon skuli ey faa til godh
thingh. ayz fyrir-dho handme
hallir-ak hanna vndir-
standalse at hon skuli ey
bloghas at synda ayz fom-
to handme hallir-ak hana
hugsta at hon skuli ey wer-
koma til rættan waghz mz
angir- ok odhlingha Tha
sagdhe ramp̃ maia til sin
son mins kiære son nødga
han til at sighia sannde
um thz som [illegible]ak vk spørna
af honom [illegible]Sonin sagdhe
thu ast [illegible] mins modhir
thu ast [illegible] hymelske drot-
ning thu ast [illegible] ast miskenna
modhir [illegible] thu ast thera
thiænadhir som diur. j skog-
lo elde. thu ast thera
gladhi som diur. j wærldene
thu ast engla fø thu
ast høghelikast mz gudhi
Thu ast annal høfdinge
ok mektogh ow dødfullin
hiwdh thy thessom dødfleno

hwat thu wilt ok han skal
sighia thik thz Tha svarade
ramp̃ maia af dødslenom
sighande sigh mik dødfot
hwat akt thesse ænman haf-
dhe for an hon gik in j thz
kiona dødfullin swarade
hon hafdhe wælia at halda
sik wt af synd̃me Tha sag-
dhe ramp̃ maia til dødfulli
madhan thin wilin som hon
for hafdhe ledhe til hakiuf
Tha sigh nw til hwat thin
wilin ledhir som hon nw haw
som dr at halla sik wt af
synd̃me Tha swarade dø
fullin ok the nødoghe thes
sin wilin ledhir hona til hy
melske Ok tha sagdhe ramp̃
maia madhan thu sikt makt
af rættwisone at thu skulle
bort ledga hona af the hal
ghe kir-kio waghz for thy
forra wilian som war til
synd̃na Thy dr nw rættw
ok rættwisa at hon skuli
nw atir-ledgas til kir-kiona
ok til gudz nadha um thina
wilian som hon nw hawir
som dr at halla sik atir
af synd̃me Nw spør iak
ginnak ytermeer af thik
sigh mik thinkir wælia hon
hawir nw. j thin pinetenom

swa som hana sant di-
skipat Diaswllin swaradhe
hon hæfd adhrigga .j. hughseno
for the thing som hon gorde
ok storan grat ok sorc tha
hir nw ey gora thobit thig
nakan tima optir mcer-
dwan vil sak bidra swa mykt
som hon forma Tha spordhe
romfin maia af Diaflenom
eighi mik magha thessa tre
synde som dr skrikinnadhi-
ok aw matto swalgh ok gri-
wara an thessom tremy
godh kingom som dr idhra-
ghe ok gratir ok bidrasa
for akt wara al .j. sxndr-
.j. eno higirta Diaswllin
swaradhe ey ona thi swa
wara Tha sagdhe romfin
maia. eighi mik thy hiallum
ass thessom thingome skri
hi fly ok bort gaa af hana
higirta andsgha thessa tre
dygdhena alla the tre la
stena ok synderna magha
thu sighir at the magha
ey saman bygghia .j. eno
higirta alla .j. eno stadh
Tha sagdhe Diaswllin .jak
sighir at synderna skrifi
fly ok bort gaa Tha swa
radhe romf maia thy dr
waghim til hæliuef atir-

lyktin ok waghin til hymeikis
oplatin Tha spordhe romfin
maia ytarmer af Diaflenom
eighi mik am roswarir laghe
fore birudha husens vilia de
roswa ok syndra birudhena
hwar skal tha birudgom
gora Diaswllin swaradhe
am thn birudhgome ar godhir
ok sroor hugradhir tha skal han
wara hona ok wagha sit hiff
for hana hiff Tha sagdhe rof
maia Thu ast warin rosware
ok sidhin ar anims sons birudh
thir han atir losin am sino eghi
no blodhe hona greipt thu am
walle ok sninradhe Nw for thy
skuld at min son dr skrikinna
birudhgome. ok hir owir thik
thy til bæ thik at fly for hono
Thesse aman hafdhe warit en
farande tima ok vilde atir-
ga til waldina thy at Diafwl-
lin modde hona dagh ok nath.
swa at han syntis wt kinista
hana aghon .j. mana asyn ok
wt dreghi hona af sine sangh
mangom afsandom Tha sagdhe
sta birgitta oppinbarilika .j.
magh samnda mana maria
ro ok a hæro. gak bort diafwl
thy at thu orodhe ok omaka
dhe ymphir thessu gudz cate
ok thir apt laa gnaga midh-
thi thet swa som dødh vidh vndhe

afsanion NB

Ok hafwa tima ok vp vtandc
fak fidgan fagdge gen sanch
ka saa sak dukpullig vt ga
vm vmdagghat ¶ sulafar skap
nadz ok sak gyrdge and rost
som sagdge ok mik. ⁊ gima
thu exp sanchka gme ok
fralsad fram dugplenom ok
dpt thy trimar war the
gimay fralsadz af alto o
thale ok vatn modgo ok
thalde ey fidgan orena tha
ka ok doom godge gmda
lyket. Wars gra xpis
ordg til sina birudg hulka
kedgis syndoggr man lik
nas drem thmgom swa so
vidg gen ok fogslara ok
kampa capsm xvii

zr

Ak dr alys hulkem som
talar mz thik yak war
¶ iomfima quidg sandr
gudg ok sandr man. ey
thes minde mz fadhrend
al thingh fyrande ok
radhande gy thot sak
var oz iomfime thana
min warste owm thr
sak mw sighr aff dr
lukin drem thmgo ffast
dr han lukr enom flygan
de gen vndr hulkrom and
fogsla flygha ⁊ mardz dr

han lukr fagfara som pak
ghar forclska bloza ok stonga
¶ pipo ok af the ypstme lupas
fogfanegnykr ok nar the
flygha til the pipona bliswa
the thr fapte af thy lukr
no ok lymeno som fogfarm
hawr thr til vcat thrudh
atudg dr han lukr thm ka
pa hulkem som fogstr dr
han lukr gen thy at for
sina hggh fardg studs stadh
ra owr sak alla yaghre
vm han formatte thz for
mena. han saygha alla thm
han forma mz sina vsko
lsom thy skal sak af syg
ga hano vadz ok hagfardz
vinga ok sak skal bort fora
hano vzsko af waldme ok
han skal sak andwarda the
ostakrichto gryptone som
dr gakning pina hwar han
skal pinas la for vtan gmda
vm han ey bgra sak han
dr ok lukr fogslara thy
at mz fagthrom ok sorom
ordom ok vastom ok lokkan
drughr han alla til sak
an alle the som homa til
hano the on fastas swa ¶
forlpmissom ok forthypls
at the formaghe aldre

thaghan fly thy skulu hafwa
foghla fwa swaden fylghia hans
aathen at han skuli alde see
mina ord vtan fwa dheliker
halmisk wardar the skulu at
af sparra hans oron at han
skuli alde gøra mins mins
ord the skulu gøra honom
ymo ok beskeliky af forma
ythom ok til howdzmo aessa
at han skuli thoka fwa manga
pinor hanum manga myen han
drogh ok ledhe ¶ forra pass
tiampa som fyrster ar falle
vtan assa mdh thry kkia
thy skal han wara fyrster
¶ hwarre pino ok alder skal
hans pina vpnas ok alder
skal hon minzstas the hanum
hynge sydan ar my takama
nom ar min misbrud honom
redobom thenne war en wal
togh widdare han hatade
mykat hirkior ok kkiæ kka
ok talade til thera smakk
ordh af hulkom thessin ordh
ware sagdh ok thessin han
nast fyghas Dridzson tala
de o wardoma widdare
for aff smassom manom
hwat høghfærdogha aman
hande thulken som forsma
de mit folk. hwat ey han-

de honom skyndelikin dogh
ok skal skam swa grabba
thenne arbit ok minna vinn
thy at swa sam israels folk
gratt ey amans dogh swa skul
lir ok ey minne vinn grata ower
hans dogh vtan han skal dø
my beskaffan dogh Dum han
bætra sak ey swa hande ok
honom thessin thingh
¶ Ok ordh til sina biandh hu
Ok standit skal ware ¶
hwar hwse ok my thy hussens
meria ¶ enkiffwit ok hanum
bygninga ok almoso bør gøras
aff rætt affladhe goze cap xvm

Nadmakt skal ware
i minne hwse hwilkin
som nw ær alstygho
forsmadh Dhe skal ware stæ
kir mwr mannan manana
ok gmana thy at ær the
at take forma alla warina
ok bewara ok halla vtan
mwr the for warelsa skuld
ok diæfwlsins klokstraf vil
take at en mwr skal aat skil
lia badga bygghilsma stadha
hulkin som ware stæ kir
ok ey myket høghr vtan
matteliker Vndoghomin
ware matteliker ok liws
takter matelika høght swa

at the skuli anhte synas
vtan thz som ǫdmiuke til
gare. thy at the som nw
byggia mik hwe diru like
thin byggingo manom som
grepa bygningna hira alla
husbonda i hamit nar hav
vel inga al thera ok tro=
dha han undir sina fotr
an thrykkin sætia the
vp i hegdina ok gullit
undir-fotrina Swa gora
nw mage mik the vp
byggia thrykkin thz ar
at the sætia thesse for
strangliko warldz thingi
swa som i hegdena til
thymiliu an sighana hulka
som diru dyrare an gul ak
til the aldra minsta dom
ruke vel migan al thera um
mina pdikara alla mz godho
thankom the grepa mik
i hamit ok trodha mik under
sina fotr thy gir at the
in sætia mik
hadh ok sparh ok rakna
mina gerninga ok min ordh
ware smikkin swa som
trate an sak sighswa rakna
the ware mykilo smallare
thy um the villin byggia

aat mik alla al mina hegdi
tha vp byggdom the fostr sax
lande til hymerikis eghw hul
kin som vil byggia mit
hws atwakte mz alle idhin
ok atwakit at ey kome ey
pæningir til bygningina hus
kin som eg ar wal ok ratt
aighska aptadhr Sanchska
mage diru the thr wal
vita sak hafwa alla affat
goz ok tho sighgia the ey
af thy ok hawa dugin an
kid at thr fult fore gora
alle thz atrisstipa thin som
sunkne diru an the at the
wal formatton thz atr gif
wa ok fult gora thin so
or-xtton hafwa fanget um
the vuldu Tho for then
skuld at the thankia swa
mz sik at the formaghe ey
at ogha thz gawdelika alla
behalda Thy gifwa the kir
kiom alla kilostrom nakan
del æff thin or-xttelika
ok alla sagno gozeno swa
som the vilin hafwa mik
sik bliccadhan for thokka
grafwo an amor goz som
wal gira fanging thin atr
goma the simom ar swom

ok apꝫ fromadom canchka
thȝ thakkis mik ey thȝ hul
fer sma gasuor hay skal
forst hasua vlid at bæra
ok ixetta sik skalsua ok
sidhan gøra godha gingta
the han formatte at gøra
honom tilbør annat at
sørghia ok gratta the ondo
thingin ok gingena som
han giorde ok sidhan atir
skipa orpttekka aflat goz
um han thȝ forma ok for
ma han ey tha skal han
hasua vlid at atir skipa
thȝ ok thir apꝫ skal han
wakta at han ey apter
mer gøra tholik thingh
ok dꝛ ey ware thir til
alla finnis hulkom han
skulle atir galla the alla
fagno thingin alla gozit
tha matte han thȝ gesua
mik ok offra thȝ at tak
forma allom atir galla ok
bitala sin thing ok dꝛ
han formatte angaledhis
atir galla. tha am han sd
aminnilar sik for mik um
the akt at han vil sik bat
ok um idhningo higirra tha
dꝛ tak nogh mkir allum

atir galla ok tak forma allo
atir skipa sin thing thøm som
orattin hasua fangit amog
gia. ¶ thesse warldz alla ¶ ko
maskolande warldz
¶ Ak vil kriggøra thike hwat
chzta husit tekna hulkit
tak vil bygghia thȝ sama husit
dꝛ rentlisune hwars giridual
tak skalsuir dꝛ som al thing
skapadge ok um hulkin all
thing dꝛu giordh ok uppehal
las ¶ hulko huse fyra vaggia
dꝛu ffæsta waggim dꝛ inn
ratnisa mz hulke thir tak
skal døma thim som thesso
husens dꝛu gewar-doghe
Amor waggim dꝛ inn skille
mz hulke tak skal lysa thim
som bygghia ¶ thy husens mz
minne vidhi tekno ok undir
standise Thirdhi waggim dꝛ
inn wald thir tak skal thim
fretalsom skidr the waggim
dꝛ inn mishirdy hulkin
bedhas ¶ thesse waggthin dꝛ
nadhana porin at hulke
som alle the in takas som
bedhas Thessa husins take dꝛ
tepa leckin mz hulkom tak
hyl thera sunde som alstra
mik at the skulin ey for
dømas for the sunde Taksins

151

vindogha at hulko solin ingar
ær mina nadha skodilse vm
hulka mino guddoms hiti
ingar til thera sam bygdha
j gudsens æn at mwrin skal
wara prakir ok stor thz
tekna at angin forma at
vanakta alle atir prøswa
min ordh alla vnkunnaa
thin ok at mwrin skal va-
ra mattelika høghir tekna
at min smilse ma endel ta-
kas ok vndhr-tas æn alde
fullelika enfald vindogha
ok liws tekenar at min ordh
æn thor the dru enfald
tho skal gudhelika vndhr-
tæno liws ingar j wair-dma
vm thin æn mattelika hø-
ghir thake thz tekna ath
min ordh skunlu ey vppin-
baras j ogripliken vndir
standelsom vtan j thin vn-
dir-standelsom som man
ma wal begripa ok for-staa

Wdz ordh til sina biurdh
aff sino walde smilse ok dy-
gdh ok hwru som the som
nw sighias wara wallogæ
ok smidlse the synda mast
mot honom standin xpr
ok ær skapæ hymle ok
vrdz j ake haw trey ahma

152

m mik j ake ær wallogast
ok smallast ok dyg-dhelikast
j ake ær swa wallogher at æn
ghanc j hymelike hedhra mik
ok dygdane j hatnir thora
ey see mik Al demetta stua
æpe mino bridhi j ake ær
annat swa smaller at angi
forma at vplæra alla begf-
pa mina smilse j ake ær
ok swa wens at vak wet
al thingh the som nw diru ok
skulu koma j ake ær ok swa
skalliken at ey en minnste
madher alla nakot andt
diwr ok hwru wanskapat
thz synis ær skapat vtæ
sake j ake ær annat swa
dyg-dhelikin at ake got
vt flyter af mik swa som
af godhe kalle ok alle sot-
me framgar af mik swa
som af godhom vinqunp
thy forma angin wara val
leghir vtan mik ok ey sma
lir ok ey dygdhelikin vtæ
mik thy synda wairdma
wallogie angin mykit mot
mik thelsom vak gaff
styrk ok wals at the skul
to hedhra mik ok æra

153

vtan the gifwa sik hedhrin
swa som the hafdhin han aff
sik fyrstwam ey stodha the
vsle ok krankie sina wamakt
vm iak grapwe thin minsta
siwkdom ginstan wanshadhis
the ok al thingh wordho thin
leedh hinni formatan the tha
sta motte minne sythe. ok makt
alla awdzkelsom pino dn mer-
sonda the a motte mik thul
ke som sythus wara sinalle
dn andre sik gaff thin sin
ok vndr standilse ok smille
at the skullo elska mik vtt
the vrka ankre vndirstada
vtan sina wardh mytto ok
ginn the hafwa oghemin)
nakkanom ofe drin scande
al sin tugta ok the thingh
som thin chakte ok blinde
til at thiena mik som thin
gifwa al godh thingh thy at
hwat the drin hathir godhe
alla ordo tha forma tho dn
gin at kroma alle vndhr sta
nakor thingh vtan mik dn
thot iak tecne onda mon
boghia sin vrka al hwat the
vrka dnginn forma ok vara
dyr dchtin vtan mik thy
ma iak nw wal sighia

thz ordhit som almæncha
sigge af almogenom hulkin
som tholughe dr han for-
smas af allom Swa symis
iak nw mænom wara mykit
flatir for mit tholomodh
ok thy forsmas iak af allo
dn vco dr thin tha iak
fraa tect thin minnom apt
tholikit tholomodh thy at
the skulu tha wara som
thrakdir fore mik hulkin
som midhr fallir til midhr
sta dimpt ok stadyna dre
for dn han kombr midhr
) halvirf grunde

Hær sewas thak widfr te
kan gudz sons ok tyne
modhis romf mæta sin
mellan ok hinen gudz bru-
dh som dr godh mænskia
skal vedha sik til bonissaje xx

Gudz modhir romf maria
sonas sythud til sin son
o minn son thu ast drotna
konungir thu ast hira ow
alla hira thu skapadhe
hymil ok iordh ok al the
thing som) thin dr-n war
dhe al thin aftridan wardhe
allir thin vili Somm swa
vidhe gamalt ordh gingdhe
dr at thz som wrigh-

mmbir- ⁊ vngdomenom thz
hallu- han ⁊ alth- domenom
Swa ok thu mm hicta mo
thē- naput thu ⁊ thms vng
dom at fælgha mmo vtha ok
forlata allan thm vtha for
mma ſtrid thu ſæghe thu
wal thz ordhit at wardhe
thm vti thu aſt ſwa ſom
dozt gul hulkit ſom vt
i tukhis ok ſlas own- hanth
frath. thy at thu ſlos mm
allom dzqulſom ⁊ mme pi-
no. ok tolde mecit dzqul
ſe gen nabre andre thy
at nar mit hukta bizſt
vppa krofeno for wartſmo
forſek ok bitrlikhet thit
hupta ſargadhis af thy
ſwa ſom mz thwaſſaſto adome
ok- gena hafdhe thu thz la-
tit ſtunder ſkyras vm thz
hafdhe warit mm vti tho
alt vm eng vm thu hafdhe
mat mote ſtrydit mme
pino ok vnſtat mit luſſ
at ut ſtulle ey hafwa li-
thit dodhm. tho vilde thu
thz ey gora vtum a pti-
mmo vtha thy ſaghdhe
thu wal thz ordhit wa-
dhe thm vti thē- apter
talade wmp̄ amida til
guds bizidh ſighandе

o mmo ſons bizidh alſtra mm
ſon thz at hans alſtradhe thik
hedhira hans hakta mans
hulſte ſom honom nar ſtua
thz at the di-n ſwa ſom o
talika fridno hidlka liws
ok ſtam lengo likamliko liw-
ſe kan likna. thy at ſwa ſo
wardhna liws aatſtal af mz
kreno gwa ok hafgra manna
liws aatſtal mykilo mec- aff
thesſo wardhlikro liwſeno. jak
ſighſt- thiske ſanclika at vm
hafghe migh ſyntos ⁊ ſmme
klarhet ſwa ſom the diu
andre manzlikat agha for-
omatte ſee thz alla thoſa vtā
thz mniſte ſit liws ok ſyn
thē- apē- talade guds ſon
til ſma bizidh ſighandе
mm bizidh thu ſkalt hawa
fyra thingh ffor- ſkalt thu
wara redoboin til mmo
gudhdoms bizillape ⁊ thulke
thē- angin hathlikin kuſte
ar vtum aldra ſotrapte
andelikin kuſte thē- gudhi
behefwn at hafwa mz ve
nc ſkal gwa at ey thma
vma alſtroghe affa thma
frynda ok ey thmo goz at

stroghe arm dreghe thik af
minō alstrogha at thik stri-
li ey hænda swa som thm da
rotto romfime hænde hulka
som ey wæro redhobona mæ
hirdy ville kralla thm til biul-
løpis oc thy vtelykkos thc
Armadh skalt thu tro minō
ordhom thy at tak ær rætta
sannidy oc alde frimgik af
minō mun vtan sannind. oc
ey forma makia at fina na-
kat. i minō ordom vtan sannd
thy at strudom vndr stra tak
oc menar andelika the thy
som tak tala oc strudom swa
lika lydha oc thy forma
engin rættelika awita mik
alla straffa for lygn thri-
dhiadh skalt thu wara
lydogh swa at engin wari
thm thing limbir- thr- thu
synda the madhr- at thu
skuli ey wtkræfwa wær-
dogha plikt oc bathnogh af
honom thy at ey thot tak
ær misfrisambir tho forlat
tak ey rættisona Thy skalt
thu lydha odmiuklika oc
gladhelika thm som thu dghr
lydha swa at ymnat thz
som thik fymis nytogt oc
skaklikit skalt thu ey gøra

mot lydnonc thy at bætra dr
at forlata frin eghin vilia for
lydnona skuld ær thot gan
dr godhr- Oc folythia hans
vilia som bindhr- vm thz dr
ey mote sighlma hesse allir
amorledhis oskaklikit sfidr
dardh skalt thu wara ød-
miuk thy at thu til bim
din andelika hionalaghi thy
skalt thu wara ødmiuk oc
blygh i thms birudh gøma
til quadh thm thuknista
fima wari mattadh oc
ær-hallogh thy ær at thin
likame wari wal temprudhe
oc ær-hallogh- af owir-
flodhelikom thingo thy at
thu skalt wardha frin ctæ-
likin sin andelike sadh
magom til nytto oc gagn
oc swa som plantо gins
vm han inplantas i thgurt
stok til bymia stokkin at
blomstras swa skalt thu
blomstras oc frisct gøra
af minc nadh. thulkin som
thik skal gøra dirfuina
oc gladha swa at af thes
vinsins sætna som tak skal
gipwa thik skal alt hymel
fry bætthap gladhias thy
skalt thu ey wantspra

1 asp

blygh d. an.
blyglaughi

minom godhsleh jak sighr-
thik for visso at swa som
Zacharias ok elizabeth glad
dos mz otalike gladhi m
nantal af thy at thm lof-
wadhis ok wttadhis barn
Swa skalt thu gladhias
af mine nadh som wak wl
mz thik gora ok an thr-
owir aat skulu andre gla-
dhias for thma skuld ayz
thm twem Zacharie ok el-
zabeth talade en angil
wl hoaw' ad gr[illegible] ayn wak gudh ok anglana
skaparra wl tala mz thik
The tw Zachariae ok elza-
beth fodho mik omm kra-
fta um jolsem dy mz thik
wl aak fodha mik maga
fym ey likamlika vtan
andelika. Jak sighr thik
sanelika at skalfw jolses
non ita Chr[illegible] dixit wat kalir the vppr alla
thy blomstre som fuit ay-
mz honagh ok sotma ok
aldre ingik makat orent
alla fafyngt ordh. j hans
mun ok ey tok han li-
kamas vidhr-thorstelik thig
owir vidhr-thorstelika mat-
to ok ey vt gik nakan ti-
ma mana natwro wakska
aff hans likama/ ok thy

ma han wal kallas drighloc
romfen for sit gudhelika
lifwne skuld so ha hafdhe
Hdr vtthydhae ok sighias
sighr- likamlse aff enom
krokiara som menas mz
draffulling cuplm xpi

Ymerthus burdhgome
thns talade til sina bradh
j likamlse ok sighr- ecc
xptor dpmlse Thz wa en
krokiare hulkin som hafdhe
bokstra guld. til hwars en en-
faldir man ok fafw kom oc
ville kopa thz sama gullit
af honom Thsa sagdhe krokla-
ren til thm enfulla mam
ey skalt thu faa thzta gul-
kit vtan thu gifw mik batra
gul ok stora ayanin sagdhe
rak skal gifwa thik swa som ta[illegible]
wilt han graff tha krokiare
nom batra guld ok mera
ok tok atr af honom skma-
de gul ok satte thz j sit skrin
thgenkiande at vlika gora
sik thr af fingir gul uppa
sin fingir xptor kom tima
kom krokiaren til thm enfal
la mamin sighiande thz gul
kit som thu kopte af mik
ok lagdhe j thit skrin thz

161

dr ey gul som thu thankte
vtan fulaste frodhi hulkin
som dr vp fosta dhi ⁊ mino
bryste ok frodhi my minom
hoste ok at thu skuli fro
swa ok vita thzta sant wa
ra tha let vp skrimit ok
thu skalt see at frodhin
skal inspringa ⁊ mit bryst
thi han dr vt aff fostra
dhi ok oc han ville vp
kara skrimit ok thzta vt
rone ok bepr swa vm thz
sant ware, suntis frodhin
⁊ hans skrine. hwas look
hangande ware swa som
uppa syrom ayom alla hako
swa som thz skulle skot bresta
ok falla Dinstan skrimit
war upstan ok frodhin
saa hoklarin. tha inspring
frodhin ginstan ⁊ hoklarins
bryst dn thes ensalla ma
sine thuanara ok vm tha
the thz sagdho tha sagdho
the ol hans. hyra thz bresta
gullit hytgir ⁊ frodhenom
ok rasklika matte thu saa
thz gullit vm thu vilde tha
sagdhe hum matte ake thz
saa the sagdho vm nakat
tokre hwassasta ok bistande

162

spirit ok inspringe thz ⁊ fira
sins bak ⁊ thz delin ⁊ bake
nom hwar som nakat gust
ware tha matte han raske
kika saa gullit ok vm ey
sirnis nakat thz som gulc
ware alla wekekikire ⁊
frodhenom tha skulle spi
rrit inspringas ⁊ han mz
alle widhr sirstan ok makt
ok swa matte thu saa thz
gullit som thu hopte
Hwar gr thsane hoklarin
vtan dyasulkin hulkin
som dggica ok radhi ma
nome til kikamkikin kista
ok hedhi hulkin som ey
drn vtan fasyng ok for
gangkikin thsy at han natar
ok kofwar fals thing ware
say. ok san thingh kete
han synas fals han dgsti
thz dyra gullit som dr
fuglin. hulka ake skapadhe
dyrare dn alla fridrnoma
ok plancte af mins gnid
doms valde. hulka ake sha
padhe ododhekika ok ofor
gangka ok mik kiste
kika hu g ow al annor
thing ia, thz hona ok ake re
de ok re skapadhe hane

mz mik dwdhelika hwilo ok
bygelse. Hona hopte tak
af diafwlsins walde mz batra
gille ok stora wardhe tak
graff for hona mit ofmiratda
blodh ok lutlost af hwatc
fund ok tak tolde swa be-
stra pino at dughu minz limbr
var vtan sace ok wtak di-
dhan sighu war atir-lost af
diafwlsins walde sate tak
hona. ⁊ liknaman swa som ⁊
sturin til thes tak strulle sx-
tia hona. ⁊ minz guddoms
wardhelikhz ok ⁊ minu dro
⁊ hymeiske rike dr mans sins
sial swa atir-lost af diafle-
nom. dr mu wordhin sulasto
ok ledaste frodhi- sprunga-
de mz hoghfardme ok
dwalandis. ⁊ dyanom vm skor
lisnadhin ok bort tok aff
mik gullit thz dr alla mi-
na retuiso ok thy ma mu
wal diafwlin fighia til mik
gullit som thu hopte thz dr
ey gul vtan en frodhi-
hullsins som dr uppfostradhi-
⁊ minz lusta aste bry-ste
dattstul thy gik n kroppin
ok sialina natum ok thu
skalt see at ama hon skal

gimstan sprunga til minz
lusta bryst hwa hon dr-up
fodh hulkom tak swarin-
thy at frodhin dr- stygger
at see ok wredhelikum ⁊ wos-
ne ok eter-fullir at hanna
ok tak hawir af honom
dankte godh ok dughin lusta
alla hugnadh. Vtan thik
⁊ hwars brystc han dr-up
fodder gor han hugnadh thy
dr- han thim mz rat thy
at nar dorena vplatas
thy dr- nar sialin skals stru
kroppens skal hon gimstan
flygha til thik ok skal kinna
mz thik al for vtan anda
an tholikin dr thes mans sins
sial af hulkom thr- tak
taka mz thik thy at hon
dr- swa som war ste frodhi
ful mz alle orenlik het ok
lusta uppfostradh ⁊ diafwlsins
brystc til hulkins strum
thz dr- hans kirama tak
nalkas mu mz dodhenom
hulkit som hangir mz fyr
fallande aplom thy at has
kiramc stak af fyrom thim
gom awa som dr- styrkir
folgrindh smille ok sin. hul
kin som mu tillbyria all at
forgas honom ok minskas
nar hans sial skal skinas

fi-an likamano skal hon gnipa
flygha tal diapusslin af hwars
molki hon di- vpfoth thz di-
mz hans lupta thy at hon
ghonde minne alskelikhet
mz hulke thit ake tok hä-
na pmo til mik for hona
som hon hapdhe forskullat
thy at ey atir-gallur hon
mik kærleka for kærleka
vtan for takir mik minna
rætuse thy at mer skul-
le hon thukna mik som ho-
na atir-lopte an nakrom
androm vtan hon lupta
mer. ¶ Dupflenom hänä rost
di- for mik swa sem fiodha rost
mine a fyn hänä hörpl skal
alde hörä minna gladhi ok alde
skal hänä atir-blandadha gan-
ing hänä min guddom thso
at vm ens for thy at ake
di- miskunsambur ok dy thot
hans skal di- oren thso vm
nakra hamadhe hona. ok skul-
dhe vm nakar odhrughe
ok godhir vili ware ¶ honom
ok mstunge tiwast ok bæ-
nade sinit ¶ hänä hugh thz
di- minne hærda doms ræddo
ghä dy skulle hän fina minna
nadh vm han vilde kydha
ok vm gangin idhrughe ware
¶ honom ok ey kærleker

tho vm nakra stunge han mz
hwasse ok biar-like ansiase ok
hærdhe nässe dy ware hop. tho
nom thy at hin-n lange sony
skadin blipwin mz likamanom
di- minn misskund allom synnoc
redoborn. See thy at ake doo
for kærleka skuld ok dengin
atir-gallin mik kærleka vtan
for takir mik minna rætuso
thy at thz ware rætuso at
mänene skullin thy bætir
bipwa at the dirin mz mere
modho ok ärnodhe atir-lopte
dy the wilia mw swa mykelo
wæl-bipwa at ake atir-lopte
thim mz besskaren dadh ok pmo
ok thy trostelikare vilia the
synda hinsin omykelo meer-ake
tedhe thim ok beinste synde-
na wara lædha ok styggia
See thy ok sroga at ake
wredhgas ey vtan sak thy
at the vmunda sik minna
nadh ¶ wredhe ¶ ake atir-lopte
thim af synde ok the in
snakna sik ow thes meer
¶ syndemin thy thu min
birudh atir-gat mik thz thu
dghir mik atir-galla thz
di- at thu gom mik thina
sust rena, thy at thu doo
ake for hona at thu skulle
mik hona rena gyma

Nota

Iomfv maria ſſor har bru-
thna ſorchka ok hon ſwa
va odmiuklika ok thē
dpter ſighr iomfv maria
hiuru godhe thriſwas. ſ blad
onda capſtm xxvii

Owdz modhr talade al
ſine ſons biudh ſighua-
de thu dr mins ſons biudh
ſigh mik hwat thu hawr
ſ thmō gudh ok hwat thu
bedhis Biudhm ſwaradhe o
min firu thu west thy wel
thy at thu west al thingh
tha ſegdhe iomfv maria dy
thot tak wedh al thingh. tho
vil tak thz hora af thmom
oidhom ſ thera a horo ſom
har nakr ſraa Biudhm ſag
dhe o min fv tak rzdhis
tw thingh ffrast for mina
ſynde thr tak ey gretu
ok ey batra ſom tak ville
thy at thmē ſons owmid
rin mage Tha ſwarade
iomfv maria dyot thy forpa
giſwn tak thik tre ſakr
doma thyank forſt at al
the thingh ſom hafwa anda
ſwa ſom thru frodde ok an-
noz biun ok eat the haf-
wa ſtundom omak ok tho
lifw ey thera andr dwar-

dchika vtan dar mz lika
manom dy thm ſkal ſwa ſom
ok hwars man lifw ſwar-
dhelika amatadh thank gudz
miſkund thy at dyngi may
dr ſwa ſyndoghr vm han
bidhr gudh miſkunna ſik mz
idhrongha ok bataſſa for
akt at atu wdnda af ſyn
dome at ſyndm ey gimſta
forlats honom thr-thiatadh
thank ok hyoſa hiuru for
ſkulma dra dr ſkulkm. ſ gu
dhi ok mn gudhi lifwr for
vtan anda ogot amat ſom
dr at gudz owmi drm mage
giſw tak thik amial tre
liſa ſſtaſta dr at thu ſkalt
ſkodha at thm gudh ok thm
ſkapt dr domare aū thm
ok the ſkulu alde gpter-me-
doma hay. dy thot hay tho
lomodhelika vmbar-ena fridh
thera ondſto amatadh hw-
ſa at the diu fordamſma
lym ok hiuru thingt ok o
tholchkt thm ſkal wara
at birma dwdhelika. ſ halu
te the diu warſt thr-ſka
ſkulkr ſom ſkulu miſta hyma
hy aff dy lymne ſkrudu tu
fla dſwrt vtan thu ſighr
wunlika thy thorff dingin
pdika for thm. jw andelika
ſkal pdras for thm. thank
at. ſ blaſſ onda gimſdhe

liika godhe ok ondzstona
sum bort gaa grundom fram
godhom swa som thri osthallike
ponen som ut kiraghe sino
arfo burgh af sinom fadhr-
ok gik borgh 1 eig annat
ikke langledhis ok lifghe
alla vtan the gaa grudam
adhmughla 1 pdrtan ok aer
gaa til fadhernin ok wa
gha honom thzkike gy thor
the waro for syndoghe at
thy ar mer pdicande for
thim ok gy thor pdicarin
seer wanlika alla waro
onda. thzkike tho mz
sik wanlika drau nakre
1 blaud thim som drau
mins hira fromasholande
sum alla the som gans
vm skulu wardha thy
skal ake pdica for thim thene
pdicarin skal hafwa bazto
lon thzndhgardagh skale thu
frodha at onde kiras ok fre-
dhias at lifwa godhom til pis-
fwilsa. at wm the modhas
ok drapswas af thera ondo
gadhom. tha skulu the aer
lonas mz tholomodzsins fa
swa som thri mat vndir
standa mz aer demilse frosin
lofstar sarlika hon gi fa
ghr at see vppa. him at
gamma ok tho wajour hon
ey vtan 1 blind thornana
som drau hwasse at gamma ok
wanskapadhe at see ok hafwa
anga godha lokt swa ok
amiat godhe ongan ok gretu
se gy thor the grau him 1
tholomodhena fraghre 1 sidho-
me. sete mz godhom apur-
domom tho kimo the ey
thrifswas 1 godho alla pref
swas vtan 1 mallan onda mx
rofina at hon skuli ey bort
takas for gy hon dr moin
swa grau onde godhom ey
sak ok tilfalle at the skau
hin ey storlika burtu mote
gudhi 1 syndome alla falla
nar the som godhe grau a
gallas af syndome mz onde
mana ondsko. at the skau
hi ey syndir-losas alla fal
la 1 syndena for owir-mato
ghadhi alla kiste alla af
nakre ande sak alla synda
til falla ok alde gomis
vinit wgh 1 sino godhlek vta
vppa dragsme swa kimo
ok ey godhe menin ok vre
nise fraa 1 dygdome ok
thrifswas 1 godho vtan the
prefswas mz wirunga mana
dropuilsom ok hati vmbar

171

thy thu gena ok thol anne
sons owin ok giuga at hav
dr thera domare ok at ha
forma at bort taka thin
af wyrldinc. j eno gegna //
bliske um swa ware hans
retuisa ok uli at the skul
liv fordæpuas thol thy thu
thin swa lange som hav thol
thin ✠ xpi ordh til sina
brudh af ene hans owine
skrymtelikhet enkanch
hom teknom cap xxviij

Dan synis tholkin mano
swa som thy may sam
wæt dr prydder ok
strakir ok fagher ok. j sine
hira strædh fromber dy nar
hyalmin dr bort taken af
hans hofdhe dr han fual ok
ledher at see ok orwttelkin
til gr wodhe thy at hans
hugine synis bar. han ha
fw gronin. j aubitene oghe
nin. j nakikanom. hans ng
se dirn af skroma hans
kendur alstingo skrutelina
swa som dyr many hans
haka nin kæpromc ok half
bin hoghira wæghin owa
at anfitte atr bliku hoghira
wæghin vtan enskamin stan
pin hyalkin som synis alsth

172

gro bar hans bryst dr fult
nin upriettande madran
hans arma dirn swa som
twe orma hans hærta dr
fulst nin wætaste etr orm
som kallas skorpio hans
wyggir dr swa som bryant
krod hans mælsuc dirn alla
lokrande ok wrutin swa som
thz kot som fulst dr nin
wat ok orenlikhet hans
fotr dirn dødhe ok onyt
teliske til gang dy ikki
skal sighia thik hwat thes
hin thingin tekna hans
synis manu. utantil prydder
vara nin godhom sidhom ok smille
ok frambir. j minnom hedh
din angaledhis dr han swa
thy at um hyalmin bort to
kis af hans hofdhe thz dr
um manom tedhis hyalkin
han dr andelika til sialina
ware han sialastir awir
alla hans hudine dr bar
thy at hans sidha dærstapir
ok ostadhoghet tær godhe
manom nin ymprint uppinba
rom teknom at han dr
awæi dhoghi tholkin hedh
thy at um anin smille sma
kadhe honom alla thakras
tha vndhi stodhe han at ha
skulle nin swa onykio haudare

lisione ok fæghrom ok gudh
likom sidgom ok vngangilsom
kladhas ok prydhas for andra
m̃ hiru mykla mere gedhi
han vphæghis owir andra ha
haw prowin ⁊ anlitena thy
at for ædmiktena som han
skulle hafwa ⁊ sino waldz war
dhoghet at lousa androm
ok lara ⁊ godho tha val ha
dukte hara vtan sin hedhi
ok loff ok æff thy tak u
han sik hæghfærdh ok val
af allom kallas godhi ok
wallogh̃i han hawir æghom
⁊ nakt anom thy at hans
thanke dr allir thi til hi
m̃ han maghe thakkas
m̃anom ok hwat som hælzsins
alla warldzma nytta wtbirk
fid ok cy hiru han maghe
thakkas mik ok hialpa sia
lomen / hans nasa dru af
strøma thy at al skalkskhz
dr bort taken af hono thi
han skulle m̃ skodha ok
atskilia mallan syndena
ok dygdhelika gænga mal
lan wardz hedhi ok æwar
dhelika mædoma ok wardz
lika / mallan thessa tuho
wardzlika lustana ok æw
dhelika lusta / hans kænder

dru skriftena thz dr al
vdhi syn thi han skulle
hafwa for mik ok dygdhana
fæghrend thi han skulle
mik thakkas madhi æ
alstingo swa som dosh til
mik thy at han blyghis at
synda for mana blygdh
skuld æy for mik blyghis
han ankte anna kænben
sins ok hapans dod dr m
dhi fallin swa at ankte
atr-blifwir vtan sæpin thy
at folghia anno gængom apt
alli m̃na oridha ydrian ok
gudhelike bon ok hælt thz
dr alt forgangit ok midhi
fallit ⁊ honom owa at ankte
atr-blifwir ⁊ honom vtan swal
gisins sæpe dy at folghia
ordom ok vrangom m̃anom
apt ok fngrias ok wandas
⁊ wærzlikam qædom thz
synis honom alstingi hælt
ok fæghet hans birgst dr
fult m̃ madhrom thy at
⁊ hans birgste hwar anna
pino amnisse ok m̃na
gængha ok m̃na ludhordha
thanke ok skodelse skulle
wara thi dr wærzlika
drande amsorgh ok waldz
ma gum hulkins som bera

hans sauit ok gnaggha swa
som madkia at han skuli
ey thankia andelik thinggh
alla gudhelik ok
ta hwa som ath wilde dwa
has ok min kærlekir skulle
warra thir liggar wæ-ste
mz sinar tenom ok suckas
mz ondhatno ok tygone
thy at aff hans mun ghams
satis vfrit bladgh ok fughl ordh
ok skyldkin thy hans hiærta
ær fult mz ordhum so ok
swikam ok falsket thy at
han akta ey at kirkian
thir han ær forma fore
hunn hon forbræswas um
han forma at sulkopna
sin wilia hans ærma drw
swa som twe orma thy at
mz sinc akstro vtrakiker
han sik til cufalla magh. ok
kallar thom til sik mz cufallo
ghet som han thom tær ok
benisar ok dæma tha thin
sighelika nær han kan
thes ath kroma ok thir qpd
vinsliongir han sik swa som
ormbir thy at han hyl ok
hon sina akstro ok wranglika
hær swa. at naplika forma
nakra at begæpa alla un-
dirsta hans klok skap ok
ondo sunde. han ær swa

som kedhaste ormbir. ¶ omme
a syn thy at swa som ormer
dr sygghare ok mannskrome
hatughare dy nakra annor
diur. swa ær han sukare. ¶
omme a syn dy nakra anna
thy at han hallir mina ryte
ansio for ginkit ok trakna
mik swa som thin may som
ey vil dæma rætt. Hans bakir
ær swa som kol. hulkin som
tho skulle warra swa som fule
Bcen thy at hans gænga
skullo warra stokkare ok
tenare dy andra manna
gænga at han skulle swa
mykla bætir formaghe at
bæra wæ maktoghe mz tholo
modh ok styrkia thom mz
gudz hiælpum qpd dome dy
mw ær han swa sæm kol thy
at han ær othologhir at
thola alla umbæra eth ordh
i onnig hedhir wtan han thol
tho for sina eghna mytto skuld
tho fynns hanom sik stra
han warra til wærldena thy
skal han falla nær han wan-
tir sik stra. thy at han ær
swa dodhir ok wanskapadhir
som kol. ¶ omme a syn ok mina
hughera mana hans ingalsuc
ær alla lokkande. thy at
hans thanka ok astundelse
vinska ok lokka. ¶ mune a syn

177 178 44

swa som ritat stot thulkins
sialw lofte ængin forma at thola
Swa forma nw ængin hælagher
man thola han vtan alle von-
dha sit anlite fran honom ok
bedhas dom owir han hans
foor æru dødhe / Twe foor-
æru hans tw æftirmælse til dina af fretion
mik swa som skulle wara
vili at bætra the synde som
han hawir gioort ok vili at
giøra godha gærnigha vtan
thesse føtirne æru alstingx
dødhe i honom thy at allir
kærlekx sins maghtir æru vp
nøtir i honom swa at ængte
atir blifwir i honom vtan
hiærtz skona been ok swa ski-
padhir stær han for mik Tho
ælt vm ens swa længe som
sialin ær mz likamano maa
han finna nina miskund ¶
Thr æpte syntis sins lawntog
ok saghe swa jak hafdhe
thry thingh tha jak waar
i wærldinne swa som war ven-
likhet til mik sialfwan mis-
kund til min iæmcristin ok
kærlek til gudh Thy predica-
dhe iak gudz ordh hetelika
ok thy skipte iak kirkio-
na goz smællelika ok iak
tholde glædhelika slaghin el-
din ok dødhin æn thanne
biskopin thol ok stadhir

ok latir som han ey wiste
klærkana skørlifnadh han gifw
rikom mano opskælika kir-
kiona goz han hawir kærlek
til sik ok sina vini Thy gør
iak honom kunnogt at lattasta
sky foor nw vp i hymilin hwl-
kit som mykle branda gøra
swa mykit ok swart at thz
kan ey sees af mangom Thæta
skyt ær gudz modhirs bøn
for the halgho kirkio hwil-
ka ginna branda ok ogudhe-
likhet ok rættinsona wanskøl-
se ok forsumilse mykla swa
mykit at gudz modhirs mis-
kundhelika lætlikhz gior ey
ingangit i vsla mana hiærta
Thy radhir iak biskopenom
at han vmuænde sik til gu-
dhelikin kærlek rættande
sik sialfwan ok sina vndir-
dana ok styre them ok mani
them til godh thingh mz sino
godho æpte dømom ok ordho
ællegthis skal han kænna
domarans hand som ær han-
hand ok rættinsa ok hans
kirkia skal rensas mz eld
ok swærdh swa at i langan
tima skal ængin thz wara
som hænne gør hughnadh

Gudz fadhirs ordh for hy-
meiriks hærskapi ok sonsins
ok modhirinna swa at æra ad impetrandam
kirkione madh Cap^m xxiiii gratiam.

Qwdh fadhr talade allo
hymelke hairtogi a
hærande ok sagdhe swa
.iak kære for dhr at iak
andwardadhe onima dotur
enom onay. dhr hona pla
gha ow alla matto ok
sukika hona swa hardhelika
at allu mæghi vt graa
af hana sotom Sonin swara
dhe honom O fadhr hon di
the sama som iak ær-bøste
mz mino blodhe ok iak sypte
mik dy nw dr hon syrghe
lika wal taken dhr dyrar
talade gudz sons modhr
sighiande thu gst min gudh
ok min hra thins wal gna
gha sons hinn ward .i. mino
kinama hulkin som dr sandr
thin son ok sandir min son
te' .i. ior dhelike ærskinna
thy thine dotur for mina
bøn skuld thr gst talade
anglane sighiande. thu gst
awa hira ok wan skape
ok .i. thik hafwam wi ast
got ok ey vidhr thorfwom
oss nakat vtan thik wi
gladdoms alle nat thin bro
dh fra gik af thik dy nw
maghom wi wardh skyllelika

dyrfwas thy at hon dr an
dwardh .i. wærpta mann
hærdar. hulkin som hona skæ
mir mz alle fylsto ok obre
gdusse misgiorna thy hgne
for thina mysko misgiord
skuld thy at hana yfadh
dr alt of mykin ok angin
alla fra kasta vtan thu thra
alzualloghr gudh Tha swa
radhe gudz fadhr sencnom
sighiande O son thy kiara
gr min hiærta thet ordh dr
mit ordh thina gninga dru
mna gninga thu dst .i. ionk
ok iak .i. thik oatskulelika
awardhe thin vali Sidhan
sagdhe han til sonsins modhr
thy at thu nekadhe mik
gnikte .i. iordhelike thy skal
iak gnikte necka thik .i. thy
mæske thin vali skal fulko
mnas dy til anglana sagdhe
han .i. drim minne vini ok skar
fiælskap bughi hærdar .i. m
no higirta thy skal iak gø
ra misgiord mz onne dotur
for adhra bøn skuld
Skaparins ordh til sina
brudh hulka tedhis has
vptrisa thol onda mykin
tæm kundom ok hans
misgiord sua ondom manno

Trem kundom capitm xxv

Ak dv skape hymels ok vorlz
thu min birudh vndre hwi
vak dv swa tholegh vdh onda
mgen thy dv for thy skuld at
min vrtusa thol thmy ok spa
trem kundom ok min mis
kend spa thmy trem kundom
ssapt thol min vrtusa thm
at thera time skuli alstingo
vpfyllas thy at swa sm vrtus
fromign thr haw nakra j
myr ho stosw vm han spro
at hwi the dripas ey gwara
ha thy at ey hom gn landz
thinghro alla vadh stosw da
ghm hwa the maggo hors
til onere warilse thera som
vppa hora swa vmbar vak
onda thr til thera time
frombr at thera ahska skuli
annal skimogh wardga andro
hwat ey fore sagdge vak langa
af fromigz sauls plagho at ha
skulle at skulias af vrkeno
ok af sprias for an thy mano
skimogz wardh ok tho tolde
vak ok vmbar langa mz honom
at hans ahska skulle androm
trees ok beuisas amatidh thy
at orde mgn gora makra go
dha gminga for hulka thr
the skulu atr lonas alt til
vtasta putam at ey wari
nakar minsta godh gdngh
thr the giordho for mma
skuld olonat swa at the
skulu ey atr lonas for thy at
the takin hgar sw løn for
thz godha sam the giordho
Thridhiatidh at gudz hedhr
ok hans tholemodh skuli vp
pinbaras thy vmbar vak he
rodem ok pylatr ok judam
dv thot the ware onde ok
fordomde thy vm nakar spr
hwi vak vmbar thy alla thn
skodhi judam ok pylatr dym
misgud spar gmual ondom gna
nom trem kundom ssapt for
gr thm gudhelik pma thy
vmbar vak gm thm for mastr
kapelek skuld alt til vrstna
putam at pmay skuli thy sena
re bymas thm at the hapwa
langre tma hedr blipwa j wal
dme dmanadh at thera nat
skuli vpnotas j fyndome thy
at natumm thz gr kroppm
ok styrkm vpnotis vm fynde
ok kraner thy kattare kham
kkm dodh gm the kroudm vm
thera nat ware forstare
ok strakare thy at forsk
nat ok wal helbrygdha for
langan dodh ok beskan
Thridhiatidh til godha mana
thrimadh ok styrkilsse ok
nakra onda mana vmuendel
sa thy at nar godhe man

ok ꝛxtruise dropwas af ondo
manom tha dughr thꝫ thmꝫ
godho ok ꝛxtruiso antughia
al at sik atir halla af syn
dame alla ok al mere loma
forskullan ꝛmical hiswa sk
onde sndom al godho thy at
ondo mixy see stundom and
offda mana midh fald ok wita
thera ondysko ok ogemgha sk
thankia swa om sik hwat dri
ghr mik thꝫ at folghia thꝫm
allr hiswa som the hiswa sk
madhan war hira ar swa tho
lughr basta os vmuandas
al hans sk swa atir koma
the strndom al mik for thri
strud at the stygghas at gora
thokik thmg som the ondo
manene giordho thy at the
ra saint sighr thm at the
skullo ey gora thokik thmg
hwadhan af som sigo at wm
nakra wardh stungin af thm
ormonom skorpione tha war
dhr han hed ok foa hotir
vm han singes mn the ohio
hullic thr amar ormbr dr
dodhr swa handir ok strndom
at ondr man skande amars
midh fald ok skodhande an
nars wranghk het ok fasou
go takir sik thrungha for
sma sondir ok hekas af gudh
mn hans nadh ok mistrudhꝫ

Hær sigr hmn angtane
hoswa guidh ok hmn forto
forfadhmne hafdho affladh
bam dn the hafdho ey syndar
ok thr xpor sigr af lika
liko hronalaghi ok andetho

Capitlm xxvi

At angla hærskap
sumas pa forc
gudhi ok sagdhe hoff ok he
dhr warn thik a hira gudh
hulkin som dr ok war for
vtan anda ꝙ thme thana
ra hoswom thik ok hedhrom
aff tr afalle sik storst for tho
at thu skapadhe os thr al
at wi skullo gladhas mz thik
ok gast os eth gawardhelikt
hws af hullo wi skulu gla
dhas gawardhelika dmantadh
thy at al thmgh dm skapash
ok vppehallas af thmo godlek
ok stadlikhz ok al thmgh pa
cpt thmom vilia ok bliswa
thmom ordhom ok sagn thm
dhuatidh thy at thu skapadhe
manm ok for hans skuldh
thokt thn mandom ok thr
af dr war mapta gladh ok
aff thme renasto modh hul
kms wardhagh war at bara
thik som himblanc formatto
ey at begpa ok mnelykhia
thy warn thik dra ok

Thu aft ensamin aftirdande for thim kerlek

val sigmisse ow al thingh for
ænglana wardhelikhz skulka
thi thu upphøghe mz swa stor
hedh wari thin ærwirdhelika
ærdhelikhz ok stadhughet
owir al thingh skulkin som sta
dhughe diri ok maghe stadhu
ghz ward wari thin sterke
kir ow manin skulkin som thu
skapadhe O hir gudh thu aft
ensamin radha strolande for
thit mykla wald thu aft en
samin alstra strolande for thi
na stadhelikhz thy wari thik
løst ok ara ærwirdhelika for vra
anda tha swaradhe war hir
sighande j løsom mik wirde
lika for hwarta ætt vtan
sighin hwi j løsum mik for
manginis skuld. madhan han
vetir mik meer til wredhe
an nakat annat ætt. Iak skra
padhe han høghre ok wir
dhoghare allom androm ætt
rom vndir thymelenom ok
for ænghom tolde swa owdh
dogh thingh som for mane
nom ok dukke atir løfte
rak swa dyrt som manin falla
hwat ærvinc hallir ey sin ski
pise vtan manin skulkin mik
dir nw dyrfwelikkare ey na
kor annor ætt thy at swa
som rak skapadhe idhir mik
til hetzh ok æro swa skapa
dhe rak ok manin mik til he
dhir. Iak gaff honom kinama
swa som andelikit monsk ok thi
j sette rak ok skapadhe sialina
swa som forgheran ængil thy at
manzsins sial hafwir makt oc
styrk swa som ængillin j skulko
monstre rak manskrona gudh
valke ward thridhi at manin
skulle lustas j mik ok zwira
mik lik til hughnadh. Iak skra
padhe manenom annat monsk
honom likit af hans eghno
inpwedhi nw thu min bimidh
dhir thesse thingh tees ok
bemsas. mat thu spara hu
zu sym alla bam hafdhen
skulit fodhas af thim. vm the
hafdhin ey syndat. Iak swara
thik ænelika af gudhelikko
kerlek ok mbyrdhis alstelik
hz ok kroppins samblande mz
skulko the skullin badhin in
byrdhis vptandas
skulle kerlekzins blodh for
samlikit wardha j ænnona ti
kama vtan allan sulan lusta
ok swa skulle ænnan synetosam
wardha. ok swa sidhan barn
wordhe aflat vtan synd ok
sulan lusta skulle rak synda
sighna j barnit af minom
gudhdom ok swa skulle
ænnan bara barnit ok fodha
vtan wærk ok gimstan thz
hafdhe wamit født skulle
thz hafwa wamit fullkomit
swa som adam war tha ha
wer først skapadhir Thænna

hedhym forsmadhe mannin nar
han lydde duxfleriom ok apir
dadhe mere heath- an rak graff
honom sidhan olydhnay war gi
ordh from minn ayil ow thim
ok the bliggdhos af sine nakt
ok ginstan kando the kertzfis
gun ok kusta ok tholdo thugir
ok thorst ok gunnick misto
the ok mik. ok kando tha
thugir ok kertzsins syndelika
kusta som ey kando madhan
the hafdho mik thy at rak
ensamlin war thim ak got
ok allin sotine ok fullkomin
kuste an tha nar duxfullin
gladdis af thera falle ok
forrappilsom i pdhis rak af
mikhz own thim ok rak for
kat ey thim alla ow graff. vtta
rak tedhe thim trasalla min
kund thy at rak klagdhe thin
thi- the waro nakin. rak
graff thim birdh af nordhme
ok for skerkisnadhin som dux
fullin upnakte. i thim oprir
olydhmona graff rak ok skapa
dhe sudina af minn gudom
i thera sambland. ok ak thz
duxfullin oprgnadhe ok styn
dadhe thim al ondo. thz wxn
dhe rak thim ak al godho
thi- oprir tedhe rak thim
matto hun-n the studlo kiswa
ok dyrka omk ok kat rak

thim loskika samablindas thy
at fore mit talkat ok imm
ulia kungarikse radhos the
at samu foghias Samuelz
nar abel war dreppn gixto
the langan tima ok hollo
sik af samfogilsom dn rak
ipridhi- af mikhz hugnadhe
thim ok tha the forstodho
min ulia til burdho the annan
tima samu foghias ok apta barn
aff hullira skakt rak sagspur
thera skape agtadhe at rak
vade fodhas an nar adams
sona skrifta wagoste tedhe rak
syndoghom minna i pticuso. ok
minnom vtualdom manom mis
kund. ok rak af thim kradh-
grordhi- atir-gonde rak thim
af forttappilsom. i fkodhinne
ok rak apkogdhe thim som
gondo minn birdhadh ok trodho
minno igrom dn nar misskun
na tinnin from. i movsi dagho
tedhe rak minn yndarlika
thing thy at rak helagdhe
ok fraskt mit folk aprir
thy rak hafdhe koswar. rak
fodde thim mz gangha birdhe
rak gik fore thim. i skyo
ok eldz stolpa. rak graff thim
two kaghin ok rak tedhe
thim minn konlik thing ok
kroma strokande thingh mz mi
nom gudhorom ok rak som al
thingh skapadhe vt walde

mik ena ionfw fodda af fadhi
ok modhi ok af hæne tok iak
manzhka nat ok iak wæi do
gadhis at fodhas af hæme
vtan fyrd ok swa som the
færo bæmin skullo hafwa wa
rit fodh .j. padhis af gudhelikro
kærlek ok mansins ok ænno
na mbyrdhis kærlek ok alsse
lik het vtan nakan fulan
kusta Swa tok min gudhdom
bir mædom af eime ærlægis
ionfw vtan fulan kusta ok
hæna ionfdoms hindir alli
skadhisse Ok iak sandir gudh
ok man kromade .j. kors nat
fulkompnadhe gamblo laghin
ok sprona swa som fore wa
ssaat af mik ok iak byria
dhe wyo lagthin thy at gam
blo lagthin ware trang ok
hardh at bæra ok ey ware
the amat ær kroma skolande
thinga teken thy at .j. thin
gamblo lagthomæ wat enom
loswat at hafwa flere kusto
at af kromdin ok af fodhan
skulle ey fra fara vtan barn
das my hedningomen ær .j. mi
nom wyo lagthom loswas eno
gyptom man at hafwa ena
kust ok for biudz hono at
hafwa flere madhan hon
liswir thy hwar thu som sa
man fogthis my gudz wreddo
dha wilande afla barn ok
vpfostra til gudz hedhir the
æru mit andelika mønstir

.j. hulko iak vil byggia thri
dhi ær thru ær mænene .j.
thæna timanom samafyghias
ok samakroma .j. kronalagh
for siw thinga skuld sfor
fore ænkias fyghrmind skuld
æmiadh for vikedoma skuld
Thridhiadh for ofmykla skor
kiff ok ohemiskra gladhi som
the takia .j. sino orena kusta
ffridardadh for thy at thir gy
rma samquæmd ok omatelikit
swalgh sfæmtadh ær thir
høgh fyrdh .j. kladhom ok krop
ok androm fapangom thim
gom Sidhtadh for the sak
at the vilia afla barn ey
at thy skulu vpfostras gudhi
til hedhis alla .j. godhom gim
gom vtan til wæi kroma hedhir
ok vikedoma Siundadh kro
na the samar for skrælnadh
skuld ok .j. skrælisnadhsins kusta
gæru the swa som ofkelik di
ær The kroma my eime sam
thykkio ok sænno for kirkio
na dær. Ok tho alsi thera
inæste thænke ok afmindse
ær mik grewardoghir thy at
thera vili thulkins som ær at
thekkias wæi dme. Han særia
the fræms fore min vilia Om
alsir thera thanke ok vili
ware til mik. The andwarda
dhin the sin vilia .j. mina hænder
ok tolin kronalagh my minom
reddogha ok giordhin the swa
tha ware mins samthykkia

dorst
joculationibus

191

192

ofmtadha tro ok thr gifwa
the mik fina samthykkio ok
al mit akrara tha the kistas
andelika mz mino kori ok blo
dhe .j hwas kusta the vika
wara cth hadrta ok et kpt
ok en vili mz mik ok rak
sandir gudh ok man walloghr
.j hymeike ok rordhrike skal
wara thrindi mz thm ok rak
skal opfylla thera kgirta ar
the warkslko hionalaghm the
byrna fina hionalap gmi .j
skrifwadh swa som ostyklik di
wr ok dru wgsire an ostat
lik dim ar thesse andeliko
hionalaghm byrnas .j gudsel
from kgirlek ok raddogha
akrandis angom thakkias
vtan mik Sidir ande opfylle
ok opnakke hm warkslko
hionalaghm til kpzsins kusta
.j hulkom ey dr vtan ful lokt
ar thesse opfyllas af mino
anda ok optandas af mino
kgerlekp elde hulkin thm
skal aldre brista .jak dr
en gudh ok tr&fallir .j &soms
ok en .j gudhdoms nat ok
warilse mz fadherens ok
thm halgha anda ok swasa
omoghelikait dr at skulia
fadherens fran sonenom
ok andan af thm badhom
ok swa som omoghelikait
dr at skulia hvtan fran eldem

Swa dr ok omoghelikait at
skulia tholike andelikait hio
nalagh fran mik at rak sku
li ey wara thrindi mz thm
endelig wa min kkame sa
ghadhr ok dodhr .j pinone
ar alde optar mecer skal ha
dod alla sarghas Swa skulu
the alde dod fran mik hulke
som til bindas mik mz ykke
tro ok fulkomnom vilia thy
at hwar som hakr the sma
skrid alla saa afradh dr rak
thrindi mz thm

Jomf̃ maria ordh til birndh
ma hulka kedhis thyry thing
dr .ij. .j thessa wgrdma dam
ok vnigango ok af marie
drghi sson .j hanna sons dodhca

Jomf̃ maria gudz mo
dhr talade til brudhina si
ghande min dotr rak vil
at thu skalt vera at hwar som
dam dr thr gifwin thry thing
Swa som dr fanyt gladhi
ropande rost ok stepr ok fa
fangt arwodhe ar nar na
kan sorghande alla dropfdhe
man ingar .j dam hyrst tha
hans vin vm han gr .j thes
dam sins gladhi scande sin vin
droma dropfdhan ok sorghan
de for latir gimstan damsis
gladhi ok skal sik af dame
nom ok sorghe mz sorghade

vmenom thāne dampin dr the
sse wa. ldin hulkin son afredh
vmgandis mz vmsorgh ok fy-
mis fauishom manom wara
gladhi .j thesse waeldme drau
thry thingh som dr fauyt gla-
dhi. fior odh. ok anyttelikt
dr.iodhe thy at al the thingh
som manin sama sankta mz sino
dr.iodhe thy atir latir han
apte- sak thy hulkin son
dr- j thessa waeldma dam
slodhi mit dr.iodhe ok sorgh
ok warkzine mik son war
skuld fram alle nordhmk gla
dhi ok skuli sak fram wardi
na gladhi Visselika tak
war .j mins sons dodh swa
som the qma som wate stu
gin ginom hudetat mz fam
spirtom sskefta spiritit wa
mins sons blyghelika ok
kastelika makt thy at tak
sad amin kesarsta ok wallo
ghasta son standa vidh stridhi
na makman ok hafdhe dr-
kke kilzdhe thr han matte
sik ay skyla dmat spiritat
wat at the rogdho honom
sighande han wara forra
dhara ok sinighara ok for
ste wara rettisan ok san
nan. ok viste tak at han
hafdhe dngin man dropt
ok pulle dngin dropswa alla
nakan skadha gora

Thridhia spiritat wat has
torn ferena thr swa hen
dhelika strak hans halga
sta howdh at qwa at blo-
dhet midhr flot .j hans mū
ok .j hans skag ok oron
skadha spiritat wat hans
grotelika rost a korseno thr
han ropadhe til gudh fadhr
sighande o fadhr hwi for
kast thu mik qwa som han
ank sighia o fadhr dngin
dr- thn som mik mskinna
otan thu sfelinta spiritat
hulkit son ginom stak mit
hudeta wat hans beskaste ok
hardaste dodh thy at mit
hudeta wat swa som ginom
stingat mz swa mango spino
af hinom magom adrom has
dyra blodh at gik Sanckta
thn waldin som gik af has
sinden-skrino adrom ok sinū
badhe .j forom ok handom
ok allom hans lkama gik
mykit hardhelika til hans
hudeta ok atir af hudetano
ok til sinona ok for thy
skuld at hans hudeta wat
fekfiast ok aldra bazst af
the nat som thz wate af ho
mit thy stridde the klenge
kfwit ok dodhm ok swa
fram kleng dhs kfwit beste
kka mallan waeldsma
Mat dodhm matkadhs ok

hulcrat brust for oth olhiō
wārk ok tha ambrat sculo
alle hans limi. ok hofwodhit
hullrit som bogdhis for til
hans bak. thz vplyptt sik
atir nakot hrit. Oghomin
som for ware atir lykt til
halfs the vplatos. Ok sa
mikedh hans mudir vp
latt swa som til halfs ok has
tiga fyntis blodhogh ffingrane
ok tamane hulke som ware
swa som krupne vtrakto sik
Nar han hafdhe vpgifwit
anday midh bogdhis howodit
til brystit handrima midh
gingo nakat hrat af sarana
stadh ok forarme vppe hollo
mastu byrdhena ok lukamas
sins thughu. Ok tha kolna
dho inna hander oghomin myr
kros ok ankrit blikmadhe swa
som doz many giromin hordho
ankte min mudir formatte
tha ankte tala, mine forr
sculo. ok tha midh siol min
likame til vordhima. ok tha
sak vppstodh ok sak saa onin
son fulare ok smakkare an
Wrak skan man. tha satte
sak allan min vilia til hans
vtrande for visso at al thigh
som honom hando ware giordh
epte hans vilia. ok ey hafdhe
the pina formaghit wardha
vtan my hans tillate. ok sak
thakkadhe honom for al thing

ok swa ware atordh a nakan
ghadhi til blandath sorghme
thy at sak saa han som alde
syndade af swa storo kærlek
hafwa vilit thola tholik thigh
for syndogha manniskio skuld
thy hulkin som hatzst som dr
i wærldene skodhi hulkin sak
war i mins sons dodh ok tha
swi thz for oghom ok a thanka
Her sigo af redhelikom dom
som gafs aff gudhi ok allom
hans helghom manam mote
enom mykit syndogō mane

Xpi biriadh saa
gudh swa som wredhan
ok tha sagdhe. sak dr
vtan vphoff ok vtan anda æn
gin umskyptilse dr nar mik
ey ada ok ey dagha. Vtan
allir thessa wærldena tima
ok aldir dr for mik ok
nar mik swa som ey stund
alla ognablik. ok hwat thz
som see mik. han seer ok wet
ok thz som dr ok vndirsta
ndar mik æn for thy
skuld. at thu min biriadh æpt
likamlik ok i kroppenom
thy format thu ey swa vndir
sta swa som andane thy skal
sak kraftera for thena skuld
hwat som groet dr. sak sat
swa som i dom thy at allir
dombir dr mik gifwin ok

ey from for min dom stol
hulkin som skulle dømas
ok gudz fadhis røst hørdhis
ok sagdhe honom. Ve ær-
thik at thu wast iuckan
tima fodd-. hulkit ey sag-
dhis for thy at gudhi an-
stadhe hafwa skapath hav-
ath swa som man plaghir
at syrghia for androm war
kumade honom thir apti-
swaradhe sonsins røst sighia
dhe. iak at gøt mit blodh
for thik ok iak tolde be
skapta ok hardasto pino for
thik thy thu ast alstingo
skuldin- fran hane ok ey
hawd hon nakat mz thik
Thes halghia anda røst sag
dhe. iak kenne alla hans
higdzta bozor ok røtir vm
ake matte wankika fina
nakra blotskikhz alla na
kran kraftek. i hans hugzta
thy han ær aldra kraftast
swa som frost ok hardast
swa som sten ok ankette
ær mik mz honom thy the
thre røstena ærin ey for
thy hordha at thin gudhi
ærin. Vtan thu min bru-
dh skalt vita at the ware
hordha for thina skuld thy
at thu formatte ey an-
kenn at vndir-sta thesse

andelika thingh. Thi-apt
ware thessa tre røstena
fadhir-sins ok-sonsins ok thes
halghia anda vmuanda. i ena
røst hulkin som sagdhe an
gelodhis skalt thu fa hy
meikt rike ayster-inna mo
dhir-kamp- maia thigdhe
ok lat ey vp sina misskud
thy at han som domas skal
le war owir-doghir at fra
alla minta hanna misskud
aath ok alle halghe man
ropadhe mz emne røst ok
sagdhe swa. thista ær gudhe
like røttuisa at han ware
giudelika vtlagdhir ok
bortskuldir af thimo rike
ok thime gladhi. ok alle
the som ware. i skaugo alde
sagdhe dugin pina ær swa
beste alle- hardh nar os at
hon ær ympnin til thina
synda. Thy at thu dughir
at thola mykelo storre pino
ay har ær. thy skalt thu
skuldo fran os. Tha ropa
dhe thin yrle maim sial
fu mz ryghtskikre røst ok
sagdhe. Ve ve thy sam
blandino som sinna from
i minna modhir quid thir
ake fik af likama anna
tidh ropadhe han sighiade

forbannadh wari the stu-
dim. ⁊ hulke min sial war-
til fogdh tiltarnanay
ok forbanadhi wal hay
som mik graff sial ok
tiltama Thridhiatridh
ropadhe han for banadh
wari the studm ⁊ hulke
som tak lifwande fram
gik af modhi lifwe tha
tarno tre rytthelika ro-
ste mote honom af halui-
te fighande from til os
forbanadh sial swa som
flwtande malmbi til aw
thelikin dodh ok oande
tiltat kiff Amatidh ro
padho the. from forbanad
sial tom af allo godho til
at andfaa ok vidhi taka
wara akzsko. thy at af os
sial daugh thi wara hul-
kin som ey sial ap fylla thik
mi sine akzsko ok pino Thri-
dhiatridh ropadho the from
forbanadh sial thugh som
stey hulkin som akradh mi-
dhi synkis ok alde takir
grund hwa hon maghe
hwilas Swa skulu thu diu-
pare midhi fara gen vi owa
at thu skuli alde stadhna
for dey thu kombir midhe
st ⁊ halsuire Ok tha se-

dhe war hir owa sam thy
may som haw flet gen ena
huse. ok nar hay seer cima
thera fal ok bort gang
fram hono wandir hay sik
fram hane ok til the and-
som star apt hans vlika
ok gladz in thin Swa van-
de tak mit ankare ok inna
miskud fram honom ok tak
awende mik til inna thus
mto onana. ok tak gladz in
thin thy madhan thu hade
hans fal ok yfsids thy thus
na amik swa mykle renlika
re. hinn mykto mere pri-
skud tak hawn groit in thik
fly waldina ok hana gri-
hwat ey tok tak swa besse
pino for waldina dro alla
for thy at sak formatte ey
rapfikkare fulkopna hona ok
larkikare. andelika hafdhe
tak thi format. vtan swa wr
hirapdhe rotunsam. at swa so
manin synnade ⁊ allom limo
owa war fulr gradfolande
⁊ allo limom for hulkat gudh
domin wakrinande manenc
bran in swa storom fiarlok
til cima samf at han tok
madom af hane ⁊ hulkom
mandom gudh tolde alla the
pino thir manin atte at

haſwa thy madhay ak tak
thina pino my hrackek owir
mik thy ſtat ſwa ſom mine
thaniſto may ſta ſamme
admiket at thii ſuikte bly
this ok ſuikte radhis vta
mik gom thin mun ſwa
at thii vlde alde tala vm
thz ware mun vli Drofs
cy af warldz thingom thy
at the dirn forgangkein
ok ak forma at gora m
ka ok ſatika thin ſom ak
val thy o min breidh ſat
ak thit hop til mik tha
ſkal ak val hialpa thik
Thane mannin hwas dom
bir hair ſagdhis war hogh
ſkekradhir ok kamiker ok
ſubdaken ok ſik my falo
loff at gipras ok ſaſte ſidhan
ena i-ika romſ ok doo my
breidhom dog ok ſik cy thz
han gir-nadhis

Romſ mannc ordh af twe
ſin amor kalladhis hogh
ſard ok amor admiket
um hulka ſo taſta romſ
maia tekenas ok hum
romſ mannia krombir mote
thin i dozſins tima ſom
hona alſta Caplin gexix
Romſ maia gudz modhir
tala de twa firir dirn til

en dr hulkin ſom cy haw ſa
ſakeit napn thy at hon dr awa
dogh aath napne Amor ſu
dr admiketin hulkin ſom
kallas maia Sidlſu dr hulkin
dr hira aw the forſte firma
thy at han hiras aw hamme
thaſſa firma riddare ſagdhe
til hana o min f ak dr-re
dobom at gora for thik ak
thz ak forma at ak magha
entidh mota thin kriſtelike
umfampniſſe Jak dr ſta
kin i kraptome jak dr-ſtor
gugradhi i hubritano jak dr
redobom at gaa i dodhom for
thik hon ſwaradhe hano o min
thanare thin krakekin dr
ſtor Otan ak ſtir i hogho
ſatte ok cy haw ak otan eth
ſatte ok tre porta dirn mal
kan os ffor ſte portin dr-swa
trangir at hwat ſom manin
haw a krappend vm han ingta
ginom thama portin thz ſkz
ak ſaman af honom ok dr-dogh
amar dr-swa hwas at han
ſtingir ak in til ſimona thridhi
portin dr swa brinande at
angin dr brindaghans hwda
alla lise i honom vtan ſthn
ſom ingar ginom han ſmakar
ginſtan swa ſom mannbir dr
ak ſtir hogheſtka ok i hogho
ſatte ok hulkin ſom ul ſtria

nær mik madhan ok haũ
ey vtan at sætæ han skal
fulla ⁊ mæta diup vndir
mik tridda dom swarade
hænne. Jak skal giswa mit
tiff for thina skuld vm
vadhan alla fallæt dr mik
arkitæ thessen sin ar høgh
fær dhin. Hulkin som vil
koma til hæna han skal
ingaa swa som ginom tre
porta dat thm fyrsta in
gar thn hulkin som ok
gisiũ for mana loff ok
høgh fær dh ok vm han gan
kite haũ tho vidhr fresta
han im allom sinom vilia
giuin han a magho høgh
fær dhas ok loswas aff
menom dath and rom
portenom ingaa than
hulkin som ok thz han
drunodha ok ok thz han
gør ok allan sin tima ok
thanka ok alla sina kreapta
gisiũ thr til at han ma
ghe fullkopna høgh fær de
na ok andwardaghe dom
ual vm han formatte sit
kyst thr til at thz skulle
sar ghas for høgh fær dhena
skuld ok hedhr ok mike
dom ginom thridhia
hwy porten ingar thn hul
kin som aldre hwilas
allas vaas vtan birnder allir
swa som eldir hinum han magghe
koma til vakan hedhr alla
war ldma høghfærdegh dy nar
han fær thz han gir nas forma
han ey at bliswa ⁊ thm sama
stadhganom vtan fallir har
dheklika ok alla ok ey thy fi
dhr atir bliswũ høgh fær dhin
⁊ war ldme dy ok sighr
maa hulkin som dr aldra
odmiukast ⁊ ak stor ⁊ eno
rsamo sætæ ok owan mik
dr ey sool ok ey mane ok ey
stiarnor ok ey sky vtan vn
dan lik ok obegripelik klar
hets skens som sighr gar af
gudhlikeno walds saghnidh
Vndhan mik dr ey vordh alla
stena vtan sot hwila ⁊ gudz
dygdegh. kunnigh vm mik dr
ey mer alla waghna vtan
angla ok halgha skula dr sulo
hærskap. ok dy tho at ok
stor swa høgh elika. tho hær
ok mina vini som dr u ⁊ war
ldme. hulke som daghlika
vt giuta sina tara til mik
⁊ ok seer thera drunodhe
ok thera fullkopnise mere
an thera som strædha for sina
sw høgh fær dhine thy skal ok
sokia thm mz mine misskud
oc hyglp ok sætia thm nær
mik ⁊ mit sætæ thy at thz

dr rwnt ok forma alla be-
grepa dy cy formagha the
gen at kroma tel mik alla stria
nar mik. thy at twe mura
dru gen mallay os. ow the
murana skal vak tvystelika
ledha thm at the maghin ko-
ma tel mit sare ffesta murin
dr-wardin. hulkin som gr-
mina thrangir thy skal vak hugna
dme a mor murin gr-dodh-
thy skal vak thera f ok
modh- mota thm ok lapa
mote thm 1 dodhero at the
skrulu arnual hawa hugnadh
skal sarda thm nar mik
1 hymeikr gladhis sare at
the skrulu arwardhelika
hands sorma arme ok fear-
lek mz arwdhelike aro ok
otalike gladh. Hinn wa
hyra sighs sme brudh
at mage dru falsc stne
man thr- amatidh kor
ffesta han ok pna an
delika ok hinn han
ware dy redobom an
matidh dog for sundo
gha mamskor um thz
ware mogheliker som
thz gelike gr- Captm

gk dy dr- thm gudhim so
skapade al thmg- tel man-
sme mtto at the skrullin
thana honom ok hialpa vtr
nidum vanyria al the thyg
som vak skapadhe tel hap
mytto sik skudha ok akta
krit gudh ok alsta han
mindra dy skapadho thm
ghm. Judane grodho mik
thz gha handa pmo redh
skap ffor- st- tr- mz hulko
vak wa kroffestr. ok skan
gder ok kronadh- amatidh
warnit mz hulko the ginom
strigo mina hander ok forr-
thr-dhatidh gallans dryk
hulkin som the grafwo
mik drykka sidhan skalkero
the mik ok gabbadho ok sag
dho mik ware skatan dara
fore mm dodh hulkin vak
tolde gna. ok kallasdho
mik kughara fore mm
kanedom thelike dr-u
mi maghe. 1 warls me ok
ok fa gord mik hugnadh
the krffesta mik mz yth
an- som the hafwa tel
fyndna the skanghra
mik mz sme otholi thy
at dughin vil thola eth
odh for mina skuld
the krona mik mz ghe

sina heghfaidz hiono thy
at the vska wara hoghet ok
thin vma the stinga mma
na vkne. nar the vosa sik
af fyndomen ok hardga sik
at the strulliu ey vaghas
mik ffor gallan skaukia
the mik diuuisse ffor pino
na the vak gik til ok tosde
glaghelika sighsa the mik
wara ey flatian dara ok
hughara. jak ware mak
toghi at for daesua ok
mikt sanktia alla mma
owmi. j eno pitt for thera
synde vm vak vilde dey tha
thuantin the amk mz vad
doghsa som atu- bliswm ok
thz ware ey vdrust thy
at mannij skulle thuana
mik af hatick ok ey af
vaddhoghsa ok vm vak to-
me skalfu synkkiu til thera
ey formatan thera oghon
at see mik ok ey thera
giorn at hoira mik thy at
hurru formatte doghelikin
at see odoghelikin Sanc
tika vak doc dey gfna entigh
af hatick for mamsniona
skuld vm thz ware moghe
likat tha syntis vomf maia
ok gudz son sagdhe til hana
hwat vilt thu mik vtualda
modhi ok hon sagdhe o

mm son misknna thme &
at for thin hatick skuld
hau swaradhe dey skal vak
goira misknd mz thm for tha
skuld thz apt talade waz
hira til sina brudh ok sag
de swa. jak gar thm gudh
ok angstana hira. jak gar hira
ow kiswit ok dodhm. jak thz
sam vil byggia. j thmo hatera
See thulkin hatick vak hau
til thik hymblane ok vorthm
ok al the thing. j thm dru
formaghe ey at beg pa mik
ok the vil vak byggia. j thmo
hatera. hulkit som tho gar
ey vtan et bitit fyst systke
hwem thorfft thu tha vadhas
alla hwat skalt thu vadhi
thorfwa tha thu hau. j thik
ak wallaghan gudh. j thulkom
alt got gar thz skuldu they
thingh ware. j hatetano hulkit
som gar mit bao ffgrst skal
the ware sxing thz vi skuldu
hwelas vti thz skal ok ware
sixte thz vi skolom sina vti
thz skal ok ware tiuo mz
hetko vi skolom tyusas Swar
thy. j thmo hatera hwelona
sangh. swa at thu skuldi hwi
tas ok ey modhas af wrango
thankom ok wardma afridi
som ok thank ok skodha
alrath awardgelika gladhi

211

Þatit skal wara wlt at
bliswa nær mik. ay thot
þrindom hændir at wr gaa
thy at mot cristne dr
thss at alredh ward alla bli
swa sitrande alla sta ay
thy stor alredh gulkin sd
alredh hawe wlia at ward
mz wærldme ok alde
mz mik skinsit skal wara
tro mik formagha al thz
ok ward akrialleghe own
al thingh Hær sigr hinn
romf. mâa syntis pryd mz
dyre kirono ok androm
prydsom ok hinn rosses
baptta vt tydhr the pry
dissin ok hwat tekna xxxi

Gudz birudh saa hymei
the drotningh gudz modhe
hafwa dyra kirono a sino
hofdhe ok vorght hara ow
sina skuldror skinande mz
vndaklike ok otænkelike
forghrundh ok forgyltande
kuort skinande mz ofsghe
like skrini ok blan mantol
ofe ward swa som bla skær
hymil i kytenom Hær gudz
brudh sta byrgsta vndrade
mykit the vppa af swa
fæghre syn ok stodh vplypt
i thslike vndre tha syntis
ambirat strus rosses bapta
hænne ok sagdhe Hor gran

212

like hwat thzter tekna
keronay tekenar at hon dr
drotning ok fr. ok modhr
anglana konigx Vttarsk
to lokkene tekna at hon
dr opinbradh ok rena sta so
fr. thss mantollin som synas
bla som hymilin tekna
at al wærldz thing ward
hænne swa som dodh i hænna
gidrta ok vlia ay thss for
dyste kuortallin tekna at
hon war brænande mz gudz
like kærleki innantil ok
vtantil ay thss xpus
hænna son hawr sætte i hænna
kirono siw like ok mallar
the like hænna sætte hawr siw
dyra stena ffyrsta like
ar hænna odmiukt ænor
like ar raddoghe thss
dyd ar kydhna ffridhs
ar tholomodh ffænna ar
fridhsughet Diætta ar mil
het thy at hon ar mild
at gifwa allom thm som
bedias af hænne mz kær
leke ok vlia at bætra fik
Sinnda ar hænna mistrud
i vidh torft thy at i hwat
vidh thorft mænn ar vm
hwarta. hawr skal fa hialp
ok mistrud af hænne for
thy at hon ar ful mz
mistrud ok nadh

hallan thessa stimande liknar
hawir hæma son sæt siw dyra
ensianclika dyggdhelik hi thy
at ey dr makia the dyggdh
l nakrom anda alla l nakro
ey a hoghcliknare l sik dmor
stemm gr sulkop liknaste ren
lik het thy at thessin hymei
hr droomgin war swa rey
at ey synda smitta stime
ey sinds l hæne af thy forsta
uphofwe l wærldsma ok til
hæna uppa doz dagh ok ey
formatto alle diafflane sina
swa stora orenlikhi mz hæ
ne som en nals uddur hafdhe
mat satta uppa. hon war
sanclika aldr renast ok ey
hofdhe anglana kroning at
liggia utan l renasto kuin
ok gr liknaste forc alla angla
ok mæn thridi stemm wa
hæna foghrind thy at gudh
loswas dhyrcliknar af sino hal
ghom manom ffor the same
sina modhr foghrind ok alr
halgha angla ok halgha guda
glædhi uppfyllis af hæma fo
ghrind ffiardhe kironona
dyre stey gr the sama xo
stemma smille thy at hon dr
uppfylt mz alle gudhcliknr smil
le mz gudhi ok al smille
uppfyllis ok sulkomnas aff

hæne stampte stemm dr hæna
styrkir ok makt thy at hon
dr swa mæktogh ok starck mz
gudhi at hon forma nidhr dryk
kia al skapadh thinga sidan
stemm gr hæna klarhi thy at
hon dr swa skar ok klar at
anglane gudhe som hafwa kla
rare eggon dn tinsit dr the
hynas af hæne ok dyaflane
thora ey see til hæna klarhi
Siunde stemm gr alt kusta
glædhi fullstoplikhet ok al
andeliko stona. som dr l
hæne swa fullcliknar. at ey dr
makor glædhi hulkin som ey
skus af hæne ok anginn kuste
dr hulkin som ey war dhe
fullare af hæne ok sulkop
nas af hæna halghe syn. thy
at hon gr uppfylt mz nadh
ok mistrud awir halla hal
ghe mæn. hon gr renlek
sins kræ l hulko som anglæ
na birdh kæa ok l hulko
som allir sotme ok al fo
ghrind gr uti/ thessa siw
stena satte hæna son malla
thessa siw liknar hulka
som ward l hæna kirono thy
thn hæma sons kirudh he
dhra ok loswa hona af alle
thimo hyæta thy at hon dr
sanclika wardh alt loff
ok allan hedhr nast sino son

215

Hær sigir hiuru xpr̄ hirdi
manadhis af hanom at
forlata forganglik thing
ok samā sanka xwar-dhelik
thingh ok af trem mar-
kelikom stykkiom hamne
ok thiudhom af xpo xpiv

Ater hira sagdhe til sina
hirdi thu skalt wara
swa som the mārīskia som
forlatar ok swa som the som
samā sankar thy at thu
skalt forlata vikedoma ok
samā sanka dygdhe thu
skalt forlata forganglik
thingh ok samā sanka xwar-
dhelik thingh. ffor-lata sym-
lik thingh ok samā sanka o
symlik thingh ok tak skal
gifwa thik sialma frygdh for
kotzsins lysta hymeliky hugnadh
for wārldzins hugnadh angla he
dhi for mānа hedhi gudz
sym for thima frānda sym mik
skalsway alla thinga skapara
ok godha thinga gifwara for
wordhelik godz ok aghor sigh
mik thi-y thingh the tak spor
af thik sforst hwat thu vilt
hallur wara vik alla fa tik
j thesse wārldzma hon swara
dhe o min hira tak vil hallur
wara fatik thy at vikedo
mane gora mik ginkte got
vtan the gora mik mykla
vmsorgh ok medho ok dragha

216

mik af thime thyanist sigh
mik annadh hwat ey fan thu
j imo ordhom hulkin som fra
gingo af minō mūne nakat
thz som straffande ar- alla na
kat fals apt thino sanite ok
hiarta hon swaradhe ney sanc
lika thy at al thin ordh ar-u
skalkin swa hira sagdhe thi
dheradh sigh mik hwat hallur
thakkas thik bator kotzsins
lysta som thu hafdhe for alla
andans hugnadhe ok lyste so
thu gafwir mw hon swarade
skam ok blygdh thyther mik
wara j imo hiarta at thin
kid appa thy kotzsins lysta
ok mw ar- hen mik swa som
ctir ok ar- mi mik swa mykla
beskare hiuru omykla hetare
tak alsradhe han for thy at
tak vilde mw hallur dod agna
fram trona ar-gaa til tholkim
lysta ok angin lik-mīsse ar-
thessa andelika lipnans glādh
til hans thza sagdhe wat hira
thy profwe thu j thik skal
swe at al the thing ar-u
sum hulkin som tak ha wir
sagt thik hwi j-dhis thu
thza alla hwi medhis thu ofr
aff at tak fram dragh
the thing som tak sagdhe
thik at gora skullo skodha
apsetana skodha apostolana
skodha halgha kranc fasth
hwat ey finno the nakat

j mik vtan

ȝ mk vtan ſamind. thȝ ahta
dȝo the ey warthna alla
hȝna gin alla hwi ſpadȝo ȝhe
tane ſwa langt fore aat af
ſkoma ſkolande thȝngȝo vta
for thȝ at gudȝ wille at or-
dȝin ſkullin fȝſt kingeras
ok ſidhan ſkullo ginga ſkoma
at olgr-ȝhe ſkullo kaiſas til
troña Danſkika al the thȝſt
ſom mine fȝſlo til ȝordȝo kin-
gordȝos ȝhetomen for dȝ
uk tok mandom ok wardh
mȝn ok annal ſtrafman
hulkin ſom gik fore thȝm til
kongome ok trodȝo ȝhetas
ordȝom thȝ wordȝo the war
dȝoȝhe at ſee thȝ the trodȝo
ok gordȝos raſtkika viſſe ſi
dhan the ſaghȝo fridmonda
ſwa ſkuku min ordȝ fȝſt
kingoras at thȝm ſkuli thes
ſtadȝkilkare ok viſſkilkare
tros nar ginga koma. jak
tedhe thik thȝ thing iſſȝſt
ens mans ſanit hulkins
ſynd uk vpmbardȝe ok
bepruade for thik mȝ kin
ſuſtom ok viſſuſtom tekinom
dȝ hwi giordȝe uk thȝ hwat
ey hafdȝe uk format ſkalſw
at dȝȝpi hafȝ. alla hwat
ey formatte uk midhe ſan
ſkilika formatte uk thȝ
vtan uk thol han ok ſta
dȝ for andera mana kȝne
dom ok mina ordȝa vpmbard
ſa. ok at uk ſkuli tec hunu
vtrins ok tholughe uk dr
ok hunu vſald thȝ ar ſom
drapwilkin hiras wt aw. thȝ thol
uk dȝ hafȝ dȝ af thȝm wra
ghȝa wilianom ſom hafȝ hawn
til ſyndma ok af ſyndma kupa
dr drapwlſme wald ſwa mykit
okt. ȝ honom at ey lat ordȝ
alla lin. ok ey hardh alla hȝtlo
ok ey galuitis vaddoghe forma
at atiſkalla han af ſyndomen
dȝ thȝ ar wal wat ok vet
uiſt. thȝ at madhan han haw
haft wilia at ſynda. dȝ tho
at han fullkomade ey ſyndena
mȝ kingome thȝa ſkal han
wardȝ ſkyllelika and wardhas
drapſlomen awdȝelika. thȝ at
minſta ſynd ȝ hulke thi-
manſkuan kupas vti ok ba
da ey hona ar hȝne ymp
mȝ til fortappilſe afradȝ
hȝmelike rike ſwa andra
tedhe uk thik anars thera
kkama modde drapwilkin dȝ
tho war han ey ȝ hans ſkal
dȝ anars thera ſanit myk
te han mȝ ſine ſwikelikhet
ok tho war han ey ȝ hans
ſkal ok ey hafdȝe han wald
awn [illegible] na dȝ mw
mat thȝs [illegible] wanlika
ſpȝma ſpȝma hwat ey dr-

fialin thz ſanna ſom ſanitir
hwat ey ær thz diæfwllin. ſiæ-
time nær han ær. ſanitino. gen-
galedhis ær thz ſwa. vtan ſwa
ſom likamin hawir tw øghon
thz han ſeer madhr. Ay thot
ſynin bort taa af thm ey thy
ſidhr ma likamin wara helbry-
gdha ſwa ær ok. ſiælin ay
thot vndir ſtandilſin ok ſanitat
diæfwas ſtrindom af pinone thot
ſtadhas ey akradh ſiælin af ſyn
dine ok thy hafdhe diæfwllin
makt. ens ſanita ok ey. thas
ſial thm thindhia ſtral. ake
tee thik. hwars ſial ok lika
ma diæfwllin hiradhis alſtingſ
ok alde vtgar han af honom
vtan han wadhr nødgadhr
m̃ mine ſærlike nadh ok valde.
ok af ſomlikom mænſkrom
ka. ok af ſomlikom ey vtan nødo
dhr ok nødhr. thy at diæf-
wllin in gar. ſomlika for
thera for alda ſynde ſkuld
forlikin dom. ſwa ſom. ſiælin
ok oſmogha mæg. ſomlika m
alla for nakra andra ſynd
ſkuld. aff thm vtgar diæfwl-
lin gena vm han vt kæmis
af thm mænſkrom ſom kæn-
na nakra mik handa
mænſſe gora m alla kæſte
at vt kæma alla vt

intellectus

Gerrad

Specialis
ſærligs

mana diæflana ok vm the
gora tholik vt kæſtelſe alla
mænſſe for faſtinga ær alla
for nakat wærk likir gagn
alla katan. tha hawir dæ-
fwllin wald at inga. ſiælin
ſom han vt kædhe. alla ok
atir anradh. ſiælin ſom ha
war vt af kædhr. thy at
ſiælin gaſom thera war gu-
dhelikin kærlekin ay af thm
hulka ſial ok likama diæfwl
lin dghr alſtingſ vt gar ha
alde vtan han wadhr nøddir
af mino walde thy at ſwa ſo
drikkia vm hon til blandas
m̃ ſotto ok godho vine tha for
diæfwar hon allan vinſins ſot-
ma ok ſkuls alde fran vinen.
Swa ok diæfwllin han vtga
alde af nakare thes ſial ſom
han dghr vtan m̃ mino wal-
de ok gudhelikro makt. ay hwat
ær thzra vinir vtan ſiælin
hulkin ſom mik war aldra ſo
traſt owin al ẽat. hulkin mik
war ſwa kær at iak kat fm
dir ſkæra mina ſinnir ok for
gha mit kot ake in til riſwi
na for hona. ok amial tolde
iak dødhin for hona. for ay
iak vilde mista hona thzra
vinir gomde vppa draghe
ne. thy at iak ſatte ſiælina
i likamanen. i hulkom hon

gǿndis til min vilia swa som
i atir hyrto hæri gey the sso
sǿta vinena gir tilblandadh
wæri sta gætekna som gir dyr
fwlsins ahsta. hulkin mik gir
frygg are ok hwassare gey na
tiar gætekna. thesse gætekna
skal skuhas fram thima mane
nǫ um mit vald hulkins napy
vak sighir thik. at vak skuli
i thessom manenǫ ok min dom
ok retwiso i thim fǫrra

Ware hira ordh af fulse smi
le ok osanne smille ok hinn
smallom manom ok hinn di
plane til sta ondom smallo
manom capitin xxxim

Mine vin æru swa som dw
tima hulke som hafwa thry
thing sfyst undan standikit
sinit own hyknans natum
amatidh smille vtan, mana
kræncdom ok hialp thy at vak
skalfu hæve thin inmatil thes
dhiatidh æru the fulle mz
sǫtma ok gudhelike afskeklikh
mz hulke the vina dyafullin
an thwat amot minna mw ma
nene sfyst vilia the ware smi
lle i bokilke kronst at the skri
fu kallas godhe kilgerka ok ma
frara amatidh vilia the ware
vise at the mathim faa mike
doma thendhiatidh at the ma
thin faa hedhir ok wærdoghz

thy tha the graa min i skola tha
gar vak fram thim. thy at the
minna for hǫghsfærdh skuld ok
vak kræncde ok benifte ædminist
the ga til skola at the magghin
faa wærdoghz. afwmade an
drom at the æru hǫghre æy
the alla awir thim. ok vak
dǫmdis af pylato ok gabbadis
af herode. thy gar vak bort
fram thim/thy at the minna ey
minna kakzo alla min vrsdom
tho for thim skuld at vak dr
godhir ok snildir/gifu vak
hwarnom thy hay bedgis. hul
kin som bedgis birodh hay skal
hafwa birodh ok hulkin som
bedghis færa thy skal gifwas
honom ay minne vini the be
dghas birodh. thy at the kæra
ok minna gudhelika smille i hus
kre min kærlekin dr ay arde
the bedhas færa swa som dr
wærkzlikin smille thy at swa
soin i stranx dr dugin mytta ma
nenom til frost. vtan thz dr
offrallika diura fodha Dwa ok
i wærldsma smille som the kæra
dr dugin mytta ok dugin fust
na vidh quickulse alla fodha
vtan atenafto kitit napy ok
fafang drunodhe. thy at mar
manny dǫr wærdhir al hans
smille til ankte. ok ey fram tha
the sees af thim som hay fǫr

loſwado thȝ ær ake ſwa ſom wal
loghr hira haſwande ganga thd
nara the the a hrans wæghna
ſtapa allom vidh thorfelk thigh
ſwa ſtanda ſkodhe ganga ok
ande til orit budh ok thim ſom
mina mina ſtille ſom ær at
thiana mik thim til ſta ok
hialpa godhe ganga vidh que
kvande thim mz fulſtopa hudh
nadh ok kuſtelko gruodhe
ær wældma friallo manom
tal ſta onde ganglar hulke ſom
thim ingiuta ok lara thȝ the
vilia mina. apter ſino vilia ok
inblaſa thim thanka mz mykla
gruodhe tho alt um ens um
the ſaghim til min. formatt
ake wal at gefwa thim ſtille
ok vppehalle vtan tholkit ær
modhe ok modho. ok wældma
thim til gumpingo the the om
alde ongtas aff thȝ at the
wanda ſik thȝ ſom beſt ær thȝ
thȝ ſom beſt ær thȝ thu min
birudh thu ſkalt wara ſwa ſo
opin ok thin likama ſwa ſom
ſtas alt til thes han ſea oft
kuæſins likneſſe ſwa ſkal thin
ſuck hulkin the mik ær kyr
ok ſot ok kuſtelik ſwa ſom
oft. ſwa kunge prefwad ok
vensas. ok likamin. at ſuckin
ok likamin ſamina ſik wæl
aw eno ok halda badhin ena
atir halds formo at kyrit ſku
li kydha andanom ok andin

ſkuli ſwa kyrit til alla dyghs

Vpt ſkre ſina birudh hun
hon ſkalkiſwa ok ſigo han
hun drafwelin vidh gar
at birudhin alſta xpin ow
al thing ok hunn drafwelin
ſpr xpin hwi han alſtar
hona ſwa mykit ok ſigo
hær af thim kuælck thr
xpne hona mz alſtar ok
alla godha mannſkor xxxiiij

Ak du ſkapare himils ok
iordz hulkin ſom war. roſin
na guth ſandir gudh ok
ſandir man ok vppfodh af
dodha ok vpfoor til hymei
kf ann nya birudh. thu kropt
. ok inn oghan fradh ok thy
talde thik at hafwa fyra
thingh ffyrſt vita fradzins
mal annatidh at hafwa ho
vnſkuld kladhe thridhiatidh
at kunna ſkapa thima dagha
ok nima apter fradzins ſki
pan ffiardatidh at til wan
das nyom kroſt ſwa ſkalt thu
wara ſkapadh thy at thu kom
af wældma oſtadhughz ok
tal ſtadhelik het ok thy talde
thik at hafwa nya talan. thȝ
ær atir halds af onyttom ok
faſangthom ordhom ok annat
ſtudom af loſlikom ordom for
thypona dygdh ſkuld annatidh
ſkuln thim kladhe wara ho
nift thȝ ær ſdmunkt natal

ok vtanal at thu skuli ey
vphoggia thik mnanal rak
nande thik wara halagghar
an andra ok ey blyghias
vtanal at tee thik ok fram
biudha thik ǿdmiuka for
manom thridgia dr thms
tima skepay ok mattay at
swa som thu hafdhe for the
tima tal likamasins vidh
thoeft ok myro Swa skalt
thu nu hafwa ey tima tal
siafma som dr at thu vili velles
alde synda mer a mote mik
fiar datadh wan kost thz
dr atr-hald af aw matto fwal
the ok kraftchom kast mz alle
skalkihz swa som naturin for
ma at thola ok lidha Thy at
thz atr-hald thakkis ey mik
som dr aw naturina alla lika
masins makt for thy skuld
at ak vtkr-afwer skallik thy
af manskone thr til at
wrangir koste skuli tampas
ok atr-hallas Tha ⁊ the sama
stridme syntis Duxfwllin ok
wata hirra sagdhe tal hans
Thu wast skapadhr af mik
ok thu sath alla ratnisa
⁊ mik Swara mik ok sigh
mik vm thesse nim mya
biudh dr-lagflika mim ok
mz proswadhe ratnisa thy
at ak katn thik see ok

granlika vndir-sta gaama
hiarta at thu maghe vata
hwat thu skuli swara hwat
ey alskar hon nakat swa
mykit som mik alla yul
hon nakat skeptr tatta
for mik Duxfwllin swara
dhe ankte alskar hon
swa mykit som thik ok for
dy hon valle mista thik hallr
tholde hon alla prio vm thu
gafwe hane tholomodzsins dy
gdh thr til jak seer swa sam
edh brinande band in dhr-fura
af thik ok ⁊ hona the swa
tilbindir thik gana hiarta
at hon ankte hewa ok ankte
alskar wtan thik tha sagdhe
wata hirra til Duxfwllin Sygh
mik thenna thakkis thik thes
se inn stora alskelikhz som
ak haw til gama alla thi
r-ii stra hon ⁊ thms hiarta
Duxfwllin sagdhe jak haw
tw oghon edh likamlikest dy
thot ak dr ey likamlikin
ok mz thy oghana seer ak
ok skodhar likamlik thigh
swa likar lika at ankte dr
swa kostelikt ok ankte swa
mykit at thz forma kona
sik for mik almast oghat
dr andelikar the ak seer
mz swa granlika at dagin
dr swa kom pina at ak
seer ey hona ok til hwat
synd hane bor alla til hore

Ok annugh ar angin swa lat
fynd ok litin thz ey ar batrud
in adhrughsa ok sythramalom
at rak secer ey hona. Nw ar
tho at ange linir ar i kirkiu
re ok sarare ar oghonin tho
vilde rak thola aldra hakt
at twe bitnande birkida gin
gin ginom inin oghon vtan ar
da ok vtan atir wando thz
til at hon saghe ankte in an
annugh tw oron eth likam
likit. thy at angin talar
swa konskka at rak ey ginsta
ver thz ok hare amat grat
ar andeklit in hulko angin
hwa alla thankar swa sar
likia alla afridar nakra synd
at rak ey hare thz vtan thz
hakuris pinor ar i vpvalla
thy tande in i adhelikasta
ok sarasta birandagha hona
latte rak gena insyta. i inin
oron ok vtsyta vtan atir
wando ok vtan giuda til thz
at hon hardhe ankte in ande
eth andeklit hwatta hulkit
rak latte gena sundr stuira
. i stukke vtan atir wando ok
vpinas aldrig til sama pino
na. til thz at hana hwatta
kolnade ok slokenade. i thme
thu mist ok asstrogha thy nw

for thy at thu ast i vetuis
syr rak af thik eth ordh. at
thu maghe swara mik sigh
mik hwi thu alstar hana
swa mykit alla hwi vtualde
thu thik ey ena andra ha
laghare mikare ok fraghit
Swa hira swaradhe thy at
swa vtkrafdhe i vetuisan
vissekka thu wast skapadh
af mik ok saat alla i vetus
sigh mik hane a hyrindr
hwat i vetuis so vat thz at
thu skulle swa alla falla alla
na thu sidhr siolt Duksulling
swarade. rak saa thrw thing
i thik. rak sia thima aro
ok hedhr ware owir al thig
ok rak thankte mina aro
ok thy fore thankte rak
ey at tuast at ware thik
likin. vtan annugh at ware
owir thik annadh saa rak
thik ware wallogha owir
al thing thy girnadhis rak
gen ware wallogha ar thu
thridhia saa rak the
thing froma sriolande ware
ok at thim ara ok hedhi
ar vtan vphoff ok skulle
ware vtan ande ok thy
awndadhis rak mot thik
ok hwadhe rak at rak vil
de aldrig gena pinas in be
skafte pino thz til at thu
skulde doo ok i thohkom

thanka ok ulla fial ual mi
skr ok war skalunte ginsta
giort Uar hira swarasdge
thu sporskr af mik. hwi ual
gesster thessa minna birdh
swa mykit wisskika thy
at ual unskapar alla thina
skapo. j bætra ok mik tol
hedhra ok for thy at thu
wast swa hoghfardogher
at thu ualdr ey hafwa mik
thins skaparna likan thik
Thy odmiukadr ual mik
j allom thingo sinnahan
tarde fyndoga mann ok
likinarde mik thins gafwa
dr thim af minne gro
dmatidh thy at thu
hafdhe swa dranga giri
at thu ville wara wallega
re an ual. thy gor ual syn
doghga mann wallogha ow
thik ok wallogha mz mik
thredhiatidh thy at thu
awrdaghis mot mik. gr
ual swa hgualckyo fullur
at ual vtgaff mik ok offra
dhe mik for alla. j doghin
Thr apo sagdhe war hira
o dufwall mw gr thit myr
ka hiarta kunst eigh hir
ne a hgrande hulkins hap
sick ual haw tol hamna
Dufwallin swarade um thy
uare mæghelikit gina tol
dr thu cna tholika pino sæk
ka. j hwariam thimo him tholika
som thu entidh tholde oppa kor
seno. j allom limom for an thu
ualle omsta hona Thsa swarade
war hira ondeligh ual ar
swa unskynsambir at ual ne
kra angom thim madhe ok mi
skund som bedhas. beez thy thu
odmiukika af mik miskund
ok ual skal gifwa thik mis
kund Diafwallin swarade anga
dhe skal ual thz gora. thy
at nar ual midhr fiol war
synd ok tol hwart eth ontor
kinit ordh ok thanka. Ok
hwar ey af andome alla da
plome som midhr frollo skal
hafwa sina pino. thy for an
ual bædhe mit kna for thik
hellur ualde ual swalgha alla
pino. j mik ewa laugt som
ual formatte minnu oplata
ok atir kykkia til pinona. at
ual skuldr aldrigh wara op
wadhr til pinona Thsa sag
dhe warldin til sina birdh ecc
hwem hardhr waldma hof
dhingdhe ar a motte mik af
minne kunlike ordenso. ual
formatte at fordarua han
j ano. put mz mino walde.
Utan ey gor ual honom mere
orkt an godhom anngle. j thy
meikr Thu nar hans time
fromkr. hulkin som nw nal
kas skal ual doma han

wm hans folghaream thy thu
wm biudh gak fram aborgh
j godhom frungom. Alska mik
af allo hiarta fradz ganhitte
vtan mik gak ger hira owir
dugfullin ok oū al the thing
som skapadh arin.

Har sighir romfe maria
hulka sorgh hon hafdhe
j sins sons dodh ok hinn
hogh ok hana son atir lopto
warldina am eno hiarta

Capitl xxxv

Maria gudz modhir ta
lade til sin biudh
sighande a dotter
frodha mins sans pino hwars
linn mik waro swa som minne
linn ok swa som mit eghit
hiarta thy swa som annor
kan plogha warda j modhirna
makswom. swa war hon j mik
hon war aflaghe j biginande
an ande som aflas j hetz sins
gin. hwadhan af iosis sighir
ordhit ar gamit hipt. thy at
am hiarlek from han ok war
grodhe han ok formeradhe
han j mik Samelika han war
mik swa som mit hiarta thy
at nar han foddis af mik bi
de tak ok swa totte mik
som hafde mit hiarta foddis
ot vtginge af mik ok nar
han tolde pinona thotte mik
swa som mit hiarta pinadhis
thy at swa sony thz sony hafde
ger inuardy j eno hiusc ok hafde
vtantil am thz stingre ok
sarghas sony vtantil ger thz
sony inuardil ger hiarter an
nar swidhan ok werkin swa
war ok nar miny sony plogh
dhis ok strakte Tha thotte
mik swa sony mik hiarta
plogh dhis ok stingis tak wa
gmual nast honom j pino
nic ok cy skuldis tak fram
honom tak stodh nast fra
sino ok swa sony thz stingir
sarast som nast ger hiarta
no swa war hans warkin
mik thugare ok sarare
an nakrom androm Nar
han sad til miy af hiorsco
ok tak til hans Tha vt ginge
dara ok gratir af mino ogho
swa som af adrom. Ok nar
han sad mik thwingadha
ok modda af oumatto sorgh
syrgdhe han swa mykit af
minesorgh at allir hans sare
warkin war honom swa so
domfadh ok dodh for mine
sorgh som han sad j mik thy
sighir ok dugfulika at hans
warkin war miny warkin
thy at hans hiarta war mit
hiarta Thy at swa som ada
ok eua saldo warldena
for ethz epla ewa miny son

ok tak atir lof from wraldsins
ins eno hyrra thy min dotter
hwa hulkin tak war . mins
sons dogh ok ey skal thik
thugt wara at forlata wral
dins ok hyrna ynsorgh Hir
sigr af tryffalc misfridgh

Ok angal badh for xxxvij
sins hira birudh war hira
swaradhe honom thu oft swa
som thy reddare . thy aldre
afligdhe sin hyalm forlati
skuld . ok aldr bort wande
oghonin af pridhine for rad
dogha skuld . thu oft fradhu
oft swa som hogh . bifrande
swa som lughi thu oft swa
ren at gingis sinta dr . ok thik
thu bedhis minc birudh misfrid
thu vest ok seer al thingh . ok
mik tho hyalpe a hyrande oghe
hulka misfrid thu bedhis .
thy at tryffald misfrid gr
ein dr the thr likamin in
sparis swa som min thyanisto
man job . hulkins likame
som tholde mykin wark ok
plaghe ok tho war hans syuk
domd amor misfrid gr in
hulke the syakne ok likamans
sparis af pinone swa som thy
konungin hulkin som war . ok
allom lupta ok warldz hugnadh
ok hafdhe gingin wark ey
til likamanin ok ey til sial

na madhan hans hafdhe . ok warl
dine . Thredhia misfrid gr
in hulke thr syakin ok likа
manin pinas at mykinstraw
hafwin dryuisse . ok kystno ok sorgh
. ok gretano swa som peter ok
paulv ok andre sleere hafdhe
mayn thrin mana skrupulse a
ren . ok warldine Eet dr the
ra skrupulse hulke som falla
. ok synd . ok atir oppa anradh .
thin lesser ruk prudom dryuas
til likamanin at the maghe
hele wardha amot gr thera
skrupulse hulke som gina lifdhin
gawar dhelika at the matin
gawar dhelika synda . hulke so
allan sin vilia ok akt hafwa
til warldina ok um the go
ra prudom makа godh thing
for mina skuld . tha gera
the thin in the akt . at wak
kin thing magha thin wyoa
ok ok kias ok at the hafwin
godhan hardgang . ok warldine
Thom gifs ey likamasins pina
ok ey for hyartans sorgh . uta
the latas . ok sit eghit wald ok
vilia thy at the skulu hyar
taka sin løn for minzsta got
som the giordho for mina skuld
at the skulin sidhan gawar
dhelika pinas . ok thin skal wa
ra gawdhelik pina . thy at the
ra vili war gawar dhelikin
til syndina Thredhia skrupulse
dr thera hulke som meer
redhas at synda mot mik

58

ok dogswa mik alt the redhas
af nature pino ok vildo the
pinas dædhelika mz nature
tholike pino ay the vilden
vtandis reda mik til vre
the. thin gifs liknansins
ok huærtans drouisse swa som
petro ok paulo ok androm hal-
ghom manom at the strukn har-
bæra . j warldine alt thz the
fyndadho . j warldine alla ok at
the strukn renas end stund
sik suæfwom til oncr æro
ok androm til aptēdomisse
Thessa trafalla misstimena
giordhe . iak j thesso vrkeno
mz thin treen som thik dru
gngil sythi nw hælka misstad
thu bedhis minne bindh . Hay
swarade iak bedhis hælme
fiskina ok liknansins misstad
at gon maghe har . j warldine
bæra alla sina synde . ok at
angin hæna synd kom for thin
dom Var hen swarade war
the dpoer thinom vilia Sidha
sægdhe hay til brudhma thu
ast min . ok thy skal mik gø
ra mz thik swa som mik
thykkis . Alssa gorde swa
misskit som mik . renssa thik
tima mz theera radhe hælkis
iak hawn andwardat thik
lon gnuga synd . hat gnuga o

ransakadha . vtkna gnuga syn
d awira hætta . ok ghom gnuge
iak skal bæta thik . j hugghe
na . ok kringkra thik alla the
synde som thu hawir ghomt
thy at gnugh thin synd skal
koma for min dom the som
upstt ok pinad wa mz idh
rughe madhan thu hafdhe
dey the the idhrughin war
ey porc giordhe ok bætringhe
the strukn renas . j strykis
elde . alla om androm minne
sonlikom dom Vtan the
bæra har mz fulle bætringh
Sompe maria syth hær af
hins sons hoghelikhz ok
hæmi hay kraffest nw besk
likare af ondom ænom mā
nom æn for af indomen

Capitulum xxxvij

Ymeike drotinth taladhe
dum son hafdhe thry thigg
sstorst at angin hafdhe swa lic
nan liknama som hay thy at
hay war af tuem kastom na
turo gudhdomm ok mandomm
ok hans liknama war swa ren
at swa som angin smitta finz . j
renaste oghe swa krimc ok
ankte wanskapat finas a hæs
liknama ænnat war at hay
aldrigh syndade thy at ande
sym bæra strudom sina forgl
dha synde ok strudom sina
eghna æn hay syndade aldrigh

ok tho bar han aldra mana
synde thridhia war at andre dø
for gudz skuld ok til mere atir
lon ay han dø swa wal for sina
owin som for ank ok sina vin
Vtan nar hans owin korffesto ha
giordho the honom fyra thingh
stæfst kronadho the hau m tom
krono armadh gim stughe the
hans handir ok fotar thendiarid
skankto the honom galla ay mo
fæm- tak at min son korffestis
mo bestikkiare af sim owinom
hulke som mo dru i wærldme
andelika ay indane korffesto ha
tha kramkka thy at ay tho
at guddomin ai- opinelikin ok
ma cy dø tho korffesta the ha
m sinom egnom kastom ok synd
thy at swa som vy naka may
giordhe sins owins bilatt smakk
het ok skadha ay thor bilatt
kende. thy cy. tho thn som stra
dhay giordhe ware wær-dhe
at awitas ok tomas for ondan
vkut swa som for gingh swa
there laste ok synde m hulke
the korffesta min son andelika
diu honom ledgare ok thyng
ay thera the hau korffesto
i kramunom Vw mat thu
wauklika specia huru the kor
ffesta han visselika the satta
han forst uppa krorsit hulkar
som the hawa r-eth honom
Nar the aldra cy sins skapa
ok cy sins hira budhordh vtt
wauhedgha han nar ha ma

nar thin m sino pdicarom at
thyuna sak ok the thy forsmande
giora hwat thin thgakkis Thr
xpe korffesta the hoghre ha
dena nar the halda r-atwsona
for or-atriso sighnande at syn
din ay cy swa thing ok gu
dhi swa harlikit som liv
ok at gudh plaghar cy nokon a
wær-dhelika Vtan han hotir
hardh thingh til at r-adha m
manin thy at hwi atir-lofte
han manin om han vilde at
han skulde for fara cy aldra
the alla atriakta at minsta
synd om manin lustas i hæne
ay hono ympnin til awær-dhe
kka pino ok at gudh latir
cy minsta synd ware opinada
swa som han latir cy nakra
minsto godh gæming ware vtt
atir-lon thy skal thin ware
awær-dhelikin pina thy at
the haf-dho awær-dhelikin m
kia til syndina hulkin vilia
min son vet. hulkin som scr
ipturat r-akenar for gæming thy
at swa som the hafwa vilian
swa fullkopnadhin the m gæm
gine om min son tolde thm thy
alla fradde Sidhan korffesta
the hans vinstro hand nar the
wændha dygdhena i last vilum
dc synda alt til andalykkena
ok sighia swa om vi sighum en
tima i vtkasta timanom i hira
gudh misgerna oc swa stor ei
gudz mistrud at vi skulu faa

in

vicium

mistrad thz ar- cy dygdh at
vlka synda ok cy bøtra vlka-
dø hafwa løy vtay arwodhe
tans at manny ville gria ba
sinkdom alla nakro andre
hindhre thr- apt- korsse
sta the gans stor nar the
kystas .ł syndme ok hupa cy
cradh mins sons besko pino
ok thakka cy entidh honom
af imprest hudra sighande
o hira gudh hunu besse thin
pina war loff ok hedhr- wari
thik for thin dødh alde- siun
gik thz af thera mime The
kronna hay thr- apt- mz gab
balsma kronno na the gabba
hans thdinsto may ok tak
na samwdh ward at thgana
honom The gifwa honom gal
la at drikka nar the gik-
dhas ok fryg-dhas .ł syndme
ok cy krombir en tima ł
thera hudra hunu thyg
ok mang fal ok wadhelik
syndm ar- Ok the stingra
hans sidho nar the hafwa
wlka at blifwa .ł syndme
Jak sygh- thik sanclika
ok thz mat thu sighia
minom vinom at tholike
dirn for minom son Drat
usart dy the som han døm
do-gmilkare dy the som ha
krossesto oblygare dy the
som han saldo ok mere

pina bor thessom dy himom
pylary viste wal at minson
hafdhe cy syndat ok at hay
war cy wardh- nokroy dødh
tho for thi skuld at hay
radhis at mista wardzlikit
wald ok radhis indana for
radilse dømde hay swa son
nødogh- minson til dødhin
dy hwat thorftu thesse rx-
dhas am the thiantiy minn-
son alla hwat skuldo the mi-
sta af sinom hedh- ok war-
dgelikh- um the hedhradhin
hay. thy skulu thesse hard
likare dømas dy pylary
ok warre dirn the .ł minn
son afsyn thy at pylary dy-
nde han for andra manna
bøn ok wlka mz emna han
da radbogha dy thesse dø
ma hay for sina egna mot
telikh- vtay radbogha
na the wanhedhra hay ł
thy at the gora syndena
af hulke thi- the for mann
sik wal atw-halda um the
vldo dy the atw-halda sik
cy af syndme ok blyghas
cy tha the hafwa giort syn
dena thy at the atwakta cy
at the dirn owar-dogge has
godh ginga hulkom the cy
thakna the dirn annual
warre dy undas thy at ni
das nar hay hafdhe foura
dhit sin hira viste hay wal
at hay war gudh ok viste

sik hafwa thrigfalka syndat
ok wanhopade thy. ok skynda
de sina dagha til hakuirs troan
de sik wara owir-dogha at
hafwa thy thesse vita wal sma
synd ok tho blifwa the i hiane
ok hafwa angin oghinga i sino
hukota for thy vtan vilia ta
fra hymeike rike mz emna han
da owir-valle ok maht nar the
thankia at fa hymeike ey
for-godha ginga vtan for fa
fangt hop thulkit angom gifo
vtan thin som gor ok thol
nokot for gudz skuld The dau
dmagh wairre thy the som kor
ffesto min soy thy at nar
the saggho minis sons godhgiorn
da at hau vpriepte dogha ok
renfadge spiralsta thankto
the mz sik thiane gor oghodh
thing ok owan ok mykit un
darlikin thing thy at hau
nidhi-slaa thulka hau vil mz
eno ordhe hau weth ok alla
wara thankia hau gor thwat
hau vil um hau hauir fram
gang. alle skulu vi undir
gifwas honom ok wardha hans
undir-dana thy thi- til at the
skullo ey wardha honom undir
danoghe thy korffesto the hau
for awnd skuld tho um the
hafdho vitit at hau war giu
na komyin- alde hafdho the
korffest hau thy thesse see da
gelika hans ginga ok soor
undar-lik thingh the mytia

hans godh ginga ok hera hi
um the skulu thiana hans ok
fromia til hans vtan the thau
kia um sik um vi skulu thia
na honom tha skulu vi for
lata al warldz thingh ok um
vi skulu gora hans vilia ok
ey wan thz gor os thing ok
o-tholikat thy forsma the hus
vilia at hans vili skuli ey wara
owir-theira vilia ok kroffesta
min soy mz sine hiarsto kaggia
de synd owir synd mot sino
sannitt thy thesse diru warre
thy the soy min soy kroffesto
thy at nidane giordho thz for
awnd skuld thy at the visto
ey at hau wat gudz thy thesse
vita at hau thr gudz ok tho
af sine eghne ekstro ok dyrwe
ok gum kroffesta the hau bef
fikkare andelika thz hine lika
lika thy at thesse diru atir
loste ok hine waro ey thy tha
atir-loste thy kydz mino son
ok rydz hau thy at swa soy
hau thr-mysten sambir swa thr
hau ok rypois Thwm appno
fare sina breidh til tholomedh
ok lydno ok at folgha hans
vilia Capitu xxxviii

Adherim talade til sonin
sighiande i sak fram mz kar
lek i romfrinna in gafwe ok rak
tok af hiane thm samu likama
thy ast thu i mik ok rak i
thik swa som eldin ok hetin

alde at skulas Swa war o-
mggh clirkit at skulu aat gud-
domin ok madomin Somu
swarade al dra ok hedh
thim vili ⁊ mik ok min vili
⁊ thik ffadhersin swarudhe
amatidh Sce son tak and
wardhae thik thessa mo
birighena swa som faar at
fyra ok vpfostra aff hulke
thu swa som farsins ggharе
skalt hafwa host at ata
ok miolk at drikka ok
wl til kladha ok thu birudh
skalt lydha honom alle thik
til hyra thy ⁊ thingh / thik
tillbr at wara tholugha
ok lydhugha ok loftugha
til thz som got ær tha sagh
the somin til fadhersin thin
vili mz walde wald mz od-
minket odminket mz smille
smille mz misgiud wardhe
thim vili hulkin som ær
ok skal wara vtan vpbodh
vtan gilda ⁊ mik tak
takir mik hona ⁊ mw
kraftet ok ⁊ thet wald ok
⁊ thes halgha anda fyrsl
hulke ey aru tre gudhi
vtan en gudh Tha sagdhe
somin til sina birudh Thu
hordhe hunu fadhersin and
wetadhe thik mik thy
talbr at thu skalt wara en-
fald ok tholugh swa som
faar ok frvtasam til at
fodha ok klada Thy aru

⁊ wardhne ffyrste dr allr
nakundh amma dr thefdr
ok thridhi dr hugroghe
ffyrste tekna minna kirkio
tro. hulkin som nakin ær
thy at alle blyghas ok vrdhas
at tala vtta tro ok hona
skamma ok min budhordh ok
gas vm nakere finas the som
tala alla skama thokte thy
the forsmas ok straffas swa
som lughara Thy skulu
min ordh hulkin som fram
gingo af mino min klada
thessa trona swa som mz
faru wl thy at swa som
willin vaxe a forsins kirka
ma af himanom Swa min
ordh hulkin som af mino
gudhdoms ok mandoms hia
framgangha ⁊ thet kirkiu
the skulu klada mina hal
gho tro mz sannindma ok
smilkna vitne ok skulu
profwa hona wara samma
hulkin the nw prowas
wara fasting at the
som hær til waro kalla
at klada trona mz fair
lekio ginga en eidhan the
hafwa hort mina ordha kær
leke skulu the vmgiudas ok
vptendas at tala troslika
ok gora straklika amma

tekna anima

tekna mina vm hulkke som
m̃ tr̃frogo mans sidh astuda
at fulkopna m̃m hedgh̃ ok dro
swas af mnom wanhedh̃ the
som the hordho af mino ordom
ok vptandas af merom mi
nom kerlek ok andre m̃ thm
som mi garu dodhe ⁊ syndomin
skulu vptandas til m̃m al
frogha nar the hora hulka
nadhe rak goe m̃ syndegho
manom Thm̃dh̃ tekna thm
som swa thankra ⁊ smo huke
ta vm vi vistom gudz vilia
ok hinn vi matom lifwa
ok vm nakra kerdhe ok
kande os godhan vagh gna
ordhom vi hwat vi kunnom
ok vistom watta til gudz he
dh̃ Thy at the drn swa
som hungrande til at vita
m̃m wagh ok vilia ok anghm
matta thm̃ Thy at anghm
teer thm̃ fulkoplika hwat
the skulu gora ok vm thm
tees alla kerns nakat m̃
ordomin tho lifw anghm ap
tr̃ ordnie m̃ gnegnie ok
thy smas ordhm wara swa
som dodh Thy skal rak skal
fw tee thm ok kara hwat
the skulu gora ok ruk skal
matta thm̃ m̃ mino sotma
Thy at warlzlik thmgh hul
kin som smas ok astundas
mi naster af allom the
formaghe ey at matta ma
nin vtan vp rakkia hans
astundilse ok gen af warlz
thmga samansamkalse ⁊ mer
ok meer dy m̃m ordh ok
m̃m kerlekin skulu matta
manena ok vidh̃ quekka
thm̃ m̃ fulkopa hugnadh
Thy thu m̃m bindh hulkin
som dr mit fite atwakta
at gora tholmodh ok lidh
no thu ast gradh m̃m m̃ al
le r̃ptuso ok thy albr thik
at folgha m̃no vilia ok
hulkin som wil folgha an
nars vilia han skal hafwa
thry thmgh ssorst skal han
hafwa m̃ honom en vilia ok
ena samthykkio ⁊ manadh
likia gem̃na Thm̃dh̃atidh
bort gaa fran hans ovno
dy hwar drn m̃nc owm
vtan hafsfardhm ok alla
synde Thy skalt thu bort
gaa fran thm̃ vm thu
gnas ok astunda at folgha
minom vilia Xpus sighr
hans at hop ok tro ok kar
lekin wars fulkoplika
⁊ honom ⁊ hans pino ti
ma ok at the firmas
wanskelika ⁊ os vslom xxxiv

Gudz son sighr. Jak
hafdhe thry thmgh
⁊ minom dodh ssorst do
na nar rak begdhe m̃m
fenge ok ruk badh til gudh
fadhr vtande at han

formatte fr̃ alla mik af pinõ
ne annarlidh hopit nar iak
swa stadhelika bidhadhe ok
sagdhe wardhe ey swa som
iak vil thridhiatidh kar
lek nar iak sagdhe wardhe
thim vth iak hafdhe gamal
kroppsins angela af natur
likom pinõa raddogha nar
blodzsins swetir gik ut aff
tikamanom thy thz til at
mine vnn skulu ey radhas
sik wara forlatna gria thy
handa drapuisse tedhe iak
i mik at kranka kpat flyr
aldrig drapuisse vtan thu
mat sporia hunn blodz
swettin ut gik af minom
likama andelika swa som
siukso mans blodh thorkas
ok vpnotis i allom adrom
swa vpnotis mit blodh af
nathkom dozsins raddho
gha. visselika gudh fadhr
vikande tee vaghin. um
kuskin hymerike skulle vp
fatas ok manin som utc
lykt̃ar war skulle ingaa
thy andwardadhe han mik
af karlek i pinõa. at
minn likame skulle gras
apt̃ pinõa i grõne thy
at ey matte min mandõ
inbin arettsins waghna
vtan pino kroma i grona
dn thot iak hafdhe format
at gora thz af mins gudh

doms valle hunn magho
tha the ingta i mina gro
hulke som hafwa litka tro
fanyt hop ok gingin karlek
wisselika um the trodhin hu
nn kustelik thymelse gladh
gr̃. hunn radhelika halkin
pinor grun. tha gnadhis the
gerne vtan mik um the
trodho at iak seer ok veet
al thingh. ok at iak gr̃ wal
leghr̃ owin al thing ok at
iak vt kraswir dom af allo
tha ledhis thim vidh warldina
ok meer raddins the tha
at synda for mik gr̃ for mã
nom. um the hafdho stadhu
gt ok fast hop tha ware alle
thera thanke til mik um
the hafdho gudhelikin karlek
til mik tha thanktin the at
enast i sino hugh hwat iak
gorde for thera skuld hunn
mykit grundhe mik var i
mine pdikan hunn mykin
warkin i pinõe hunn myki
kpelekin i dodhenom at iak
ville hallin dop gr̃ forlatna
thim ok ow gifwa vtan thera
tro gr̃ vamaktogh. ok hanghr̃
i thim swa som nakat thz thig
plogha at hangia som raskin
ka gr̃ fallande. thz at the tro
nar the andhas ey af drapuisso
ok the wanta opta nar thin
hander nakat thz som gen
werdaghst gr̃ / thera hop ar

fanyt thy at the hopas at syn
din skal forlatas vtan restitu
ok restan dom alla nafft the
hopas ok tro[sta] at faa hymeike
for ganike ok thanka ok g[ra]
nas at faa mina misfend vtan
restitucionem tampnay. Thera
fra-leker gar allir fallir til mi
thy at the alde vptandas at
leera mik alla a[lla] vtan the
nødgas mz dispulsom. Huru
hau nak warmas mz thokkom
hulke som ey hafwa ratta tro
ok ey fast hop ok ey bi[dia]
de fra-lek til mik ok thy
nar the ropa til mik ok sighia
swa hira gudh misk[un]a os
dum the ey war-dhoghe at
horas ok ey mga. j mina ord
thy at the vilia ey folghia
sinom hira til pinona thy sku
lu the ok ey folghia honom
til gu[d]na thy at angin mid
dare ma thakkas sino hira
alla ord[e] tukas. j hans nadhe
apt at hau hawir fangat
hans orthykkio for sin bruth
vtan hau gor honom nakra
odmiukt for sin forsmalse
Ydne spr[a]k sina brudh thry
thing af husbondans thia
nist ok husfrum hira dome
ok bondans dr[o]dhe c[a]p[itu]l
Ak dr[o]thm skape ok hira
sigh mik thry thingh hul
kem som nak spr[a]k af thik hu
rin star thz husit hwar som
husfry klaghis som fr[u] ok hana
husbonde swa som tral hwat
ey talbr swa hon swaradhe
j sino sanne Ney hira ey ho
swn thz swa. war hira sigdhe
ang[e]lana krono[m]gr. jak klaghe
mm thz[e]nara sonj ar mm
mandombir. ey vtan til mino
vidhr therst drikke letadhe
nak alla a[ste]dade j thesse wa
ld[e]me alla hafwa ville. vtan
atenast thriman host ok bla
dha bonadh dr[o]thm som ast mi
brudh thm vilt ware swa som
fr[u] ok vilt hafwa makedoma
ok hedhr ok hedhr-lika wara
halling til hwat dugha al thes
sin thinghm vrsaklika al dru
the fanyt ok atr-latir man
thm har aptr-sak a[n]ga[n]skuan
wara ey skapadh til nakra
ow[n]flodhelik hz vtan til natu
rna andhr torft vtan hogh
fra-dhrin fan appa thessa ow
flodhelik[he]trina husthm som
ow alsthas ok hath for lagh
amadh sigh mik hwat ey dr
thz hemisk[ur] at mann dr
nodha af morghnen ok til qual
lin ok hus[ly] upnatr. j enne
stund alt thz som saman sankat
wara hon swaradhe ey ha[fwa]
swa. vtan husfry aghr lifwa
ok gora aptr bondans vilia
vtan hira sagdhe. jak giordhe
swa som thm man. Huilkin
som dr[o]dha fran morgnen
ok til quath thy at ake dru
dadhe af minom ungdom ok

til mina pino ok tedhe tak ok
benifte wyghin til hymeik pdi-
tande ok fullfæpnande mz gim-
me thz tak pdicadhe ok huſon
thz dr fpakin hullkin ſom ſtulke
wara ſwa ſom min huſ vpno-
tir alt thetta mit atmodhe
nar hon kæw ſkrifkika. ſwa at
anker dughe hane thz ſom
tak grondhe ok tolde for he-
na ſtuls. ok cy finder tak
nakra dygdh j hane j hulke
tak ma kuſtas mz hæmeligh
mik thridhia ſin. j hulko huſe
thwat cy dr thz ohoniſtkeit
ok omankkin hon ſwaradhe
ſwa dr thz ſanckika. dat hira
ſwaradhe tak dr ald thinga
hira. mit thus dr wærldin. ok
marin ſtulke wara mz rat
min thy mare dy tak ſom dr
thras forſmas ow j wærldine
ok manz hedhnas thy thu ſom
tak vtvalde atwakta at
thz j wærldine dirn. dirn cy
vtan ſwa ſom haffins fradha
ok emna handa famut ſom

Dær kidre ſkapanin for allo
thymeikt hærſkapi owir-
ſtan man markhande mz
thin paſwan ok kkarkdom
ok anda kekmagn ok inda
ok hedhna ok ſina vini
hullkom han loſwar hialp
ok ſino ovino hotte han gry-
mapan dom Capi xli

Alt dr ald thinghia ſkarpe
tak dr fodhin af gudhi fa-
dher forc kuoferan oatſtk-
kirin j fadherend ok fadhe-
rin j mok ok cy ande. job
badhom thy dr gudh fadhr
ok ſon ok thin halghe ande
cy gudh ok cy thri gudhi
tak dr thin ſom koſwadhe
habrahams awardhelkit
arff ok voledde mit folk
af egypto mz moyſi. tak
dr thin ſom tala dhe. iffhe
mik. j romſima talſwe cy ſku
laude lik af mik otray bliſwa
de oatſtalikika mz mik. at
andarin bort gangande fray
gudhi ſkulle atirkoma til
gudz ay min kairlek dy nw
adhr mino hærſkape marin
rande hullke ſom al thinghi ſeey
ok vitin j mik. thz at min
kirudh ſom har dr nær ſtadde
maghe vndirſtanda min vilia
hullkin ſom andelik thing for-
ma cy begripa alla vndirſta
vtan ay kkamkik takmiſe ka
re tak for adhr. ow theſſa fam
manene ſom har vpi ſtanda
at the retta mik manghalle
kika til vredhe dy ſwa ſarn
fordhom j laghome vndirſtodz
ok mentis alt in-racks folk
ay et racks napy. Swa vndir
ſtra tak nw ok menia mz
theſſom ſam manome alla
wærldzma may ſkrifte mannin
dr kirkiona ſtorare ok has

klaikka ama[n] ge- onde kekma
thridhi gen indene ssigaedhe
gen hedhmgrane ssampte mine
vini dy af thik inde vndan
taker rak alla inda hulke som
konikka gen estne ok thusna
mik konikka mz renom kaekek
ok rætte tro ok fulkrone gemg
ok af thik hedmge vndan
taker rak alla thm som gma
gmgo mina bidhordha wagh
vm the vistin ok kædhos hu
ren the stenkin gra alla kswa
ok hulke som goma mz gen
gme swa mykit som the gra
ok formago the stenku gen
gaedhis domas mz rdhr
Dssy kare rak nw oc thik
a mina kirkio howodh som
sirir ⁊ mino sare hulkit the
rak andwardadhe petro ok
hans æpt homarom at sirin
⁊ thy mz thrafalle wærdhelik
het ok valle ssepst at the skul
kin kaswa wald at kinda sykka
nar ok kesa thm af syndome
amatdh at the stenkin vpka
ta for thm yymicike som an
gen kaswa for sina synde
thridhiatdh at the stenkin
atrykkika kymcike for forba
nadhom ok thm som min la
gth forsima. Vtaty thu som
stenkr kela sighana ok pssen
ta thm til mik thu ast
sa nekka sighana drapare
kake skrædhe petm mina
fara pædhara ok gomara dy
thu ast there sandin stan
kare ok sarghare thu ast
warre dy lucifer thy at
kany kafdhe awnd til mik
ok gnadhis angim at drapa
vtaty mik at kan matte kerus
⁊ minom stadh dy thu ast
swa mykin wskare at thu ey
atenast drapir mik bort
ekrende ok bort kerande mik
fraty thik mz thmo ondo gem
gom vtaty thu drapir am
nak sighana mz thmo onda
æpt dømisse kake atir kaste
sighana mz mino blodhe ok
rak andwardadhe thm thik
swa som trono vin dy thu
andwarda thy amatdh awi
nenn af hulkom rak atir kaste
thm. Thu ast argtru sare dy
pystary hulkin som angim dø
de til dødhin vtaty mik dy
thu dome ey atenast mik
swa som gukite walo ghan ok
gukite got wardhan vtaty
thu fordome amigal ok for
tappa menlosa sighar ok
thm som kærtlike gen thm
latir thu lidhgha ok kswa
vtaty nasst thu ast omildare
an judas hulkin som sulde
mik ensamin dy thu sal ey
atenast mik vtaty thu sal
gmugt mina vtualda mana
sighta for thma wærdzlika
affkingh ok frafangt napn
thu ast manklikare dy in
dane thy at the krossesto

myn cusanay likama ay thu
horffest- ok pina mina vtalda
mana stala. hellom thin skyfka
ok thina synde drey beskare
ay makar swardz strongir. Thy
madhay thu ast likir luspero
dirket-sare ay pylaty omillare
ay judas. stranderkare ay
judare. Thy ma ask wardh
stryttelika figura owir thik
Til annay onamy thz ar- til
kelmannana sagdhe hay jak
skapadhe al thingh for thina
mitto skuld. Thu gaft mik
thina saw thyfkio ok ask thik
mina. Thu gaft mik thina
tro thu loswadhe mz swanom
edh at thu skulle thana mik
ay nw bort gikir thu fray
mik swa som onay ey vtrunde
for lygy ok mina ginga for
kafango. min vlid ok min
budhordh sighir thu wara
thung. Thu sunnadhe the tro
thu loswadhe mik. Thu brost
thin edh ok forlast mit napy
mina halghe mana tuli. ok
skap an durftomey thik
somo at angin ar- loss ok
hedhir. wardhir vtray thu. al
the thing som mik til hora
ok thu eghir. gora synas
thik thing ok besk. ay the
som chik thakkir mz ar- u thik
ald- rastast ok latast thy

kgare ask wardz skryttelika
awir- thik thy at thu kryst
mina tro hulka thu gaft
mik. j dopilsome ok for
min kærlek hullom ask
tedhe thik. j ordhom gok
gengom awitir- thu mik
ok hallar mik kuyghara
ssor mina pino sighir thu
mik wara ey sann.
Til thendhia matnin thz
ar- til audana sagdhe ha
jak bynia min kærlek
mz idhr ask vtrualde idhr
til mit folk. jak ar ledde
idhr af traldom. jak gaf
idhr min lagh. ok ask
in ledde idhr. j thz land
som ask loswadhe idhro
for fadhrom. j ak sann
de idhr sphera til hugnadh
Thi- aptir- vtrualde ask mik
af idhr- ena romf- af hulke
som ask tok mandom ay nw
kgare ask owir- idhr at. j
valey ey ay tro vtray sighin
at apt- from ey ay vtray han
skuld ay froma. Til kadda
matnin thz ar- til hedhnuga
na sagdhe war hird. jak
skapadhe thik ok atir-lyst
swa som ostry may. jak
skapadhe al thingh for thi
na skuld vtray thu apt
swa som jak in may thy
ar thu vest ey hwar thu
gak. thu ast ok swa som

blindsh- may thy at thu
seer ey hwat thu gett
thy at thu hedhra ok dyr
fete staput thing for sta
parin. fals for sant ok
thu boghir thit kna for
thr som mindra ar watt
ay ther. thy kam- rak
own- thik Til fampta
main sagdhe hay o min
vin gak fi-in ogmbir- ok
gmstan sagdhe hay til hy
meky har-stap o mine
elsthehke vin. jak haw
ey vin. vin hulkin thi-
rak vndir stre ok meina
fle. han ar- swa som naka
may mchkter mallay onda
may ok hardhehka fangta
dhr- the ssaa hans mun
in stenom vm hay taka
sain thingh the pinga sput
j hans br-st vm hay gor
godh thingh o mine vm ok
alle hal the may. hum han
the skal rak swa thola ok
stadhia thessa hin- hange
skal rak vmbaira tholk
forsmaise Sancty. jolses
bapta swaradhe thu ast
swa som renaste spegil ok
j thik swa som j spegle
seen vi al thingh ok vito
vtan ordh ok talan thu
ast thy soeme som gakte
hay kinnas. j hulko som

os smaka alt got thu ast
swa som hwassasta swaradh thy
at thu domir- j rapnat wa
hira swarade sanchka min
vin thu sighr- saut ayine
vrualde may see alt got
j mik ok alla i-stuse ar du
al ondo andane the see
j sino sauite dag the ey j
hyuse. ok swa sain vin naka
may ware satter- j myrko
stofwo thr- for hawir- munt
bok stafwa. ay thot hay ar
j myrkreno ey thes sighr-
tkay hay the thing som ha
for nay. ay thot hay seer
thin ey Swa ok Sxapkne
ay thot the see ey mina
i-stuse j onins fikr hetz hyu
se. tho vatn the ghond ar see
j sino sauite jak ar- annal
swa som swarar hulkin sony
atthal tw thingh Swa gisw
rak hwadom thz hay forstud
la Sidhan saydhe war hira
tal sing petr thu ast trona
ok omna hirkio grundare
ok styrknare Sigh a hpran
de mino hgarskapi hwat, ast
ar- at gora thessom fain
manome. Petr swaradhe
o hira loss ok hedh- war
thik for thin hzadek hulkin
sony thu gor- mz thme ett
wak sygnadh- warde thu
af allo thino hgarskapi thy

259

at thu kerer os j thik vara
ok see al thing hulkin som
giru grandh akka dag stenda
stoma thy at j thik seeny
vi ok vtom al thing Thta
gir sagh vttusa at thy for
te hulkin som sitir j thino
sytte ok garwir kuasein gen
da stenda oppa sytit om blyg
dh ok steang j hulko thr hay
warra kuttakande kuasein
pino aff androm gir vttar
thy at hay som bort gika af
thme tro stenda midh fwra
til halwitis ok wandas midh
a gonom howodh ok vp fotri
na thy at hay affstadhe sik
ok forsmadhe thik som stend
le warra hans howodh aff thm
thridha gir vttir at hay fen
di ey see thit ankte ok at
hay stenda pinas apt sine akstro
ok gum thy at vantrone gna
forstulla ey at see thma gro
fum ok forghimd aff thm fid
dha gir vttusa at hay sten
may ok stupas j onskas sta
dga aff thm fampta gir
vttusa at gonom stenda hya
lp sendas Thr agtir fwara
de war hird jak fwar vm
gudhsradh hulkins vost iosues
hordge j iordane jak fwar
vm thss kirkamanns hulkins
som iosues bapta dopte sua

260

ok hamadhe j iordane jak
fwar vm thss halgha arka
som fornas j durfwo stikmise
j iordane at jak skal go
ra vttusso owir thessa
fexin mgnena ok sagdhe
sidhan til thss forsta ma
nins af thessem fexin mins
grymhets fwardh skal in
ga j thss kirkama hulkit
som skal ingaa owantil j
howdhit ok swa diuplica
ok makt kirka infexins at
thy skal alde vt draghas
ok thet sytte skal midh fan
kas swa som thu right stey
kulkin som alde stadgna for
gri hay krembir j midh sta
grandhit Thme fingir thy
dru thme tilstirara ok vad
ginara stenda birma j ofsak
kelikom birenastens ald thi
ne arma thy dru thme am
birs myky hulkit som stendo
vt vttakas til skalma thm
nadh ok gagy ok vttakas
mw til wardima gedhe ok
mytto The stenda dgmas vn
der pino ok plagho swa som
dand sighe wardhin has
fyns fadhir lose ok hans hu
st genkia ok ande stenda
taka hans grog hwa gir
thera kust vtan thera
sigh hulkins som vttakkis
af hymerike gro ok skal

waira ankra ok forlatin
af gudhi. hans fym thz dru
dyggdena. som the thottos
hafwa ok mine enfalle ma
skulu skulias fram thin
ok thera goz ok wardghelik
het skulu gifwas androm
ok the skulu farfwa gwar
dghelika skam for wardghe
likhet ok balde thera hof
wdz prydelse skal midhi sku
lias j halwitz thrak. aff
hullum the skulu alde vppa
ok swa som the hav vpforo
owir andra j hedhi ok goggh
fyrdh swa skulu the midhi
sankias j halwitz vndir and
swa diuplika at thin skal
omgyghelikit waira. natiay
tima thadhan vppfara alla
vp kroma thera limi thz fram
alle tilfarika. thera folghia
ra ok tillydghara j ondo skru
lu hugtag af thin ok fun
dir skulias swa sany thin mwr
som midhi slas thwa ey atir
latz steey ow stey ok ey skal
limit til kudha stenomen
ok ey skal misthid kroma ow
thin thy at oniy sykirlekir
skal alde vara my thin ok
ey vpriatta thin alla vp byg
gia til at gwar dghelika blaswa
j hymelike vtay for vtay
anda skulu the pinas om swa
hofdom ok hwizmanom ok

vtelykkias af allo godho til
amay mannin sighi rak ffor
thy at thu vilt ey halda mik
the tro sam thu mik lofwadhe
ok ey hafwa sykirlek til mik
thy skal oak skada til thik
thz diur sany vtyor af bradho
strom ok thz skal vppwalgha
thik ok swa sany strommin flytir
atradh midhi. swa skal thz diu
rit kedha thik ok draghа mi
dhi j halwitz ok swa sam om
ghelikit ar at vpfara mot
bradhom strom. swa skal thik
waira wansamlikit at vppfara
af halwitz til thin thridhia
sighi oak. thy at thu iudc
vilt ey tro mik hafwa kromit
thy nar rak krambir adama
dagh skalt thu see mik. tho ey
j mine gro. vtay j thimo sannit
ok skalt tha prafwa at al thin
waro say hullum sam rak haw
saght ok tha atir star thik
dubitt vtay fima appt thimo
for skullilsom til thin fridhia
sighi rak thy at thu alstra
ey at taka trona ok vilt ey
vita mik. thy skulu thin mo
kir kynsa thik ok thut hudira
skal kynsas at thu skulu vita
mina dama vara sana ok tho
skalt thu ey krama til kunsit
til thin stampta sighi rak
jak skal gora thik thry
thingh ffirst skal rak vpfylla
thik innatil my minam hira
dama tidh skal rak gora

240

thiy muy hardhaire ok stre
dhughaire hwadiom eno stey
swa at steriane strukr atri-
motte thik thiy som thiy hafta
rak swa wakma thik my mi
nom waknom at gnitte spuit
skal skadha thik vtay al thig
strukr blotna for thik swa
som wap for eldz hirta styrkp
thy ok stat manclika thy
at swa som widdare hulkiny
som hopas sino hira hialp j
strindhme hay strindhe swa lan-
ge som nakar makt alla wyth
stka gar j honom dwa stat thu
tradhelika ok strindh munch
ka thy at thiy gudh ok hira
skal gifwa thik hialp the thi-
ngiy forma mote staa ok
for thy at thit tal dr kirit
oka thik storlika ok mykc
lika o mine ami thessin thig
scem j ok vtin j omk ok swa
sta the for mik dy miny ordz
hulkiny som ow gam sayde shu
ld fulkhapnas dy the strukr
alde mga j omt nikc swa
lange som nak gr konungr
vtay the bara sik thy at
thymeike skal angom gifwas
vtay thiy sem sik odmiuka
ok thim sam angir hafwa for
sina synde tha swara dhe
alt har skapit sighande loff
war i thik o hira gudh hulkr

som dr vtay vphoff ok
vtay anda

Jompe maia sighr hun-
alla dygdhe ok madhe
imelykkias j hagime
ok manar brudhma fol
ghia ok alska sina odmi
kkt ok alska sin son ahm
epm Capkn xlix

Ompe maia gudz modhi-
taladhe jak hafdhe thiy
thing thir rak mz thakkis
minom son sforst odmiuk
ewa at gnitte skapat tat
ey angil ok ey mamskud
war odmiukare dy rak
amatidh hafdhe rak lydhno
thy at rak idhkadhe at
lydha mino son j allom thi
dhom thridhiatidh hafdhe
rak sakkelsin kaikck thy
dr rak trafullelika hedmo
af mino son sforst dr rak
grordh hedhirkkare angkom
ok manom dwa at angin
dygdh dr j gudhi hulkiny
som ey skriny j omk dy thot
hay dr vphoff ok vpbyrgni
at allom dygdhom ok ald
thinge skape ok rak dr
hans kirtna hulkr thir ha
gaff sina madhe for allom
androm amatidh for lydh
nona sik rak swa stort wals
at angin dr for synd are

1 swa

at han skal ey faa synda
forlatelse um han vnnicku-
dhis til mik mz vilia ok for
akt at bædra sik ok mz
idhzrzgho hiælpa for sina
synder Thy dhiælpidh for
hældelsin malkas gudh mik
swa mykit at hulkin som
seer gudh. han seer mik
ok hulkin som seer mik
han ma see gudhdamin
ok mandamin. ok mik swa
som. ok sy[m]ghle ok mik i
gudhi Thy hulkin som see
gudh. han seer. ok honom
tre p[er]sonas Ok hulkin so
seer gimond han seer swa
som tre p[er]sonas thy at gudh
domin inæklykte mik. ok sik
mz skal ok hiælpa ok vpfyl
te mik mz alle dygdh swa
at ey dr dygdh. ok gudhi
hulkin som ey skin ok sy-
nis. ok mik. Ey thor skalswir
gudh dr sadhe ok gifwar
alla dygdha ok swa sam
twe hiælpamana badhe saman
foghdhe. hwat ey hiælpamin
takin alla honom ow gaa
thz takin samuledh ok ha-
der thin andra hiælpamano
Swa giordhe gudh mik
ey dr sotine hulkin som
ey dr. ok mik Swa somma
hær haw sotan hiælpa gifw

andra endeel af hono. eyn
skal ok hiælpa dinu hiælpare
ey soliy ok vænare ey sy-
ghil ok swa som eyn tr[e] p[er]sone
syntos. ok sy[m]ghlenom um the
nokr stodhin Swa ona sadhe
ok soy ok thin halghe ande
sees. ok minu vænsk. thy at
ok hafdhe sonin. ok minom
quidh mz gudhdomeno thy
symis han ow. ok mik mz gudh-
dom ok mandom swa som
ok sy[m]ghle thy at oak dr arad
mz vpstandilsina hedhir ok
æro thy minis sons hirudh
adhna at folghia minne ødh-
mioket ok alstra andree vtæ
min soy Hær sighir ept
hinu manin ma koma
til fulkomit got af hiæ-
godh ging ok midhi fa-
ra til hæpta pino af hiæ-
ondo Kapitin xlvi

Owdz son talade til sina
brudh stoor kay vpinna
studom af hiælo godho Dat
thus haw vndarlika kosit
ok ey steen dr. ok dacali sit
um han sætz ok plantat. ok
fetta vorth thza fetnar han
ok wardhir fetin ok gor
godha frukt. ok wæxer. ok
stort træ thy um han sætz
ok thzura vorth. thza thoritas
han andelika at vndirsta

myskit ar the lordhyn thor
hulkin son kystas 1 syndrie
ok ey firmas hon ar thot
dyg thana sadh saas 1 hona
ar thes hughoens lordh ar
myskit feet hulkin son un-
dirstes ok vndh-hamis sina
synd ok fyr-ghir af thy at
hon hawir syndat ok vedh
sin strapt til wr-ethe Dattil
stemin son ar minis domo
gryndlikh ok minis waldz
makedoghet vm han impla
tas 1 thokin hugh gingtan
votas han 1 hughenom in
han sak anbitt formogha
gorda vtan minis hialp ok
thy vplatir han minis at
bidha til mik Amatidh til
byina han at gifwa makra
minis almosa 1 min hedh-
Thindhatidh stral han sak
fridh warldzlikom ar andom
at han maghe thes vokka
re thugna mik thir aptir
af owin-flodhcklikh 1 fasto
daghom ok atir hallir sak
ok nekar sak sin eghin vlia
ok kysta ok thy ar tvasins
bool Sidhan vaxa klarkelkis
grena mar han ledh ok dra
ghir alla til got hulkia han
forma Sidhan waxir strid
mar han armak kare andra
1 fodhe swa myskit som ha

han ok atwakatta in alle
gudhelikh hir hin han maghe
vtinda min hedh thokin sa
hon thakkis mik hoghclikast
ok alsa best ok swa vpsta
manin af litle godho til sto
ray ok hoghan thrinadh mar
han forst votas vm litla gudh
likhz bolin wapar vm atir
hallat grane gotas mang
falle vm krakelkin strentin
monas vm pdicamina Sa
mikedh vm kirit ont mish
far anadin til hoopta for
banisse ok hoopta pmo. hwat
ey vest thu hwat son thu
fasta byrdhe ar af thin the
dom son vaxa Disselkia
thz ar banit hulkit son
krombir til byrdhine ok for
ma ey at fodhas vtan dogr
1 modhercinna pr alswasy ok
af thy fordrafwas ok simdir
slitz armak modhercin ok
dor hulkia fadhercin fore
til grafwina in sonenom
alla barneno ok vordhar
in tholkic orenlikhz swa
gor ok drafwilly kyskine
Disselkia kasta kul sual ar
swa son drafwsins kystin
hulkins vlia hon folgthir 1
allom thingom Hulkin son
tha afla barn in drapkenom
Mar syndin thakkis hamne
ok hon gladz 1 syndine thy

at swa som modgerim aflar hany
ok gor frucr af hulo sambla-
de hulkit ey dr wray orey
for swa ok sighir gor dugf
lenom sora frucr yar hon
lustas ⁊ syndme thr apvir
forwerds linim ok hropsso
sverbir yar syud legge appa
lynd ok okris daglika yar
wardena drou okra tha trot
war modgerim vlvande fo
dga ok forma ey thy at
natwim dr vpnor ⁊ syndme
ok lipwit hafs tha ⁊ ledgo
ok vlde gena hy gucer-
lynda. wray hon forma ey
ok thols ey alla stadz aff
gudhi tha hander ok hom
bir-raddoghe. at han forma
fulkopna sin vlvid borta dr
styrkins ok gladhiy. hwary wa
gh dr sorgh ok vdgir ondga
tha sundir skis quidgiy nar
hon wanhopa at forma gora
godh thingh alla godga gen
tha ok dogr tha nar hon
hadger gudz doma ok straffa
thin ok ledgis ok foris swa
af simon fadhr dukflenom
til halwitis graff hwar hon
vordgas for wray dauda mz
syndina thrska ok wrang
liky lusta soy dee huru
syndiy okris af hulo ondo
ok wapen til stor fordomisse

Skapanin thus fighir thum
han forsmas af manom

ok at thr akta ey hans hat-
sker ok ey hans ihesu/xpi
ake dr alsco thinga shape ok
gira yak skapadge warldsins
ok warldin forsma auik yak
hore af warldme swa sam
homblo rost hulka sam sam
ka saman honagh ⁊ nordhme
thy at swa som homblan nar
hon flyghir midhir sankar-
han sik adhskelika til nordhma
ok gesu af sik anykir hesa
rost swa hore aske om ⁊
warldme the heso ok dumo
ropina sam swa sighir ey ak
tar aske hwat som apvir-kio-
bir sanctska anw ropa alle
ey wanda oske hwat sam
apvir forlygge ok ona aske
hafwa min vlvid sanctska
manin atwaktom ey hwat
aske giordge for hatskelek skuld
onandde orn apbetarne. ok
akta ey hwat aske giordge
⁊ orne wredge. tha aske
hampdis ow onda ok olydge
tha myky the see sik dodhe
lika ok owissa af dodhenom
ok akta thr ey the hora
ok see mina ropelso hulka
aske adhmadge ⁊ pharaone
ok sodomis for syndina skuld
ok hwat hampd aske giordge
fromgom ok andrem hof.
dhingom ok hulka aske hatr
daglika wardga mz swardh

271

ok androm drwilsom ok al the
ssin thmghin dim thm swa som
blindh. Thy at swa sam homblo
na flyghia til thy the vikia ok
flyghia stundom swa som hoppade
ok springade thy at the up
hopta sik ¶ sine heghsta dey ok
nar the vmgudas til sin skor
ka amuat soona sik sakswo
¶ rodhine thy at manin giuo
sha ok saman draghe til hop
sins mytto. ok ey til sackina.
til wakelkin ghedhe ok ey til
gwardhelkin. the vnskapta
sik wakelkin thingh ¶ plaghe
ok thy som til gudhe gar myt
togh ¶ gwdhelka pino. thy
for mina modhe bone skuld
skal sak sxnda the ssom hom
blame af hulkom mine vini
dim vndantakine hulke ey
dim ¶ wakeldine vtay mz
likamadom-klara rost hul
kin thin skal pdica misted
ok the skulu sxke wara vm
the hora hona ¶ Jompe maria
anglane afhertoghe apostlane
ok dughlane bona hor gudh
vtne af hans mang falle
dygdh ok hoghelik hz huske
onde magn mote sighia
sik til hardhan dom ok ¶ lo

Jompe maria gudz modhe tala
the o mins sons brudh kladh
thik ok skath skadhugh thy
at min son naskas thik has

272

kot war pssat swa som ¶ vim
pras thy at aswa som mannin
synda de ¶ allom limom swa
sum gordhe min son ¶ allom
limom hans hat war vtrakt
sinna vt thanda hidrat
thwingaghis af sorgh ok sotne
ware gimom strygne ju asswin
atti-dreghos til bakin thy at
mannin synda de ¶ allom limo
Sidhan talaghe sonin hyme
rike har skapi oskinlinde
ok sagde du thot ¶ witin al
thing ci muk tho talar mik
for mina brudh skuld hulka
som har nar stan sak spr af
dhe angla hwat gar thz som
war vtay vphoff ok skal wara
vtay anda hwat gar thz
som skapadhe al thing ok af
ango gar skapath sighin ok
bakin vtne anglane swara
do alle swa som mz sinne rost
sighiande o hora thu ast thin
sanin. vi bakom thik vtne
af trem thingom ffor at
thu ast war skapare ok alz
thinga the som gar ¶ hymei
ke ok vordhinke amatadh at
thu ast vtay vphoff ok skalt
wara vtan anda vtay thik
gar anhte skapat thit hird
me ok thet wald gar gwardhe
lik it ok vtay thik kan ank
te wardha Thy-dhe atadh vtno
vi at wi sem ¶ thik alla rot
niso ok al thing thulkin so
gar gordh ok gar fromaste

lande ok al thing

lande ok al thing giru ⁊ thi
no ſuinte wray vphoff ok vta
anda Sidhan ſagdhe han
til Whetana ok piriar thana
⁊ ake ſpor af idhr hwar ledhe
idhr af tyaldom ok ⁊ fraſſe
hwar arſtulde warit for idhr.
hwar gaff idhr lagh. hwar
gaff idhr ok Whetome anda
at tala af thim thingo ſom
homa ſtulle the ſwaradhe ho
nom ſighande o hira thu
aſt thin ſum ſan os vt led
dhe af tyaldom thu gaſt
os laghin thu vpriaktit van
anda at tala ok ſpa aff
homa ſtolande thingom
Sidhan ſagdhe han til ſma
modhr eyth ſamndma vtric
gelbiar thu veſt af mik
hon ſwaradhe for an ſnigilling
ſan ſandis af thik hom til
mik. tha wat ake cuſanin
in fyal ok kiriama han aſt
angilſins ordhe wat thin
kiriama ⁊ mik in gudhdom
ok mandom ok ake kande
thin kiriama ⁊ mino kiriama
⁊ ake bar thik vtan wath
ok ingdho ⁊ ake ſodde thik
vtan angela ok drapilſe
⁊ ake ſwepte thik ⁊ kladhe
⁊ ake ſoddhe thik in mine
mokt ⁊ ake wat in thik
af thme ſozlo ok til thin doth

thi aſt ſagdhe han til a
poſtlana oghin hwa ar thin
hulkin ſam ⁊ ſeghin hordhin
ok kiandom. The ſwaradho
vi hordhom thin ordh ok
thiriſwadho thin vi hordhom
ok ſaghom thma ſtoro ginga
ſom thu giordhe thu gaſt
os myo laghin Thu bodh dal
plomen in eno ordhe bort
gaa af miniſtrom ok the
tydho thik. thu hela dhe
ſiuka ok kiranka. vi ſa
ghom thik ⁊ manzlikam
kiranna. vi ſaghom thma
mykla makt ok gudhelika
ara in madomeno vi ſa
ghom thik wara andwar
dadhan thino avino ok ſaghe
thik hanga a krot ſeno vi
ſaghom ⁊ thik ſaraſto ok be
ſtaſto pino ok ſaghom thik
wara lagdhan ⁊ gratwena
vi kiandom thik nar thu
waſt vpſtandhin af dodha vi
hannadhom that har ok thit
anlitt ok thma ſara ſtadhi
ok windir ok thma kinni.
Thu aertz in os thu gaſt
os thma vidhr talan thu aſt
ſanchika gudz ſon ok ramſima
ſon vi viſtom ymuck nar
thu vpfoor til gudz fadhirs
hoghiro handa in madomeno
hwar thu nu aſt ok ſtulit

ware for vtay anda di-
ghan sagdhe gudh til thse
or-eno andanna som arin
duxplane du thot ⁊ hemm
samindna ⁊ idhro sainte
tho biuyghi- iak idhi- sighia
samidē. hwar minstrade
idhart wals thse sagdho ho-
nom ⁊ swa matto som thiw-
swa sighia ey samdeua
vtay vi wardhom nodgha
dhe af thino ⁊ adghakto
walde thu ast thi som
midhi- foor til hakuris inn
thino sturk thu minstra
dhe wart wals ⁊ vordhirke
thu tokt thin ⁊ at vt
af hakuris thz war-
thine vini tha sagdhe
war hira alle thse som
hafwa anda ok ey kladhas
inn likama bara mik sam-
dna vtine ay hulke som
hafwa anda ok likama som
ar-tnamn sighia mote mik
somlike vitta samidē af mik
ok akta thz ey somlike
vita thz ey ok thy akta the
thz ey vtay sighia akt sama
fals Amatidh sagdhe hay
til daghlina thse sighia idhart
vtine ware falst at vak ar-
ey skape ald thinga ok
at ey vetas al thingh ⁊ mik
ok thy alsta the mec-

skapath thingh ay mik som
ar-skapar-inn til gpheranna
sagdhe hay. the sighia mote
idhi- sighiande laghm ware
fasang ok idhi- ware stral
sadhe inn idhrom styrk ok klo
kestup Andra sighia the hast
wa ware falsay ok idhi-
hafwa talat ok skat apte
idhrom egnom vilia til sina
modhi- sagdhe hay somlike
sighia thik ey hafwa want
ionsv ok somlike sighia mik
ey hafwa takit likama af
thik somlike vita thz vtay
the wanda thz ey til apst
lana sagdhe hay the sighia
mot idhi- thy at the sighia
idhi- ware kinghara ok mo
laghm sighia the ware stal
stak ok til ganhate ware nyt
togh ay somlike gran the
som wal tro thz ware sant
vtay the akta thz ey thy
sighr tak inw af idhi- hwar
stral t ware thera domare
alle swardho honom sighia
de thu gudh hulkin som
ar- vtay vphoff ok vtay
anda thu ihu xpe hul
kinsom ar- inn fadhrenō
thik ar- alle dombu-

gefwiny af gudh fadhr thu
eft thera domare war hira
swaradhe iak som heardhe ow
thny gar nw thera domare
Nw dy thet iak vet ok forma
al thing tho gefwin i rdhay
dony ow thm The swaradho
honom swa sony al wærldy
forgiho fadhom i wærldoma
vphofwe nz noa fkodh swa
gar nw wærldiy wærdogh at
forga nz eldenom Thy at
oudfka ok oretwisa gar nw
mykko meire gy tha war Tha
swaradhe war hira for thy
fkuld er aak gar retwis ok
mifkunsambu ok ey gor iak
dony vtay mifkud ok ey
mifkud vtay nz retwisa Thy
for minna mogha bon fkuld
ok minna halgha maria fkal
iak gy ey tima fanda wæk
dome minna mifkud Ok vm
the vlka ey hora hona tha
fkal retwisay swa mykko gry
meire ok hardhare gæptir fol
ghia ok koma thm

Her figr hinric rompæ maia
lofwar fins fon ok hinrik hay
lofwar hona ok hinrik gpt
retwas mw ohgnisfun ok
fwl ok fmachtin af fyndo
ghom manom ok af thera
radhelika fordomilfom swa
fom swa fyghia cum gluj

Ly mekir drotningh talade
til sin son syghiande Wal
signadh wari thu gudh
hulkin som gar vtay vp
hoff ok vtay garda thu hafdhe
hönskaptan ok gæstkaptan fikka
ma thu wast ok mäkhaste
ok dygdhelikaste may thu ast
wari dhogaste tatara Samy
swaradhe thm ordh hulkin som
framgata af thmo mun gru
mik sot ok lusta mik i mwrkta
hiærtat swa som sotaste dryk
kin thu ast mik sotast for
hwarie the tatara som tal
gar ok swa som vmskiptelikny
anlite skodhas i sygstenn ok
ankte anlite thakkelis mane
nom meer gy hans eghet
Swa gar ok my gmk ay thet
iak afskia minna halgha may
Tha afskar iak thik nz fa
like afskelkelig ok enkendeli
kom godh vlka Thy at iak gar
fodhr af thmo walsignadhe li
kama Thy ast thu swa som
mwrd hulkins kolet som ay
foor ok vpgak til gudh domin
ok ledge gudhdomin i thm like
ma ok the fama kolnom dregh
thmo likama sial i gudhs
mun hwar thu nw ast my
sial ok likama walsignadh wa
re thu Thy at angelane gla
dhas af thme fyghmod ok

alle fryndscip af thime dyghdh
hwilke thet a stalla mz reno
wida ok alle diapline skalf
ey stra for thime skim thy at
the vnia alredh waira .j mozkere
no thu gaff mik trapalt
loff thy at thu segdhe mik
hafwa hemskapray likama an
na tidh sagdhe thu mik waire
manlikaspray may thendhatidh
sagdhe thu mik waire war
dogghafta cætur ay thesdom
tzey mote sighia the cusine
som hafwa likama ok sial so
sinir meinsskrona the sighia
mik hafwa ohemskray likama
ok waira smaklikaspray may
ok sulapta cætur hwat æi
ohemskelikz annat æy at vera
andra tal fyrid Swa sighia
the mun likama dreghia tal
fyrid thy at the sighia fyndæ
ey waire swa wanskapadha
som sigho ok ey swa myket
unstaklikas gudh ok the si
ghia at ey waire makot vrda
gudh vilde at thz skulde wa
ra ok ey æi makot skapadh
vtan af honom. hwi skricki vi
ey tha nytia the thyngh vi
som skapadh æi til waira
nytto thy at auctrima kria
fedombin vt kræfwir thz. ok
swa lofdho alle for os ok lisua
nw swa tala mænene vm
mik ok min mandom .j hel

from sak sandin gudh synne
j blandh man thy at sak af
redhe they syndena ok
tedhe thim hwime hon æi
thingh ok wadhelik tha
sighia the thz ware oho
æisslikz swa sam sak haf
dhe æghat ok radhit thim
nakra ohemskelik hz alla
onytto æuikte sighia the
honist waira vtan syndena
ok thz som thera vilia tha
fikis The sighia mik æmul
ware smaklikaspray may
hwat æi smaklikare alla
likare dy at manskin mu
sin saas my stenom mik hav
talat sannindena ok at hz
saas .j aubitt ok hore an
nal thera obi-ygdelse som
sighia. hav hakumpdis wal
owin-tholikhz oc at vm tha
ware manlikheit may. sak
talar til thera mz kænefa
dyrome ok the halgho sept
vtan the sighia at sak ta
lar lygn the sla omm mun
mz stenom ok nafwapnin
nar the gora hoor ok man
drap ok lygn ok sighia swa
vm hav ware manlikheit
thz æi vm hav ware gudh
ak nalloghz tha hakumpdis
hav ow tholikheit ongang
ok æi at dy sak vmbar

tholomodhelika thera ok
hore ake daglika thera
oddh som sighia at pmay
ar gudhelikin ok tho cy
swa beske ok hardh sam sio
vtay amy oddh domas ok
sighias wara lygy ok
fake Thirdhiatidh doma
the mik wara pulapta tat
ok mast wardhay. ay hwat
ar mudra wart 1 husemo
ay hundra alla thatty for
hulka som gena tokis hasti
vm nokor vlde swa lyta
vtay mamy haldir mik
mindra wardhay ay hundra
Thy at cy vlde hay taka
mik thir tal at hay stul
de mista hundra ok for
forsuadhe hay ok bortkasta
de mik ay hay vlde mista
hundz stemt hwat thinge
ar swa hetit tillekande
hughenom at thz grimas
cy ok hwas hetelikare
ok mera ay take Thy at
vm the vekenadhe mik mer
wardhay ay annor skapadh
thingh. tha alstradhin the
ok mik meer ay annor
thingh ay mw hafwa the
aukte swa hetit at the alstra
cy thz meer ay mik The
syrghia af allom thingom

vtay af mik The syrghia
sina egna stadha ok sina
vina The syrghia any the
stadhas af eno ordhe The
syrghia af thy at the ska
dha ok wredha gora andre
on ay the som hoghre ok
wallogharе giri ay the
ok cy syrghia the af thy
at the stadha ok 1 cera
omik til wredhe som ar alla
thinga skape. hwat mane
ar swa smaklikin at any
hay bidhe makon. at hay
horis cy. ok eny hay gifw
nokorom makra gasw. at
gonom cy ok nakot atu
gakls. ay take ar aldes smæ
kraptir ok mist wardhe
1 thera asyn. thy at take
sam thim gast al godh thig
omik vakina the dughosmo
goz wardhay Thy o nin
aldes skapta modhe thy
at thu smakadhe meer
af mine ok wisdom ay na
kre ande ok alde vt gik
af thimom mun vtay san
nid. swa som ok alde fram
gik af mino mun vtay
Thy skal take orsaka mik
1 mina hyklytha mana
asyn for thin skapta som
sag the mik hafwa ohoni
skaptay kikama ok take

prøfwar mik ſanclika ſwa
ſwa alder høuiſtadray fiskama
vtay alla wanſkaplik het
ok ſynd ok hay ſkal fromma
j dwar-dheliking obrygdelſe
ok ſkam. Hulkit ſom alle
ſkulu ſee ay thy ſom ſay
dhe mig oedh wara lygy ok
ſay dhe ey vita hwat hallu
vaar gudh alla ey. ſak
ſkal ſanclika prøfwa mik
ware gudh ok hay ſkal m
dhig flyta til hallurſ ſwa
ſom thz akliu. Thy thridhi
ſom dømde mik ware m
mzſt waidhan hay ſkal vak
fordøma tal dwar-dhelikin
fordømiſſe at hay ſkal alde
ſee mina æro alla mina gla
dhi. Thz xpo ſay dhe hay tal
ſwa biudh ſtat thy ſtadhlika
j mine thz imot. Thz fromt
ſwa ſom j ey mwe. j hulkom
thz oft mieluſt ok formar
ey wndfly ok ey gitwa
gudh dualin. Thol thy ſualſwn
hande hrig dyruiſſe ok thz
ſkulu ſkama dwdhelika hwilo
j mino armom. Thz wet gudh
fadhir vlik. Thz høre gudh
ſons oedh ok thz fiskme m
ghudadh j mina modhir ok
mina halgha mana vidhr
talay. Stat thy ſtadhlika

alla ſkulu thz ſkama mina
vskuſo am hulka thz ſkal
nødghas at gøra thz vak ma
na thik mw walmiktelika
ſyder ſighir ppc hinzu onde
ppc dæmi gudz for vrda
re ok ey hans ppc ok
aff thera bønc ok for
dømiſſom Capitu xlviij

Hb Ater thy gudh hal
kin ſom fordhom
thalladhis abrams gudh
ok yſaoz gudh ok iacobs
gudh. vak ær thy ſom
moyſi ſkaff laghin. Thz
laghin war ſwa ſom ſkadhe
thz at ſwa ſom modhern
hulkin ſang barn hafwn
j quiddeno vredhe barnew
ſkadhe. Swa vak gudh re
dhe myo laghin. Thy at fam
blo laghin war ey vtan ſwa
ſom ſkadhe ok ſtrugdhe oc
tekin fromma ſkolande thinga
ok gøra ſkolande. vak ſkal
dhe mik ok ſwepte j theſſa
laghſama ſkadhom. Sidhan
nar barnit vp vaxer vak or
thz vnuſteptis gamol ſka
dha bonadhir ok myſkadhe
vptakas. Swa ſkulu gøra
vak laghin ok ſidhan af lag
dhe vak gamblo laxins ſka
dhe ok vak vprok my ſkadhe

thz gerw myȝ laghyn ok ake
graff tilaghe mz mik allom
thm som hafwa vilto ok thz
gerw myn laghy dy thzra kla
ght war ey mykit tragt
alla wansamlikit at bära
vtan alla stadz mathelikit
Thy at myn laghy biudha
ey mykit fastra alla gerw
dha alla at dreppa sik sial
fwan alla gora nakot öw
mato vtan thz som gangh
frit ge til fyslma ok qwa
melikit ge at wartha ok
tampra likamanom magha
ok agha honom Thy at war
likamanin til laghyn sik
of mykit fyndme tha vpno
thn syndin likamanen tw
thingh finas i onio laghome
ffrest skalik tampras til
fyslma ok likamanen ok
vpt mtan i allom thigo
amatigh rastlyet at goma
ok halla laghin Thy at hwat
som ey forma at sta i eno
hay ma stad i andro thz
ge at hulkin som ey forma
alla vil wara agmf hay
ma tha loftlika wära i
thiona laghi ok hulkin som
fullin i syndē hay ma vp
franda ok bära sik
dy thzra laghyt atri pip
was mw ok forsmas i wat
dmic Thy at the sighia

laghin waira trangh ok thing
ok wanskapat The sighia
thm waira thring Thy at
laghin biudha at lata no
ghia sik aat vidh thorste
likom thinghom ok fly öw
flodhelik thingh dy the vi
lia al thigh hafwa vtan
skal swa som osthelik dim
öw likamasins vidh thorst
ok berning. thz gerw laghin
thm trangh amatigh sighia
the thm waira thigh Thy
at laghin sighia at lusty
ghi hafwas mz skalom oc
i skipadhan timom vtan
the vilia fullkopna sin lusta
meer dy tilbör ok meer
dy skipath ge Thridghatigh
sighia the laghin waira alla
skipat Thy at laghin biudha
at alsta admikit ok til stwa
ok til laghtha gudhi alt
got dy the vilia dy the
vilia, hogh skardhas ok vp ho
ghia sik af thm godhom
thingom som gudh hawir
thm gefwit Thy synas laghin
thm wanskapat ok fafang
See swa ge mit tilaghe for
smat ok wa wyrdt take vp
fytte ak sparo laghin. for
dy iak bydiadhe mw laghin
Thy at gramblo laghin ware
mykit wansam at the
skuldo bliswa ak til thes

iak kome til domm dy the
bort kastadge fulka klaghit
mz hulko sucky hyld thz ar-
rat tro ok ay the owir
laggia the synd ow synd
thy at the vlia forradga
mik hwat ey sighi dand
hulkny som aat mit brodh
thankte forradisse mot mik
I thm ordome vil iak at
thu skalt markia tw thigg
ffor at hay ey sighi at
han thankthir vtay at hay
thankte swa som thz som
mi ar framfarit amatadh
at hay markthir thi mz
ey vtay ey may hulkny
som forradgi dy iak sighi
at the arru mine forradgare
hulke sany nw arru narwa
rande ey the som waro
alla arru koma skolande vta
the som nw lifwa iak sighe
gmagl ey atenast ey may
vtay at the arru mange
dy nw math thu sporia af
mik hwat ey arru tw brodh
et osynkhir ok amat ande
kheit af hulko angla ok
halghe may lifwa amat ar
ata ok lifwa dy angla ok
halghe may the vlia kukte
vtay apter thm vlia ok
manene formoghe kukte

amat vtay swa som thik
thakkis hurn magha the
tha forradga thik I ate swa
ra thik orms hymerike har-
skapi a hrande hulke som
al things see ok vtta I mik
vtay thzta sigy for thma
skuld at thu skuli thz un
dgi standa Sanckthia tw
brodh arru til ok arru an
glane hulke sam mit brodh
atta I omno vrike at the
skuld matas af mine otak
he gladgi ey forradga the
mik thu at the vlia kukte
amat vtay swa sam iak
vil Vtay the forradgara
mik hulke sam atta mit
brodh appa altarino iak
ar thz brodgit ok I thy
brodgeno finas ok synas
thirv things eth ar tchy
alla bakte amat ar sma-
kir zhyrdgia at thz ar
kringkirth iak ar sanckthia
brodh ok iak haw thirv
things mz mik swa sam brp-
dgit Som ar smakir ok
tchy ok sykwalkheet iak
haw smak thy at swa som
allir krostir ar wan swa
smakande vtay brod
ok gisiw angus fryskasse
Swa ok vtay mik ak

thz som til ker thz ker wan
swakande ok wanstrakt ok
fanyt. Jak hawir ganigh
birdi tekin thy at aak
ker af vrdhyme. Jak foddis
af comfliike modhir ok
min modhir af adam ok
adam af vrdhyme. Jak ker
ganigh kristindomtir hwa
ey fins gande alla vphoff
thy at aak ker vtan vp
hoff ok vtan gnida ok
gingin forma at strodha
alla swa vphoff alla gnida
Jomine swike alla Jomino
walde alla Jomino kyrkis
Jak ker mwan al thingh
aw al thingh vtan al
thingh annigh vm nahor
plughi swa sum rasskapte
stral alla pil vtan atir
waxudo ok vtan gnida ok
wexdhelika hans fime
alde gnida alla grimd
Jomino walde alla dygdh
for thessin thry thingis
som ker swakin tekenit
ok sykwalhetin ker aak
thz birdhit hulkit sum
sums ok kynnis a atarteno
ok annigandis. Jmin liika
ma hulkin sum krossester
war thy at swa sum vm

nahor thyrt trok kagge vppa el-
dins birndir thz rasskika ok
vpnotis ok gnikte atir bliff
af trykno vtan ker gw ath sa
mwan eldir swa ker ok gnibrat
som the ordhin ker-u sagd thzta
ker min likama thz sum for wa
birodh warthir gnibrat min
likame ok vptendis ey alla
birdnis swa sum trok af eldr
vtan af minno guddom thy
forradha the gnik hulkr som
ara omaktkare alla kedjare
drap ker hwar nahor drypir
sik fyrstwa. alla hwat ker wa-
re forradhlse. ker hwar sum
tw dyr-u saman fogdh mz eno
olofliko bande ok annat for-
radhr anat swa sum ker hona
kagge forlagha ker hwat gar-
bondin tha hans vil forradha
husena Sanctuka hans sighr
til hana mz skriptteliki hz. gan
gom til thz stadhin at aak
moghe fullkomna minn vilia mz
thik ok hustru ker redoboin
tal allan bondans vilia ok gor
mz honom. Jsanc enfaldiki hz
ay nar hans findir quamcli
kin stadh ok tima frambredhe
hans mot hana thry forra
dhusa anbudh annigha nahor
thz som ker swa thugh at thz
drypir mz eno hughi alla
ok swa hwast at thz in gar

291

292

ȝ inalſwm alla nakot thz thugh
mz hielko hæna hſwandis ande
mogthe raſtlika quæſwas
ay nar hon ær dødh. tha
thanka forradharins ſwa
mz ſik mv grodhe tak alla
tak ſkal for dømas til dødz
ay min onſta wardh vppi
bar. Thv gaar hav ok lagthe
the dodho hufrumma likama
ȝ nakon hønlikan ſtadh at thas
ſynd ſkuli ey vppinbarad. Swa
gøra mv ꝑſtene mik hulke
ſom garu mine forradhare
Thv at tak ok the ſannay
bindams mz eno bande thar
the taka bipdhit ok fram
føra ordhin gøra af thv
min likama hulkin ſom tak
took af ꝓmſume Thz formatte
ey alle ænglame gøra thv at
tak gaff enſanom ꝑſtomin
the war dhoghetena ok thm
vt walde tak til høpſta ær
bitte ay the gøra mik ſwa
ſom forradharkin thv at
the tee mik bliit ok glads
anſitte ok ledha mik ȝ lønk
kray stadh at the formagha
at forradhara mik. ſpraue
nar the ſynas wara grodhe
ok enfalle ok ledha mik
ȝ lønlikin alla atir laſtray
ſtadh nar the fram gaa til
altaritt thz ær tak redhelo
in ſwa ſom biriadh alla biriadh
ghome at gøra allay thera
wilia Orday the forradha
mik ſpræt laggia the thu
gha owir mik nar gudhsh
hit ambitte hulkit the ſighia
mik ær thm thugh thv at
hallir taka the thidhrada
ordh for waldzma hedhr
ay ech for min hedhr ok
hallir gafwin the thidradha
markin for waldzma ard
ay ey ꝓmigh for mina ſkuld
ok hallir arwodhadhe the
thidradha ſinom fore ſina
egna mwdo ok waldzma ay
ertidh for min hedhr ar the
ſſe bordzme midh thrykka
the mik ſwa ſom tak ſee
dødh af thera hiærta
amatidh ſtinga the mik
mz hwaſſo ræne hulkit in
gaar ȝ inalſwin Nar ꝓſty
gaar til altaritt ok wet ſik
hafwa ſyndat ok haw nakon
angh. hafwande tha ſulla
ulia ar ſynda amatidh nar
ginbitit ær groꝛt thanka
dhe ſwa mz ſik val latir
tak mik thz angra at tak
ſyndade ay tho latir tak
hona ey fra mik mz hul
ſee thir tak ſyndade ſwa
at tak ſkal ey ꝓtir mer

ſunda mz hælne · ayz þeſſo hwaſ
faſto ærnemo ſtrugta þe mik
Þridiuetridh dwaſs andiy
nar hay þæuktiar ſwa ayz
ſik got ar· ok luſtelikar at
ware mz wærldme ok got ar·
at hſwa ſtrælika ok ey forma
rak ar hſwa arar·hallelika · tak
ſtal gøra mny luſta ⁊ vnyſdo
mena nar rak wardh· ſta
mal ul rak tæka mik ar·
hals ok bæra mik af þeſſo
warſta þiuktiarno dwaſs an
diy ay nw ſpørs andelika hu
ru þera huarta holnar·
ſwa ok þwanar af kæt ⁊
allo godo at þz forma alde
wærmas ok ey vpſta tal mz
hærlek · ewa ſom alde from
bar· lyggi af iſenom ay þot
hay lagdo vppa eldiy vtay
hay ſmakar· ⁊ watn ewa ok
ay þot rak gifw þeſſam
mna nadh ok þe hiara mna
manſka ordh þa vpſta þe
alde þes hældar· tal hiſſis
wærma vtay þe þørkas
ok wanſkas ⁊ allo godho ſee
ſwa forradha þe mik þy
at þe tee ſik enfulla ok
dræ ey· þy at þe þiungas
ok dropſwas af mnio hedh·
af hulkom þe ſkuldo ſyg
nas ok luſtas ok af þy at
þe hafwa vilia at ſunda
ok þæuktia at vilia ſunda

alt tal ædla lyktema ay
þa ſatta þe mik ſwa ſom
⁊ lonlikiny ſtadh ok ær·ſkal
hia own· mik nar þe þa
hia mz ſik rak wet mik
hafwa ſtorlika ſyndar vny rak
haldin· af ambitzno þa ſka
da alle mik ok dyma mik
ondan ok þy gra þe tal
alrar·t oblygdlika ok ſatta
mik fore ſak ok hafwa mik
ſannan gudh ok ſanna gnay
mz hulkom rak æ· ſwa ſom
⁊ lonlikom ſtadh · þy at æn
gin wet ok angen ſtodha hu
i·n wærange ok wayſkapa
þe þe æra for hulkom
rak ſandin· gudh ok nay
ligghi· ſwa ſom ⁊ lonlikom
ſtadh · þy at ænnar vny
warſte man ware ſſtu·
ok ſag þe þe ordhny þz
æ· nny likæme hay wighe
nny ſandan likama ok
rak ligghi· for honom ſandi·
gudh ok ſandin· nay ay nar
hay ſalar nny likama til ſin
nny · þa æ· rak bæra fridh
honom ny nadhena ok mz
mmo giddom ok mandom
ok brødzſmo forma ok ſna
ſtur· ær· bliſwi· honom ey
for· þy at rak war· þi·
ey ſænckika ſwa mz ondo
ſom mz godhom force æn
brøzſmo ſkepay vtan for

thy at onde ok godhe hafwa
ey liika gagn alla fulkomisse
af mino liikama See tholike
psta dru ey mine psti vra
sane forradhare thy at
the sakia mik ok forradha
swa som judas iak skodha
hedhinga ok juda gy ganga
scer iak warve gy thm thy
at the dru i the sami syn
dme. i hulke lucifer fiol af
hymelike dis mw skal iak gan
na sighia thik thera dom
ok hwem the dru like The
ra dombir gr forbamise
swa som david forbanadhe
thm som ey lydha gudhi ok
madhan hau wat vrtruis
dhse ok konungr banadhe
hau ey af wredhe alla allom
vilia af otholi vtan af gudz
vrtruso Swa ok iak som
bodare gr gy david banar
thm som mw dru psti ey
af wredhe alla af ondom
vilia vtan af vrtruso ffor
banadh wari thy at thz the
taka af vordhine til sina
myrcheliikz thy at the loswa
ey gudh sin skapare hulkin
som thm skaff thz ffor bana
dhr wardhe thera mathr
ok dryckkir hulkin som in
gaar i thera mun ok fodhe

likamam til madha mat
ok klathena til halsins ffor
banadhr wari thera lika
ma hulkin som vp skal sta
for thy at the lifdho onyt
telika ffor banadh wari the
ra aar i hulkom som the lif
dho anytelika ffor banadh
wari thy timin som thm by
vadhis i halsins ok aldrigh
skal gudz ffor banadh wari
thera dghon mz hulkom so
the sagho hymilsins liws
ffor banadh wari thera d
ray mz hulkom the hrdho
min ordh ok aktadho thm
ey ffor banadh wari thera
smakir mz hulkom the sma
dho mina gafwor ffor ba
nadha wari thera handir
mz hulkom som the gan
ade ffor banadh wari thera
foter mz hulke the lokadho
wardma kusteliik thingh
ok gldndo mik alo kusteh
kastar aw al thingh dy mw
ffor hinin the for banas
andelika thera syn skal
ware forbanadh thy at the
skulu ey see gudz syn ffor
vtan halsins mark ok pi
nor thera dyry skulu ga
ra forbanadh at the vllo
ey hara min ordh vtan
halsins vap ok styth sku
lu the hara ffor banadhe

wam thera smakar thy
at the stenki ey smaka
af mino gwa-dheliom
godhom thingom ok ghe
dhi vtan gawa-dhelika
beslikhz ffor bānadh wam
thera thamar thy at
the stenki ey gāna mik
vtan gwa-dhelikin eld
gakarte ffor bānadh wam
thera lokkan thy at the
stenki ey lokka the sto
lokkena mino vike gā
gande awir al wallokkā
de thingh vtan the sten
ki hafwa fula lokt
nitte bestare gay galla at
ware gay birghne stey ffor
bānadhe wari the af hy
mil ok iordh ok allom ofna
likom ēkarum thy at the
lydha gudhi ok lofwa hat
ok thesse forsma han
thy at nak som gor sydhe
sannindin swar
mind at vm the dgo swa
ok
the mw gen skipadhe mn
dygedh skal alde innehykkid
thm
stenki for domas for vtan
landa ok ey at nast ssse
vtan gamal alle the som

forsma gudz lindh ok has
val signadha audia.

Her sigir Hum[m]ar andep[ar]-
te adstka wa[r]ldina ok
forsma ap[ost]m ok af the-
ri forsomilsom ca[pitu]l xlum

Hastort hafskap
syntas j hymerike
til haskrit gudh sag
dhe o mine vm
hulke som al thingh vtan
ok vndir-standin ok seey
j mik. Jak talar for thessi
mina brodh skuld thulkin
som hedn-ingar stridha swa som
nakor talar tak sik skalfwa
Swa talar mm gudh do-
bir til min mandom ayoysce
wa mz gudhi a bergthena
fyre eighti dagha ok natta
Mar folkrit hafdhe seet ha
lange borto wara tha tokho
the gul ok hastadho vt j eldin
ok af thy samay blastr ok
samā gingz swa som ey skal
swir thulkin som the skalla
dho sin gudh tha sagdhe gudh
til moyseu folkrit sundadhe
jak skal af skrapa thm swa
som nakot thz som stwat
gor j bok af skrapas
ayoysce swarade ok
ney mm hird gonogthia at
ey thz mm oppa ē ok ey

74

ut thu vt ledge thim af
dga hafwimo ok giordge vn
darlik thingh for thim vm
thu af ſtrapa thim ok for
darfwa hwa ſa tha thim
at ok lofway jak bidge
thik at thu gor ey thz thy
at gor thu thz tha ſkulu
thine awim ſyghia at ſtrack
gudh ſa ondir hulkin ſom
vt ledge folkit gynom hafwit
ok dwap thim j okumme ok
gudh blidka af theſſam
ordome jak ſa thy may
ſes j lukinhom ayin gudhdo
bur talar til mandomin
ſwa ſom til moyſey ſyghiade
See hwat thit folk gior
dge thim the forſmadho
mik alle ſtine mayn ſkulu
dreipas ok thera tio af
ſtrapas ayin mandombir
ſwara ſyghiande ney hira
mim vppa at ſak vt ledge
folkit gynom hafwit j mino
bledge naa ſak war ſarga
thit af forſins olia ok til
waſſan jak lofwadge thim
awa-dgelikit kiff miſſu-
na thy thim for mina pino
ſkuld ok af theſſo
ordome blidka
j thera thio gudhdomin
ok ſagdge war.

dge thim vili thy at allir
dombir ga thik giſwins ſecy
mine vinir hulkin kiarlekir
Otay mw kiarir ak for
idge minom andelikom vmo
ok gnaglom ok halghom ma
nom ok for likamlikō vmo
hulke ſam gorin j waildme
hulke ſam tho arin ey j wge
ſdme vtay mn likamanom
at mit folk ſamna hante
vidh ok vp taude eld ok ha
ſtadgo gul j eldin ok tha
dgan af vp ſtodh thim ey ſial
fwir hulkin ſam the til bi
dgia ok hedgra ſwa ſom gudh
hafy ſtak ſwa ſom kaſwir-
aw fyra fotir hafwandge
hawdh mn ſepa ok ſumpo
Har moyſes ſenkade ok for
laugde at atir-koma tha
ſagdge folkit vi vitom ey
hwat hanam hande aſſadwal
ſwa lange ok miſtakins
thim at han hafdge thim
vt ledh af ſangalſome ok
trafdomens ok thy ſagdge
the ſetom os ey amna gudh
hulkin ſom mogge gra fore
os Swa gora mw mik
theſſe forbanadge pſone
thy at the ſyghia hwi ſku

ſom vi hawa

lom vi hafwa hardhare
lifwne qñ andre alla hwat
wardh os til hœna bœra
ær os at wara .j waron
fridh ok vlia. alstom thy
warldma af hulke vi qñ
visse thy at af hans lofwa
drœ vi avisse thr qþr
sama hanum the vdha tyk
thcurdh the til falla ok
til liggha al sin sin til
warldma The vtoknida
elsin nar the hafwa fulko
nin vlia til warldinna
The bina nar vilin ær
binande .j hughene ok gar
fraw .j gingine the kasta
gul .j elsin thz ær at alla
thin hedh ok kairlek hul
kin the skullo gœra mik
han gœra the for warl
dma hedh skuld Tha
vptar kalwin thz ær fulko
nadh warldma alstoghe
hullum som hafwin fyra
fœtr som ær lœta otholo
modh owfrodhelik gladi
ok misskapir thy at þrene
hulke som skuldo wara
mine thianara the qñ
kœti til min hedh ok o
thologhe til at thola na
kot for mina skuld

ok ofmykle .j gini ok alde
lata the sik noghia at
thim thingom som the hafwa
thane kalsuin ha w qmual
howdh ok sepa thz ær at
the hafwa allay sin vlia
til swalygh ok awstupa fylle
han kan alde mattas qn
ual um at hafwit in sture
.j han Thessa kalfsins ru
pa ær thera ilska thy
at the lœtin qughin man
oghe sin thingh qñ the
formatin thz for taka
thim ok sorghe alla. ok
vnuganda til ondo for
thim som mik thiana mz
sino wirdinga apte dome
ok forsinadse tholiko
alstroghe kalfw ær .j
thera hœstom mz thoh
kom gladhas the ok lu
stas ok af mik than
kia the on swa som hine
af moyk ok sighia han
hafw lange borto warit
ok hans ordh synas fafang
ok hans gœrninga thingha
hafwin thy wan vlia ok
wart swikfwald ok war vti
wain war gudh ok ey la
ta the sik noghia at thes
som thingome ok ey gloma

the mik alstingf wtan the
hafwa mik for sit afgudh hedh
ingtane dyrkadho stokka ok
stena ok dodha man mallay
hulka eth afgudh dyrkadho
som kallas bekebub thes
afgudhsins ppe offradho
thy vokilse ok giordho thy
kinafal ok vapadho thes
loff ok alt thz som anvelkit
war af offno kæstho the fal
ska vppa vordhena ok fugla
ok flughu ato thz vp. gen
alt thz som anvelkit war
gomdo pstane sik sukspwom
the atir-kæsto ok portin ow
sit afgudh ok gomdo sukspwe
mykelin at ey skulle nakor
anor ingar Swa gora psta
ne mik. j thessom timanom
the offra mik vokilse thz
gi- at the tala ok pdica
faghra ordh ok ey af un
nom frakelsk wtan
for sit eghit loff ok at
the magha faa nakot wre
dikit gagn thz the aftr
da thy at swa som vokul
sens lokt takep ey alla
hannas wtan hon kænis
attnast ok synis Swa skri
fu thera ordh ey koma

til skala thrisnadh alla
gagn swa at the magho
rotus j hyskrtano alla hallas
wtan attnast. at the hora
ok synas lustelik ena stud
the offra mik hone ok
tho. j gange mato thakka
wtan swa som the som ro
pa loff mz munem ok tho
ghia mz hyskrtano the sta
swa som nar mik ropande
mz munem ok tho fara
the ok wandra krimgum
warldena mz hyskrtano ok
thankano gen um the skul
lo tala vidh nakon wallo
ghan alla makt oghan ma
the hafdho hyskrtat mz
talame ok ordome at the
skuldo ey wanlika j nakr
thingo magtlias alla wlle
fara gen pstane sta nar
mik swa som the man som
standa j androm thankr
thy at the tala annat mz
munem ok anat hafwa the
j hyskrtano af hulkra ordo
thin kan ganga visso hawa
som thim hore the boghna
mik kena thz gi- at the
loswa mik odmiukt ok
lydhno. gen the aru lydagge

fimō egnom afrudiſsom ok
ey mik ok ꝺdmikhe ſwa
ſom hiarſer. Thē atir-lyk
hēia amagal owir mik ok
haſwa ſialfwe mykyn Thō
fata thē vp ow mik ok
loſwa mik mar thē ſighia
wardhi thin vili . ⁊ warld-
ne ſwa ſom . ⁊ hymeikee
ān thē atir lyknēia owir
mik mar theira vili fulko
nas ok min vili gir ſwa
ſom mehikin may ok gn-
kee formaghandis ok ma
ey hoira alla ſee Thē gō-
ma ſialfwe mykyn mar thē
mz ſimo onda aptr dōme
atir-dragha andra hulke
ſom vildo ghira min vilia
ok gena forbudho thē thin
thz ān thē formatto at mi
vili ſkulle ey vt ga alla
fulkonas vtan aptē thera
vilia Thē gōma ok alt
thz ſom vidhi thorſtelikit
ok mytthikit gir . ⁊ offreno
Thz gir at thē vtkerāſwa
allan ſin hedhi ok ſkat
ān af mānāna likama hul-
kin ſom fallir a iordhena
mz doſhenom for hulkit
thē ſkulin offra beſta offer

Dōma thē ſwa ſom omyth-
kit andwardande kreppa
na flughimē ſom gir mar
kane . ⁊ mudme ay hwat
thē ogha thē fore gōra a-
lla af ſialfna helſo akta the
aldra mimſt vtan hwat ſag
dhis mons dryp thin ſom
giordho afgudhin hwat ſom
like ware dryppne ok thō
ey alle Swa ſkulu mo
min ordh kama hulkin
ſamlika ſkal dragha til ſial
ok likama vm awardhe
like for dōmiſe / ſamlika
til lifwit at thē ſkulu vm
vgandas . ſamlika til bira
dhan dodh thw at pſtane
dru mik alſtins ledhe ay
hwem ſkal rak likna thin
Sanclika thē gir like tom
ſins fiwat ſom kallas hin
pun hulkin vtanfal gir
fraghar ok rodh ok in
nanfal ful mz arenlikhz
ok ſingande gaddom ſwa
ga thē til mik ſwa ſom
rodhe man . ⁊ fragir-lekeno
ok rene ſynas thē forma-
nom . gn innanfal gir-u the
fulle mz alle arenlikhet
ok lagho theſſin fiwetin

307

ꝑ or dhena tha vpueya an
nantdh and̄e torna ꝙwa
hona the sina synde ok dsko
·ſ sino hyrattom ſwa som ꝑ or
dine ok ſwa rotas the ꝑ allo
at the bliughas ey ānual
af thm gēngome vtan the
rosa ſek af simom ſondom
hwadhan af and̄e taka ey
atenast synda til ſalle vtā
ſorghas thughka til ſualma
thankande ſwa m̄ ſek ma
dhan pstene gora thz nw
kilo haldir ꝙr thz os ſof
liket at gora the ꝙrn
ey atenast like hinpinne
vtan ānual thornomen ſual
ſwm thy at the vlka ey
hanas m̄ nafst ok manisſo
ok ꝓkina ānga ward ſin
allare an ſek ok thanska
ſek magha gora alt thz
the vlka thy ſwar· ꝑ ak
·ꝑ minō gudom ok mandō
allom anghome a hōrande
at ꝑ ak ſkal bi-ytta dorre
na hulka the atn-lykto
ow̄ m̄ vlka ok m̄ vlk
ſkal ſulkopnas ok theira
vlk ſkal til anſatte gora
ok ſkal imelykkas a for
vtan ānda ·ꝑ pinone thy
at ſwa ſom fordom war
ſaket ꝑ ak ſkal by-ghia
m̄ dom ·ꝑ kilar-kdomeno

308

ok af minō altare
Ghar ſigy hum forbāna
dhe pste hulka gudh vt
valde ·ꝑ ghestāna ſtadh
ropa nw ok ok bidhia
han ga bort ſirt ſik ꝙhy

Xpns talade ꝑ ak like
nadhe mik for moyſi
·ꝑ tekne ok na han
vt ledhe folkit stodh vacant
ſwa ſom mwr vppa hoghre
handh ok vmſ. Vtſſekka
iak ꝙr thy moyſes ꝑ tek
ne hulkin ſom vt ledhe
mit folk thz ꝙr at ꝑ ak
vplat thm hymerike ok te
dhe thm vdghom ok ꝑ ak
vt valde mik m̄ andra vm
hemekkare ꝙr ghesta thz d
rw pstene hulke ſom ey
atenast hora m̄ ordh ok
vtan the ānual hand mik
gm ghestē alla dngil formatte
at gora Thesse pstane hul
ka ꝑ ak vt walde mik tak
m̄ ·ꝑ ghestāna stadh ropa til
m̄ ey m̄ thokkrom kkarlek
ok afrīdan ſwa ſom ghe
tane. Vtan the ropa m̄
twem andm ropstom ghes
m̄ gewꝙrdoghom thy at
the ropa ey ſwa ſom ghe

tane from hira thy at thu
æft sotir Vtan the i topa gak
fran os thy at thin o dy dæu
beſk thina ginga dæu thugta
ok goira os skam sc for bana
ſtaat for thm swa som sæliasta
ok gratasta ſtaat af hulko the
taka wil til kladhe ok miolk
til fodso ok æn stygghas the
vidh mik for swa stora æfske
likthi gak ſtaat for thm swa
som gestir hulkin som ſigthi
min vin giff mik mins likia
ma vidh thorft thy at uak
thy vidh thorff ok tak atter
besta lon af gudhi Ay for saa
sins anfallelikhi hi bort æfta
the mik swa som thin wargh
som ſtru for ſtaat for bondas
faat ey vilia the taka mik
i her-berygge æfla kana mik
hws Vtan bort ſtrundha mik
fran sak swa som forradhara
ok awar-dogtan at saa harber
ghe af thm Ay hwat skal gestin
goira tha han æi bort kyndi
hwat ey skal han taka vakin
mot hysbondanom som han
bort æfte angalædhis skal ha
thy goira for thy skuld at
gæstin han ma gicka ok giswa
sin thingh hwem han wil hwat
skal tha gestin goira endelika
dyghar han sighia thm han
bort æfte min vin madhan
thu uile ey taka mik i tha
hws tha skal uak ganga til

nation annan thy som vil go
ra misskund mz mik ok kombi
tha til nation annan ok hæm
af honom sighiande o min hæra
wæ uæl kommin al min thighi
æru thin wæ nw thu hæran
ok uak vil uara thiænarin
ok gestin i tholika harberge
thakkis mik byggia hwar
uak hore tholika rost gak
æi uisselikia swa som gestir
ut æfter af manom ok æy
tho at iak forgma mz mino
walde hwar stadh in gaa tho
ingaar uak ey a retwisna
vagna Vtan til thera som
mik taka ey swa som gest
Vtan til thera som mik ta
ka mz godhom vilia swa som
sannan hæra ok hulke som
kara allan sin vilia i mina
handir ok i mot wald
ok æi swa som thy man
som foor til andra landa
hulkin som andwardaghe
sino kæraste vino the bæsto
thingh som han hawir swa
andwardaghe uak pstomin
hulka uak utwalde for
dugha ok man minslikia
ma mik kæraste nu uak
bort gak af wærldine ok
uak graff thm fæm fawor
ffærst mina tre ammadagh
twa mykla til hæfuir ok
hymeike thendhadagh at
the mathm goira angel

af mino ovin ſſidi-dardh at
the ſtullo vighia min likama
hulkit ſom angin angil forma
at gøra ſſæmtardh at the
ſtullo hanna min renasta
likama Ay mo gøra the
mik ſwa ſom audane hulke
ſom nekadho mik hafwa up
reſt lazar oc nekado mik
hafwa ghort anor warekine
oc andra fleire ginga vtā
the wanfrādadho mik ſighi
ande at rak ville wardha ho
migh oc ſagdho at rak haf
dhe for budhit at gifwa he
ſarenō ſkat oc at rak ſag
the mik formagha atir up
byggia monſterit . ſ tre da
gha Swa tala mo pſtane
um mik at ey min warek
ne oc trana ey mi min hā
nedom vtan the pdicta wa
rdema alſtoghia oc ſin luſta
oc anfote rakna the thz
wara ſom rak giordhe for
thera ſkuld ā mārdh ta
padho the mychtin m hul
from the ſkuldo vpkāſaa
hymelike oc hafwa gomt
thēn mychtin ſ reno ſindale
m hulkom hakunte vplaſs
thz ridhiardh gøra the
wrangan man af vatniſſo
oc diafwll gøra the af
thm ſom enfallir- dr- oc

Ganda

ſerghia thz ſom hellir- ygda
dr- Thy at hwar thz ſom
til thera grat m trim
ſarom hay fre af thm thz
fiar-da trombir hay til the
ra m fyrom ſarom hay gar
fray thēn m fram Thy at
ſyndoghir may takir ſik
troſt at ſynda af pſtana
wranga aptir dōme Byria
ſidhan til at rosa ſik aff
thm ſyndom ſom han rak
nade for blyghelika oc ſkā
melika Thy ſkal thm wara
mere for bamiſſe an andrō
thz at the for trappa ſik m
ſmo onda lifwne oc ſkadha
andra m ſmo aptē dōme
ffridardh ſakia the mik
for thz at the ſkuldo vi
ghia min likama m ſmō
mum The dau wakte dy
judas thz at judas kan
dhis vidh ſina ſynde oc
angrade ſik an thor m
ofrucſamlikom angir Ay
theſſe tre ſik oc ſighia ſik
wara vatniſa judas ba
atir- war-dhit oc pēningana
for hulkit han ſalde mik
fore An theſſe gøma thz
til ſina mytchtirhz judas
ſalde mik for an rak haf
dhe atir-loſt wardema oc
theſſe ſakia mik mik ſi

313

Dhau rak atir-loste warldma
ok ey hafwa the warkimay
owir-mit bledh Judas salde
mik for ensana pamgana
ay thesse saka mik for alla
handa skapat thingh Thy at
ey gaa the til mik vtay the
hopa sik swa nakot likamh
kit gagn stamtadh hana
the mik swa som judane hul
ke som mik satto vppa text
ay thesse saka mik ⁊ prias
ok samay thi angia ok pssa
stalka vtay thu mat
spara hinum the pssa mik
madhau min guddombir
ok mandombir ar opinbaka
ok ma ey primas vsskelka
rak stral sighia thik thz ayin
guddombir ok madombir
ar opinbakin ok ey ma gy-
dhi handa nakot fewar-dokt
alle wardkir Tho for thy
vkan stuld som pstene
hafwa at blifwa ⁊ syndine
gora the mik swa beskt
thingh ok fewardokt swa
som rak satte ⁊ prias um thz
ware mogheliket Thy at pste
ne hafwa twa synde som ar
skriftinadhi ok gum agallay
thessa saka the mik nar
the hafwa fullan vlika at
ambitit ok thi-yktka mik
hardeliker swa som ⁊ prias

314

The fodha sina forbanadha
gmor ok satia thim ⁊ tryggay
stadh at the moghe fulkoma
sin lustir im thim ok the bort
akta mik ok im thim lustas the
ok blydkas ay mik som thim
skapadhe vlika the ey see Seey
mins vim hulke pste seey
mine angla hulkom ⁊ thanny
um rak laghe for idh a al
tareno swa som rak lygir
for thim Anghn adhar torde
ganna mik vtay ⁊ rathins
mik ay the for radha mik
swa som thiwswa ok forra
dhara the ganna mik obhu
ghka swa som alinanigh
gmor The dim arenare ay
tiarar ok tho blyughas the
ey at nalkas mik som ar
gudh ok drona hira Thy at
swa som israels folke war
sakt siw plaghor skula tro
ma owir thim Sanekika
the siw plaghonar skuku
ok troma ow pstana

Omp mala gudz modhir ta
ladhe til sta bygitta sighi
ande swa gumigge waro
mins sons owin at vtgiuta
hans blodh at the annat
sarghadho han dodhan tredh
thik thy til thy at min
son trombir im storo hatfsta
pi at tala oidh thik thz

78

315

opd kom han ok sagdhe jak
kænade mik for ouoyse. ok tek
ne sighande at watnit stodh
swa som ey mær a høghro
hand ok vmsc̃ mat han vt
kedhe folkit Qwsekika sak
ær thin sami mayses. ok tekne
hulkē som vt kedhe estir folk
thz ær at sak vplat thm
hymeike ok sak tedhe thm
waghin at hulkom the stud
do gaa ffi-alsande thm af
dæflenom swa som af phara
one hulkin som thm hafdhe
midh thr-skit. jak gik swa
som mallan twa hafsins mw
ra a høghro hand ok vmsc̃
swa at amar stundē ey mer
fram gaa ok amor ey til
vygha gaa vtan standa
waro tw laghi ffærsta awar
gamblo laghin hulkin thse
ey stuldo langir fram gaa
amor war the mio laghin
hulkin som ey stuldo til vyg
gia gaa hallan thessa twa
mwrana swa fastekika
standande gik sak fram
til kærsit swa som awr
vpdha hafwit thy at allir
min kirkama war vpdhir
giordhe af blodeno ok twat
war vro giort hulkit for
war hwit opintit war vro
giort ok sak atw-kepte mit

316

sangada folk at the skru
ku alstra mik an israel som
tekna ok menas mz pstene
gløndo mik ok alstra aman
gudh thy at swa som sak
sagdhe for. the alstru ey
forgyltan kalff mz hulkō
som menas mz wærldma
afridan hulkin thm ær
sætir um kærpins kusta ok
biindir. ok thm um wældma
afridan. han stod stakir
mz fotomē ok hofdheno
ok mz swalgyfins streupa
the hafwa mik swa som
for afgudh ok kasa atw-ow
mik at sak stuli ey vtga
the offra mik vpkilse. ay
thz thskikis mik ey thy at
the gøra thz for sina skuld
ok ey for mina the bøghia
mik sins aulu ok kydhno
kna ok tho til swa afridan
at sak skuli gifwa thm na
kot warzskit thingh the
vopa. ay min giorn hørd
thm ey. thy at the vopa
ey af gudhelik hi ok ey mz
atwakit O alt hymeikt har
skap sak vt valde pstana
ow alla gngla ok vptruisa
mgn ok sak gaff thm en
samnom wald at hæma mi
kirkama. um sak hafdhe

317

vkit wal hafdhe ak mat
hafwa vt walt makon gngil
til thofkit ambitt wtan
swa mykit afstade ak ssta
na at ak gaff thm swa so
ran hedh ok ak stupadhe
thm at the skuldo sta for
mik swa som ¶ siw stapulso
alla trappom at the skuldo
tholughe wara swa som
fare. stadhughe swa som
godh grundwals mur
stuthugadhe ok diakswe
swa som widdara. smelle
swa som orma. blughe som
romfo krene swa som angil
birnande ¶ alstrogha swa
som brudh til sins brudh
gema sangh. an nw hafwa
the aldra warst bort want
sik. thy at the gan gryme
swa som wispwande wspwa hul
he gngom waghia ¶ sinam
hughe gofwa gngom hedh
ok blughas anktt armadh
dru the ostadhughe swa
som sten ¶ losom mur thy
at the wanrofta aff grid
walcno som gi- gridh at
han formoghe ey gofwa thm
vidh thorstekkim thmgh
alla at ak vth ey vp o
hasda ok fordha thm thri
dhiadh dru the ¶ myr-

318

krom swa som thwswa gan
gande ¶ kastna ok fyndana
myrkrom ok ey gru the
thunughe ok diakswe swa
som godhe widdara at stri
dha for gudz hedh alla at
gaa til gnankka gningha
sfiardadh sta the swa som
afne hulkin som howdhit bo
ghe til nordhma swa dru
the fide ok ofnelle thankka
akadh ok afrinda gardwarda
de thingh ok nordlukim ok
alde kromafolande thmgh
sfamtadh dru the oblinge
swa som almangs armor the
gaa fram til mik ¶ hgrus
bonadh haswande alla sina
linn redgo til skorlisnadh
Siattadh dru the fulkka
smidhe ok orene swa som
mz thyk-o ok alle the som
ganga til theral sintas af
thm Siwndadh dru the
ledge ok wannile swa som sp-
ay ok kattare ok batad ware
mik at gaa til sp'omie dy
at hafwa lusta mz thm swa
dru the ledge at ak hymel
he harskap haw sygh mot thm
hwat ware fulare gn at na
kor wande sin bata mwn til
sina nidhra linn ok ate sin
orend thrath ok drukkke sit

79

orena wath Swa diu thesse
fule ok ledhe Jomme a fyn
Nar the J fora fik þstra
fiadhin hulkin som diu
fiakina kladhe J tekneno
thy at the tekna at fik
fin skuldе tholik wara mz
renlikhi J fora the fik
som sane forradhara thy
at swa som thin som hawir
yfwirt sina tro sino hira
owin vm han skal sta alla
stridha mz sino hira mot
thin sama owinno gor ha
skio sin waken at the skuli
cy skadha owinenō Swa
thesse nar the J fora fik
mass kladhen hulkin som
diu siakina kladhe J tek
ne mz hulkom the skuldo
warnas ok bewaras mot
dwaflenō tha diu the
al skio grordh at the skuli
anhte skadha dwaflenom
ok at han skuli cy radhas
thim an thu omat speria
huru the diu skonadhe
andetika nar the J fora
fik atu-haldzsins waken
diu the skio grordh vm
strokisnadh ok thy stinga
the cy dwaflin Nar the
J fora fik kraftek sino
waken skadha the han

anhte thy at the diu
skio grordh vm alsko ok we
the ok thy thesse waknin
alla kladhin som tekna
dyggdhena thi the skullo
J fora diu cy til hirans
waken wran til ensanna sina
waken swa som forradhara
plagha annat tee ok annat
goira O mini vini swa gaa
thesse forbanadhe pstane
strygmtikra til omin swa som
forradhara tho ak vm ens
tak som diu radhar gudh ok
hira ok alla skapadha thinga
J hymelike ok eordhrike tak
frombir til theru ok tak lig
gin for thim a altarens san
din-gudh ok sandir-gnadh
Sidhan the hafwa sakt the
ordhin som thi til hora thi
minn likama mz vigdhe tha
frombir tak til theru swa
som bredhgome at tak stu
li hafwa mz thin minne gudh
some hugnadh ok lusta thy
nar the falla alla bara
mik til sin minn graet tak
fran thim mz minom gudde
ok mandom ok dwaflin
hulkin som flyghe J sins hira
nar-nari frombir atu- til
J thera gladhi O mi
ne vini thorin an hulka
wardhelikh tak graff pstonn

321

for allom ænigum oþ̄ mānom
þaþ̄ gaff þim fyrst fram godh
þingh ffyrst wald at bindha
oþ̄ losa ⁊ hymeiþe oþ̄ nordhin-
he amātidh gaff þaþ̄ þim
wald at gøra min vin aff
minom wærsta ovin oþ̄ min
ængil af dagflenom Thridhe-
atidh gaff þaþ̄ þim waldh
at þdicu min ordh ffiarda
tidh wald at vighia oþ̄ hal-
gha min hiræma hulkit som
ængin ængil forma at gøra
ffyrmtatidh gaff þaþ̄ þim
wald at hama min hiræma
hulkit som ængin oþar thorde
gøra um þaþ̄ hagþe for oþer
dæg nw hæfuir þaþ̄ fram þingh
swir þim ffyrst at the vplata
hælwite oþ̄ atir hyltkia hymeiþe
amātidh at the gøra min ovin
af þim som war min vin oþ̄
the forgha þim mz twem sard
som hema til thera mz eno
sare thy at nakor seande
þstæna stiþmeþa hiselne
thankia mz þaþ̄ agadhan þsta-
ne gøra swa. mykla hallur
ena þaþ̄ gøra thz Thridhatidh
gøra the ovin ordh til ænkte
stadh fyrsta sina hygn oþ̄ nekta
mina sæmd ffiardhatidh

322

fiakia the mik mz sino mi
hwar the skulu halgha mik
ffyrmtatidh for ffesta the
min hiræma besliuare oþ̄
sarare ænigundane Seen mi-
ne vini hwar the atir galla
mik hyltkia som þaþ̄ vt walde
oþ̄ swa alstadhe at þaþ̄ til
fegdhe thim mik mz min
hiræma oþ̄ the sundir losa
wæt band Thy skulu the
dømas swa som forra dhæra
oþ̄ ey som þsta vtan the
bætra sik oþ̄ nysta

Quia gudz modhir ta-
lade o dottur minz
uppa arins sons pino han ko-
bir nw tha fyntos sins rosses
bapta oþ̄ sagdhe ⁊ thusendu
arom war aldrigh swa
stor gudz wredhe owir
wæreldina som nw ær. Thz
ær sagdhe gudz son til
sina brudh en time ær mz
mik af uphoswino oþ̄ a hi-
nu magre tinna mz adhr-
æsu. tha ær ey vtan swa
som en timi oþ̄ stund nær
mik. þaþ̄ sagdhe thik for
af þstomin at þaþ̄ vt walde
thim ow alla angla oþ̄ man
nw ær. the mik dyrkeh
hære ow alla andre. Tha
fyntos diuplane hafwande

ena siak .i. sino handom ok
sagdhe til domaren. see ha-
pin. Domarin swarade thy
at likamlika ok waridz
mänisker formagha ey ho-
va alla begära andelik thigs
ok äkte likamlik ägha
formagha ey see andelik
thingh vtan vm likamlik
likenisse thy for hana skuld
som hänar när star hulka
vplätir eghin nin hwat
vätuiso .i. hawin the sialena
the swarado wi hawin ho-
na vm nyio vätte alla sa-
kir skuld alla synde sförst
war han vndir os ok vndir
meer än vi .i. trem thingo
han war ok os liker ok
vämpn .i. threm thingom
ok war han owir os .i. tre
thingom sförste vätten är
at han war vtan til godhe
ok innätil vndir ämat
at han war stundo fulkir
nin sine gini ok swalge
ok stundom atir thiok
han sik for sino likama
nyttelikhz skulu hirätidom
Thridia atadh war han
stundom grymmir .i. ordo
ok gningom ok stundom

war hans grymlikhz ok
ikstra midhi thryskt for na
kra saki skuld honom sialfuo
anyttelika .i. thrym thingo
war han oc likir os Thy at
vi frollo for thry thingh so
är höghfärdh awnd ok gir
han hafdhe ok thessen thry
thingghin .i. trym thingom
war han awir os ok onere
.i. ikstro än wi Thy at han
war spir ok hamade thin
likama sförst for thy at han
ey gömde sin inum nin hulko
han skuldo fram fära thin
ordh vtan swa som thundin gör
swa fram fördhe han thin
ordh swa som thundir Thar ha
fram fördhe thin ordh tha rad
doms vi swa som thin som ho
nir notat radgeliket kindh for
hulkit vi bort gingom ginsta
radde for honom. än han stodh
qwar vtan radloghe ok vtan
bliugdt ämatadh gömde han
ey sina händir nin hulkom
han hamadhe thin renasta
likama vtan smittade thin
nin allom lastelikom thingom
nar han hamade thin lika
ma nin sino handom. hulkin
thir sanclika är thin sam
likama som war .i. nosina

quidh ok kor[re]ctur war-
tha radhsoms vi swa som thi
man som slaghin ware
mz raddogha .j allom liuama
nom. an thot vi radhsoms
ey af nokrum kerlek vtā
af thims waldz make radhsos
vi ok for thme mykle dyg
dh. an han stodh arāddir
ok akttadhe thik ankre
alla radhis Mar han thin
thiatadh tok thik til sin mū
hulkins mūdir swa war
skrapadhe swa som ornasta
kra fudr mz alle fylstrio
tha ward vi swa som the
mān som sundir-loste ware
ok stralwande .j allom limo
thir ānga make hafwa
ok wi warom swa som dō
dhe for raddogha skuld
an thot wi dri odōdsch
fe ok han stralff ey ok
raddhis ey at hanna thik
vtan for thy at walsins
kra hofdhe ey at ongaa .j
swa stramekkeit krar thy
gifet thu bort fran honom
mz thinom mandom ok
guddom ok han bleff atw
ensamin. ok wi som for

raddogha skuld gingom
fran honom ena stundh ok
atw-komom til hans mz wa
re gyld .j allom thessom
thingome aw̄ gik han os
.j akstio ok thy dghom wi hā
ratwislika thy madhan
thu eft ratwis domare
gor os ratwisan dom aw̄
thessa sukina Domarin swa
radhe sak hanir hwat .j
vtkr-kfwin vtan thu vsul
skal sigh hulkin ulika thu
hafdhe .j thims kirkio ganda
nar thu an hafdhe thit
sānit ok thims kirkiama styr
k Digkin swaradhe minsk
nar at synda vtan ganda
ok aldrigh affatta vtan
for thy at sak ingte at sak
skuldr ey aw̄dslika kfwa
thy sradhgadhe sak .j mi
nom ulika at synda alt
til yttrsta pinin ok .j tho
like akte skuldis sak af
kreppenin tha sagdhe
domarin thit sānit ar-
domare thy sigh .j thims
sānu kulkin dom thu for
skuldadhe hon swaradhe
min dombir ar bestasta

pma ok wærpta. bliwasta
lande for vtan anda ok
vtan alla mistænd Sidhan
Dufstane hafdhe hær domin
bort gingo the mz hamne
tha sagdhe war. hin til sina
biscup see min biscup hwat
pstane gøra mik. iak wt
valde thin af allom angham
ok mānom ok iak hedhrade
thin ow alla vtan the vetta
mik til wredhe ow alla in
da ok hedhinga ok owir
alla dædha mz sino syndo

Iak ær swa som thin biscup
gomc huskim som mz allom
kæriek kedhe sina biscup
i sit hws ewa til fogdhe
iak pstana mz mino lika
ma at the skullo wara
i mik ok iak i thin vtan
the swara mik swa som
Horkonan swara simom
bonda thin ordh thakkinas
mik ey thine vilkedoma
ær-u fafangte thin kuste
ær swa som ær. iak haw
re hulka iak meer afskra
ok iak vil hallur følgtha
Husbandit swara ffor thy
at iak ær sagfw ok spakir
o min biscup hær mik ok
bidha hallur an thu bort

gate thy at thin ordh skul
lu wara min ordh thin vil
min vili thine vilkedoma
mine vilkedoma thin ku
ste min kuste. Hon vilde an
galedh høra han vtan gik
bort til the tre som hon
swa gnykat afskradhe Ma
hon hafdhe swa lankt bort
gangit at biscup gomin
alla bondin hana syntes ey
tha sagdhe thin forste som
ær wærldin til hana hær
ær wæghra skriklit ok iak
forma ey kangir følgtha
thik thy vil iak hawa
alla thina vilkedoma
amor som ær kroppin sag
dhe iak dr dødhchikin ok
iak skal wardha maska ma
tir ok hon ær ødødhchik
thy ær latir iak hona hær
therdh som ær drapfullin
sagdhe iak dr ødødhchikir
ok iak skal wara vtan an
da thy skal thessin følgtha
mik for vtan anda ma
dhan hon vilde ey wara
mz simom mane Swa gøra
mik thessa forbanadhe
pstane the skullo wara
swa som min limbir ok
swa høghchikre for andro

som fingrom

som fingrim ⁊ handme vtan
the ꝺiri wærve ay ꝺuꝛfwl-
lin ok thy ſtruku the ꝺiupa
re ſankas ⁊ haſuiti vndir
alla ꝺuꝛfka vtan the bæra
ſik ⁊ ak kralla thim ſwa ſom
kunðgome plæghꝺa gꝺra
⁊ ak gꝺr thim ak thz ak
forma ok the gaa a thes
kongira bort at ak kralla
thim meer ayn ordh thak
kraf thim ey ayne rikeꝺo-
ma ꝺiri thim kedge ok thu
ghe the ſtyꝛgias vidh min
ordh ſwa ſom vidh etir ⁊ak
lopir æptir thim manande
thim ſwa ſom milðir fadhir
⁊ak ambar arn thim ſwa ſom
thologhir ok ſuꝛfwir hir a
⁊ak ꝺrughir thim til mik
arn minn grafwom ſwa ſom
godhir kunðgome ay the
bort wænda ſik a thes meer
at ak kralla thim meer
the ælſka tre vinr meer
ay mik ffꝛæſte ꝺer wæꝛldin
amæa ꝺer kæroppin thy ſtal
thn thendh ſom ꝺer ꝺuꝛfwl
lin taka thim ok aldrigh
ſkæpa thim thy ꝺer thim
we at the wordho nation
tima pſte ok mine kinni
thn pſtin ſom nw doo haf
the thiry thingh ffꝛæſt

hoghſpardh thy at han wa
kladhir ſom biſtopir a mæ
tadh lopwadhir af ſine ſinſle
thridhiatadh bog the han
ſin vilia til ak thz ſom ha
valde ok hans kikama thak
tis han gafoge ſtudom æt
ſkald for ſins kikama helſo
ſkuld ok grande hwat hono
thaktis ey æpt minn vilia
an hwat doghꝺa honom nw the
ſik thingh thy ær han nw
for mik ſwa ſom halff xu
tin man fulkia loſtande
ok fulkir mz buldom ok vnt
no kori ffor loſwit ær han
nw glæmdr for mik ok
ſtal glæmas af mænom ffor
ſin ægin vilia ſkuku mad
kanc taka hans krop ok
diaflane ſiæl in ſuælma pi
nande hona domb for vtan
ænda O vſle ok ſee hwat
the ælſka O hwat the
gꝺr hwa ær nw has
ſyal hwa ær gozit hwa
ær hedhing hwat ær nw
dr an han haꝛ nw æwær
dekkia ſkam for hedhing
the kopa kiæt ſom ær wæ
dzkkin hedhir ok tapa nw
kiæt ſom ær æwærdhe
kikin gla ſkr ve thokko

at the wars nakrantima fod
dhe thy at the skulu falla
dispare. ¶ halwitt gn nokor
amar. Jomfw maria gudz
modhir loswa har sin
son ok han loswa hona
ok hon girna nadhe
allom warandom ¶ skyr
slo elde ok ¶ waldmel

ärna +

Dymelkr drotningh tala
de til sin son O min
son walsignat wari thit
naþn vtan landa mz
thinom guddom hulkin som
dr vtan vphoff ok vtan gu
da ¶ thinom guddom dru
thry thingh vndarlik som
dr wald ok smille ok dyggh
Thit waldh dr swa som
mast hiz e skr nande eldr
for hulko ark alt thz som
fast dr ok stracket
rekinas swa som thort
stra ¶ elde thin smille dr
swa som hawit hulkit som
ey kran ysas for thy at
thz dr stort ok mykit ok
nat thz flodhe flytr thz
ow dala ok hyl bærghin
Swa kran ok ey thin smille
grypas alla vplectas hun
smilkika thu ey skapadhe
manin ok skapadhe han

ow hwadha thina ear ok
hun smilkika thu skapa
dhe foglana ¶ wadhr eno diu
rin a lozdhma fiskana ¶
hapwmo ok grass hwadh eno sin
tima ok skapasse hun vndr
lika thu gifw allom kiff ok
for takin ok hun smilkika
thu gifw osmekkom smille ok
for takin smille hoghskardo
ghom thin dyggh dr swasa
solina liws hulkit som liuse
thin dyggh dr ¶ himnanin
ok vpfylle lozdhena mz sino
liuse Swa ondretha thin dyggh
offra thingthin ok nadhird ok
vpfyller al thingh thy wari
thu walsignadhr min son thy
at thu ast min gudh ok min
fadhir Somin swarade O min
kærasta modhir thin ordh dru
mik sot thy at the fram
gangha af thinne skal thu ast
swa som dagrandh framgan
gande mz klarhet thu skin
ow alla himnana thit liws
ok thin klara het ow gik
alla anglana thu droket til
thik mz thinne klarhz sanda
solina thz dr min guddom
swa mykit at minis guddoms
sol kromade ¶ thik fapte sik
¶ thik af hulkins hirta thu
ast het storth ow alla ¶ minn

hærlek aff hulkins steine thu
aft kinst owir alla my mine
sinlle ok vordhma myrkir-
a-u bort akt ok bort kæid
ok alle himmane a-u kynste
um thik. jak sighir. jomme
sa mind at thin renlik het
hulkin mik thakkis owir-
alla kinghana dregh min gud
dom. j thik at thul skulde
up tindas af mins anda hi-
te sa man gudh ok saman
man. j thmo guidh af hul
from manin a-u kinstir ok kist
kinghane gladhe gordhe thy
wari thu wal signadh af thi-
no wal signadha son thy
skal kingin thes thin bon
til min ware hulkin ey skal
hoeras ok alle skrubu the faa
nadhe um thik ok for thima
skuld hulke som bedhas mis-
kendh mz thin vikia at the
vikia bætra sina synde thy
at swa som hirin gaar fram
af solme swa gefs allom miskud
um thik thy at thu aft
swa som ey ful flytande skal-
dha af hulke som miskendh
flyter vslom manom til hialp
a godhe min swarade soncnom
amædigh al dygdh ok a-a
wari thik min son thu
aft min gudh ok min mis-

kendh af thik a-r alt thz
got som tak hawir Thu aft
ok swa som sadh hulkin
som ey sadhis ok tho wapne
ok graff af sik hundrada
falla fiura ok thusandu
falla thy at al miskund
gaa af thik ok for thy
at hon a-r otaklikin ok of-
thlikin ma hon wal tekinas
j hundradha fallo tuli j
hulko fulkomlik thz maerkis
Thy at af thik a-r al fulko-
mlikhz ok hwar thin som ful
komin a-r han hafwir ful
komlik hertz dygdh af thik
Somin swarade sancktka
min modhir walkidnadhe
thu mik the sadh som ey sa
dhis ok tho wapne Thy at tak
kom j thik mz mino guddo
ok min mandomlin sadhis
ey aff samblande ok tho wapne
han j thik af hulkom som
allom flot miskend thy sag-
dhe thu wal Ihw for thy
at thu dreghir miskend
af mik mz thins mins
sotasta ordom thy hez hwat
thu wilt ok thz skal thik
giswas godhe min swarade
o min son thy at tak sik
miskend af thik Thy be-
dhis tak vslom manom hialp

335

fyre fradha dieu ffofte dei hymerike ⁊ hullkom angla ok halga fiala ankte vidh thorfwa vtan thik fom the hafwa thy at ⁊ thik hafwa the alt got amat fradhin ar halwin ok the fom thi bygghia dieu vpfylte mz ah fko ok vtelykte af alle mis kud thy kan ankte mer mygt til thera af godho theridhi fradhin ar thera fom fkulu vensas ⁊ fkarpfo elde the vidh thorfwa tra falla misk thy at the pinas tra fallelika the dip fwas ⁊ hørfme thy at the ankte amat hørd vtā pinona ok yfallena warkud the thwin ghas ⁊ fymine thy at the an fkte see vtan fina yfald the plaghas ⁊ hamamine thy at the kana othokikin eldz hita ok hardha pino o min hita o min fon gift thin thina misk for mina bone so min fwarade gina ftal tak gifwa thin tra falla misk for thina fkuld fforft ftal the ra hark katas ok thera fyn ftal miflare witdha ok pina katare ok mine ok ay thi ow hulke fom hakt fom ⁊ thena

336

timanom dieu ⁊ hoxfto ok for fto fkarpfo eldz pino fkulu ko ma medlafta pinona ok the fom dieu ⁊ midlafta pinone fkulu koma ⁊ the lattafta ay hulke fom dieu ⁊ the lat tafto pinone fkulu fara til hwilo ok vro agodhernin fwara e dhe o min hita loff ok hedh wari thik ok ginstan saydhe hon til fomin o min frare son thin frardhe fradhin fradhin ar warldin ok hama mbyg giard the widh thorfwa they thingh fforft adhirugha for fina fynde amatadh nadh ok makt at gora batringh theridhiatadh fyrk at gora godha ginga Somin swara dhe hwar thin samy a fallar thit napn ok haw hop til thik an for akt at batra fina fynde han ftal faa thessin they thinghin ok ay the ow hymerike rike for thy at fwa owskin fotine ar mik ⁊ thino ordhom at tak ona ankte nekta thz thu bedhis thy at thu wilt ankte amat vtan thz som tak val thu aft wisschika fwa som liwsande ok birnande kughe ⁊ hullkom vt flakt

liws ok vptandas ok vptandh
liws maktas ewa ok af thmō
fraelek hwlkin som vpfar-
rit hwarta ok dragh omik
til thik skrudu the lifnas
som dodhe aru / syndomen
ok the skrudu maktas hwlke
som aru swa som af vokswar
te ok lati alla fralle / thmō
fraelek skrudu vidh-quckuas
ypns likna hwar-fagh-
lika sina sotasto modh-
vidh- thz blomstr- som
vaxte / dalenō ok vp
hoghdhe sik oū barghm h

allom sotma. Dalin waxte
vp mz sino blomstre owir- thes
sin fram barghin ok bladhin
vt vidho sik owir- alla hymp
nana hoghdh ok alla angla hova
o minn alstekika modh- thu
ast thane dalin for thina od
minsk skuld thi- thu hafdhe
for allom androm thim odmi
sket gik oū fram barghi sfor
sta barghit wan moyses for
thz waldit sam han hafdhe
owir- mit folk swa som thz
hafdhe warit mnelyst / has
handom an thu mnelyste alla
laghana hird / thmō quidh
thy ast thu hoghire an thz bue
ghit amat barghit wan hefdhe
thi- swa halaghi- wan at han
wan vptakin / halaghan fradh
mz fulk ok likama an thm
fulk o minn kirkiastra modh-
wan vptakin oū alla angla
hova oū gudz satt ok thm
renaste likame mz hsane thy
ast thu hoghire an hefdhe
Thridhia barghit wan samp
sons styrkin- owir- alla man
tho wan diafwllin han mz sine
swikfullz an thu forwant
diafwllin mz thmō styrki ok
maket thy ast thu starkare
an sampson sfiarda barghit

84

lifnas? l. sa? lif maghtas?

war dauid hulkin sonn war
mang appe minn hyrra ok
minn vlua ok tho fol hann
i synd an thu min kæra
modhir soldhe allom minn
vlua ok aldr synda the
ffranta biargh hit war salo
mon hulkin sonn war fulkir
an sinne ok tho war hann
wast ful an alle sinne ok
aldre wast thu swerkin
ok cy osmel thy ast thu
hæghre an salomon Blomstrit
framgik af trem rotom
thy at thu hafdhe thinn
thingh af thinom angdom
sonn ær lydhna ok hærde
kir ok gudhelik vndirsta
dilse ast thessom trem
rotom appelsyne aldra rikt
taste fiælkir vtan makan
kunut alla wranglek thz
ær thin vili hulkin thse aldr
bedhis vtan appe minom
drottin thetta blomstrit haf
de gamal fram bladh thir
appelsyne ow alla angla
fora o minn kæra modhir
thu ast sanctika thessa fam
bladhana blomstir ffærsta bla
dhit ær thin hæuistelik hz
hulkin swa mykin ær at
minne angla hulke sonn
ær hæuistre for mik
nar the see ok strodha

thina hæuistelik hz saghe the
hona wara ow sik ok mere
an thera halaghet ok hæ
uistelik hz. thy ast thu hæ
ghre an the dunar bladhe
ær thin unstrid hulkin so
swa stor war at nar thu
saat alla sykkina usald wa
rinnade thu thinn ok tolde
magta pino i minn dødh
an ænglane dirn fulle mz
unstrid ok tho thola the
aldr sorgh alla drøfwilse
an thu min millasta mo
dhir unstrinnade allom
nar thu kynde alla sorgh
ok drunisse i minn dødh
ok vilde tho for unstrid
strild hallir thola the
sorghena an wara strild
ok lothes af hanc. thy ow
gik thin unstrid alla an
glana unstrid thrindhu
bladhit war thin milhet
ok fiæstik ænglane dirn
fiæstre ok wlua allom godh an
thu min kæraste modhir haf
dhe wlua i thinne fiæt ok
likama swa som angil for
thin dødh ok grordhe allom
got ok angom nekua thu
an milhet ok thy ær thin
milhet ænglom hæghre ok
mere ffrir dha bladhit ær

thin wænkeir thy at angla
ne þiodha hwar annars þegnes
ok alla þegla ok alla lithama
þal þegninds þee the wara
owir al þrapath thingh ok
thins lithama hønisklikhz
gar ow alla ogin som þra
þadhe dr-n ok swa owir
sik thin þegninds alla dr-
ghna ok al þrapath thingh
ffranca bladhe war thin
gudhelike kuste thy at ænkte
kuste thik wran gudh ok
hwar thera frænde ok fiæne
sin kuste i sik ær war the
segho thin kustilse i thik
til gudh segho the i thera
sænir at thera kuste bran
i thin swa som liws i gudhe
likom frælick ær thin kusta
segho the wara swa som bry
nande baal mz mast brænan
de elde ok swa hæthan at
hans kyghi nalkadhis minn
gudhom ok thy min sorasta
modhir biran thin kuste wal
ow angla þiodha Thzta blom
bladhin som gr- hønisklike
hz ok misfend ok misheth
ok þegninds ok høgeste gudh
likin kuste. war fruct mz allo
sotna. ær huskin som wil sma

ka stænan the nalkis stoma
nom ok take han i sik swa
giordhe thu min sotasta mo
dhir thu wast swa sot min
fadhir at han tok thik alla
i sin anda ok thin stonc the
ketis honom ow al thingh.
blomstrit bær annual frygo
af solinn hita ok dygh aff
hulko fructin vagose Swa
the walsignadha solin min
guddombir tok mandom af
thinn ompkikom valdum
Thy at aldra handa sadh
the hon saas blomstres ok
wagose. i tholikit fry ok
fruct som sadhin war swa
waro minc limi like thinn
linn i skapnadh ok ænkte. tho
war ak man ok thu wast
ænkens ompw thænc dalin
gar vphøgdhi mz sinn blom
stre ow al bygdh mz thin
likame war vphøgdhe ow
alla þegla þiodha mz thinc
halgasta fadh. Jomfrin
maria bidhi sin son at
hans ordh skulin vtrinnas
vm warldinn ok rotas
i hans vina hygdrom ok
han liknar hona vidh
eth gr-likit blomster
som wagsit ær. i yrta
gardh Captin kri

Dymeskp drotningh ta
fadhe til sin son wal
fgnadhe thu min
son ok min gudh ok
angfana hira ok kirona
komungir. Jak biddhe thik
at thin ordh som thu tala
the skulin rotas. I thma
vina hyktom ok alludha
thm swa fastelika swa som
thz bibut alla tidhan om
hulko noa dak war smordh
ok tigradh the ey bolghior
ok ey wadhe formatte sin
din losa ok bidhe tak at
thm ordh skulin vtridhas ow
wardma swa som grena ok
storsta blomster hulkra lokt
vadhe la frankis at the skru
lus annal gora frukt ok
sot wardha thms amo swa
som dagelgh hwars sotme
myket hustar Domin swara
the wal signadh waru thu min
hgkrasta modhir ayin angel
gabriel sagdhe thik wal fyllut
nadh waru thu maria for
allom qnnum dy tak bar
thik vtne at thu ast wal
signadh ok halagast ow alla
angla flora thu ast swa som
blomstir I gretagradh hulkut
the mangra handa wallokta
the blomstir umkring staa

tho ow gar thz al annor blo
stir I lokt ok fughlmud ok
dygdh thesse blomstriny dru
alle vtwaldhe mdy af adam
ok til waldma anda hulke
som waro plantade I wal
dma vtagradh skinu my
mag fallom dygdom dy mal
lay alla thm som waro ak
dru har aptir stemastola
the tha wast thu hoghsti
staf I admicket ok gor lifu
nis lokt ok I thms thak
krafta vonfridoms fughradh
ok I atir-hakstms dygdh
Jak bar thak vtne at
thu wast meer ok tolde
meve pmo I mino pmo ti
ma dy makor mer thr I
skalkko atir-halde wast
thu meve dy makor gfesse
I misfud ok godhuelka meer
dy makor angil Thy skal tak
rota ok radhfasta min ordh
I mina vina hyktom swa
som starkrasta bik The skru
lus vtwidhas swa som wallok
tande blomstir ok gora
frukt swa som sotaste dagelgh
The aptir talade war hira
til sina bredh sighi mino
vin at han ar thydhe thesse
sama skwadho ordhm grank
hea for sino fadhir hwars
hyktra som the aptir mino
hyktra ok at han andwar

Ase thm sidhan arkebistopens
ok thi gyter andro bistop
ok war the hafwa thin gir-
lika andr-standit tha sgande
thm til thr-ridhia bistopin egh
honom gmugal a mina waghna
-lak gr- thm skape ok skalma
arir-bsare -lak gr- gudh hul-
kin thu alsstar oe al thingh
dcc ok skodha at skalma
hulka lak arir-bste gm mi-
no blodhe. gir- swa som the-
ra gmna sgala som gnitte
vita af gudhi ok gir- sagna
af dwfkenom swa r-adhelika
at han pina thm -l allom
limo swa sam -l r-angto prs
thy um min sate ok pina
smakar thik -l thmo hugh
ok um thu r-akna nakath
wara wardhan thy wakin
ok pmona som lak tolde tha
tee um gingomey hun- um-
min ordh hulkin som lak ta-
ladhe m- mino arii appinbar
wardha ok foor thm
til pawas ok lak skal gifwa
thik mina gradh ok min andu
at thu skalt formagha at
sgtta thm som miss-mande
gir- -l mit napn af the makt
som thik gr- gifwin um the
tro minom ordhom ok thi-
o wir- til mina ordha mere

appinbarilse skalt thu fora
thera vitne um thik til
pawans som min ordh thak-
kias/ thy at min ordh gir-
swa sam talghr- hulkin som
onykto rashare smakar- hu-
r- onykto mere hitin gr-
natil. dry hwar gingin dr-
hitin the at spottas talghin
ok klombr- cy -l jo alswm swa
dri- ok min ordh hun- onykto
mer- marin dr- birgnande
af mino krankek nar han
atir- thm ok trygger swa
mykto fetare wardhr- han
-l thymerike afrundan ok gudhe
kko alskogha sona. ok bir-
dir- swa onykto mer til m-
fegirlek ok alskogha dry hul-
kom min ordh thakkias cy.
the hafwa swa som after -l mi-
nenom. hulkit the at spotta
af munemo ok midhr-rodha
gintan the thr smaka swa
forsmas min ordh af somliko
thy at andelika thingra sot-
me smakar cy alla thakkis
thm/ landzsins hofdhingr hul-
kin the lak at walde til min
kim ok lak grordhe sanchka
til min kim han skal hialpa
thik ok lak skal skipa thik
vidhr- thorsteklikin thingh ok

thima fordhin af wal affa-
dho goze Har sigge hu
-n romfin maria loswar
sin son ok gay hona oc
hun hon tekinas mz
the archme som war .j.
gramblo laghomen / sin

Dmſ maria tala de til
sin son sighande wal sig
nadhe wari thu min son
min gudh ok anglana hiru
thu æst thin hwars røst
æphetane hørdho. hwars h..
kama apostane saghe
hulkin the nidane ok
thine owin hamadho
thu æst ey gudh oz gudh
dom ok ouadom ok thin
halgha anda. æphetane
hørdho thin anda apostla
ne saghe thins guddoms
ord. judane korsfesto thin
mandom. thy wari thu
walsygnadhe vtan vphoff
ok vtan anda Somm swa
radhe walsygnadh wari thu
thy at thu æst oms ok
modhe thu æst the archi
some war .j. gramblo laghe
omen .j. hulkie the thry
thingh waro som war aa-
rons wandir som blomstra
the anglia brodhit ok

lagana taflor som laghin
waro sewat uti thiry thingh
waro giordh oz vandenom
ffyrst war hay umskiptir
ok umgiandir .j. ey ozm hul
kin the tho hafdhe ankte
etir .j. sik amatadh war
hafwit at strate ok sundir-
skipt oz honom ok thridhia
dagh war watnit wt sect af
hallune oz honom .jak som haa
.j. thino guidh ok tok man
dom af thik tekinas oz thm
sama wardeno .jak ær fyrst
radhskikin minno owinno swa
som ozmin moyse thy at
the fly fra mik swa som af
etir ozmo afsyn ok the vx
dhas ok styggias vidh mik
swa som vidh etir ozm ay
thot jak ær vtay vbstrona
etir ok fullir oz alle mistrid
.jak latir omik hallas af
thin oz the velia .jak etir
wandis til thera um the
leta apt mik .jak lopir til
thera swa som modhe til
tappadhan son ok etir fimin
um the a kalladhin omik .jak
fram bindir thin mina mis
kund ok tak forlatir thin
thera synde um the topa

til mik Thz ta gor ak thy
ok gy stygas the vidh mik
swa sony vidh cor-orny Amia
tidh war hafwit sundir-skept
orn thessom wandens ata wa
ghin til thymeliz hulkin sony
war atir-lystar for syndna
skuld. war vplatin wy mins
blodz at giuitsse ok cuin warth
ok the sanctika sundir-skipt
hafwit ok grodhis waghi-
thi alde war waghi thar
alde omna lima warkin-sik
til hiartat ok hiptat brast
for wrekssins ow matto storlek
Sidhan folkit war leet owir
hafwit. ledde cy moyses thm
ginstan. thz landit som thm
war lofwat vtan. ok menna
thy at the skullo thir pro-
fwas ok larar Swa ok mw
gy thot folkit haw takit
mina tro ok min budhordh
Tho mledgas the cy ginsta
. thymeliz vtan thz ar widh
torsteklikit at the skulin pro-
fwas. ok skinne som ar wal
diy hum the alstra gudz ay
folkit vette gudh m tiem
thingo. ok skinne ffirst for thy
at the grodhe sik afgudh oc
badho til thz Amatidh thy at
the gnadhos thera handa
liot som the hafdho haft

. egiptolandeno Thridhiatidh
. hogh forsdh nar the vildo
vppfara at stridha mot sino
owino vtan gudz vilia Swa
synda mw mainstronar mot
mik. waldine ffirst hedhra
the ok dyrka afgudh thy at
ouatnin alstra meer wardi-
na ok the thing. skamme
garu. ay han alstra mik som
ar thera skape thy ar wal-
diy thera gudh ok cy tak
iak segdhe. mino ewangelio
at the som thit liggiandha
fraga ar alla dyra hafwor
the ar thit liudha Swa
ar wardiy mansins liggian-
da fraa thy at han ha wir-
sit liudha til hamna ok cy
til mik. thy at swa som the
. skinne frollo mz swardh.
likamanom Swa skulu thesse
folla. . qwdhelsa fordomissa
swardh til sialina. hulkom
fordomissom the skulu lifwa
for vtan ende Amatidh sym-
dadho the giuadis at eta
liot. tak gaff maneno al vt
thi thorftelik thingh til ho
nestelikhet matto. ay han
vil hafwa al thingh amatte
lika ok osthelika thy at
han ville lifwa storlika
vtan atir-wandho vm hans

fol. lo

Nota latinismū

natura formatte thz. Dirikka
vtan atir-hald ok gu-nas vtā
matto ok alde aftara at fynda
a madhan han formatte at
gora fynd. thy skal thin han
da swa som thin. ok skrimme at
the skulu dop mz biadhom
dodh. ok likamanom. ffor thassa
kirkiins strunkik-hz. ok kiswa
for vtan kunda. ok pinone tal
kuslina thridhiardh fyndade
the. ok skrimme mz hoghfærdh
thy at the vildo vppara til
stridh vtan gudz vilia ewa
wilia mænene vppara. ok thy
meike mz sine hoghfærdh
ok tro[fa] a sik gorande sin vilia ok
katalide min vilia. thy swa
som the diapas af owinom
swa skulu thesse diapas
af diuflenom. ok skalme ok
thesse pina skal wara æwa
dhelik. thy at the hata mik
swa som orm the dyrka aff
gudh ok ey mik afrunda
sina gæri mæer æn mik. alska
sina hoghfærdh for mina odh
mukot tho ær sak ay swa
mislikesamlin at vm the vilia
vmugandas til mik mz idhrin
ghe hyæra. sak vil vmuan
da mik til thesse swa som

mildir fadhir ok takia thin
til mik. Thridiatidh giff hallin
vatn vm thana wandin thesse
hallin ær mangsins hardha hæk
ta thy at vm thz skas vm om
nom i-ddogha ok afskogha am
birat skyta adhroghans tara
ængin ær swa owir-dogher. æn
gin ær swa allir vm han wande
sik til mik vm han ømerkika
skogha mina pino. vm han at
wakta mit wald ok godkk
kunu vordhin ok tyrkir biara
frucat. at ey skyta tara af
hans æghem ok alle hans limm
upiakkias til gudhskikkelsæt
Amatidh war ængla birodhat
i moysi bok Swa o minn ka
ra modhir laa ængla birodhat
ok halghra skala ok naturlig
mana i vordhrikke i thik hal
kom thir ænkte thakkas vtā
min sotme hulkom al wark
dm war dodh. ok gona varin
the vtan likamasins sodho
vm thz ware min vili thyri
dhiatidh ware kæghana taflor
i arkime ewa laa aldra kæghe
na hira i thik. thy wan thu
walsygnadh aw al skapadh thigh
hulkin som ærv. i hymerike
ok vordhrikke Sidhan talade
pr til sina birudh ok sagdhe
eigh minio vino thirv thingh
nar vak vmgik likamikka
i wardhne tæmpiradhe vak

swa min ordh ok kȳnedom at
godhe mykin wordho af minom
ordhom thes strakare ok hetta
wordho thes bætre swa som
Symon ⁊ magdalena ok ma
theo ok matheo andro fleo
·Jak matade ok gemigil swa
min ordh at mine owin for
matto ey at kȳnikia thin
thy skulu mine vin hulkom
min ordh skandas giuiodha
hettelika at godhe wardha af
minio ordom hetare ⁊ godho
ok onde kæm af ondo ok
wakom sak fore minom owinom
at min ordh ey hindrins
Wisselika iak gør ey mere
orgat dugflenom an anglo
men ⁊ hymeike thy at vm
iak vilde wæl formatte iak
at tala min ordh swa at al
waldin hȳrdhe thin sak for
matte ok gemigil at vplæta
hælsuite swa at alle sæghin
halsuirf pinor Wtan thy ware
ey vætrisa thy at tha thra
mee manim mik in vaddo
gha ·hulkin som skralle thiga
na mik af kȳrkiek thy at
angin skal migaa ⁊ hymeikt
like vtan thin som kȳrkiek
hawir ·Jak giordhe ok dugfle
nom orgat vm iak tolke
thin som hans ware in vgat
andwardadhe for Syndina

skuld bort af honom vtan
godha gingta ·Jak giordhe
ok gemigil giet anglomen
⁊ hymeike hulke som gæru
vene ok ongst biuiandes ⁊
minio kȳrkiek vin orens
manz ande alla sial skralle
likas thin thy skal angin
inga ⁊ hymeike vtan then
som vensadhe ær ⁊ skæn so
elde swa som gik alla swa
edhmadhe ⁊ godhom gingom
ok daglike bætring ⁊ wæl
dine swa at angin smitta
ær ⁊ honom hulkin som skra
li vensas ok iak skal sighia
thak hweem min ordh skralu
sandas um thu west thy ey
thin ær wyrdoghe at haswa
min ordh hulkin som in go
dhom gingom wil for thiana
at han mage koma til hy
meik like alla thy thy sha
li for thyent in godhom
gingom fore gangado thin
skralu min ordh vplatas ok
skralu inga ·⁊ thin the som
odmiukliku hopas sin næpn
vara skwat ⁊ kiffins back
thin smaka min ordh ok the
halda min ordh ok gøma
an thin som the ey smaka
the skodha ordhin ok borth
kasta thin ok ut sky ok ut
sputa thin gimstan

Hær sigis hwat som skal vara godhan anda ok onda anda tæyknin liiij

Ær hakaghi angil tha
lade ok biridhma sighi
ande twe anda gru-
en oskapadhi ok annar ska-
padhi oskapadhi ande haw
thry thingh sforst ær han he-
tir annathi sotu thiridhia
dhi wen sforst wærmer han
ok gor hetta en af nakrom
skapedom thingom vtan aff
sik sialfwom thy at han ær
my fadhrenom ok sonenom
alde thinga skape ok alwalla
ghi han gor hetta sialfua nar
hon af biriudu til gudh alsmo
gha annathi ær han sotu-
na sialfue ær ankte sot
ok thakiliis ankte vtan gudh
ok hans ginga annunsse thri
dhiathi ær han wen swa at
angin fynd ma finas ok honom
ankte wæskapar ankte vætte
likhit alla vnskyldhelikhit. ok
en ær hans hiti swa som aldr
hiti alla solina vtan hans
hiti ær sialfua innaste skap
lekin ok afriidan vpfyllande
sialfua ok til fyghiande hona
gudh. han ær sotu sialfue
en swa som afriidelikhit vnn
alla kyn kuste alla nakat

annat wæskhikit vtan thry an-
dans sorlikh ær oskinclikin al-
lom wardoma sotom thingom
ok oskaplikin thry som hona
en smakadho thridhiathi ær
thry andra swa wen som solgsla
na ok hullkin ginging smitta ma
finas annor andra hullkin som æ-
skapadhi haw samuledh thry
thingh thy at han ær birinde
beskir ok oren sforst ær han
brinande ok upplyssande swa som
elding thy at the sial som han
boor inna ok aghi vptænder
han alla my skiclinadh ok wræga
giris elde swa at the sial som
ær upfyld af honom grer ankte
anat hwat alla afriidat ok
mistir-friidan for thskikia gui
likamlikat liff ok allan thæss
ok hughnadh annathi ær han
beskir swa som galle thy at tha
vptændur swa sialfua my smo
wræga kusta at kremaskiclande
skadgi lemis hane wra ankte
ok giudhelik godh thingh sinas
hane wara plægha ok al the thingh
som af gudhi dræn ok hon aghi
gudhi gora dræn hane beste ok
leedh swa som sfyan ok beste swa
som galle thridhiathi ær han
oren thy at han gor sialfua
swa fisla ok væstra tal sundra
at hon blyggis af ange synd

ok hwalle sik

ok hyolle sik af ange synd
wy hon wraðhe ey incer-ma
na blygd an guds thy ar-
thi andin biranande som elde
thy at han ar hetir ok biranande
tal at gora wrangtik hy ok vp
tander andra wr sik han ar-
bestin- thy at ak got ar hono
bester ok vil thy wardh- andra
bester wr honom han ar orcy
thy at han kystas af orcunlik
hy- ok vil hafwa andra sik like
An thu mat styria ok syghia
mik hwat ey ast thu gamal
skapadh- ande swa som han
hwi- ast thu ey tholikin jak
swara thik. jak ar sanctika
skapadh- af thin sama guth
som han thy at ey ar vra
en guth fadh- ok son ok
thi halghe ande. ok the
arin ey thri guthi vran
en guth ok vi warom badhe
wal skapade ok tal thi som
got ar. thy at guth skapadhe
ankte vran got An ak ar-
swa som skriuna thy at ak
stodh j guds kyrkiu ok godh
lek- j hallrom ak wa skapa
dhe- ok han ar swa som kol
thy at han bort gik af guth
kyrkiu. thy at swa som skri-
uan ar ey vran klarhetin
ok skrey ok krokit ar ey vra
swart ok orent Swa ok go

dhe- angil hulkin som ar swa
som skriuan. ar ey vran
skrey som ar thri halghe an
de. thy at ak thi got han
haw thi haw han af guth
fadh- ok son ok thim halga
ande. af hwars alskogha han
ar hetir ok af hwars klarhi
han skrin ok tilkudh- honom
alhetelika ok skyar sik ayr
hans vilia. ok vil alde vran
thi som guth vil ok thy brin
der han ok thy ar han ren
An diafwllin ar swa som wan
skapar kol ok fiolare An na
kar anar skapar thingh thy
at swa som han war fayghre
An anor ear Swa skulle
han wardha allom fiolare ok
wanskapadh- thy at han
satte sik mote smo skapara
ok swa som guths angil skrin
af guths kusse ok brinder af
hans kyrkiu vran atir-wando
Swa brinder diafwllin alath
ok angelas. j sine thrio ok
hans thrna ar ainatteliken swa
som thes halga anda godlekin-
ok nadh ar osyggelikin ok
angin ar swa rotadh- sin
dufleknom. j thesse wards at
then halghe ande sokir ey
ok rore studdom hans kuska
Swa amual ar angin swa
ren at diafwllin vdhr ffra

359

ey gena at hanna han ok for-
sekia om fresilsom ok mage
godhe mey ok wtwise fresias
af dupfleriom mz gudz tillate
ok thz gir ey for thera alle
wtan thom til mere gro visse
lika gudz son som gir ey ⁊ gu-
dsdomen mz fadhrena ok
thm halga anda wa fresta
dgr ⁊ mandomen. himi mz
filo hallir fresias thga gudz
wtwalde migh thm til mere
gro ok wtforlena ymigh ma
ge godhe palla studom ⁊ fynde
ok thera sanct mykis af
dupfwlsins fwikliki an the
vpsta sidhan manlika aff
theo halga anda dygdh
ok sta swa mykle stadhugare
tho ar angin thi som ey
vndr-sta ⁊ sino sanct
hwat hallir dupfwlsins fstil
se ledge til fyndma fylsto
alla til got om han vil gra
fska thganka ok wanfaka
fir sanct thy thu mins
hra birudh thu thorfst ey
vpfwa alla twifla af thma
thanka anda hwat han ar
godh alla ondr thy at thz
sanct sighi thik wal hwat
som latande ar alla gorande.
wtan hwat skal thn gora
mz hellskom som dupfwllin
ar fullelika. thy at godh
ande ma ey inga ⁊ than

360

som fullir gir mz ondom anda
thy skal han gora thny thing
hafwi forst wena ok hela vdfr
gango ok sprama. ok ey thor
han gitir ey haft fullan idhru
ga gingran ⁊ hugtanno for sino
hardha hugtta hardysto. tho
dugha sprtmalin swa mykit
swa at ondr ande wighi ok
gra vndan for godhom anda
for thera skuld amatidh ha
fwi odmiukt at han vili ha
tra alla the fynde som han
giorde ok gora godha gfn
ga apt thy han forma. thy
tha bydia dupfwllin vt gaa
thridhiatidh skal han bidhia
til gudz mz odmiuke bon. at
han maghe faa godhan anda
ok hafwa idhrugha for sina
fynde mz gudhelikom fridelek
thy at fridelekir til gudz
dyrkpir dupfwllin. ok hallir
ville dupfwllin hindradha
smom doo ay han ville at
magin tede smom gudhs fr-
[illegible] ena minsto fridr
lekv godh gfng swa gir
han wundz snokir ok alsto ful
kir thz apt talade romf
maia til birudhna sighrunde
o mins sons mya birudh fthor
thik ⁊ thin filadhe ok sxt
vppa thik thma bredh som
gir mins sons pina thon swa
radhe o mins sotta fra sxt

examinare

361

the bragena ⁊ mit bryst
lika gora thz jak styal ande
annat sythia thik ok
omin son war stripadhe. ok
hwi hem afradadhis swa he
tekka af halaghom for
fadhrom. hem stodh swa som
en man mallan twaggia
af sforsta stadhenom ropadhe
til hans sighuande o thu ma
som star ⁊ midhsom waghe
nom mallan stadhana thu
ast smallir man thy at thu
hant ok west at bewara
thik af til standande ok
til fromade wadha ok stada
thu ast ok storhugadhi
ok diurfwin. thy at thu ga
kite radhis vi afradadom
thik ok bidhadhom thim. thy
hat vp wan port. thy at ware
owin bilaghna hem. at hem
styrk cy uplxtas trostin af G
thim andra stadhenom hor
dhis swa sighuande o thu
manlikaste man ok stor
fraste hor ware frono ok
great vi strom ⁊ mykhome
ok tholom othohkin hiugir
ok thorst ekodha ware vsals
ok storo nod vi giorom swa
som gryps af slaghit ok af
hugit mz lia / vi thorfta
dems ok visna dhom af allo

defroit 362

godho. ok allir war styrkir
wan skadhis / vi bidhadhom
thik ok hopadhom way frel
sara skulde froma. from thy
ok los ware nodh vmuand
wan great ⁊ gladhi thu wari
ware hialp ok helsa. from wel
signadhe ok wardogaste lika
me hulkin som framgik af
vene romf. ajm son hordhe
thessa twa rostena af twem
stadhom som gar hymeike ok
hahirte thy mistrinadhe ha
thim ok vm sina besfasta
pino ok sino blodz vtgiutesse.
vplat hem halirtf port ⁊ lim
bo ok vt tok sina vini ok vp
hat hymeike ok gladha gō glaðiandr
rande ginghana ok mieldhe
thim ⁊ hymeike som hem vt
tok af hahirte o mm dom
huwa thzta ok haff aldrig
for thinom oghom Hel-
sagy hwm swarldrna wa
rnara ok kistatka almoghe
stodho forst wak ⁊ gindz
thriamst ok giorn mu vm
uande ok bort gagne
af godho captim fv

text: quere latin an meditari sig.

huma
issime
testimonii

considera

castro

Vare hra thins rpo sighi
jak gar likir wallogham
man hulkin som bygdhe sik
maktoghan stadh ok gaff
honom napn af sino napne
thi gptir bygdhe hans pa
kam ⁊ stadhenom ⁊ hulko

363

mang hws alla rwm waro
wtrogh tal al widh thorfelik
thing Sidhan pala ow war
bygdt ok al thingh wal skri
padh skupte han sit folk ⁊
the lyti sighande dyme wa-
tha gru tal amor land stan
ok arwodhin manchika for
winn hedh Jak skupadhe wdh-
fodho ok wdhra widh torft
⁊ hafwin domara thi wdh
skulu wtta ok doma ⁊ hawin
wtwara thi wdhe skulu
wtwa for owinomen Jak
skupadhe ok arwodhis man
hulke wdh skulu fodha oc
grfwa mik tonda delin af
fino arwodhe ok grfra tal
winn hedh ok wtteckh het
Nakan tima thi grtu hoght
ok gomdis stadhsins nappi tha
sagdho domarene wa hira
foor tal amor landh domom
wtta dom ok gorom wtt-
wiso at vi skulu ey straffas
ok Laurtas sida wa hira atw
trombir vtan upbara af gono
hedh ok walsigmisse tha sag
dho wdhiarane wa hira dyste
mykit wppa os ok atw satte
os at wakta ok goma sit hws
ok faste atw-haldom os thy
af owir-ffodhelikhz ⁊ mat ok
drykk at vi warom ey o quame
like tal stridh wakrom os ok af
hallom os af owinnas sopn at
wi skulu ey owarkka skuffas
warom ok wal wakande ok wdh-
telika wakande at wi skolom

364

ey finas oredobone nar awi-
nine homa thy at wars hira ne
hedh ok folk sine helsa kyrir
nast tal os tha sagdho ok
arwodhis manene wars hira
gara ar-mykin ok hans atw
lon grw stoor ok arefal
arwodhom thy strekkika ok
grfwom honom ey atenast tonda
delin af waro arwodhe vtan
offrom honom ak thz som ar-
owir-way kost thy at liva
mykko arofullare wardha
war lon hwm mykko meer
han seer way frarkh Thr
apt sidhan makan time wa
framkidhin tha gfondis sta
dzins nappi ok palatsins hira
ok domarene sagdho til sik
fralfwa wars hira dwala ar-
lang ok ey vtony vi hwat
han atw-trombir alla ey do
mom thy apt warom wdha
ok gorom hwat os thatkis
wdhiarane sagdho wi arwi
flati thy at wi arwodhom
ak vtrom ey hwat oc wardh
til sona cattom os ok for
sikrom hallir mz warom o winno
ok sofwom ok drikko mz
thim thy at wi thorfwom ey
akta alla vardha hwars owi
mi the grri vm the grri
ware vinn thi apt sagdho
ok arwodhis manene hwo
gomom wi androm watt
gud ok vtrom ey hwat thz

tanto quanto

warnara

Constitui

dvala dräh

ene fin:

vare prece arguamur

do ne

armati

skal vpbæra æpt̃ oc bætra æ-
at vi myrom thz skalfwe skri
wom thy warom domarom
tronda delin oc bladkom thm
at vi maghom sidhan gæra
hwat vi vilium. Iak æ- sinc
like sakir thm. Hræno thy at
æ- wærldin. Oc iak skrudhe som
i hælne palatiu som æ- kir
kiran Warldina napin wat
gudhelik skille thz ra napnit
hedhradhis af allom. oc gudh
hopwadhis af sinc eat. i sinc
skille oc pdicadhis vndath
kin. Iam nw æ- stadhsino
napin wanhedrat oc vinskipt
oc æ- vprakit ayt napin
som æ- wærldz skille thy at
domarane som skr dømdo
i vpriso oc gudy vddogha
æm nw wmiande til hoghsæt
dh oc dæra enfalla maky the
afunda at wæra wæl takande
the til at the maghin fæa ma
na loff. oc tala thæk thingh
oc pdica for manom. at the
maghin fæa thæra godwilia
the thola kættelika ordh. at
the maghin kallas godhe oc
sinalle the taka græfwer oc
vmiganda vætan dom. the æm
sinalle til sin eghin vilia oc myt
telikhz. oc dumba tal mit
loff the thrudha oc thryskika

enfalla maky vndir sina forsæ
oc kæta thm ey thoza tala. the
vtridha sina giri til alla. oc
hin alfras nw oc-num smille æ-
ghomd. vpriarene som æm hof Cæriales
manene oc vrddarane the
see oc vitta minna owinn oc thy
som strædha mote minne hirdsio
oc wænde thz ey the hora the
ra hæduetissa oc obirygdasta improprias
ordh oc akta thz ey. the see
oc hora thera gæmga som stæ
dha mote minno budhordhom
oc thola thz tholomodelika the
strædha thm dagliga som gæra
dødhelika synde oc sværghia ey
af thy. vtan sosua oc vnga
mz thm. oc binda sik mz eedh
til thera kompæskap
de thm dirnodhis mænene
wadha & som æ- allir almo Humana sapia
minno vin ghm forsma minn
king som budh
the atæ- i som æ- hælla
minna græfwer sæ mæt oc
miny tiænda the offra
sino domarom græfwo oc gøra
thm hedhi oc vyrdnigh at
the wærin thm blidhe oc gudh N sæ
vilioghe Danelika sak ma
dwæghka sighia at minne vrd
dogha swærdh. i minne hirdsio
æ- bort kraftat. i wærldine
sk en pænga pækelsir æt-
taking for thz Hær græfwir
ypo vædhelikin dom mot
tholikis som nw æ- af sakir eet hui

Ake sighe thik for at
kirkeona sworin ær bort
kastat ok ey pænga sak
kin ater taking for thy hul
king ¶ androm andanom ær
ypin ok ær at androm delen
swa diup at hwat som hælst
¶ hans lagho thy takin aldrig
gæsin ok aldrigh uppfullis
hans. thane sakin ær gæsin
hulkin som ow gær alla ena
to ok ær mo swa nughtogh
worthin at ok waldsins hiæ
forsmas ok ankre afridas
utan pænging ok manslus
eghin uli Tho ær um ene
ær ake swa som this hiæ
som bathe ær fa at hiæ
thir ok domare domom
hulkom the sighia mo rætt
som ... stræm nær ... kastas
standas sidst w. hiæ ...
grep utan ... fram ... ryklika
ok gor domen. hiæm swara
thim bidhen ær ena kirka stadh
til morghons. thy at hær ¶
mallan batra wanlika min
som sik Her annor daghi
kombin sighi folkat honom
hiæ gak fram ok gor dome
hwi fram dragha thu do
mer swa lange ok dome
ey owin thim som skadhan

hawa giort, hiæm swara
thim bidhin ær ena stamdh
um min son batra sik ok
tha hans latin ey af ondo
san dom ow hans Swa thul
ake mancnom tholomodlika
at til yrsta prikin Thy at
ake ær badhe fadhir ok
domare Tho at ain ene
Thy at vætrusom ær owin
skiptelikin ¶ anik ain thot
at ake fridom fram dragha
domen lange tho skal ake
utan ... gina syndoghe
mikin um ok batra sik ey
alla gora thin mistrodh som
sik batra ¶ ake sighe thik for
for at ake skipte folkat ¶
tre kroke swa som ¶ domara
ok wætnara ok ærindrighis
orsak hwem tekna the sa
domarana utan sik ærana
hulke som gudhelikin skille
umrædo ¶ awrangta ok sa
mytta skille com the sik
ka plægha at gora hulke
som taka mag ordh ok sanna
sætia thim ¶ sua ordh ok the
sua ordhin lydha at thy sa
ma som him magho swa to
ho thesse timas skipta min
tio budhordh ok sanna sætto
thim ¶ ey ordh hwat ær
thetta ena ordhet utan

tala fagloerliggha

wak handena ok stiff þangin
thzra gar thera swille at ta
sa fagherliska ok gara alla
the þata sik wara mina thu-
nara ok tho gora the wirdu
gliska mote mik the thusa
gena ok stadhia syndoghа
i thera syndom for thera
grafwo skuld ok ledga enfalla
man i syndena ma sino gipte
dome ok the hata thin som
gangra mins wagh amatidh
kuckona wanara thz garu
widdarstaps manene garu
otrone the bryta sina lofwan
ok sin edh ok thola gena thin
som synda moth mine halgho
kuckno tro ok stupan thendha
tidh garnodhis mannene som
ga almogin the garu swa som
otrime thnura thulke som
hafwa thery thingh sforst up
grafwa the nordhena ma fo
tome amatidh fylla the
sik til matte thirdha tidh
fullkopna the sin kusta gipte
sinom afwdalsom swa gor mw
almoghen gnandhis waldz
thing ma afwdalsom ok up
fyllande sik ma ow mato swal
ghe ok waldma fa fixtigo
ok idkande sin kusta vtan
strak Nw ga thot mine awi
ne garu magе tha hawir
aek manga vin i bland thin
ga thot konlika swa som sag
dhis til hekam. Gulkins som

angin min vin wante wara
i waldme. vtan sik cuspanin
thy at gudh sagh the honom aek
hawir ga siw thusand mann
hulke som alde bogdho sin kona
alla dyrkado | thz afgudhit
som kulladhis baal swa ga
thot mine awine garu mage
tha haw aek ga nokra konlika
vin i bland thin hulke som
dagliga grata at mine owine
garu afmaktoghe ok at mit
natin forsmas thy for thera
bone swa som kyrkiu fullir
ok godgi konungin thz gra
lika wet stadsins ordo gin
ga ok thos tholomodlika
thin som thz byggia ok
sande bref sinom vnno gora
de thin fore wara af sino
wadga swa sande aek
minno vinom sinn ordh hul
kin som ey garu onek swa
som the ordhin som aek te
dhe. þesse apocsi morklika
at the skulu vt thydhas
af minom anda i thin tima
som mik thaklis ok ey a
reu the swa konlik at the
maghin ey androm kuga
ras swa som panky sua may
minn konlikin thingh af hul
kom ey wa lopklikt at tala
vtan the garu swa vppinbar
at alle badhe sina ok store
maghin vndirsta thin. swa

quam magse plenum est

taurī

D

explanaretur

gula reu

occulta

Ratio

nicole

371

fortè

æternus.

abundare.

Iantago

372

Iruia
ſkat at alle the ſom vilia
moghin tragâ thim ok vn
dirſta thy ſkulu mine
vine ſkota min ordh kloma
til mina owine vm the
vilia wanſkka vmugndas
ate thera wadge ok dombir
kungors thim ok taka angir
ok thenga for ſina ſynde
Alleghis ſkal ſtadzins dom
bir wadha ſwa hardhi at
ſwa ſom nakor mer trups
ſyndir. hwar ey bliſw ſtey
ow ſtey ok ey bliſwa ſamay
twe ſtena i grundh walens
Swa ſkal wadha ſtadzens
ſom ker wakding. Domare
ſkulu birma i orpſtem birm
nadha elde ylw ker eughin
eldir hettare gin thy ſom vp
tandis mz nakrom ſtirma thes
ſe domarene ware ſkete thy
at the hafdho mere til falle
dre ok the fyndado mer
gin andre i hedhi ok wark
ſkta thinga ſulkropa mykke
tak thz ok mikt ok ymnosta
Dos meer i alſko ok wrang
takth thy ſkulu the birma
i hetaſta bradhe panno ſom
Ker halwirt pina Dariarene
ſkulu vphangas i hoſta gal
gha. galgen ſtaar af twem
vp i-ſtrom tarkn ok thwar tarkt
der thz thridhia thane galgin
af twem tarkn ker there gry
nasta pina hulkin ſom ſtaar
ſwa ſom af twem trakn ſtorſt
at the hapadhos ey min kawa
dchikin hon ok kriodhadho ey
for thim i godhom gingom an
nat trost ker at the wantar
ſto af mino walde ok godlek
at take formatte ey al thingh
ok at take vlle ey gifwa thim
ymprit thwar trat der the
ra wranga ſanit thy at
the vſto wal ok gioridho alla
galgans i-ep ker kawdychin
eldir. hulkin ſom ey at ſtake
hus mz watn ok ey ſundir
ſtakre mz ſkyo ok ſkal ey an
das alla ſundir ſtatus alla
forgangas af allirdom i
thana galganom hwar gry
nasta pina ker ok oſtakke
kin eldir tha ſkulu the
hangia ok hafwa ſtrang ſwa
ſom forradhara kirkna yſtath
ok ve thy at the ware o
trone ok ſkulu hord oby
dſſe thy at min ordh miſtak
thim ve ſkal wara i thera
mine. thy at thera eghin
hedſſe ok loſſ war thim ſoſt
i thana galganom ſkulu
liſwande krotpa ſom kirku dyr
plane ſtita thim hulkre ſom
aldre ongetas ok aldre

F

displiciarene

ſotayl

sticku the up notas som
forghas vtan anda sticku
the hiswa som pinas ok sa
muleth vtan anda sticku the
hiswa som wardha pinte thet
skal wara we hulkit som
alde skal andas yfald hulkin
som alde skal minskas. Ve
thim at the waro nation ti
ma fodhe. Ve thim at thera
kiff wat swa tankt skrio
dhis manene sticku pinas
swa som thiwra thy at thi
wrane hiswa hest krothoc
strin thy skal thera dombir
wara hwassasta vtan thitta
hwassasta vtamt ar halwitt
dodhir. hulkin som thim skal
pina som forsmado mik ok
alskadho sin eghin vilia ok
ey minn budhordh Berefum so ¶
ath minn ordh ath swat,
drinodhin thy mine vinn at
minn ordh kromin skallika
ok smalleklika til minna owi
ne vm the vilia wanlika
hora thim ok kara af allo
an vm nokre plaga swa
sythia tha the hora minn ordh
badhom an ena stridh. Domen
skal ey an koma ok hanom ti
me ar ey an. take swar- ¶ 6
minom guddom hulkin som
adam ok alle af paradiso ok
sande tio plaghor ow pharao
one at take krombir thim i ey

kaire an the tro. take swar-
i minom madom hulkin som
take tok af somtime vtan fynd
fore ongansskrona helso skuld
iii i hulkom thir take hapdge dy
rilse i hukatano ok take tolde
pino i kretano ok thir fore at
mansskuan skuldo awdekka
hiswa. thy tolde take dodh/ok
iii i thom sanna madomeno som
take up stodh ok up foor ok
take sethir a gudz stadhir hø-
gstro hand sandir gudh ok ma
i emne K'sona at take skal ful
krompna minn ordh. take swar- ¶
vm minn halgha anda hulkin
som sandis ow apostlana a pin = Pentecostis
kristadha dagh ok up tende
thim swa at the talado aldra
handa maal ok aldra handa
thingo at vtan the koma atir-
til mik swa som burtlike thya-
nara. take skal hapnas owir
thim i minne wredhe. thsa skal
thing ware ve i skal ok lika
ma ve thy at the komo kis-
wandis i wirldinna ok kisdho
i wirldinne ve thy at thera
kuste wat kitin ok krafningir
ok thera pina skal ware aw
dhelikin thsa sticku the kristna
thy the nw forsma at tro
ok at minn ordh ware kristadhe
ordh tha skulo the vndirstan-
da at take manade thim som

fadhr ok the vildo ey hæra
mik ok vilia the ey mw tro
minom walmihtogasta ordom
tha stulu the tro gengome
nar the froma Xpno syghr
hurn han gir forsmadhr
af cristnom manom ok war
dhin gir alstadh af thim
ok af vædhelikom dom
mot cristnom manom thim
som han forsma cal. Luij

terribilis

Uædr son talade til sina
birudh sighiande swa
hæra mw cristne magh mik
swa som sudane grædhe mik
the vt kredhe mik af mansc
dræpa mik. Ey aak bort gak
af thera handom thy at mi
na pino time war ey ær tha
romin Swa hæra mw cristne
magh mik the vt kasta ok
vt kræa mik af sino ongunst
thy ær af thera sial skulkin
som skuldhe ward mit mynstr
ok gina dræpin the mik ær
the formatin. aak ær. I thera
mun swa som mirkit krot ok
alla lokstande ok aak lymis
thin swa som thy magh som
tala lygn ok gærikte akera
the mik the wænda bakin
nakkan til thera thy at I
thera mine ok vilia ær
ænkte vtan giri. skal kistna

ther ær. I thera kræi swa so
I ostadhelikom diwrom ensyn
na hæghstædhin thakkir is
thin I thera hærst. awærldzma
lustelikis thingh. I thera syn
dar min pina ok mins kæn
lekin gærn thin kedh ok mit
kifsine thrikt thy skal aak
hæra swa som thy diur
som hawir mangh skinul alla
bas at blifwa I nar thy ælds
af wedhr manome w ens tha
flyr thy I amat swa skal
aak hæra madhan cristne mæg
ælda mik mz sino ando gengo
ok vt kasta mik af sins
hyskara skinle thy vil aak
mz ga til hedningana I skulkin
mun aak ær mw bestin ok
wansinkande ok aak skal
wardha I thera mine ok huc
ta sotare ær hanaghr tho
ær aak ær swa mistr samlir
at hwar som bedhis nadh ok
fyghr a hira gudh aak wet
mik hælfwa hærdhelikra sun
dar ok aak val gina bætra
mik mz thimen madhom ok
bestra pino I aak takin gla
dhelikra vidh honom ær the
som hærdha sik mot mik
ok stræa I sino allo skal aak
froma swa som frampe hul
krin som ær vædhelikin
ok stærkir ok hwas swa
skal aak froma cristno mano
nom vædhelikin at the

sculd ey thisra ærra sins
minstra fingir mot mik
skal koma thim swa sniðkir
at the skulu wera swa sem
mygh for mik Thridhiadh
skal aek koma thim swa har
dhir at the skulu koma ve
.i thesse warld ok ve for
utan anda skal sigo hin
ryki ypins wat sinc modhr
sotir ok sotare ok aldra
sotasta ok himin han ar
endom bestir ok bestare
ok bestastir capitulum

Amen maria gudz modhir da
ladhe a minne sone myna bon
.ah skodha hans pino hulkin
som ow gek andra halga
mana pino .i bestelik hot
thy at swa som modhir in
dropfdhis æriendlikast um
hon sagdhe sin son lifwandis
sundir skyras .i stykke swa
dropfdhis aek tha aek saa
minne sone bestes pino sidha
talade hon til sin son sighi
ande a minn son walsignadhir
wari thu thy at thu ast
halaghir swa som siongo hala
ghir halaghir halaghir hær
skapana hird ok dygdana
walsignadhir wari thu. thy
at thu ast sotir ok sotare
ok sotastir thu wast hala
ghir for ær thu wast hoth

kin wordhin ok halaghir
.i minom quidh ok halaghir
sidhan thu foddis af mik
Thu wast æmual sotir for
ær warldin skapadhis sotare
æinglomen ok aldra sotastir
mik tha thu tokst madom
af mik Domin swaradhe
walsignadh se thu min kæra
modhir ow alla ængla Thy at
aek war thet swa som thu
nw sagdhe sotir ok sotare
ok sotastir Swa ær aek
endom bestir ok bestare ok
bestastir Thim ær aek bestir
som sighia mik hafwa skapat
mangh thingh utan sak ok
sighia mik hafwa skapat
marm til dodhin ok ey til
lifwit a usal ok osinoghe
thanke. hwat ey aek som
ær wætnastir ok dygdhe
likastir skapadhe ænglana
utan skal ok sak, hwat ey
hafdhe aek wikan ghort ma
nin mz swa store wærdhelikhi
um aek hafdhe skapat han
til fordømilse. ænghalechis
hafdhe aek thy ghort Dysse
like aek skapadhe al thingh
wal ok aek utte ok gaff
mancnom alt got af kær
lek sin han wende sik al
godh thingh til ondo. ey for
thy at aek skapadhe nahot

ant vtan for thy at sighs
wir anamy wore anmoledh
sin vlia gin han skuldc apt
gudhekke skapan ok thy war
the honom ont thy thin ga
rak besware hulke sony
sighia mik hafwa gefwit
manenom fir alst sighswald
at synda ok cy at gora got
hulke som sighia mik wara
ne sombka ok at rak fordo
sombka wranisa ok stryfda
the mik sighande at the
gru thy onde at rak valdw
thy ok at rak for tukw
thin mina nadh them gu
rak beskaptw hulke som sighia
min lagh ok biudhordh wara
wansamlikast ok hardast ot
sighia ginghin formagha at ful
kopna thin hulke som sighia
mina pins ginkte dugha ok
te thy swara rak vm mit
liff swa sam rak swar fordo
m aphetomen at rak skal
ok saka mik for mino ginsto
ok allom minom halghom ma
nom ok tee hulkom som
rak gu beskrif the skuln
proswa at rak haw al thig
skokka skapath til manz sins
gagn ok nytto ok kenedom
gu cy skapadhe vtan sak
an rak skal tee thin hul
kom som rak gu beskare

skuln proswa at rak graff
smelkkka manenom fir alst
swalt for hans godho ok skw
lu the wra mik wara wat
nisan thy at rak gefw godho
manne gwa dhekkit wike oc
ondom pino thy at gakke
tilbur dhe at drapwilkin sony
wra wak skapadhe vm mik
ok fiol af sine egne akske at
han skuldc hawa kompaskap
om godhom ok skuln onde
ongin prona at thy gu cy om
skuld at the gru onde vtan
thy gu for thera egna laste
thy at vm thy ware mogthe
likit gna toke rak ena
thokka pino for thwan cy
may hulka rak tok centima
a korsena for alla til thes
at the matten atir homa til
hymeikp aff vtan manin
haw sin vlia mik gewga do
thay hulkom rak graff fralse
at han skuldc thugna mik vm
han vilde ok hafwa awardhe
fekin lon vilde han cy tha
skuldc han hafwa pino m dal
fino for hulkins akske halwti
war wranskka skapat gu for
thy at rak gu kerlekp fullir
vil rak cy at manin thegne
mik af wredogha galla nodh
gadhe swa som oskallikit di
wr vtan af gudhekkom kep
lek thy at gingin thy som
nodhogghe thugna mik galla
af pinona wredogha ma se

mit ankte dr thm som ak
dr bestaster skulu vndirsta
i smo sauri at min lagh wæro
sakast ok mit uk sokast ok
skulu hardhelika sorghia at
the forsmadho min lagh ok
alstadho hallur waldma hul
kins uk oxkalo wansamare
ok thugare dr dr mit uk
tha swaradhe gudz modhr
walsignadhr wari thu min
son ok min gudh ok min hira
thu wast mik aldra sotastr
thy bydhr uk thik at and
magha wardha kuttakande
af mmo sotma Domm swarade
walsignadh wari thu min hæra
sta modhr thm ordh dru sot
ok sul mn kedielek thy hwar
thm som takir i sin min af
thmom sotma ok hallr fulko
like thr skal honom dogha dn
hwar som takir sotman ok
ut sputtar han skal hafwa swa
mykit bestawe pmo jomfr
swarade walsighnadhr wari
thu min son for alla thing
nadh ok alstaklikhet Hak
sighr hunn sopns dr swa
som bonde ok godhe sste
tekinas mz godhom hir
dha ok ondesste mz
ondom captin lik

Ak dr thm som aldrigh
sagthe fals. tho takinas
uk i waldme swa som bonde

skulkins nafn smaskrit syms
wara ayin ordh takinas wara
fals ok mit hwo takinas swa
som smaskrit hir dha hwo
thene bonden hafdhe husr
skulkin thr ankte vullc vta
æptir hans vilia ok atte
ak thera goz mn honom
ok hafdhe han for sin hra
lydhande honom i allom thr
som swa som simon hra
thene bonden hafdhe dn
ugh mag fatt til skulka
gomo han legdhe sik hirda
for sam gul pænga ok at
han skulle skipa hir dæno
the mn hans skramlike vi
dh thorst thene hir dhm
for thy at han wæ godhr
thy mtradhe han gullkr
til sma mtaklikhz ok krostm
til sit upphelle æptir the
na hyrdhan sidhan makor
time wæ frankidhm krom
anor wære hyrdhe skulkin
som sik kroptr husr mn gul
keno ok bar til hæna sin
krost ok idhskelika gwelandes
mn hane ok akradhe ankte
farana gomo ok thy sundr
skankos the syrghelika
af grymmom diurom tha
bondin saa sma fara for
dæmisse. ropadhe han sighr
ande min hyrdhe dr mik
otrom min frat dræp sum

dhr stanket af grymastom
dinom ok sony gen vp gtin
m̃ kirkp ok wl ok sonp gen
dodh ok thera kroppa o gtne
tha sagdhe hustn sinō bonda
minn hira vpte gen thz at vi
fraam cy etor the kroppana
som vp gtne gen. forom thy
hem til wart hws the kroppu
na som o gtne gen ok nytio
thm. thy at thenket gen os
at mista ekstingh/ bondin swa
radhe dinom waro etor
thankat thy gen farina kot
samuledh blandat m̃ dodhe
liko etre ok stinnit gen sun
dir risenit ok willin thswat
hustn swaradhe um alt gen
smittat ok fordarfwat aff
hwadō stenku vi tha fodha
os. bondin swarade tak seer
thinn stadhom kisuande fra
sonkirkin gen kirke dodhom
farom hulkin sony cy thu
ra anda for raddogha skuld
Amor farin kyrkia. ⁊ diupo
therkt ok formagha cy at
vp rætta sik thridhia stua
⁊ stenkom ok thura cy fram
gaa thy o minn hustn from
ok vp rettom the farin som
vidhr firepa at vpsta ok gen
vtan hulp ok formagha
cy at hialpa sik sialff ok
mytiom thm til wart gagn
tak at thene bondin thy
at tak rakinas af mānom

swa som asne ok vpfostradhe
gen gpt bondelikom sidhom
mit napn gen the halgha
kirkeno stupan hulkin som
nw rakinas smakik thy at
kirkriona halgilse som gen
dopilse ok farmilse ok oliñg
stētamal hionalagh takas
swa sony for gak ok gisuas
andōn for giri ok minn ordh
ok gminga rakinas ok domas
wara flat ok fastyng thy
at the ordhin sony tak tala
dhe m̃ minno cyno minn wa
das m̃ liknilsom af andeh
from vndirstandilsom ok til
likamasins hætalse ayit hws
synis smakikit thy at vordlik
thingh alsras for hymeikē
Um thana forsta hyrdan
vndhr stua tak minna vinn
pstana hulka tak hafdhe
fordhom ⁊ the halgho kirkio
thy at um cns napn mena
tak ok andirstua flere thm
andwardade tak minn paa
som war at vrthia minn whr
doghasta likama ok fyra oc
wapna minna vtwaldā mā
na siala thm gaff tak
ānnat som godh thingt dyra
re an nokot gud sforst vn
dirstandelikit sanit ower
al thingh som cy hafwa skal
at the stenku skodha mallan
oin ok got ok mallan samd

ok falst ãmatidh graff ak
thm andelika thinga vndir
stand̃se ok pistle Hulkin
som nw dr̃i stond thy at
for hona gldes nw wyeldh
kin pistle Thridhiatidh graff
ak thm renlek ffyra datidh
ratta tãpiat ald thingha
ok atir hald til kropsins mat
tan ok styrst ffemtatidh sta
dhlik het ⁊ godhom sidom ok
ordom ok gẽngom Aptir the
na hir-dana som waro, mim
vim Hulkie som fordhom waro
⁊ mine kir-kio ok ⁊ stundo
menõ . pyghing nw ok dr̃i
kopne andre wrange hir
da Hulkie som sik kopto hus̃
mz gullens thy dr̃ at the
tako sik qwmskin kirama
ok o atir-hald for renlekin
ok thesse fam godho thingha
ffor Hulkit mim andre gik
fr̃an thm thy at na the
hafwa fullan velia til syndme
ok at matta ok fodha sina
Hus̃ som dr̃ thera kuste
tha grea mim andre fr̃an
thm thy at the akta ey
fr̃ana stadha vm the for
magha at fulkopna sin kusta
dn the fr̃in som alstingo
dr̃i vpatin . thy dr̃i the hul
kra stada som dr̃i ⁊ hahirti
ok kroppene ⁊ grawomin bi
skandr qwdhelkin for do
missa vpstandilse dn the

fr̃in som andin dr̃ af ta
kin ok kort bliff atir
thy dr̃i the som ey alsta
mik ok ey redhas mik ok
ey hafwa gudhelkh alla akt
til mik dn lankt dr̃ omin
ande fr̃an thm thy at thera
kot dr̃ etir blandat af etir
thanka dinra tumom thy
dr̃ at thera stal ok thera
thanka Hulkin som tek nas
⁊ fr̃ana kotin ok malsum
dr̃i mik swa best ok ledh
swa som etir fudt kot thera
sting thy dr̃ thera kikame
dr̃ thor af allo godho ok aff
allom kyrkiu ok til qnkte
anwelkin ⁊ mino mike vtan
stal andwardas qwdhelkro
ald ⁊ hahirti aptir doma du
gh thera will som dr̃i thera
gẽnga dr̃i swa som alstingo
anwelka at qnkte finz thy ⁊
thm for Hulkit the dr̃i wa
dgha at fad mim kyrkiu
ok nadh thy o mim hus̃ som
dr̃i godhe cẽne mãn Hulka
ak vndir stea my hus̃me
hwat skulin vi nw gora fak
seer trina stadhom kswndis
fast som kust dr̃i dodhom
fr̃am Hulkin som ey thora
andas for redhogha skuld
thy dr̃i hedningane Hulke
gna vldo hafwa ratta tro
vm the vste hwm vtan
the thera ey andas thy dr̃

387

at the thiwa ey for ryddo
gha skuld for lata the trona
tro amor fræm som standa ⁊
skulome ok thiwa ey fræm
gaa thy gæru the nidane hul
le som fik skunka vndr gam
blo laghsmen ok gingo gena
fram vm the vistin for sant
at ak ware foddr vtan
the kona fik swa som vndr
skuldom thy at the hapas hel
so af thim likmisom ok tekn nom
som ok tekna do mik ⁊ gamblo
laghsmen ok gæru nw sænckska
fulkopnadh ⁊ mik ok for th
fafangta hopit rædhas the
at fræmgta til rætta tro
thiwdha fæm som sta ⁊ dyia
nom thy gæru cstne man
standande ⁊ dodhelikom syn
dom the vpstodho gena for
pmona rædhegha vtan the
for magha ey for syndana
thrugha ok for thy at the
hafwa arghin gudhelikin klar
lek thy o minn huspᵒ som
gæru godhe cstne man hial
pin mik thy at swa som hu
sbᵒ ok hondin eghe wera
ech kpt ok en limbu swa
gæ cstne man minn limbu
ok ak hans thy at ak gæ
⁊ honom ok han ⁊ mik thy
o minn huspᵒ som gæru godhe
cstne man hopin mz mik al
thessa fræna som gen hafwa
andan ok vpriztom thm
ok vedhr qucknom thm

388

ok warkum mik thy at ak
kopte thm mykit dyrt tak
vm mik ok ak mz thik thu
vm bakin ok ak vm howdit
⁊ ak leddo thm gladlika mak
lan minna handa ⁊ ak bæ
thm endadh a minnom rygh
Vkta han ware allir sarghadhe
ok fastir til korsit o minn
vm ak assta swa mykit thessum
fæm at vm mogh chikit ware
at ak matte gen dod for
hwart fæmit mz end tholiko
pinelikom dodh som ak tholde
endadh a krossino for allom
thm ok hallir atu kost ak
thm en ak gulde minsta thy
thy ropa ak til minna minna
af allo hiærta at the ssæm
ey fos alla gæmodhe for mik
ok madhan ey ssædhis aburgh
dalsa ok smaklikin ordh vdh
mik mar ak war ⁊ wakadine
opæm ey the at tala sa
mdena af mik thy at ak
blydhis ey thm
for thera skuld smaklika dodhin
kin vdh skuldhena ⁊ ak stodh na
ak war foddr for minna o
vina aghom ⁊ ak war saghin
⁊ thandrana mz nafwa pusto
⁊ ak war dragbin ⁊ haat mz
thera fynghrom ok fingrbur
mz thera fingrom ok gusto
ok til fastir krossino mz thera
anbudom ok ak hangde mz

twem rouarom

twem rouadrom a korsena
Thy o mine vini ſſaxim ey
at giuodha for mik maſha
rak tholde tholik thingh for
idhra ſkuld giuodhim thy
mänelika ok hialpin gudhi
thorftogho faromen ſak ſwa
vm min mandom ſom gir ⁊
gudhi fadhir ok gudh fadhir
⁊ mik ok vm guddomin ſom
gir ⁊ minō anda ok andin
⁊ gudhdomenom ok thin ſam
andin ⁊ mik ok rak ⁊ honom
ok the tri dr at en gudh
⁊ thenny ſtonis at hwar thin
ſom giuodha ok bar min
face mz mik ſak ſkal lopa
mot honom ⁊ midhom wapne
nom ok hialpa honom ok giſwa
honom dyrapta lon ſom rak
ſyalpin gir ⁊ gudhelike ghadhi

Har ſiſ af thirggia han
da eſtiom manom hulke
ſom tekenas vm thirggia
handa tuda folk ca[illegible]

Gudz ſon talade ſak
gir mackes gudh ok
thin ſom talade mz moyſi
a oyſes beddhe nakot teken
nar han ſandis til mit folk
ſighande folkit tror mik
ey annorledh Hw vm the
waro gudz folk til hulka
moyſes ſandis hwi trodho
the ey an thu ſkalt vita
at ⁊ thy folkeno wa thirg
gia handa mana moghe ſomk
lic trodho gudhi ok moyſi an
dre waro the hulke ſom tro
dho gudhi ok wantroſto moyſi
rakenande at han dyrſtigis
wanlika af ſinom eghnom fim
dom ok dryfwe at tala alla
göra tholik thingh Thridhi
waro hulke ey trodho gudhi
ok ey moyſi Swa dirv nw
thirggia handa eſtne man
hulke ſom tekenas mz thy fol
kino ſom tha waro mida ſom
like tro gudhi ok minō ordō
andre tro gudhi ok wantroſta
minō ordom Thy at the ſkul
na ey ſtodha mallan godhan
anda ok ondan Thridhi dru
hulke ſom ey tro mik ok ey
thik mz hulke ſom rak tala
the minn ordh an ſwa ſom
rak ſegghe an thot ſomlike
indane trodho ey moyſi tho
fao the alle owir ⁊ rodha
haſwit mz honom ⁊ oknina
ok the ſom wantrodho dvr
ſtadho thē afgudh ok vttro
gudh ok thy waro the forda
ſwadhe mz uſſom doth an ey
grodho thy otan the enſaghne
ſom haſtho onda tro thy for
thin ſkuld at manſkin hughſ
gir ſeen at tro thy ſkal minn
vin göra minn ordh til thera
ſom honom tro ok the ſtuku
ſidhan vtgiuta thin til thera
ſom ey ſtinno ſtodha mallan

391

godhan anda ok ondin ok um
the bedhas tekin tha stulu the
tee thin wandin som moyses gor
dhe. thz ar at the stulu ut
thydha thin inn ordh thy at
swa som moysi wandir war
rettir ok redhelikin. thy at
han umskeptis i en ovm swa
dem inn ordh ecki swa at ank
te fals kan finas i thm the
ar-u ok redhelikin thy at the
kyrka tal retlan dom eighin
thm ok vtinn fidhan at for
ens inns mundz ordh ok lindh
bort gak diafwllin af gudz ett
hulkin amual formatte at
vrra bar ghin. um han. ey atw
hollis af inno valde thy ar
hans makt kirin nar han inn
gudz tallare bort akas inz
ens ordhe thy at swa som
the nidane hulke ey trodho
gudhi ok moysi for an the
ginge af egypto ok til thz lan
dit som gudz folke war kof
wath swa som thrangande
fik inz androm ewa stulu
nw mange cstne man. swa
som nodhoghe fram ganga
inz ninnom vtwaldom manom
thy at the tvsta ey vppa mit
wald at tak formoghe hela
thin the tre angeledhis mi
nom ordhom the hafwa falst
kw inn ordh fulkropnas vtan
there vilia ok stulu swa
som thrangha fik til fulkop

392

nisa til thes the koma til
thin stadh ok folk som mik
thakkas A a h e y z

Explicat liber primus incipit
liber secundus capitum primum

Huo eptir tulade til sina
brudh sighande Nar dud A
swllin fraster thik tha sigh
honom thessin thry. gudz
ordh maghe ey wara vtan
sin annarstadh at gudhi ar
anktte omeghelikit thridh
artidh at thu diafwl format
aktie at grafwa mik thok
kin kyrkiskry thira ok bran
dagha songa gudz
sagdhe war hira til sina brudh
tak seer ok frodhar manin
tvaspallelika sforst kroppin
vtan til hinin han ger sti- dispositum
padh- annarstadh sanikt in
nantil til hwat thz aktta
thendharadh hubitit ok hwat
thz astunda thy at swa som
fiskemakan scande fiskin
i watnens frodhar dinpit
thr han ger ok aktta bol
ghona Swa vet tak ok
frodhar ald- manna wyghe
ok tak atriakta hwat hwadh
tilbor thy at tak hawir
hwasskare syn at see ok vita
hwat mancno til hore gen
han fyrspurr xw madhan
tak al thing seer ok vet
tha mat thu styrma ok

393

vndra thwi ak ey bort takin
onda man af wyrldsins for ay the
sioma . j syndana dup dil hus
seit ak sealsid som sporche
swarta thik jak gar aldra
thinga skapare ok ak vet
al thingh fore aat ok ak
veth ok seer al the thingh som
worthin dim ok ay wardha
skulu vtan ay thot ak
forma ok vet al thingh aff
vtrinsone tho gor ak ey
mere mot nathlike keropses
skapan ay mot sythma skapan
ok hwat ey mainstra staa
ok hiswin apter hiramasing
nathlike skapan hulka ak
forcunste af vphofneno ok B
at ey hisw breviaris klangre tima ok
amar seruice thi gar apter
thy natwrin gar stark alla
wamakrogh ok apt thy som
hiramas skapalse haw sik
ay at ey wardh blindr ok
amor halter alla makot tho
seit thi ar ey for thy at
ak thi fore veth madhan
ak al thingh swa fore vet
at thi stadhar gangom ok
angin wardh thy wakne
ok ey wardh thi af cle
netta alla stranio gangh
vtan af lonkike vatnsso apt
natwrina skapalsom ok gor
mo thy at syndrin ok gatu
rna wanskap ay tilledha

394

mag fullelika himana lyte ok
wanskaphik hi hulkeit ey wardh deformitas
for thy at ak thy vil vtan
for thy at ak latir thi war-
dha a vatnsona awaghna thy
at ay thot j forma al thingh ak
thi stra ak ey mot vatni
sone thy at any makor hisw
meer alla midra thi ar-
apter thy natwrin gar stark
alla kerank. hulkeit ak wal
ak fore vet swa at aingin
skan mik thi suena alla mot
sioma Samuelch mat thu
vndr-stranda vm hiramisse swa
som twe waghna wainin ok
ey cusanim waghi laghe
til thera. ok j thim waghe
men warin o talika grafwa
mot vndr ok owir an-
dra ay ey grade af thin
tweny waghome bare sik
vat midh j midh-stra ok an-
nor vp j hagdena ay j waghna C
motens war skwat swa, hulka
som gaa aat thessom waghe
nom hany bgina hono nu kept
sins kusta ok skal ande hany
j anyhle vsakd ok straw ay hul miseria
kin som gaa aat thim andra
waghenom, nu bgina hany nu
kirko ok tholike ga-uosbe ok tolerabili
andahay nu, maste gladh ok
hugnadh ay thin som forst gak Consolatio
vm thena ena waghin wat
alstingh blindr vtan nar-

hay skom til wagha mo[n]a
vplatos hans oghon ok hay
saa the sep[te]na som sw[e]at
war · ⁊ badha waghana anda
tzar han saa the sep[te]na
ok thankte m̄ sik symos
ginstan twe man nar homo
hulke som skuldo goma the
twa waghana the skodhadho
waghfarande manim · ⁊ wagha
motena ok taladho mallan
fm̄ sighande skodhom gira
like vm hulkin vaghin han
vil hallir gra ok thn̄ wara
skal behalla han ok agha tha
hulkins vagh han hallir
vt wal · waghfarande ma-
nim skodhadhe ok thankte
m̄ sik waghana anda ok
for skuldan ok mytadhe
snelt vidh ok vt valde hal
fir thn̄ vaghin som like
sorgh hafdhe · ⁊ vphofweno
ok gladhis fullan anda · ay
thn̄ som byradhis · ⁊ gladhi
ok andadhis · ⁊ sorgh thy at
han trodhe tholuliktare ok
mytogare wara at modhas
af like arnodhe · ⁊ vphofweno
ok hwilas lughelika · ⁊ anda
lik time / swat ey for stra
thn̄ swat thyta thydhe / visse
like tha val ruk sighia thik
thz thesse twe waghane
tekna got ok ont hulkit

Sacrare
Significa

D

fore mainskrigne ar ok
⁊ hanna strakso skalfwalde
ar at vt walia hulkit hon
hallir vil tha hon krombir
til skala aldir til thessa
twa waghana som ar
at vt walia got ok ont
ledhe ey waghin som war
barndomsins aldir ledhade
til skala aar Thn̄ som
gaar at thessom vngdom
sins waghs ar swa som blin
dir thy at mainskrian
de af barndomens ok til
thes han krombir til ska
la aldir swa som blindir
man ey kennande skudha
mallan ont ok got ok
ey mallan synd ok dygdh
alla mallan budhordhin ok
thz for budhit ar thy ma
nin gangande · ⁊ thm̄ ena
waghenom som ar barnd
sins allir / ar liker blindo
mane ay nar han krombir
til wagha motena thz ar
til skaltikets aar tha vp
hafas honom vndir-standil
sana oghon thy at tha
han han skodha m̄ vndir
standilsome · swat hafva
ar at hawa like sorgh ok
sidhan gudhelika gladhi
ay like gladhi ok gudh
delika sorgh ok tha dru

397

the nar som grandelika skulu
fa mædhia ok tælia al hans
fiat. a hvilkin wæghin han
hallir gaat. j the ssom wæghe
me arin mægra grafwa hwar
mot andre ok fore andre
thy at j vngdomens ok j
aldrens dage en rastare
ok annor senare en yngre
wal thessa liiffsins ande j
grafwom. hvilkin alle skulu
hafwa ok ow fara en swa
ok annor swa. aptir thy
nathlik skipulse vt kraffwa
ok swa som nak thz fore wet
Thy vm nak bort tokne na
tion af warldinne mot nat
like fetamas stupan. ginsta
hafdge diafwulin til fralle
mot mik ok thy at diafwul
lin skuli ey finna j mik
nakot mista mot i retinss
me. gor nak ey hallur mot
fetamas nathlike stupan
an sialfua tho strodha minn
godlek ok minna miskund
thy at nak gor thin dygdh
som ey hafwa dygdh af
thin skuld at j mykilom kær
leke gifw nak thymelike
allom thim som dopte arin
ok dog for an the froma
til skala aldir swa som skwat
ar j minno fadhi thakkas

398

at gifwa tholikom hymelike
rike ok ey gor nak af mi
are miskz miskund mz hedh
inghana barnom Thy at al
thera barn the som dog
for ey the froma til skala
aldir an thot the maghe
ey froma til minns dinkins
wudhi kanno. tho froma the
til en stadh thir thik di ey
lopkin at vita. hwar the sku
li wara aran pino an the
som fram gingo at enn wæghe
ok froma til the twa wæghe
na som gar skaklikz at wt
wakia got ok ont the hawa
wald at wt wakia hwat
thim thakkis ok thera arf
lon skal wardha aptir thy
the tha bæghia sin vilia Thy
at tha kanno the kasa sep
tena. j wæghamotome som
wa at bætra ar at hawa
litka sorgh. j vphafwono ok
gudzdyrkilsa gladhi. ay gladhi
j vphafwono ok sorgh. j anda
lykstime Tho handir studo
at somlike bort tukas ok
draghas af warldinne fore
nathlika stupan mz madra
pe alla dryklikin skap alla
nakrom thokko missallo
Thy at diafwulsins ahyska
ar swa mykin at thz syn
dazin skulle hafwa mykit

paganorum

cognitionē

licitum

dispertionis anos

remuneratio

in precinctu

Præscientia

ſtaſdha ok tanga pmo vm han
bliſwi tangir. ⁊ wældme ok
thy vt kunſwir vætuiſsan
ok ſyndena at ſamlike bort
takas fore nathlika ſtupan
hulkra doth tak fore viſte for
thera vphoff mot hulke mine
fore vitu omyghelikit gerna
kroom kroma Dwa ok ſamual
bort takas ok ſtudom godhe
af wældme fore nathlika
kropſins ſtupan thy at aff
mykkom kunlek ſom tak ha
wir til thera ok af alſtre
fulkhet bryndagha ok fore
thera kunſkama modho ok atir
hald ſom the hafwa til omk
tak ok fore mina ſkuld ſwaſom
wæno ok vætuiſsan vt kun
fid dop the ſtudom thy gor
tak ey mecca mot natur
like kropſins ſtupan gen ſkapi
na ſtupan

capthy ij

Owdh ſyntis wirdhe ok
ſagdhe thetta mit handa
wærk. for ſinna omk oncer
hulkit tak ſtupadhe. ⁊ mere
hedhe. theſſe ſwalin hulkin
ſom tak tillagdhe alla rims
kunſkap aff. grordhe omk
thry thingh. hon bort wan
de ſin oghon fran mank ok
wende ſik til min owin. hon
ſtadhfeſte ſin wilia til wæl
dma ok ſyrre ſina tro ſt
thir til at hon matte fi
ſelkra ſynda a mote omk
ok for thy at hon akrad
ey at ſee til min grordh
tak thane bradha dom ok
ok vætuiſsan. gen for ther
ſkuld at hon feſte ſin vil
mot omk ok ſyrre ſik fal
troſt thy for tok tak han
ſin afundſſe tha vopadh
en diapul ſighande o do
mare theſſe ſwalin ger min
Domarin ſwarathe hwat ſak
hawir thu mot hanne han
ſwarade thin frakra ger min
ſak ok vtgiſſe ſom war at
hon forſmadhe thik ſin ſtra
para. for hulkit hon ger
dumbrat wordhin min. ok ma
dhan hon war bradlika bort
takin af wældme ok doo
hinum formatte hon tha
bladhka thik ok mat hon
hafdhe. ⁊ wældme. ⁊ hellbrig
dha kunſkama thyatt hon
ey thik min vætno hiærta
thy at hon alſtradhe ſkette
kunſkare ok mykit meer
ſkapath thingh gen ſtapa
rin ok tolde ey tholomo
dikra ſinkdom ok for thy
at hon frodhadhe ey alla
akradhe ſina gerninga ſwa
ſom hon ſkuldhe thy bran
hon ey. ⁊ anda lykſtine
min ſkarlekſo eld ok for
thy

thu swa bradhelika bort
hona thy ær hon min
warin swaradhe ey for
de bradhe ande alla do
hona om hana fingra
o godha til forene ok
domis aldin ewdhelika vta
man forethanka tha hom
modhe ok sagdhe o min
thy gloms[illegible] swen som
hemelika stan vin hiarto
t ey skal thy hemelike
in stra oyer honom do
rin swarade al ryttuisa
wara mz misthud ok
se mz misthud at forlata
dysko mz smille at tha
mis wnadhin vtan at
utin sinn thokt ey
the maghe ey [illegible] hwat
batas. tha [illegible] af androm
winsino [illegible] thz som orent
ok he as ok tha fol
chathz ma [illegible] fraghrinder
mitigan dogha millas de wardhe
de swa at rit[illegible]
san gomis tha sagdhe
odhenin o min walsyma
e son thesse saghin hafthe
ik idhelika .i. amnisse ok
orthe mik wyrdningh ok
hetinst ok grothe sina yo
tuch for mina skuld. ey
ot hon wel skal til thin
egerlek thy mistenna hane
Domin swarade emantrith

o min walsygnada modhe thu
vest ok soer al thingh .i. mik
an thot thessin saghin hafthe
thik .i. amnisse tha groethe
hon thz meer for wairhkkit
gagn ok fordel ey for ande
likit gagn ok min wenasta
kkama hamadhe han swa
som han ey skuldi thy at
hans o vene mudu for tok
honom mins kraftelo alsse
fik thz ok waldsma alsskaffe
ok hans athafwa hesskelict
holde for honom mina pino
ayskin nadhma dyrfwe ok
hans ytterste tima ofrodelse
synte ok skuldi hans kuff
fran honom ok an tho at tha
tok mik ok hanterade vth
skelika tha batradhis han
ey mykit af thy thy
at han vedhe sak ey
til swa som tilbunde. hwa
than af thin som val taka
i sit hws godhan gast ok
hina han skal ey at enast
vedha harbergit til vtan
ok al mytio skarin ewa gior
dhe ey thene. thy at an
thot han stridom vensadhe
hesset. tho skuldhe han ey thy
mz wredningh ok strudhe
ey gudinn granlika .i. mz
dygdima blomstrom ok fyste
ey sina kima kar mz atte
halde ok thy seer thu wal

traclabat

amor
libheri

Agitas Jamnadf
accelerav: fligh
te.

abstinuit hã

Præscitia

hardha ok kanga pmo vm han
bliſwi kangir. ⁊ waildme ok
thy vt kerſtwr ratwisan
ok ſyndena at ſomlike bort
takas fore nathka ſtupan
hulkra dodh ake fore viste for
thera vphoff mot hulke mine
fore vitu omgthekkit gerna
kerom kroma Dwa ok amual
bort takas ok ſtudom godhe
af waildme fore nathka
kroptins ſtupan thy at aff
mykkom kgirlek ſom ake ha
wir til thera ok af alſſe
kirkher birndagha ok fore
thera kkrama modho ok atir
hald ſom the hafwa til omk
ake ok fore mina ſkuld ſwaſom
weno ok ratwisan vt kkr
ſiw dop the ſtudom thy gor
ake ey mecr mot natur
kkre kroptins ſtupan gen ſkath
na ſtupan

capitu ij

Twdh ſyntis wirdhe ok
ſaghe thzra mit handa
wærk. for ſma omk oncr
hulkrit ake ſtupadhe. ⁊ mere
hedhr. Thesſe ſwdin hulkin
ſom ake tillagdhe alla mins
kraſelkep akt. gordhe omk
thry thingh. hon bort wan
de ſin oghon fran mik ok
wande ſike til mins owins. hon
ſtadhfeſte ſin vilia til wail
dma ok ſætte ſina troſt
thit til at hon matte fraal
ſelkra ſyndha a mote gmk
ok for thy at hon akradhe
ey at ſee til mins gordhe
ak hkane bradha dom ok
ok ratwisan. gen for then
ſkuld at hon feſte ſin vilia
mot gmk ok ſætte ſike falſa
troſt thy for tok ake hkane
ſin aſtridalſe tha vapadhe
ey diaſwl ſighuande o do
mare theſſe ſwdin gen mins
Domarin ſwaradhe hwat ſak
hawir thu mot hkane han
ſwarade thin kkra gen mins
ſak ok rætte ſom wæl at
hon forſmadhe thik ſin ſkra
para. for hulkit hon gen
dmbrat wordhin mins. ok ma
dhan hon wæl birdkika bort
takins af waildme ok doo
huem for matte hon tha
bladhka thik ok mæ hon
kifdhe. ⁊ waildme. ⁊ helbrig
dha kkrama thyatt hon
ey thik om vceno hkæta
thy at hon alſtradhe ſkete
kikare ok mykkit mecr
ſkapadh thingh gen ſkapa
rins ok tolde ey tholomo
dhika ſinkdom ok for thy
at hon ſtodhadhe ey alla
akradhe ſina gerninga ſwa
ſom hon ſkuldc thy biran
hon ey. ⁊ anda lykkme
ins kirkelkep eld ok for
thy

401

at thu swa bradhelika bort
tokt hona thy ge hon min
Domarin swaradhe ey for
dömde bradhr ande alla dö
thu hona om hana gingra
ward godha til forene ok
ey dömis wlik ewdhelika vtä
grandan forethenka tha from
gudz modhr ok sagdhe o min
son thy thömstra swen som
hand hemelika stum vin hrand
hwat ey skal thy hemelike
vinin stra oyer honom dö
marin swaradhe al rextinsa
skal wara om misskud ok
skille om misskud at forlata
hadhstro om skille at tha
gömis vnadhin vtan at
brutin gen thokt ey
at the maghe ey thi om
forlatas. tha af androm
for vinsins al thy som orent
thelik ok he as ok the fol
plaghan millas de wardhe
that swa at rett
nisan gömis tha sagdhe
modhern o min valsyrna
dhe son thesse sighin hafdhe
mik idhelika. j aminisse ok
grodhe mik wredningh ok
thyrnst ok grodhe sina yo
thrath for mina skuld. gif
thot hon wat skal til thin
styrkt thy misskenne skame
domin swaradhe amantish

402

o min valsyrnada modhr thy
vest ok see al thingh. j mik
äy thot thessin sighin hafdhe
thik j aminisse tha grodhe
hon thy meer for wdirlikkat
dagh ok forder gif for ande
likat dagh ok min renasta
likama hamadhe han swa tractabat
som han ey skuldhe thy at
hans o rene mudir for tok
honom mins styrkthe alsse
likhr ok wardöma alsskoghe amor
ok hans athafwa höskligher bälhom
holde for honom mina prio
dyktin nadhma dyrfwe ok presumtio
hans yttasta tima öfrodhlse incösideratio
fryntt ok skuldhe hans kiff
fran honom ok an tho at tha
tok mik ok hanterade idh
lickika tha hatradhis han
ey mykit af thy thy
at han y redhe sik ey
til swa som tilbunde. hwa
dhan af thi som wil taka
j sit hws godhan gast ok
hira han skal ey at enast
redha harbergit til vtan
ok al mytio styrin ewa gror
dhe ey thene. thy at gif
thot han fridom renskthe
husit tho klädhe hen ey thy
mz wredningh ok styradhe
ey dughnt grandlika ey mz
dggdma blomstrom ok fyste
ey sina tima frau mz atir
halde ok thy seer thu wal

Ægitas Jamnadh accelrauit: festi
abstinuit hä

403

hwat honom æghar goras ok
hwat han for skulla the thy at
an thot ath æi o gripliky
ok o sinnetheliky ok ath æi
hwat stadh an minom giddom
an wisselika tho æi unk luste
at wara an i rene mänisko
An thot ath in gar an godhom
ok an for domdom thy at godhe
taka min saman likama hul
foe til hymeikf ok fore the
aadhis fordom an mäna
ok an ginkoma miolc samm
kedh taka ok onde minlika
ma vtan godhe taka han til
mere styrkilse ok onde til
at the o wandoghe radhas
ey at fram gaa til swa fora
wari-skelkskz Dragiwilliy swa
ra the an han gik til
thik awari-skelika ok anghas
dombir-okras af thy hwi last
then han alla stadde hono at
fanga til thik ok hanna thik
swa som wari-doghir æi Domarin
swaradhe then spr ey af hair
lek som then ey hawir vtan
for thy at thu nogthas af an
ne doghth for anna breidh skuld
hulkin som thera thore thy at
swa som godhe ok onde hanna
tho mik i anno manden
ok angero an mik thy at
ath velde tee anin saman

404

manden ok tholomodz odmi
ukt swa æta godhe ok
onde mik a altarene godhe
til mere styrk ok fulko
nilse ok onde at the skin
lu ey tro sik waru for
donda ok thy at the ma
gho ann the vlika af thy
at the taka min likama
ansträpta sin vlika ok an
nandas ok hinn matte
ath tee ok benissa mere
fraelek æi at ath aldra
renastir ingan annual
i ordnastra star æi tho
hon at swa som solin ina
para. fo af ango synnas
ambrat wor ath thena
than hon war fraelskin
talin af wari forsmar thu
hinn for matte ok thme
lokka thik ok
the. i wari i festin the
ok alhardhin
mot fraelskano The sag
the modhern annatidh
o min son han radhis thik
hinn optra han gik til thik
æi tho ey swa som han skul
de ok han angradhe at
han hafthe thik wrethan
frort æi thot thin angra
rin war ey fullkomin sat
thy thz thalpa honom for

mina skuldy Domm swara
dhe tak ger swa som Aphetry
sighe say sol ok tho mokko
bætre ger likamlika solin
Dalin graa ey gynom bæ-
thiy alla manana hugha
ok tak forma badhe gino
graa thy at swa som bæ
ghit graa a mot salme swa
stody syndiy mot mik at
thessin sighin skulde ey hamas
alla wærmas af minno kæ-
lek ok gin vin makor bæsing
deel bort i þrif tho kinne
ey solma wærme hanna
thy ine i liuaghene ware
Swa vm tak ogor i ey
venan sualma deel hwat
hugnadh thaw tak thi vin
fwl lokat kinnis af androm
delend. thy skal thy som orent
ger bort wærkas ok tha fol
thi sorum apt fæghrindena
modherin swarade wardhe
thin wali mz alle mistundy
thene war ster ok opta
manadh at halda sak af skæ
linnadh ok vilde tho ey af
kæra. En daghi nar ham gik
vt a angena at i þrifa sin
hest tha kom tordenn ok
slo hem til dødz ok kinghel
drin vp bi-ænde tha alstingh
hans lilyghelika kinni tho

swa at aller likamary bleff
alleghins ostraddher. Tha
sagethe gudz ande sine bindy
a dotter tholik thingh forskul
la dhe i sighine som thene
i likamanom gudhe som wa
swas ok sagarnas i tholikom
vstom lustil som Capitin iij

Madria gudz modhe tala
de dror thingh ger A
at aldra thinga hera
ok girona konungin ger for
sinadh. ham ware swa som
pelagrimbir i wærldine gan
gande af enom stadh ok i an
nan ok swa som wagfarande
de man stotande manigra
manna dør at ham skuli in
takas. Wærldin war swa ¶
som ey tomt i hulke som
fæm hus ware Nar min
son kom til forsta husit i
pelagrims ham stotande a
porten ok sagethe min vin
lat vp for mik ok mikel mik
i swalo i thit hus at ey skui
le wanlika wtswa alla diur
stadha mik alla vægh skuna
koma ow mik ok giff mik
af thinom silagham af hulke
thi tak moghe mz kallir wæ
mas ok nakin holias giff mik
af thinom mat ok dryk af
hulkom tak hugnadhi ok
thor stoghi moghe vithi que

kraas ok tak hœy af thimo
gudhi. Tha swaradhe thœy
som ömætul war sighuandæ
Thu æst omykit orthologhi
Thy kant thu thik ey sa
mna at byggia mz oc Thu
æst omykit langir. Thy for
meghom vi ey kladha thik
Thu æst ok omykit mat gi
mughir. thy for meghom vi ey
fødha thik alla mætta Thy
at thim giri hafwir ænkte
grim/ Hay som vtantil war
swaradhe amætidh ayin go
dhe vin inbedh mik gladhe
kika ok fyrkswkiandis Thy
at tak frour wal ¶ kædom
stadh alla vnne giff mik
af thimo kladhom thy at ey
dr swa kætt kladhe ¶ thimo
huse at thz forma ey wal
at wærma mik/ Diff mik
af thimo mat thy at ey
smula ma mætta mik ok
en watn drunke ona slak
kia min thœrst Hay som
imantil war swaradæ amæ
tidh vi kænom thik wal
Thu æst fulla ædminister
¶ ordome ok thestum at
bidhia Thu æst kallastir
ok wansamast at kladha
grak ey takir tak thik
m Tha grak hay til mat
husir ok sighr swa ayin

vin kat vp ok see mik. Jak
skal gifwa thik hwat the
vidhr thorft. Jak skal wæ
rna thik for thimom avimo
Hay som imantil war swa
radhe ayin oghon giri krak
ok the skadhas vin the see
thik. Jak hawr vfridh ¶ allo
thingom ok tak thorff mik
te thik vidhr. Jak gir ma
kroghir ok stoktir hwar
forma at stadha mik Tha
from hay til thridhia husit 3
ok sagdhe ayin vin kat vp
thin giron ok hor mik at
rak thima hændir ok hana
mik kat vpp thy mun ok
smaka mik. Hay swaradhe
tropa hogdum thy at tak
hort thik wal æst thu
hopin ok lin at hanna ok
sætir at smaka tha tak
tak thik wal in Sidhan
gik hay til fyrdha husit 4
hulkins portir vppe war
swa som til halfs ok sag
dhe aynwin vm thu sko
dhadhe thim tima omytte
kika vpstandæ tha tokc
thu mik gna in til thin
vin thu vridhr stodhe
ok hordhe hwat tak gior
dhe for thik tha wakn
nadhe thu mik vm thu
at wakn dhe hinni myket

vfridh *ubertatem* *præto.*

difficillimus

thu dyffle mik tha gryte
thu ok bedhis nadh. Hay swa
nidhe vi gern swa som dodhe
i thine bedhen ok astredhsom
nedh ok aldra hafdy gifwom
vi os fyalfwa thik skodha
wara yfald ok wars kropa
anghola. ok vi gern redhobone
til ak thy thu vilt. Thi-
apter kom hay til famna thu
fit hulkit alsthingo war ypit
ok sagdhe ayin vin hay vil
ick gena ingda. Octay thu
skalt vita at ak vil hawa
blodare sangh an nakot dwn
phyghia wara ok herdare wer-
na an af wil kray wadha
ok fayrkare kost an fast
diura kost gitir warit. Hay
som innatal war swardhe
hambra kyghia vidh wara fo-
tir mz thim skuki vi aldra
hafst sundir-sla wara fotir-
ok lack ok gifwa thik mar-
ghin som skwtir af thim til
sangh. ok al war inalfwe skru
ku vi gena vplata for thik
gak gamyal in i thim. thy
at swa som thik gor gukte
blodare til hwilo an war
mar ghin. swa gor thik gukte
te bitara til warma an

war in alfwe. war thukta
gor fayrkare an diura kost
alla vilke bradh thy skuku
vi gena sundir skara thik
til thin kost gak thy in til
os thu gst sotir at smaka
ok afterdelking at hafwa desiderabilis
ok mytia. Thesse famyh-
sana in byggiara gern fam
mana skipilse. ok stadh = Skipilse
ghe. i wardine ffolkste gern status
onde ok otrone ostue man
hulke som mins sons doma
sighia wara oretruisa. has
doma falsa ok wranga
ok hans hudhordh ochsolk
D The sighia til mins sons
pdicta. i sino thankom
ok vndir standilsom an hadh. vita manibus
hay gor hangy stir ok thy
kray hay ey hannas. hay
gor vidastir ok hoystir ok
thy kray hay ey kladhas.
hay gor ok omatteklikin infatuabilis
ok thy kray gengis matta
hay hay gor otholugastir
ok thy kray gengis bygghia
an honom. The sighia hay
wara langfray thy at
the gern kirke. i kyrkegarthe
ok godhom gengom ok vi
thi ffra ey at vpsta til
hans godsek. The sighia
hay wara vidastay thy

411

412

nullius

Contraria

Vc

Fingena vtan bryanande vn
han ok mz hwat akt fingin
gore an hinru mykilo mer
min son ropa til thera ok
mana thm mz smom pdica
rom ok lonkthom an skrintlsom
swa mykilo meer fasta the
sin hugh mot honom ok hora
ey han ok vplata ey for ho
nom godz vrka dor ok in
ledha han ey mz fraikelsa
fingihom thy skal thera sal
sa hop thr the tosta vppa
til ankte wardha nar thera
time krombir ok samindin
skal vphoghas ok gudz gira
vppimbarde andre dem hora
dysto fulle iudane thulke
som sik sighfwom synas stra
like ok rette . j allom thingo
ok halla sina pinle fore lagh
lika vrtuiso ok pdica ok
halda sina fingra allom andro
hedzlikare Thesse rakna
mins sons fingra ok budhordh
smakkin vm the hora thm
ok rakna sik wara syndo
dha ok orena vm the so
dha alla sik bewara mz
makro thg som mino son
til hore . ok osa ok arma
vm the folghia hans fingo
dry hinru lange wardlen
dar thm bliff ok at the d=
rin holbryg dha . j likamaro

rakna the sik quara aldra
sakasta ok storkasta thy
skal thera hop falla til ank
te ok thera dara . j stram
ok wandro Thridhi grin
hedingane somlike af thm
ropa daglika mz grab ok
gadh sighiande hwar dr thy
sopt vm han dr sotr at
gifwa wxtadylik thingh . fina
skulu vi taka han . vm han
dr mildir at forlata synde
fina skulu vi hedhra han
dy the hawa atr loket sma
vndirstandasa oghon at
the skulin ey vndirstra
gudz vrtuiso ok minskud
The atr troppa sin dron
ok hora ey hwat mm son
giordge for thm ok allom
androm The sama lykliga
sin mun ok sporia ey hwat
thm skal wara . fromasto
lande alla hwat som til bor
The saman falla sina handar
ok forsma at dirwodha the
vm hinru the gnatten fly
lygnina ok glsta ok folghia
samindne Thy madhan the
vrka ey vndirstanda ok
ware taka madhan the
moghe ok hawa tima stu
lu the falla mz sine bytgil
sc ok . t wapnus . j stormeno

ſſrꝛdhe aꝛꝛ ꝛuda oꝛ hedꝛiga
the ſom ġna waꝛiu ſſne dꝛy
the viſto hiuꝛꝛ oꝛ hwat mino
ſom ware thaꝛkthkhet oꝛ vm
the haꝛdhiy thꝛ̄ til hualpꝛa
The haꝛa daghka aff vmkꝛ̄
higgande handom oꝛ af ſtoꝛd
alſkꝛogha tekinom hwlkiy miu
ſom giꝛdhe oꝛ thalde foꝛ allom
Thy ropa the til miu ſom
ſyghande ſ ſino ſanita Ohꝛa
vi hꝛꝛdhom at the lofwadhe
at gafwa os thik thy budha
dhom vi thik from oꝛ ſulko
na thina lofwan thy at vi
vndꝛſtandom oꝛ ſeem af
thꝛ̄ gudhꝛ̄ ſom Dyꝛkus at
ſ thꝛ̄ aꝛ angin gudhdoms
dyꝛdh angin ſnaka ſtuꝛkkiu
angin ꝛenleko foꝛſuk het
vtan vi finom ſ thꝛ̄ liknam
liknin vingkup oꝛ naꝛwaꝛan
de wꝛꝛdh hedhꝛ̄ ſtuꝛlek
oꝛ vi vndꝛſtandom af thmo
tagham oꝛ hoꝛd thina ſtoꝛo
vndaꝛluko ġninga ſ alle miſſku
oꝛ ꝛꝛtuiſo wi hꝛꝛdom aff
thina gtha ſagn thy at the
bedhaſho thik thꝛ̄ the ſpaſho
aff ſ miſſaſte hiꝛa from thy
at wi ſtuꝛlu ġna gafwa os ſuk
ſwa thik thy at wi vndꝛſta
dom at ſ thik aꝛ ſualma
ſtuꝛlekiu oꝛ alſo thinga ſua
like vtan ſuallꝛomiy ꝛenlekiu
oꝛ awdhelket hiff from vaſt

like oꝛ liwe ware myꝛkiu thy
at wi aꝛꝛ ſwa ſony dodhe aff
thme budhay Swa ropa thesſe
til miy ſom oꝛ thy aꝛꝛ thꝛa
doꝛ ſwa ſom til halffe vplatna
oꝛ ypna Thy at the hawa ful
fromiy welia til gott dꝛy cy ko
mo the dꝛy til fullkomiſa Theſſe
foꝛſkula at hafwa mino ſong
nadh oꝛ heygnadh ſ ſkamta hu
ſend aꝛꝛ mine oꝛ mino ſong
wim oꝛ thꝛa doꝛ aꝛ alſtugge
ypiy foꝛ mino ſom The hꝛꝛa
miy ſom at han ſkallaꝛ thiy
oꝛ the vplata cy atenaſt
doꝛuena foꝛ honom vta lopa
ghadhelika mott hono Thebꝛy
ta mꝛ gudhelika budhoꝛdha
hambꝛ aꝛ thꝛ ſom wꝛanket
aꝛ ſ thꝛ̄ oꝛ ꝛedha minom
ſon ſhulo cy ſ fuġka dwne
vtan ſ dyġdha ſiꝛmo oꝛ
ſ thy at the ſuk atiꝛ ſhulda
oꝛ atiꝛ bezka af ondom aſtu
dalſo oꝛ fꝛeſtil ſony oꝛ thꝛ dꝛ
ſwa ſom aldꝛa dyġdha maꝛ
ghꝛ̄ The ġoꝛa ꝗuual mino
ſon wꝛꝛma cy thꝛ ſom waꝛ
dhꝛ̄ aff wl alla ſkadha bonadh
alla ald vtan af biꝛnade
ſkaꝛlek oꝛ cy attenaſt ghꝛ
wa the mino ſon ſiy thꝛġh
vtan ſuk ſualſwa oꝛ ꝛedha
hono ſpꝛſtaꝛe ſtoſt dꝛy na
ſtot ſtot alla vlle bꝛadh thꝛ
aꝛ ſullkopnit got hwkꝛa

·ſ thy at the ankire afrida
ok ankire alſſra vtan ſin gudz
ok ygmeiſk hird ar ·ſ thera
hegarda ok gudz ſom al thingh
vppvra ok vidr- quicker ok
vppehallin- ok fodgar hafwa
fodghis ſarlika af thera hgar
lek theſſe hafwa alradz agha
min tal dogrima at ey ſtrali
owinne ingaa gronin til ſin
hird . hgandirena til redgo at
ſtridha mot owinome ·ſ dotter
folgh thin ſwa mykit ſom thu
format thy at thera gud
wal ar- owir frafta ok fra
dhugha hal· fra amor huſin
hafwa grundualin ·ſ thrithike
nom ok thy ſtrulu the vm
krulſlaas nar wadirit krombr

Maria gudz modh- tala
de eee min ſon thin
brudh gretir thy at
thine vine giva fra ok thine
owine mage Sonin ſwaradhe
ſewat ar- at rikeſins ſyni
ſtrulu bort hafras alla at hgras
af rikeno ok the ſom ey wa
ro ·rikeſins ſyni ſtrulu taka
·rikit ok arſwit owa ar- ok
gmual ſewat at ey dreyngh
krom af ytrafsta landome at
ſee ſalomons ·rikedoma ok
hgra hans ſinlle ok viſdom
ok nar hon ſaa thin hafthe
hon ey anda for vndir- ſtrulu
fra the ſom waro ·ſ rikeno ok
tado ey hans ſinlle ok vidra
do ey vppa hans rikedoma
·ſak ar- thin ſalomo ·ſ lukmil
ſom ok tekne ok tho mykilo
·rikare ok ſnialdare fra ſa
lomon thy at af gnik ar
al ſinlle. agine rikedoma dr
gwardghelkrit kiff ok oſighe
liken gira thin bodh nak ok
loſwadhe allom eſnom manom
ſwa ſom ſonn at the ſtrulkin
for vtan anda agha thin
vm the folgdin gnik ok
trodhin minom ordhom· ay
the akta ey mina ſinlle
forſma mina genigta halla
mina loſwan ok rikedoma
for ankire hwat ſtral nak
tha gora thin ondelika
madhan ſynine vilia ey ha
ſwa arſwit ſtrulu tha vt
laningane· thz dom hedhin
gane thz ſaa thy at the
ſtrulu koma ſwa ſom vt
lanſz drotningh vm hulka
nak for ſtra ok menar tro
na ſiala ok ſtrulu vndra
mina gro ok fra-lichu rikc
doma ſwa at the ſtrulu ſal
la af ſina oordelikheth anda
ok vppfyllas am minom anda
ay hwat ſtral nak gora ri
kesins ſynom ok in fodghe
manom ·ſak ſtral gora ſwa
ſom ſmeller keer giwrike

Hulkin som thz kempne alla for
mo som han giordhe af herena
sar thz sundhir ok midhir tro
dhir nar han seer at thz ar
ey mytog alla quamelikar
tal thz som han wil swa skal
vak gora ẽnom mannom hul
ke som skuldig ware mine
thy at vak skapadhe thins
apter mino kärnilse ok atir
loste thins mz mino blodhe vtã
the aru smälika wanskapa
de thy skulu the midhir tan
dhas som rordhin ok midhir
thirykkias tal hakuirf/ cã̃ v

Ak ar gudh ok ey strengudh
alla dragudh ok ey af makir
skapadhe vtan aldra thinga
skapare ok blifwande vtan
vphoff ok vtan anda vak
ar thin som krom tal rompsin
na ok wat mz rompsine tho
ey mistrande guddomin vtã
vak som war · ⁊ rompsine um
mandomin · Guddomenom
blifwandom ospraddom · vak
wat mz fadhersino ok thin
halghga anda · vak styrdhe
· ⁊ hymalike ok rordhinke
um guddomin · vak grordhe
almal rompsina hetta ok bir
narde mz minto anda ey
swa at min anda som hona

vptande skuldis strangnik
vtan thy sami som rompsina
vptande war · ⁊ fadhersino
ok · ⁊ mik sonesno ok · ⁊ ho
nom fadhersin ok · somin
ok the aru ey gudh ok
ey thry gudh · vak ar-hi
ku · dauid kronugr hulkin
som hafdhe tre syny en
thera hallathis absolon han
vilde drapa sin fadhir da
nor war adonias han astu
dade sins fadhirs rikie
thwidhi war salomon som
fik rikit ffor the tro mit kuff ok
vishtudo min dodh ok for
smadho um kranedom ok vadh
thy madhan vak see nw
thera atirsyn ma vak sygh
a swa som dauid sagdhe um
sin dodha son agin son absolon
thz ar · o iuda minc som swar
ar nw sdhar afterdan ok bi
dhan o mine syne · swar ar
nw idhar ande · vak warin
na idhe thy at · ⁊ afterdadin
at vak skulde kroma thir
· ⁊ nw hawin hort ok vndir
standin af swa magon tek
nom at vak ar kronin ok
at · ⁊ afterdadin flyande
forgangkin thingh hulkin
al flydho nw · vtan nw war

krina vak

kenna sak sdhr mer. swa sō
david anamtidh sighande for-
sdhan kinda ysald thy sigh-
sak ær af mapsom kraicke
swa som david sagdhe O min
son hwar disw mik at sak
skuli doo for thik David
wste wal sik ey moghe atir
kalla sin dodha son mz simon
dodh. vtan at han skulle tee
fadhr likin kracke ok sins
godhalka redhobonapta apu-
dan. vm thz hafdhe wanit
moghelikit at han matte ha
wa tok dodhin forsin son an
thor han wste thz ware o
moghelikit swa sighr sak
nw o mine sym iuda an
thor ¶ hafdhin ondan valia
al mik ok grodhin swa mykit
som ¶ formatten a mote mik
wn moghelikit ware ok thak
tis minō fadhr. swa gēna doe
sak an for sdhr thy at sak
warkenna sdhre vsald skulka
som ¶ grodhin sdhr skalswe a
ipsou soma wagna. jak tedhe
sdhr mz apter domc ok sag
dhe sdhr mz ordhom thz ¶ skw
lin gora ok aat hawas
sik for sdhr swa som hema
skuldande sdhr wndhr kæi-
lekenne vingom vtan ¶ for-
smadhin al thingh thy flydho
al the thingh fram sdhr som
¶ aftir dadhin ¶ dhar andalykt
gar vsald ok alt sdhant gar us
dhe tomt ok forsyngt vnde
stene magh menas mz androm
daniz son hulkin som synda
de mot simon fadhr ¶ hans
aldre han thankte swa mz
sik eghin fadhr ar nw gamal
ok wanskas ¶ kreptome vm
sak tala nakor wranght thingh
mot honom han swara ey
alla thy skrivar vm sak gor
nakor grewardegh thingh mot
honom han kampnis ey ha
vmbar tholomodhlika. vm
sak vidhr frepta nakor thingh
mot honom. thy skal sak gora
hwat sak vil. han mz somlikō
sins fadhr daniz swenom
vpfoor ¶ ey kund hwar faa
tryk ware at han skulde ru
dha ok fyra av nar fadhr
sins skulle ok vili ok radh
synis wa for dida swa sonsins
radh anskript ok the mz ho
nom hollo ware wanghedhra
de swa gora nw mik stene
magh the thankta swa mz
sik gudz tekin ok doma gru
ey nw swa oppinbar som for
oi maghom tala hwat wi
vilom. thy at han ar miskū
samkin ok akta thz ey. gore
hwat os thaktis thy at han

forlatir rapstika the wan
tapstra af mino valde swa
som thyt ask see mw wan
makrograire at gora hwat
rak wil gen for the rakna
min hærlek wara minde
gen for swa som rak wlicy
mw misstinna thm swa som
thera for fadhirom the
rakna min dom atleghe
ok mina rætuiso fafynga
ok thy uppfora the sli-
din mz sonlikrom danidz
swenom at the maghin
trostrika fyra. hwat ær
thane lundin hwa som
faa tra plaghs standa.
utan the halgha stirkia
ok stman hælkin som staa
af siw halgulsom swa som
asf fasin tran. i thessa
kirkiona in ganga the
mz nakrom danidz swenu
thz ær mz nakrom godso
gingom thr the trostra
uppa. at i hwat synd the
halst sin. ok hwat synd
the halst gora. at the
maghin cy thy sidst faa
hymerike rike swa som
mz aso rat. utan swa
som danidz son hælkin so
ulle faa rikit mot sins
fadhirs danid wlika wardh
bort hordhe mz wanhedhe
thy at han gin nadhis o-

rattelika ok war oratnis
ok rikit gasso androm
som wan smellare ok batre
Swa struku the bort atas
af mino rike ok thz skal
gifwas thm som gora min
wlika. thy at angin utan thz
som hærlek hawir skal for-
magha at faa mit rike
ok angin utan thz som
fulkomlika ren ær. ok sy-
ande sik apter mino hæ-
ta skal formagha at rakna
mink aldra renastom. thr
thi danidz son war salomon
han tekna hedingana bar
bersabee salomon modhir
hordhe at anna ær salomon
hælkrom som danid hofwade
at styra apter sik war ut
waldin mot fadhir sins wlika
til rikit. ju gik hon til da
nid ok sagdhe o min hæra
thu swor at salomon skul
de styra apter thik. ær nw
ær anna utwaldin um swa
hander ok hawir thera fram
gang tha domis rak til
aldin ok dodhin swa som
thorkona ok min son fimlo
son bar danid hafdhe thera
hort upsætte han sik ok
sagdhe. jak swa um gudh
at salomon skal sitia i mino

sætte æptir mik ok styra. ok
bedh simom thianarom vp hø-
thia salomonē. ⁊ sins rikis
sætte. ok bedh pdicta ok lysa
thy strola wara kronugh som
dauid hafdhe vtualt. The
fulkōpnadhe sins hiræ budh.
ok vphøgdhe salomonē ⁊ my
kit walde ok alle andre the
som ware mz hans brodhir
ware bort ætte ok gifue ⁊
tzaldom thy hwa ær thesse
bersabee som sit rakna for
hozkono vm annar kronugh
vtzale vtan hedningana tro
thy at ænginn ær wlyke hor
dombir æn bert gaa fram
gudhi ok ypte tro. ok tro
a annan gudh æn aldre thi
ga skapare. æn somlike hed
ningane kroma til min mz
ødminko ok ydhmygho hyrta
swa som bersabee til dauid
sighande. O herra thu losua
dhe at wi skulu frambædhis
wardha ostne halt ok ful
kröna thy thina losuan. vm
annan kronugh krombir thz
ær vm annor tro æn thiny
styre sangur ow os. vm thu
skil thik fram as tha skru
tu wi brynias vsle ok dee
swa som the horkona som
tok horkarlin for sin lag
ægta man ok æn thot
thu lesuir guddhelika tho

skalt thu dee fram os ok
wi fram thik sidan thu bort
warom hiartom mz thinc nadh
ok vi sattom os mot thik
mz wantarone thy fulkröna
thina losuan ok styrk wan
kirankdom ok liws wa mor
kir thy at wi forfarom.
vm thu dwal langir. vm
thu lange alla synkar
thik fram os. Thy vil tak
nu gøra swa som annar da
uid upretta mik vm minna
nadh ok misgiærd. tak swar
vm min guddom. thukin
som ær ⁊ minn mandom
ok vm mandomin som ær
⁊ minn anda ok vm min
anda thukin som ær ⁊ minn
guddome ok madome ok
the thry ærin ey tre gu-
dhi vtan en gudh at tak
skal fulkōpna mina losuan
tak skal sænda mina vin
thukic som min son salomo
nē skulu vphøghia. thz dr
hedningane skulu mikdas
⁊ hundin thz ær ⁊ kinkrona
thukin som staar af siw sat
metis swa som af siw træn
som ærin dygdhe sammisse
sidzamal gudz kirkiu pista
wiggol hionatagh ok olingh
ok the skulu tywlas ⁊ mi
no sætte thz ær ⁊ the holgo

kirkio ratte tro. Ay onde
ostne may skulu wardha
thera traka the skulu gha
dhas af awar-dhelika atswe
ok thin sorma som rak
skal redha thin. an thesse
andro skulu grata. ok yfald
hulkin som thin skal byrtaw
ok thesse wardl ok bliswa
thin awar-dhelika sosum
ey thy mne vnn madha
nw ar-time at waka ok
warin ey lati thy at
dro fulkon fdghua the
ra skriodhe. Gridz som
sighr- sak wara with
ey gul smidh eñ vi

Ak ar- swa som gadhr-
gulsmidhr hulkin som
sande sin swen at sakia
sit gul sighr- han hono
thu skalt gora thry
thingh ffor- skalt thu
ey andwardha mit gul
vtan thin som hafwa
kelat dghon ok liwe!
Amatidh andwardha
ey mit gul thin som
ganke sanit hafwa
Thridhiatidh haff mit
gul falt for tro prid
twa falla vikt thy at
hulkin som ey vil twem
simon wadha han skal
ey hawa mit gul ay

min ovin haw thry thing
mot thik thr- thu skalt
thik wakta forc ffor- vil
han gora thik latan at
framfora ok tee mit gul
msaa ok implanta nakot
laskikar ok smittogt. mit
gul at the som see ok pry-
swa mit gul wamin ok
tron thy wara thrath
Thridhiatidh satw han. i
swa vima mun himi the
skulu sighia ok stunda a
mote thik ok stadhlika
sighia mit gul ey wara
got. Jak ar- swa som the
liking gulsmidhr. Jak smi-
dhade al the thingh som
dru. i hymeike ok. i ro-dhin
ke ok tho ey my hambirnin
alla anbudhom. vtan my mi
no valde ok dygdh ok al the
thingh som dru ok waro. ok
dru stomastolande dru. i
mine nærwaro thy at ey
minste madkir. ok ey minz
sta frop ar- alla forma at
wara vtan mike ok gukte
ar- swa litet at thy forma
at lona sik for- mik thy at
al thingh dru af mike ok. i
mine afsyn ok nær-waro
tho mallan al the thingh
som rak skapadhe dru mny
ordh Hulkin som rak tala

dhe m̃ minom mun̄ wgh-dogaſt
ſwa ſom gul owir alla malma
thy ſtulu mine thy ſkriſto m̃a
m̃ hulkom eſt ſkinde omit
gul ow landin gøra thiry thig
ſtøſt at the andwardin ey
mit gul thin ſom ey haſwa
liws øghon ok liker vtan
thu mat ſpyria hwat thz
ær at haſwa clara ſyn ok
øghon andelika thin ſeer liw
liker hulkin ſom hulkin ſom
haſw gudheliker ſmille m̃ gud
liker klæder. ær hum ær
thz vndirſtande ꝙſſeliker
thz fyris vppinbarliker thy
at thin ſom liſwir aptir thy
han vndirſtar ok bort dra
a ghſt̃ ſik af warldina ſa
e fango ok vmſorgh hulkin
ſom ankre aftirda ſwa myket
ſom ſin gudh han haw liker
ſyn ok honom ſkal andwardas
mit gul. ær thin ſom haw
wiſdom ok ey gudheliken liker
ſik at gøra thz han vndir
ſtar. han ær liker blindom
man hulkin ſom fyris hawa
øghon til gudh ok hawir ey. thy
at han hawir thin til warld
dina ok rakkan til gudh.
amatadh ſkal mit gul ey and
wardas thin ſom ey hawa ſa
mit hwar hawn ſanit vtan
thin ſom ſkapar theſſin wardzh
lo forgangliko thingh̃. ſaw
dheliker thingh̃ hulkin ſom haw

hughin. ⁊ hymeike ok liknamay
⁊ warldine hulkin ſom dagliker
hyndar hurn han ſkal vtgan
ga af warldine ok gøra gudhi
rakinſkap af allom mo̅ ghngo
honom ſkal mit gul andwardhas
Thridhiatadh ſkal han hawa
mit gul fale for tio thwa
waghin primd. hwat mærkis
⁊ waghine m̃ hulke ſom gulkit
wagho vtan ſanitit ær hwat
tekna handerena ſom ſtendo
wagha vtan godhan vilia ok
aſtrædan ok thz ſom wagho a
waghine tekna liknamliker
ok andeliker ghnga thy thy
ſom vil hopa mit gul ſom æru
min ordh. han ſkal wagha ok
ſtridha fins ſelfs wagh ſkal
at tio primd wal waghin apd
minom vilia atr̃galding for
mit gul ſfærſta pundit ær
wal gnatadh ſyn at mænin
thanke hurn myket ſom ſkil
aat mallan liknamliker ſyn ok
andeliker. hulkin mytta ſom
ær ⁊ liknamliker ſyn ok hulkin
honſkliker ſom ær ⁊ anghtana
fagherind ok hedhi ok ⁊ thy
meike hærſkapi. hulkin ſom
gaar owir al himil tegollin
m̃ ſino ſkini ok fagrind. hul
kin ſotme ok hulkin hughſes
gladhi ſom ær ⁊ gudz budha
dom ok hans hedhi. thſſa
liknamliker fyrnna pund ok
andeliker fyrnna ſom ær

ɉ gudz budhordhom ok hønisk
hȝs skal ey wæmbika wæghas
vtan andclikka symin skal
meer wæghe æn likamlika
symin thy at eghone skulu vp
latas til likamas ok sighna
mvnd ok arin hȝkkias til sa
sangh thingh ok skipe ænat
pundit ær godh høzst. Thæn
tic thy mænin til hwat skipe
ordh ok oquæmlik alla lo
ghclik dryghe visskika the
æru ey vtan safænga ok
thy skal mænin høra gudz
mina halgra mæne loff ok
ømiga ok sighna ok likamas
mvnck thingh ok godhan
kyrkedom thesse høfslin skal
meer wæghe ɉ wæghskalme
æn skipa thinga thesse
godha høfslin
a mæthalena mz andre skal
halda alla vkristna ok armo
skal vppfara swa som toom
thridhia pudit ær minnis
pudit. Wæghi thy mænin ɉ
sins sanncz wæghs skaal gooz
kyrkedoms ordh wal mattadh
hiuru mykit the æru mvnegh
ok høniske atriabite amigal
hiuru mykit safænghs ordh
the æru stadhik ok omvnegh
ok forlatt sangt ordh ok
alsthe godh ordh sværdha pu
dit ær smaksins pund thy
at hwat ær wærldzins smakir
vtan vsald thy at ærno
dhe ær ɉ ingangene ɉ wæl
dine ok sorgh ɉ framgangene
ok bestrickikhz ɉ andanom
wæghi thy mænin gradkka
andclikin smak mz likam
from. æn andclikin smakir
wæghi meer æn likamlikin
thy at andclikin smakir
gudas alde ok han hafs al
de ɉ ledho ok nimzhas alde
thesse smakin hyrias hær
ɉ wærldine ɉ lustas atr
halde ok wal mattadhe hf
wsins skipan ok bliswir for
vtan ænda ɉ hymerike ɉ gudz
mynin ok sotma sværnta
pudat ær hamgina pud
skodhi thy mænin ok væ
ghi hiuru mykla modho ok
vsald han kranc ɉ likamans
hiuru mykla oro aff wærldi
ne. hiuru mykla grewædho
af sins ræmestne ok kranc
hwan wæghs vsald væghi æn
val hulkin sighna thwila
ær ok wal tolradhan hughs
hiuru mykin sotne som æ
at ey modhas ɉ safænghom
thingom ok tha skal han
hwan stadh kranna hughadh
thy hulkin som val wal wa
ghe skipi swa at andclik
hanan wæghi meer æn lika
likin hanan thesse andcli
kia hanamin hyrias ok
framgangin ɉ grewædoghe

thinga tholomodhe ok gudz
budhordha gømo ok bliſwi-
kwa-dhelika .i. gladhi ok ro-
likaſta friidh ær hulkin ſom
meer lær-waggha likamlika
hwilo ok wæ-rdhna hanan
ok ſkæna gladhi ær kwæ-dhe
lika gladhi han ær kwæ-
dogher at hawa mit gul ok
rytia mina gladhi Sigatta
pudit ær mangſmo gøzing
waggh thy quamin granlika
i ſmo ſanit andelika ſting
ok likamlika thy at theſſe
kedhe til hymerikis ok him
til wældhna Theſſin til kæ
dhelikit liff vtan pino. him
til anyttin drøgnilſe an pino
ær hulkin ſom aſtuda mit
gul tha kagge meer appa
andelika ſtingh. hulkin ſom
ær .i. mine gaſtfrikhet ok til
anin hedher ær likamlika ſt-
ingh thy at andelik thingh
bliſwa ok likamlik thingh
diur for gangklikin Siwunda
pudit ær timas ſkipan com-
lika tima tok manin til at
ærliaſta enſamin likamlik
thingh comlika til kerpſins
vidher thorft vtan hulka
ſom manin kan ey wæra
ok thin timin rækenas ok
mallan andelik thingh ann
kan ſkipas ſkalika annan
til likamalika nyttelikhet

rdhy ok for thy at manin
ſkal ſwa gøra rækinſkap af
ſinom tima ſom af ſins ſtingo
time meer waggha ær likam
like. ok ſwa ſkipis timin at
andelik thingh rækins meer
ær likamlikin ok ænginn timi
latis framfæra vtan rannſa
kan ok ænnia ærtroſſona wagh
atrida pudit ær wærdzlika
thinga pud. at then ſom
rækir ær giſwi fatækom manom
ſwa mykit ſom hans makt til
ligher aff ſino goze an gudlika
kærlek. ær thu mat ſpyria
hwat fatækin man ſkal giſwa
thin ſom ænkte hawir. hawi
tha en godhan vilia ok than
ke ſwa an ſak ſina gæfwe
rak um rak hafdhe makot
ok tha ſkal thæne vilin rak
nas honom fore ſtingena
ær um fatæka manſmo vili
ær tholikin at han hafdhe
ſina wæ-rdzlik thingh ſwa
ſom fleere ok vilde tho ey gif
wa fatækom manom vtan hitt
ok thy ſmalikaſta thelikin
vili rækenas honom for kæla
ſtingh thy rækir man hul
kin ſom hanw goz gøri ſtinga
an kærlek. ær hulkin ſom
ey hawir goz hawi tha
godhan vilia at giſwa ok
thy ſkal dogha honom for

gínga ár thi som meer
hæghir a wæghena liksamlikir
ár andelikir. hán ár swa
som thú man som ey þænigh
gifuu ænik ok hindrada wæ-
rinc of sik fralsum thusanda
Tholkin mæle ey ágámlika
ok thi som swa gór ár oñ
dæghi at hafwa alla saa
mit gul thy at wæk som
gaff al thingh ok forma
dæghi wærdogafta deling ok
hærra ok wæzdzlik thingh
ærin skrapadh tal manzsins
mytto ok vidh thorft ok ey
til oñ flodzelik hz Mionda
pudit ár grein frumfrana
timas skodhan. skodhi thy
mánn sina gínga hulka
the wæro. ok hinn manga
lika the ærin ok hinn wærdhe
dræpte gimial at godha
gínga wæro ey wænlika
fare. án ondo gíngana
ok um hán findir sina ondo
gínga wæra skl. án the
godho take sik fulkomlikin
gha for sina synde ok vm
thi idhrughin ár
ok skadhughir skal hán mer
wæra fore gudhi án alla
fyndena Tionda pindit
ár kroma skolande timans

skodhilse ok skipan um
manin hán tholika alt
at hán vil ænkte skodha
vtán the thingh som gudz
ærin ok ænkte afrinda
vtan hán wet thz gudhi
thakkenas ok um sampna
gina ok thol tholomodhch
ka al drymilse ok ámial
gælnitf pino um gudh haf
dhe the aff hugnadh ok
um swa ware gudz vili
thz pidit gaa oñ al thingh
ok in thesso vinas væskikia
al tal kromade thingh thy hwa
som thesse tio pudom gifuu
alla swa wæghir. hán skal
hawa mit gul Vtan swa
som oak sagdhe at owinin vil
tiring hudom hindra thin som
fara mit gul ffærst vil hán
góra thy kata Vw ær ánor
lik. liksamlik kæti ok ánor ande
lik. liksamlik kæti ær nat
kroppin ær kætir at ámodha
ok vppstanda ok tholik thingh
góra andelik kæti ær nat
andelikin man kænande mins
anda sætma ok nadh vil hallir
hwilas ensambir. ¶ hánne án
at gaa til andra. alla hialpa
androm in sik at andre mat
ten wardha kuttakande aff
hans sætma. hwat ey hafdho
the petr) ok paulj fulstrupa

nims anda sotma hulke som
haldr hafdho lighar ⁊ diupasta
vordhma stadh mz thm sotmano
thz hafdhe warit mik thake
kekkit gn the hafdhm vt gan
git ⁊ wardma thso thr til
at andre skuldin wadha hur
takande af theira sotma ok
at the matten androm hulpa
mz sik vtualdo the hallir
at vt gaa til skera gagn ok
nytto skuld ok theira sykkwa
mere aro. gn the cnsamme
ward ok gnga sykkia aff
the nadh som thm wa gifwin
Dwa skulu minne vinn gora
gn thot the willin gena wara
cnsame ok gladgias af thm
sotma som the hafwa thso sku
lu the vtga at andre wa
dha kuctakande af theira
gladgi ok nadh thy at swa som
nakor hawande fulstupa wa
dzkkit goz nytta thz cy cn
samin vtan andwarda thz an
drom Dwa skulu minn ordh
ok minn nadh cy lonas vtan
vtgiftas til andra at andre
maghm karas thy at minne
vinn mogho hulpa thrngghia
handa mogha ffirst fordom
dom amantadh fyndoghom
thm som falla ⁊ fynde ok
ster atir vp thridhuatadh thm
som bliswa ⁊ godho vtan thu
ouat sperna hwru nakor ma
hulpa fordomdom madhan
the gira owrkdogge at faa
nadh ok omoghchkit gir thm
at atirkoma til nadha til
thz vil nah thik swara mz
gptir dome at swa som vm
nakor diupasta ⁊ wm ware
ok thir ware otakka gn
alla gropa thr han skulle
midgi ⁊ fara som frolle ⁊
diupit Vm nakor atir
tapte nakra the gropena
ffrolle han cy swa diupt
swa som vm gngin ware atir
tapt Dwa gir ok mz for
domdom manom thy at
gn thot the skulu fordo
mas ⁊ forc skipadom tima
af minne vetnisso ok theira
dzsto thso wordhe mthm
kattare pina vm the atir
hioldins af nakro allo ok
vpuakkis til nakor got
Dce hwru misknsambir
nah gir gmuck ow fordm
da. hulkom gn thot misku
nn skulde spara thso motte
sygh ⁊ wonisan ok theira
hardzsto fulla ikska dma
dadh mogho the hulpa thm
som falla ok standa atir

vp vm the kara thm hurv
the meghe vppa af syndome
ok warande thm fore midfe
falle ok thera wadha ok kara
thm hurv the meghe thrif-
was .1. godhe ok fraa mot fino
fireptilfom ok girilfom thm
thiardh meghe the huilka
vxtrifom ok fulkapnom .1. go-
dhe. hwat ey falla ok the
andekka falla. fomlike af
thm fridom. ok tha til the
ra mere gero. ok diafwlfke
fkam thy at fwafo reddare
kathka flaghin .1. fridh vpriuk
kis ok hughnas meer til fri-
dhma af thy flaghene Swa
vpuakkias mine vrualde ma
meer af diafwlfkka gewar-
gerodhe ok odmiukat ok
trifwas ok framgara thes
hetteklikare at afka gerona
kurone thy fkulu min ordh
ey hghnas af mino vinom
thy at magte hørande mina
nadh meghe thes meer vp
vakkias til mina gudhekkfh
af androm fom ger at mine
owini gerudha at min ordh
fkulu fynas thrakkin vm
makra otrokkfh thy taki
fwarin til fik ey troin ma
alla twa perwadha .1. godhe
fanita til vitne ok vanz
taki nar ordhin vt fewas

ok fandas ok vanfakti gra
kika thy fom fewat ger ok
fande fidhan thm han vil
at ey wankka vm the fro
ma .1. owinana handir vta
vitne til hyggis thm makot
falst af hulke famindma ordh
wadha forfmadh nar enfal
laghom manom af thridhia
fony ger at owinin fatir .1.
fina vina mum huru the
meghin ftanda a mote ok
ftraffa mit gud thy fwarin
minni vini ok fighin thm fom
mote fighia thy at the fra
na at vadhas vrakkka. afka
millekka atirda hymcifkis
thingh fmekkka. profwin
ordhin ok frodhin ok fidhan
ok fighin mot vm .1. finnin
amor kedh

Capitulum vii

Thu vndra hwi ak ta
ker mz thik ok hwi ak
teer thik fwa ftor thfgh
hwat ey for thik enfame
ney vifkka vtan for and
kanedom ok helfo. Oxaldin
ger fwa fom ey oken .1. hulke
fom ey wat vtan en waghe
hulkin fom kedhe til mefta
diup .1. diupeno waro tw
rum til fik takande alla
thm fom medh foro. et diu
pit wa fwa diup at thz

441

hafdhe ankate gerum vndir-
fik ok the som midhr- foro .i
thy foro aldrigh tha[illegible] dhan
vp amat wæ cy[illegible] honom swa
dupt som thy for y alstir sta
ok cy swa rædhelikat Vtan
the som midhr- foro .i thy ho-
padho fik hialp ok hafdho
emna handa hiæpa ok afrædan
ok the cy vskildy ok hærdo
mækir ok the cy pino the som
byggdho .i thesso andra wrimeno
ropadho dæglika til en ald-
bæsta frudy som thr- ngar hig-
gande hulkin som fuller wæ
nn allom godhom ok hupelikø
thingom the ropadho makte-
lika. thy at the vpso vaghin
til stadhin aat hulkom the
skuldo gaa. Vtan øknin ok
skoghin wæ swa trangta
ok trokkæ at the formatto
cy at fara alla frangaa
for hans thokkir ok cy haf
dho the styrk alla makt at
rædha waghin. An hwat ropa
dho the sanchka the ropadho
swa o skra grudy krom ok giff
hialp tee waghin ok lius os
som thæk budhom cy gu- os helpa
.i androm an .i thæk thytta ro
pit foor vp .i hymerike .i
minn gron ok vrdhe mik ok
drogh til omstrid ok aak
blykkadhs af swa storo rope

442

krom aak .i øknena swa som
pelagimber. Vtan forra an
aak til byrgade at frangta
ok dunodha hærdhis ok hydhe
cy rost for mik hulkin so
swa sagdhe gzw gu- gvin lagh
til tryst hulkin wæ thessin
rostin vtan iosses bapta hulki
som sandis for mik ropadhe
.i øk[illegible] sighiande gvom gu-
nw sat til tryst Swa som ha
skuldi sighia wære nw manin
rædho. thy at nw gu- gvin ræ-
dho ok han gu- krommin som
waghin skal rædha til stadhin
ok vprisa wa[illegible] thy som mote
staa an aak komande gunn
dadhe at fram thy solin gak
vp ok til thes hon bergadhis
thy gu- af thm tima aak tok
madom ok til krossins dødh
grodde aak m[illegible]nisckona helso
flydandis .i gnins ingans vp
hafwe .i wandome for minom
owinum ok hærode som mik
hatade .i aak wæ fræstadhe
af drykkenom .i aak tolde
hat af manom .i aak tolde
mag fakt gunnde aak aat
ok aak drak ok aak vp fylte
ok grodde andra likamas
wæthr thorste vtan synd til
tæna styrkilse ok sana na
thms ok minns mandoms
benisning thr- gptir na

rak redhe waghin til hymeike
ok rak up reff fewar-dogga
tosna ok gadda mina fighor
ok hwasse iarn spika sarghadho
na tendir ok hindir warо
lla fagna. ok rak tholomodkа
tholande thz gik rak ey til
vyghia. vtan rak framgik
thes herare. swa som thz di
gir- som thwingat dr af hu
gir- ok fylt dzar thz see ma
nin halda hwast spirit mot
sik. sopir thz ey thy sighr
uppa spiritat for masins
astudasse ok giri ok hinu
mykla meer manin a tryk
kir spiritat. i diursins in
skwe Swa mykla meer in
thryskke diurit sik sialff
uppa spiritat for masins
astudan til thes allir krop
pin ok in alfwin gynom sin
gas Swa kran rak in swa
storom krykelck til sialfma
at nar rak saa ok vtarpinc
aldra hwassasta pino. hinu
mykla meer manin war
uhoghar at drapa mik
Swa mykla herare war
rak at thola pinona for
sialfma helso skuld. Swa
fram gik rak. i thessa wr
dema ok. i ysseld ok dr-

wodhe ok rak redhe wa
ghin. i inno blodhe ok i
mi = sidh. nom swet ok
thez y wansse wxldin ma
wal[illegible] kallas ok. thy
at al dyrdh wanskadhis
i hanc. ok lastima ok
atir blesk i hulke ey wa
vtan en waghar um hul
kin alle midhir foro til
halkirk for domde til for
domissa ok godhe til en
sannt morkna thy rak
miskinnekka hoirande
thera longho astundan
som frixlsas skuldo. kom
rak swa som pelagin
ber til at skriodha. ok
okinoghar a mins guddoms
valdz wagna redhe rak wa
ghin. hulkin som kedhe til
hymeikz ok minc vin scan
de thena waghin ok skodha
de mins skriodis storo mo
dho wansamkkhz. ok minc
hugho gladkikhz fulgdo
mik magte langan tima
an nw dr- thc rostin um
skupt hulkin som vopadhe
swa warin redho bogne
min wighar dr- umskupt
ok amatidh vpriskepto busta

ne ok tornayne ok flesse aff
hæro at graa min wæghr. an hal
ant wæghin gar ypin ok vidhr
gar min wæghr cy alstinghs
glomdir vtan sa mine vin
graa at honom for hymelp
fadhrins landz afrudan swa
som fuyla skyande af buska
ok til buska ok swa som lon
ska thyanade mik for red
dogha thy at allom synis mw
sakloss ok gladhi at graa ok
fura at warldma wæghr ok
for thy at min wæghr gar
wordhin tringer ok warldma
wæghar vidhr ok bredhar
thy roper uk mw ok stinne
thy gar ok warldine til mina
vin at the vp riswin torna
na ok thizlana ok redhin
min wæghr thin som han vlia
graa thy at swa som swat
gar salc gæru the som cy sa
gho mik ok tho trodo mik
samuledh gæru the salc som
mw tro mino ordhom ok ful
kopna thin mz gemgomen
vsskikia uk gar swa som
modhr lopande mot smam
ulla farande son ok wæghene
ok teer honom liws at han
skuli see wæghin ok mæter
honom for kærlek skuld ok
wæghenom stirande hans
wæghr ok vinfæmnare han

mz gladhi swa skal uk lopa
mot minom vinom mz kærlek
ok allom thim som vlia koma
atir til mik ok uk skal liusa upliosa
thera higarta ok sual til gudz
kika smille ok uak vil vinskap
na thim mz gæro ok allo hymes
hz hærskapi hwar som cy gar
hymil alla vordh vndhr aat vtan
gudz syn hwar cy gar mathr
alla dryckher vtan gudgek
kin kuste an ordom vplatz
wæghin til halsins ok huskit
som the skuki in graa ok alde
thadhan vt graa the skuki
mista gæro ok gladhi ok vp
fyllas mz ysold ok xw̃dhelikho
obirgdelsom thy talar uk
min ordh teande ok beui
sande min kærlek at the
som bort wande gæru skuki
atir wandas til mik ok kæ
nas vidhr mik sin skapara
16 huskin som the hawa gløme
dange vndra vppa hwi
uk talar mz thik
at gar mz androm huske som
hafwa bætra kæwne ok thyanto
mik ok hangrom tima ok swa
ra thik mz æpte dome ok mz
kæmilsom vm nakot hira gar
huskin som haw stæ vin
gardha ok ok flerom landom
ok hwars vinskap vin
smakar af thy landene som

cii viii

447

thz ær plantat vti ay nær þi
mt fromb̃r fore hiray dryfk
fiw han strindom af medel vi
neno som hxtare ær ok ey al
tidh af thy bæra ok starkare
vimeno. Dom nakor nær stran
dande ok thz scande sighr
wæslika swa hiranom. hwi
fwaraz at thz vimt smakidhe
honom bæst ok wæ sotare
i thin timanom. Ok ey vt
giuter hiray thy hallir thz
bæra vimt ok forsmar ey
for thy godho vinin vtan go
me thin til sin hedhr ok
nytto. Swa giordhe nak thik
lak hæld magha vin ok
thera hæwne ær mik sotare
æn hanagh ok hupskhare
æn nakor vin ok linsare. i
mine afsyn æn sothy. Tho vt
valde nak thik i min anda
ok nadh thy at mik thakt
swa ey thu at thu apt bætre
æn the alla thin liknande
alla wæl-doghare thera
forskullin. vtan thy at nak
vilde swa ok for thy at nak
gte smalla af osmallom ok
rættisa af syndoghom ok
ey forsma nak thin æn thot
nak giordhe thola oadh in
thik. vtan nak skal hallir
gøma thin til ardzer inna
mysteskhz ok hedhr swa som
rættisan thæ vt kiæsir swin

448

thy ødmiuka thu thik i allom
thingom ok dygdo ey vtan af
thinu syndom. alska alla ænnual
thin sorg synas hæta thik oc
thik bakbanta. thy at the
gipwa thik mere til falle
til hæmo ok hona. nak bindir
thik gøra thry thingh. Dry
thingh bindir nak thik ey
gøra thry thingh hætir
nadhr nak thik gøra thry thingh
biudir nak thik gøra. ffyrst
thingh som ær at ankre astu
da vtan thin gudh ænnantidh
bort fiasta alla hoghfærdh
Thridhiatidh hæta dwærdhe
like krøtsins skrøkfnadh. Thry
thingh bindir nak thik ey
at gøra ffyrst ey alska fiant
ordh ok skæt ænnantidh ey
alska owir-flodhelikhet i
mat ok drykk ok andrum
thingom. Thridhiatidh fiw wæ
lsima gladh ok latlikhet
ok opradhgghet alla hæte
Thry thingh ay nak thik
ok latir nak thik hafwa
ffyrst matchtikin sompn til
godha stupan ænnatidh mat
tetlika wakin til kroppsins
ithin. Thridhiatidh matech
kin kroppsins vppe
halle. Thry thingh nidhir
nak thik ffyrst ær-nodha. i
fasto ok godhom gærningom
for[illegible] hwilka som thymelik

Ewdz son talade til sina bdg
sighande tro thu stadh
lika at thz som pstin hallir
i sino handom gar gudz likama
thon swaradhe. iak tror stadh
lika at swa som ordit sant
mdo watth kot ok blodh. i
hana guid swa tror iak
thz wara sanan gudh ok sa
nan hulkin som iak seer
i pstins handom war hira swa
rade. iak som tala um thik
gar thn sami bliswande gewdz
skelika. i guddomeno. ok gar
man worthin. i romsima gudz
tho ey omstande guddomin
um guddombir ma wal kal
las dygdh thy at i guddomeno
gani tw thingh sforst walo
gasta wald af hulko ak wald
gar-dmiatidh smallasta smille
af hulke ok. i hulke al smille
gar-usselika al the thingh
som gani. gani skaklika ok
smallelika stupadh. i guddome
nom thy at ey gar en tiol.
hymeike hulkin ey gar. i gudh
domeno ok um han stupadhe
ok fore sedhe ey eth grand
i vordhme. ey en gmista. i hal
hans stupan alla forma at
lona sik af hans nar warin
alla viru. swat ey wndraa
thu swi iak sagdhe en tiol
i himlenom Sanctka swa
som tiullin gar gloradha or
dha fullkomlse swa gar gudz
ordh aldra thinga fullkom
se ok stupat til aldra thinga
hedhr. an swi sagdhe. iak et
grandh i vordhme vtan for thy
at al vordzhk thingh gani fram
frakik ok tho gaa the ey
ow gudz stupan ok for syn
a hinum kom the dom. an

NB

transitoria

hwi sagdhe tak ena gristo
j hethniti vtan for thy at j hal
niti gir kinkte vtan awnd thy
at swa som gristan gaar fram
af eldenom swa fram gaar
al ikstra ok awnd af oreno an
domin at the ok thera tilly
dhaa hawin alradh awnd ok
angin kætsek ay for thy at
j gudhi gir fulkomin visdom
bir ok vald. gir hwart et swa
stupat at ankte forma mot
gudz walde ok ey ma nakot
sighias ostridhka groet vtan
al thingh aru strikka strupadh
swa som hwadio ens til hordhe
thy at guddomin ma wal
kallas dygdh tedhe han sma
nasto dygdh strapande angla
na. han strapadhe thm sik til
hedhes ok sik sialfwm til
kusta at the strukin hawa kæt
sek mz hulkom the strukin
ankte allstka vtan gudz lydno
mz hulke the strukin lydha
gudhi j allom thingom som
like anglane alla valle fara
de vrodho sin vilia alla mot
thessom tw. visschka the wan
do sin vilia twart a mot
gudhi swa at dygdin war
thm kastelik ok thy war
thm the kært som gudhi war
grewardogt ok af thessom
wanskupadha vrin some for
strulladho the midhe sal ey

thy at guddomin hafdhe ska
pat thm thz vtan thy at
the vbotadho sik sialfwm
thz sama fallit af sins sa
kirk wanskupan. ok thy
at gudh saa j sino hymelike
hærskapi grim strasse grodhe
af thera ondo anglana egh
nom kastom grodhe guddomin
anantadh sina dygdh thy at
han skapadhe manin mz li
kama ok sial. likamanonom
gaff han tw godh thingh
ok kata ond thingh thy at
madhan ey skullo pleria
anglia skapas. war vætnist
at manin skuldhe hafwa frie
lst sialfwald at uppfara til
anglana warldhelikhz um ha
vildhe ayansmo sial gaff gudh
amual tw godh thingh fœst
skal at frodha grewardogh
thingh af grewardoghom
ok hat af kastu amantadh
styrk at sta j godho vtar
dugfullin saa thena gudz
hærskin til manin thankte
han swa m sik af awndh
ok ikstro gudh hawir ska
path ech myt thingh hulkat
som ma vppfara j wan stadh
ok sedhande ok vina thz
vi forkatom glomskika um
vi formaghom at swika

ok dæa thz

ok dara thy at thy wansus
af ſ̄me tha ſal thy cy vp
fara til ſwa ſtora wardoghy
ok ſidſan hyradho the ſwike
likhet radh ok ſwiko the
forſta mānin af ſine alzſto
ok ſingo mat oiu hau aff
mina rætuiſo til kati. Vtan
hum̄ ella nar war mānin
wmin Qwſelika tha hau
forlat dyghena ok giordhe
thy ſom forbudhit war nar
or-ſins lofwan kuſtade hau mer
an min lydna for theſſa olydh
nona ſkuldе hau cy warā.
hymeike. thy at hau forſma
de gudh ok cy. ghchuite thy
at m̄ ſinom ſtyckom rannſaka
the hau ok ſtodugde grunſika
hwat hau giordhe ok tok ſik
idhrungha for giordha ſynde
thy dygha fullcr gudh ſko
dande manſins yſald ſkipa
dhe honom ſwa ſom ena gomo
ok fyngilſa ſtadh hwar hau
ſkuldе ut rona ſin frankе
dom ok galla ſina olydhno
til thes at hau wardoghir
wordhe at vpfara til the war
dhelikhy ſom hau miſte. an
dagſullig vndir ſtodh thy wal
ok ville thy dripa guanſins
ſial m̄ olydhuone ok inſkan
dande ſin thrak. ſuſina
ok mōkette ſwa manſins ſanit
at hau hafdhe cy gudz kar
lek ok cy hans rddoghа

ok gudz rætuiſa ghomdis
ok hans dombir forſmadhis
ok rddhis cy. ok gudz godle
kir ghomdis ok hans tawor
ok thy alſſradhis hau cy tha
ok thy ſtodho. mānene vſuhca
m̄ ongho ſanti ok fiollo ha
delikare Vw an thot mānin
war ſwa ſkipadhir tho wat
cy gudz dyghi fran honom
vtan gudh tedhe ſina omiſtud
ok rætuiſo. hau tede miſtu
gerna nar hau tedhe adame
ok andre godom mānom at
the ſkuldo faa hialp. i forc
ſkipadhom tima ok af thy
vpnachtis klarlekir ok alſſto
ghe til gudh. hau tedhe ok
beniſte ſanuſ rætuiſona. i noa
ſtodh um̄ hulkin ſom rddo
ghа ingoth. i mānа hiukta
an thi ept af hat cy diuf
willin at orogha ok fredtad
mānin an meer vtan gik til
hans m̄ twem androm iſtrom
ſſorſt inſende han honom want
amatidh wanhop, ſſorſt want
at mānene ſkuldom cy tro gudz
ordom vtan rakna hans ge
tekne ware af ſkafnoghom
wanhop at the ſkuldin cy ho
pas helſo alla at atir faa m̄
ſtafkare ghot theſſom twem
affat cy dyghа fullir gudh
at ghſwa and twa hulpir
thy at mot wanhopeno gaff
han hop nafnande abraam

inquietare

fatum

napyn ok losuadge sik skula so
dhas af hans skatt ok arisk
dha han ok hans folghara til
hymeskp aff sum the hafdho
mist ok the ow skipadge han
affhetta thim han tedge thr-
-j hwat orsako arirlopnm skulle
gøras ok sina pmo stadg ok
tima ayot wandne taladge
gudh mz moyse ok tedge hono
laghyn ok sin vilia ok ordh
ok fullkopnadge thim mz vpr-
tekenom ok ordom vtan ey o
wende dyafwlsins alstra gallir
mw an sik i radh maneno at
bliffadge han alradh til wpera.
-jussinde han amot tw -j hans
hyrta ssorst at thenkia laghyn
wara mysbr orholesh ok at
han skulde oreghas j thera
gømo. Amatdh inssinde han
honom at swa sum othikit skul
de synas ok onyskit wansamlikt
at tro at gudh vilde for kiar
sik skuld at dryfwas ok dog
ayot thessom twem graff gudh
amatdh andra twa lisa ssorst
at manin skulde ey oreghas
aff laghsama hafdho ok thrigga
sande han sin son -j confirma
quid skulkin sum tok madom
ok fullkopnadge laghyn ok gior
dhe thim lyctare ayot amat
tedge gudh mera dygdh thy
at skaparin doo fore sina
ærinn ok han sum war vyt
nis ok meinlos drepdhis for
omilda alt til ytarsta pinsing

Specialiter—

swa sum affhetane hafdho spaat
ok ey atir wande dyafwlsins
alstra an tha vtan vpriette
sik mot manenom ok missinde
-j hans hyrta amot tw thygh
ssorst at min ordh skuldo ha
was for Arab amatdh at min
ordh ok liqnedombir skuldo
koma -j gloymsko ayot thessa
twem til byrgnade gudz dy
gdh at tee andra twa lake
doma ssorst at min ordh skul
do atir ledgas ok hafwas -j
hedgr ok mina gemga takas
til ept domisse thy ledge gudh
thik -j sin anda ok tedge thik
sin vilia -j wardsme ok sino
vinom sitiskka for twyrgdia
thinga skuld ssorst at min
missind skuli tees ok benisus
mz hulkie manene skuliu
liqnelek ok hans pmo amin
se amatdh at gudz vrtuisa
skuli akras ok hans gryme
dombir vredhas thy sigh the
missind from mw. at han fram
fore kona -j linse at mykene
nime at letta misstrunema
ok wakta sik fore domeno
min ordh ok sin swat tho
skuliu the ssorst kiæ gøras
ok swa koma -j gemga swa
sum thu mat vndir strida
mz ept dome Thet moyses
skulde takia laghyn war

wanding ok wedhir ok taflonar
teldha ok tho gordhe han ey
warthine for an vidhir thorstin
ok timin thy ut kirkthe an na
gudmethlin time from tha te
thos yarthirin ok min ordh
kingordhos mz gingomic swa
vgete ok min kikame forst
nda mo laghin kome ok thre
fe til laghkirin aldir thir gor
dhos ordhin tho an thot ok
thin hirdhos tha hafdho the
ey maket ok stirk ok sik for
an gingana kome ok ey
hafdho the fulkomlse for an
rak fulkomnadhe vm mina
pino al the thingh som spadh
ward af mike swa ar ok mi
an thot mins kirkelekv ordh
firu sewat ok stenku baras
ok warldina tha formogha
the ey hafwa maket for an
the kome ok fulkare kine

Tatte hira sagdhe al sina
brudh. thirv vndarlik
thingh giordhe rak an thik
thy at thu seer mike mz
andekikom eggom thu kex
ner min anda mz kikamik
ke handh ok thino kifwande
bryste the symin som thu
ser hon symis thik ey swa
som hon ar thy at vm thu
sagdhe gnistana ok halgga fadha
andekika eggrindh. thin kika
ma tholde ey vidhir at see thy
vtan sundhir skins swa som
sundrot ok mirit kar for
sighina ghidh af thera syn
thy symis thik andekik thingh
swa som kikamik. angkane
ok sighana symas thik. imina
skinise hulke som hafwa kirk
ok sigl thy at angkane hafwa
mz simon anda Sighana sy
nas thik. ok wydh gr thin skaf
gudh som dødhin ok doth bo a ar til
kikin swa so mine dø dødhe
ham ok anda creatura
thy at the hafwa dø dhekh
kin anda hulkin som dør
na kørit dø an dulskine
dø ey. ok andanom thy at
the dø vtan anda ok kifwa
vtan anda ok andekik ordh
sighias thik mz kikinkom thy
at thin ande kan ey annor
ledh begripa thin. an mallin
al thingh ar thita vndarkika
re at min ande kikins wordh
ok thino higata tha swarthe
hon o min hira gudh hwi wa
dsoghas thu at bygga ok swa
fule ankio hulkin som ar
farik ok godhom gingom ok
kirin ok saintskins vndirstan
dilsome ok langan tima vp
nar ok syndine. han swarade
rak hafw thin thingh sskst
forma rak at gora frelkan
man rikan. o smekkin ok
kirit vndirstandande forma
rak at gora ympnit smekkin

forma

forma

ok vsian .iak forma ok vp
mya gamblan til vngdom
thy at swa som thir foglin
som stallas semo bar sama
thzera stikkior ok quistra
miallan hulka han samay
bar- ene tyas stikko hulkit
som .ar- vtan til thzet af
natur- onoysc. ok innantal ar
hzeet .e. sin vik .i hulkit thz
aff- ok- orda
swa vptandis thz sadhan
vptandas andra stikkona
af thy swa til bze thik
samansanka dyghe mz hul
kom thei mat vpnas aff
fyndomen ok .i blant thin
skale thei hafwa et tyk hul
kit som innantal .ar hzeet
ok vtantil thzet. thz .ar
thzet hyzera hulkit som wan
allom wardsma kusta ok in
nantil fule mz allom kar-lek
at thei gukte vth ok gukte
afrida vtan mik tha skal
mins kar-lekp eldir forst
froma .i thik ok swa skalt
thu vptandas mz allom dyg
dom .i hulkom thu skalt bzi
nas ok vensus af fyndome
ok af lyghia kustans skin ok
vppa sidhan swa som vpnya
thz kuglt Capitn xi

Nb. Skr thin gudh ogin
ande inlede thik
at hzera at see ok hzana hzera
min ordh oec likmisse ok hzana
min anda mz sialuna skadhi
ok- gudhelikhz .i mik .ar al
misfud mz .ytrisso ok .yat
misa .i mysstymme .iak .ar
swa som thin sony .scr sina
vini stalla fran sik af nakid
wyghi .i swa sony .i gudhelikit
diup .ar af hulko omyghelikit
.ar at formagha vpsta til
hulka vini aek talda stu
dom mz thim som hawa
stzona vndir-standilsse. stu
dom mz plaghom .iak forc
ward thin af thzera wadom
thy ey thy sidhr- ganga the
af wyghenom ey akrande
min ordh ogin ordh .yrsu ey vta
swa som eth ordh. thz .ar o
fyndoghi- man wynt thik
vm til onik thei gaar wa
ghelika. thy at forsate .yrsu
.i wyghenom ok for thime hyz
ta myrkir tha lonas the for
thik thzera mit ordh forsmas
thessin min misfud glomis
Nw .ey thzet .iak .ar swa mis
kusambir at .iak manar thin
som fyndena gzera tho .ar .iak
swa .ytrins at .i mial vm
anglane dr-oghin fyndoga mya

formatin the ey atir wyndas
alla homa til mik vtan the
fyrstwe vpring siy alla til got
kn vm the wyrding vilian til
mik ok lydhing mik mz gudh
vilia. formatin ey alle drapla
ne atir halda thin on madkin
gar. i sine hird gyghe som hallas
bii the bim gora sino konung
thz gar visanom thinggia gan
de wyrdmyghi ok hawa af
honom trefalla dygdh ffyrst
hara biin til sin konung allan
thin sroma som the formagha
samansanka amatidh fra the
xpē hans budhi ok samuledh
vt fara ok a hwart the flyga
alla fara. tha gar alradh the
ra frarlekir ok glstroghe
til wisan thridhiatidh fyghia
the honom ok bliswa stadhfika
mz honom ffor thess in try
hafwa biin trystat got af
sino visa ffyrst hafwa the af
hans vyst vissan tima at vt
gaa ok gamlodha amatidh
hawa the stoyrst af honom ok
inbyrdhis frarlek ok af has
ngiuaru ok hofdhinga dome
ok af hans frarlek som hin
haw til thera ok the til hans
til fyghis hwart ath andro
ok afrunda annars thrifnadh
thridhiatidh wardha the for
sam af inbyrdhis frarlek ok
sine visa gladhi ok swa som
festane sagnanlekande. i hafwe
no vt sanda siin fra Gulkin
som fallande. i hafwit gara
sinat swa af inbyrdhis frar
lek ok sins hofwodz mans som
gar visen af hans alstreklikher
ok gladhi wardha the frucasa
af hulkira frarlek mz mine
vndirlikio dygdh gada fram
swa som ath dogh by ok stral
saa liisst af mine dygdh fra
hiran. thz gar biana gyghare som
aat gomol gar um sin by tha
lia han til sin thiunara fyghia
de min thiunare mik syns
at somlike min by gam sinsk
ok flyghia ganire thiunarin
swara rak vidhr saa ey the
na sinkdomin. vtan rak spor
thik um swa gar. hum rak
ma saa vita thz hradh swa
ra af sin tekinom mat thu
vndhr saa thera siridom
alla wanskelse ffyrst thy at
the gum lath ok wanaktragh
til at flyghia ok thz krombir
af thy at the mistra sin ko
nug thr the skuldo hafwa
af hugnadh ok styrkelse ok
stadhfrughz amatidh thy at
the vt gaa. i avissom ok oskri
padom timo ok thz gar for
thy at the hafwa ganire tekin
af visans vyst thridhiatidh
thy at the hafwa gangin hyar-

Solatium

sek tal bistokkin ok thy at
homa the tom ok ongata sek
ok atir-bara gingin sotna alla
honagh hwar in the skullo
framledhis lifwa in. An the
bim som helbrigdha giru
ok quamekh the giru sta
dhugh ok stark at flygha
ok hafwa vssan tima at vt
ga ok at atir homa. atir-
bairande honagh at gata ok
awa at bygdha sina stadha
thana niu sinik ok onytogh. hwi
katir thu tha thim lifwa
ok dryper thim oy. hwi an swa
rade tak katir thin lifwa
for o-afalla sak. thy at the
dora o-afakt gogh. An tho
oy af sine dyrdh ffor st halda
the tal radha stadhana at
oy skulin gettingane in ho-
ma. j toma stadhana ok dep
swa godho bim amatadh at
fira-sama bim watdhin fa-
mare ok adhnare at giru
dha af ondo hugina thsko
thy at nar fa-sama bim see
at the o-fira-sama ok ondo
bim giruodha til sina ensama
fordhan ok vppehalle tha wa
tha the swa mykle thim-snare
ok adnare at sama-sankta
tal sin kronigh. hwru mykle
hetare the see ondo bim wa
ra til sina giri thri-dhiatadh
dogha the thim godho biomen

til inbyrdhis wtan ok hiarp
thy at nar getingin krombir
sem bim ga-wan at gata tha
hatta the hay al almanekika
ok gin thot ordo bim stedha
ok hatta hay for awnd skuld
ok for thy at the oka wakia
sir kiff ok godho bim the st-
dha mot gonom af starkek
ok o-ratiso tho giruodha ba
the godho bim ok ondo tal at
for-vtna han alla vm the
ondo bim wakin bozto fram
thim alla dryspin ok cusame
godho bim atir blifwin tha
fingo gettingane makt ow
thin ok thy thul sak onyto-
ggho bim tho at vm ens nar
hopin krombir steal sak fore
see godho bimen ok skulia
thim fram ordo biomen ok
the ordo skulu katas vtd
bistokkin ok tha skulu the
dop af first ay giru the.
bygdadhens tha skulu the
dop af hungh thy at the
glomdo samansankta honagh
madhan the gato. sak gudh
aldra thinga skapare ar
thessa bidna ok-gare ok hira
sak gronde mik bigradh th
ar min skirkia af inskapta
kyrkek ok mino blodhe. j hul
the estre mon skulin sama
sankas ok dwakas in tro-na
samhalde ok inbyrdhis kyr-

lek ok gheffelikheet thera sta
dha gæru thera hyrda. ¶ hulke
godha thanka ok atriddha sætne
skulle byggia hulkin som skul
le sama dræghas af minne fegæ
lekæ skrodhan. ¶ thy at vare
skapade manin ok atir-kæste
han ok atir-skullar han aff
ville fæmilsom The halgho
fæderne bistokkin gæru twyg
gia handa mana kyn swa
som twyggia handa bin sforste
gæru ok de ætne man hulke
som samansatta ey mike sætna
vtan sik sialfwm the atir
kætna tome ok kætna ey visin
the hafwa gadh fore sætna
ok gæri fore fæderlekin The go
dho bim gæru godhe ætne mæ
the gæra mik tyfalla yrd
migh sforst hafwa the mik fore
sin hæra ok howdh offrande mik
forlekæsins gonagh thy gæru
fæderlekæ fulla gænga hulka
mik gæru sæta ok thin sial
fwm myrcklika dmatima sta
the gæstar minne vilia thera
vili gæ gæstæ minne vilia ok
allir thera thanke gæ til
minna pino ok alla thera gæn
gæ gæru til minn hedhe Thæi
dhatidh folythia the mik thy
gæ at the lydha mik. ¶ allom
thingom hwat the gæru hal
fir minne alla vtæ alla. ¶ dyrd
som alla. ¶ gladhi alzidh gæ the
ra hyrda my minne hyrda

Thy hafwa the tyfalla dygd
af mik sforst hawa the vissin
ok skaldskip tima af minne væst
ok ingskinnalsom Thy at the ha
fwa gladtima tima vm vætrina
ok daghin. ¶ daghsmæ tima
The umstupta ok natæna. ¶
kinpst thy gæ wæredoma gladhi
¶ gaugadhelkia gladhi forgan
glik thing. ¶ gaugadhelk thyth
The gæru skaldske. ¶ allom the
som thy at the gytia mar
warande thingh til vidhi ther
f ok mytto The gæru stadhu
ghe. ¶ gæwgedoghom thingo
ware ok wakare. ¶ sakikhet
wal mattade. ¶ kyrkisme væst
atwakætaghe ok vmkringh
skodhande. ¶ gærande thingo
dmatidh gælstia the inbyrdhis
sik sialfwa ok mik owir al
thingh ok owir sik sialfwa.
Thirdhatidh wardha the frua
same af mik. hwat gæ at
fæstæsambir wardha vtan
at hafwa minn halghe anda
ok vppfyllas af honom. ey hul
kin som ey hawir han ok
mistar hans sætna han gæ
ofwirgæsinhkin ok omtrackin
ok fallar ok wardhe til gudte
gæ thin halghe ande vptan
de mz gudhlikom kæderlek thin
han bygthi vti ok vpkæt
vndhi standilsana som ok vp
resæ hæghfardigh ok oæt
hald. ok vpnæmelsi hughin til

gudz hedgr ok wirldena for-
fongilse Amyrtelko biin otta
cy thena andan ok thy for
sina the fyrst ok fly sam-
halde ok hærlekro klompa
skap the girn tome .ł. go-
dhom gingom the unstupa
kinsit .ł. unskirit ok gugna
dhin .ł. grat gledhina .ł. sorgh
thy lytir ute thin lifwa for
thry thingh ffyrst at cy stud
liy grotigane thz girn hedh
ingane ingaa til the til re-
dho runnin thy at uin onde
ingin doen alle .ł. sandir atir
blifwin faa godhe. for hulkit
hedingane ingingin tha til
thera thy at the girn fle-
ok dipfdhin thin mykit
ok byggande inn thin an-
nantidh thulas the ok sta
dhias til godha inana pry-
ulse. thy at af onda inana
skyrio prinas godha inana
stadhugher ok .ł. grewgirdo
dhom thingdom beinsas hu-
ru unskirit hwar cy gir tho
leggar .ł. sakir hz beinsas hu-
ru unskirit hwar cy gir sta
dhughir ok onattelker ok
for thy at fyndena ok lafte
na fyrypa studem undir
ustruisa inan ok dygdhe
na uphøghia thin opta til
høghfyrdh thy latas ok
stadhias onde at lifwa ok
unga inn godhom at godhe

stridin cy ofradhughe war
dha alla ofkiatt af ofmykle
gladhi alla sofwa .ł. lyte at
the hafuin atridh oghoncy
til gudh thy at hwar som
minde stridh gir thr-
thulas the ok stadhias
til godha inana hyalp at
cy stridin hedingane alla
ande onde ok otine dwin
stadha thin. utan hallar
thy ouer rædhas at godhe
fynas flere af onda inana
folghe ok swa sam godhe sta
dha mot ondom af fiatrisso
inn gudhelikom lyselek. swa
mote sta ok onde at the
maghin wæria sit liff
ok fly gudz wredhe ok
swa hialpa godhe ok onde
sak in byr-dhis ok onde
tholas ok stadhias for go-
dha inana stulds ok godhe
kirenas hoghclika for onda
inana skyto stulds inana
gomara girn kir-kroma
ok lendana forinan hwat
the girn hallir godhe alle
onde an til godha gomara
tala rak ok rak thera
gudh ok gomare inana
thin at the gomin rinn
by ok stodhin thera ut gag
ok ingangh ok atuakin

um the giru sunk allur galdin
dagha ok kumo the wankka
thy ey skodha tha siggir sak
thing af trem tekinom thurn
the magha thy andhir stra
The biny giru omyttogh hul
kins som giru lath at flygha
wansknpath .i. timano tom
swa at the samansanka ey
alla erir-baca nakor hona
ghit the giru lati at flygha
hulke som oncer akta wpadz
kikit gin gwgirdhelikit rx
dhas oncer kikamasino dodh
gin sighna. ok thgukka
swa ok sighia my sik. thwi
stral sak hafwa onak ma
dhan sak maa hafwa thualo
thwi stral sak gafwa mik .i.
dodhin magdhan sak ona kifwa
ey thgukkande osle at sak
vallogaste drona konungir
tok wamakt appa mik. sak
gir- ok gemigal volkkast ok
san thuisa ok tho tok sak
appa mik mødho ok oro for
thera skuld som sak frasste
my mino dodh Ain the giru
wansknpadge .i. timano hul
kke som afruda wgirdzlik
thingh ok tasa skor thingh
ok giruodha til sina egna
nytto ok hawa tolkbin tima
som kroppin at krafgoin gin
ey hawa the kgirlek til bi
stokkiny ok saman dragha

ey honagh hulke som gora
mik nakra godha gunga ok
tho af pinona reddogha ok
gin thor the hawa nakra dyg
dha ok mikkets gunga tho for
lata the ey sin eghin vtia ok
fyndena. hulke som swa vtia
hawa gudh at the latin tho
ey wgirdina ok swa at the
tholin ey nakor wansculse
alla drgnilse alla fatikdom
Thokke bii koma hem in to
mom foram thy at the lopa
ostgallka ok flygha vtan kgir
lek thy stulu the ondo ok
onytto biny stulias fran godho
koman nar hoptin kombir
ok pinas in gwgirdhelikom
hungir thy at the galstadho
sik ok sina giri ok stulu
sundir losas af anklo froste
ok tho ey upnotas thy at
the forsinadho gudh ok waro
lati .i. godho Tho stulu mine
vini wakta sik for tresalla
onda brunna ondsko ssfest
at onda kunanna tragikin
kome ey .i. thera giron thy
at the giru ctir ful ok hawa
ctir lika ondsko for honagh
sine sotna amatidh wakin
sin eghsten for thera vinghom
thy at the giru hwassaste som
naal Thridhiatidh gomin sin
sikrane at han wakti ey bate
for thera strictom thy at
the hafwa godda thir the

mz sachtha stingha ay hwat
thesse thingthin tekna kunna
wal smalle mayt vt thydha
hwilke som see thera sidhi ok
twilke ay hwilke som thz kun
na cy vndr-stunda rychtins
wadhan ok flyy thera vngu
so ok sprt dome alla skulu
the arma vt rymande thz the
valdo cy arma hyrande Thz
sprt talade gudz modhr sighi
ande wal signadhr awan thu
mm son hulkin som ar ok
sa thin mistrud gr sot ok
thin rxtrussa mykin. mik sy
nne gr swa nn thike at swa
som eth sky vppoor.) hymilliy
ok hat wadhr gik fore thy.
) stryno symtis nohot mykit
ok the som utt waro sughu
mykta skyt ok sughdo mz
sik. stryssins morkskz syms
ok nytradho helsamt radh ok
stynradho sik vndhr skrwl
for rygneno ay the som wa
ro blinde alla wanskin akta
dho cy wadhr sins harkis het
ok blast ok radhos cy stryssins
myrk kikz the fingo vt rynu
thz som skyt tekradhe thy
at skyt vcopte owir allan
hymilliy ok from mz mestrom
toldyn ok kyugn eld swa stra
from at niayta mana kuff
anda dhis vidh thes domm
ok al manskins magsric vp
rostos af eldenom swa at

ankre atir bleff o mm son
thz ta skyt aun thin ordh
hulkin magom synas mokk
ok orlik thy at the aun
cy opta hort ok tedh sa
mtz from ok cy kungiordh
mz yrtrknom ay mm bon
drutt fore thessom ordome
ok thin gnistrud mz hulke
thu mistruna allom ok lok
fra alla til thik swa som
modhr thessin mistrud
gr swa hat swa som hattasta
wadhr.) thokomodhe ok bi
dhan. hett.) kuerlekenom
mz hulkom the thu mana
thin til mistrud som thik
retha til wredhe ok offra
thm milhet som thik for
sma thy at alle the som
hora thessin ordhin vpsyp
tin syn oghan ok the skulu
se.) simom vndhr standilsom
hwadhan aff ordhin fram
gingo. kethin ok profwin
um the kydha mistrud ok
odmiket atwahtin um the
kydha alla fyna at alstra
mstandrde thingh alla
froma skolande samnd alla
fals ok um the fira samnd
tha flyn til skrinker. thz tu
til samna odmiket mz gudh
fikom kuerlek. thy nav
rxtrisin frombir tha skal
fuglin skrikis fran kropc
nom for rxddogha skuld
ok eldin skal kykkia fuglma
) sik ok hon skal brinna in

ok thz kopa thme vm Somm
mmo grom smaka hastelika
I mmero ingra mz kerlek
I hestrar. Jak hawu en kisake
ok en wapnare ok en bonda
bredh heskka som honustaste
bredh gome afruda mz gudhe
hkom kerlek ok alle afruda
hane rost skal wara swa som
the rost som home. I skoghero
af kope ok samtusdy Amor
skal wara reddobom at gaswa
kswit for mma skuld. hany
skal ey radhas warldsma last
alla stunn alla obrygdisse the
na skal aske wakma mz thes skal
gha anda wakenom Thredhi
skal hawa swel fasta tro at
hany skal sythia swa aske tro
ok aske hopa stadhka al the
thingh som gudh koswadhe. hany
skal hawa vlka at gora godh
things ok thenswas. I godho ok
lata ond thingh. I thessa for
ta manghe mun som ar hka
kpins skal aske sakta dry ordh
skal hany kopa at hallkny som
haw ena gore mz gemsme thz
hany tro Amatidh at hallkny
som hopa stadhka wara stadhu
gher. I alle godho Thredhatidh
at hallkny som alstra fullkomlika
ok kerlekhka afride hetelika
at see thz hany alstra Amor
skal wara stadkar. I gmodhe
swa som seon ok atwakenal at
takia fake wara gore forsetom

ok forrradelsom ok stadhughar
I framhalle Thredhi skal wara
o smaller som ozmny skal
mskny som skal sta a stapr
hi tenom ok uplypta howdit
a til hymmilin thesse skulu
fullkoma mm vlka ok an
dre skulu thm folghia. ok ay
thor aske napde tre tho vn
skapar aske plc mz thm Si
dhan talade hany til sma bredh
sythande skat stadhugh ok
dryfs ey af warldsme Thy
at aske thm gudh ok hma
herdhe al obrygdisse ok sma
likheth

Capthm xiii

Atta gudz modhr tala
dhe o mm dotar thu
skalt huya fram thmgh sfyst
at alle mme sons sinn har
nadho ok kolnadho. I dodhero
blodhm som ar flyt af hans
farom. I pinone kistelsis. I al
som simone ok til luddhe thm
Amatidh at hany wil sighm
I hestrar swa beskka ok o
miskkansamkka at hany som
skak kxt ey af for ay spnytt
hannadhe mswin ok badhe
hustrans kirdh ware uppa sm
tenno Thredhatidh huya hu
mn hany modhr tokte af kopsceno
The twe som hany modhr tokte
af kopsceno hafdhe tre sighta
en skatte til forana Amor
vndhr skuldrona ok armana
Thredhi vndrsighto a kkanna
nen sfordte uppaor ok hoste

han · ⁊ midhe amor vpfara
de aat androm frighanom ok
vt ſlo forſt ey ſpirk aff ·
emne handme ok fordhi o
ſwa frighan annan wa[illegible] ka
ghin ok vt tok ſpirkin ·ms
af and handme ok thena
ſpikane ſtakto lankt vt ow
horſins boot ok tho han ſom
hiolt likamapins thrugha foor
widhr ſmam ok ſmarn ſwa
ſom han farth tha vpfoor amor
at androm frighanom ok vt
ſlo magkana af forome ok
ena likamanen malkadhis
til rordhna holt ey thera
vm howdhit ok amor vm
forerena ey tak ſom modhe
vm wa hiolt ⁊ myddaghis
ok ſwa bar ey vi thry ha
til ena hal ow hulkin tak
hafdhe takt ech rent hladhe
⁊ hulkis wi ſwepdom likama
nen ey ey ſeman ſomadhe
tak hladhit thy at tak viſte
for vpſo at han ſkuldе ey
ſentena ⁊ grime thi apt
from magdalena ok andrea
halfdha ſtmor ok magthe halge
angka ſwa ſom ſool grandhin
biudhande ſinom ſkapare tha
inſt ey gingin forma at ſighia
hulkin forgh tak tha hafdhe
thy at tak war ſwa ſom the
ſtma ſom hafdhe foot barn
ok war ſkalſwande ⁊ allo limo
ok formate ngghſtka andas
force wakenom ok ghadhis tha
innantil thy at hon viſte ſin
fodha ſon aldrigh ſkuld atir

ſkoma ⁊ the ypoldena af hul
ke han vt gik ſwa ey thot
tak war ow matho dirfdh
af minu ſons dodh · tha gla
dhis tak ⁊ omne ſigh · thy
at tak viſte at minu ſon ſkul
de ey opſtu mera dog · vtta
gudhelika liſwa ok ſwa
blandadhis ey ghadhi mz mn
ne ſorgh ſanclika ana tak
ſighia at tu highsta waro ⁊
emne graff attar minu ſon war
vordhadhe · hwat ey ſtwas
at hwa ſom thit higgande
fra ger thit ger thit higsta
ſwa war alrigh mit higsta
ok min thanke · ⁊ minu ſons
graff · an ſaghe gudh modhe
tak ſkal ſighia thak vm apt
dome af thin manenо hu
m han ger ſkipadhe · han
ger ſkipadhe · ⁊ ſwa matto
ſwa ſom ey romſt ware fast
naterom ok twe vnge mdh
ſtodho fore hane ok anna
thera ware halladhe af to
ſtme ſaghe til hena tak
radhe thik tro ey hono ſom
thik feſte han ger hardhe
⁊ dmgome ſeen ⁊ ator honom
miſſer · ⁊ greſwom tro thy hal
lir mk ok thin ordom ſom
tak ſighe thik ok tak ſkal
tro thik ey annan hulkin
ſom ey ger hardhe vtan hat
tu · ⁊ allom thmgo hulkin
ſom thik greſwer ginſtan thy
thu aſtuda ok tak greſwer

fallenisne?
Nuj tu aigtan ik
Ra thz, at thz war
Manir aet at ſon
thulla ſmarja ſo
tuo ſtunde aftem
Paſkonne o

481

thik fulsuppika the thrugh som
thik kysta. iomfr̃ hornde thyra
thankte my sik thin ordh qum
forh at hóra. thu ast sialfwm-
tim ok freghen at hamna. iak
tro radhelikit ware at folghia
thinō ordhom ok nar hon vt
dregh finghr gullit af fingrno
ok valle fra manenom tha sia
hon owarnat ena sipt. i hulke so
thu kombir. i dyssins høgdh
waketa at thu dreypir ey tor-
ran gren at halda thik vm
at thu ey wanlika falle annat
ordhit wer waketa at thu taki
ey radh af owinom thridhia
war sykt ey thet hikista ongalla
konsins tyndir. Nar iomfrum
sua thyrta atir-dregh hon han-
dena ok hiolt quadt finghir-
thesse try som iak see tekina
wanlika at han som mik gnas
hafwa til hirdh qr mik ey go
ward fafyngh ok han qr ful
hir-m hadt ok vil drapa mik
ok nar hon thankte fwa sua
hon annardh ena andra sipt
. i hulke annat ware thry
ordh. ffyrsta war giff honom
som thik graff annat war
giff blodh fore blodh thridhia
war tak ey aff gyghar-enom
thz hans eghit qr ok gøre
thz ey annars tha hon haf-

482

dhe thz̃a høre ok sect tha
kite iomfr̃ swa ffyrsto try
ordhin thera mik hinn tak
ma fly dødhin the andro try
hinn tak ma sua lifwit thy
ar-vætust ok radhelikast at
tak strudi hallir vtryckia ok
folghia kipsins ordhom ok tha
tok iomfr̃ smacke radh ok tral
kadhe til sik hans thiænara so
hona feste før ok nar han
nakkadhis gik hon lankit fram
thm̃ som hona vildo fwrika tho
lik qr hans sigl fest simon
gudhi twe vngc mæn som sto
dho fore hænne dørr gudz vmsha
pir ok wældøma vinstra pir
an wældøma vinr hulke til
honom talathe ok radhe til
wældøma hedhr̃ ok inbedoma
til hulka han hafdhe nar vt
rækit sins ælskogha finghr̃ gul
ok lyt thm̃. i allom thingom.
Ovtan minne sone nadh halp ho
nom at han sua ena sipt thz
qr at han hørdhe hans mysku-
na ordh. i hulkom han hørdhe
ok vndhr̃ stodh try thmgh ffyrst
at honom fore stodh thy har
dhare fal at han høghra appfore
ok stridde sik vidh fallande thig
annardh vidhr̃ stodh han antrat
ware. i wældøme vtan sorgh oc
vidhr̃-mædhe thridhiutidh at
dugfullsins atir-lon qrr ondh
thr̃ epter sua han andra sipt
thz qr at han hørdhe gudz
hughnekiko ordh ffyrst at han

skuldc gifwa gudhi af sino
goze thr han al thingh haw
aff amatidh at han skuldc
gifwa gudhi fikramlika thiq
nist hulkin thr sit blodh vt
gøst for hans skuld thridhi
atidh at han skuldc ey an
dvom an gudhi gifwa alla
andwadha sina sual hullin
som hona skapadhe ok ær
kast Sidhan han hafdhe thz
tta høst ok granlika skodhat
thakkias mw honom gudz
thiandra ok noskas honom
mw ok wældma thiandra
kiangia sik fran hono. Nw
ær hans sial swa som the
vmpe alla biridh som mylika
dom hulkin som ægher ha
wa thry thingh sforst sa
thr klædhe at hon skuli
ey gabbas ok hadhas af ko
nugsins thiandvom vm
nakor wanskaplikhz mæ
kus. ok hona klædhom ama
tidh skal hon wara val si
dhugh gæfuir biridh gomas
vilia at biridh gomin stu
li ey wirdhgas for hona
skuld vm nakot wanhedhr
lekit alla ohøuisk sins. ok
hona athafwin thindhuridh
skal hon wara aldra renast
at biridh gomin sine ey na
kra smito. ok hæne for hul

ka thr hon maghe forsmas
alla vidhr sighus thr æpt
hafwi kedhara hulke som ho
na skuldi kedha til sins biridh
goma sangh at hon skuli ey
vlfara. ok vngangomen. Ay
kedhamy skal hafwa tw thigh
sforst at han skuli sees aff
thm som æpt folghia. Annatdh
at thz skuli hæras som han
sighr ok hwart han gær ay
thm som folghe nakrom thm
som fore gaar gæghr hafwa
thry thingh sforst at han wa
ri ey kær at folghia. Annan
dh at han gange ey fran
thm som fore gaar. Thridhia
at han wakte granlika fore
gangarins fot spor ok fol
ghe honom atwakthka thy
at hans sial skal hona til
biridh gomas sial. thy ær
vidhr thorfteliket at hon ha
fwi kedhara hulke hona na
ggo folkka kedha til gudh sins
biridh goma. Capitn xiij

Alla gudz modhr tala
dhe thz ær sværat at
hullin som val wara
vus alla sinsaller nime sinlle
af sinsallom manom. hwadhan
aff tak sighr thik nu æpt
dømc ok likmisam Swa som
nakor thin ware hullin so
valle nima sinlle sagha twa

mastera stranda fore sik
til hulka hæn saygdhe, stenna
mæne ak smille vm ak viste
hwar hon ledhe mik alla hwar
mytelikhz ok ænda hon hapdhe
æmæ mastæra swaradhe
vm thu vile folghia ok nima
mina smille tha skal hon se
tha thik uppa hopta budygh
vtan hardhe stena dæm. ⁊ wa
ghen vndhr forenna wansam
likhet ok hallo skonn. ⁊ upp
fardhme vm thu gærnodha
⁊ thesse smillne. tha skalt
thu faa thz som vtantil
gær mykit ok inntil skina
de ok klart. ok thu skalt
hafwa hwat thu vilt vm thu
hallir hona fastelika ok hon
kopir vnskrimgh swa som ær
skal ok draghr thik til sik
æ mer ok mer til thz tyme
trombir at thu faa aldra
wæghna gladhi af hænne
æmæ mastæra sagdhe vm
thu folghe mine smille skal
hon ledha thik. ⁊ blomstra
de dal ok stran af alla sor
dme fruct ok blotelikhz ær
vndhr forenna ok. ⁊ upfar
dme klart gærnodhe vm thu
stra. ⁊ thesse smillne tha
skalt thu faa thz som vtan
til ær fagher ok skinande
ær mer thu vilt mytia thz
skal thz fly fran thik ok
thu skalt hafwa thz som
ey blifwir vtan skal gimsta
ændas ok nær bokin gær

ow kæsin wardhr badhe boki
ok kæsinghin til ænkte ok thu
skalt atir kæres trombir. hæn
thordhe thzta ok thænkte mz
sik. tak hore tw vndhrlik
thigh æyme fotir wanskas
ok ferskinkias vm tak sar
uppa buckyghit ok kroppin thyn
ghis ok modhis vm tak ok
faa thz som vtantil gær myr
ket hwat dogher thz mik vm
tak gærnodha. ⁊ thy som æn
ghin ænda hawir. Nær skal
tha min hughnadher wardha
æmæ mastærin koswar mik
thz som vtantil gær skinande
ok gær tho ey blifwande. ok
at smilliy skal ændas mz kæsin
ghe. hwat mytto ær mik tha
⁊ thin thingom som ey hawa
fradhlik hz. Nær hon thænkte
swa ⁊ sinom hugh. fyntis en
bradhlika mællan the twa
mastærana ok sagdhe. æn thor
baghit ær hæght ok wanstæ
likit. ⁊ uppfardhme tho ær
liwst sky ow barghit af hul
ko thu skalt hafwa swala.
ok vm thz koswas som vtantil
gær mykit tha ma thz bry
tas ok thu skalt faa gullit
som inntil ær. hulkit thu
mat gwar dhelika ægha mz
gladhi. thesse twe mastæra
ne gær twefal smille kæstelikin
ok andelikin. andelik smille
gær at kæta gudhi sin æghin

dogh

Confessio

mart
kastelika

vdia ok skonda til hymeikz
m allom gingham ok afftidan
thy at cy ma san smille skal
bas vtan nar gingin sambir
m ordhomin Thesse smissin
skedhe til sakt kuff vtan thesse
smillen ar strenogh ok hardh
j vppardhme. thy at harth
symis at sua mote sino vdia
ok afftidilsom ok inghi vrda
sin wana ok haswadan kusta
ok hart symis at cy haswa
waldena ok cy alsta hana
hedhz ok handgang ok an
thot thz ar hart ok wansa
kirit tho hulkin som thank
te m sik at timen ar stu
tir ok waldin skal andas
ok kaste thughin stadhlika
til gudz honom skal sky sy
nas owir burghit thz ar
thes halgha anda hugnadh
thy at han skal vara wa
doghir hans hugnadh som
cy leta annan hugnadh
an gudz. thy at himin haf
dhe allighis godhe ok vt
walde man byrias swa
hogh thingh ok hardh vta
thin halghe ande hafdhe
hugnadh thm ok giort m
mansins godha vdia swa
som m godho anbudh an
godhz vdi ledde til sik
thanna andan gudhelikin

kusa-lekir som the hafdho
til gudz bodh honom. thy at
the giruodhadhe m vdia
ok afftidan til thes the
wordho stranke j gingme
an nar the fingho thes
halgha anda hugnadh fin
gho the gimstan gudhelikz
kusta ok kadelekz gul m
hulko the cy atenast tol
dho mang gewardogh thugh
vtan kustadhoe at thula
thin skodhande atir konin
zhane kuste symis wald
dna alskarom mykin
thy at the alsta mykin
an gudz alskarom gerha
kinsare an solin ok mer
skmande an gullit thy at
the birgta kastna ok sin
dana mykin ok vppfura
a tholomodzsins burgh sko
dhande gudhelikz hugnadh
skz. huskit cy andas ytā
byrias j thesse waerdl oc
gra vnskuingh som cirkil
til thes thz krombir til ful
komisse an waldina smille
kedhz til ysallma dal hul
kin som blomstrandis sy
nie j waerldz thinga ful
stopliker ok vikedomen
Sgot j hedhz bloth j husta
Thesse smille andas kaska
ok hawir cy nakra mytto

vtan thz ena som saas ok
hordhis thy dotir setta smille
af smellom thz dr af minō
son qwsskika han dr then
han dr thz cirkis som aldrig
skal gndas . jak espar til
thik swa som modhr til son
gifua thy smillena som minn
til dr swa som gul vtantil
syntis smykkin innantil hitt
nande . i hyrlek vtantil
modho sam mz gmodhe ok
tha fructsam i gingme ok
vm thu dryms af thunga
nō . gudz ande skal wardha
thin hugnare til gak thy
ok frefta swa som thz man
som framgangir til thes hā
wgins vdh gmodhe ok gak
cy til rygtha for dy thu
frombir vppa bokaghosins hyghi
thy at gnikte dr swa van
samt at ty at sty thz war
dhr cy hit mz hir ok vaxter
af stadh like oc stykike idh
man gnikte dr swa hōuisket
til gangtosins vphofwe alla
vplyctig thz at thz mykins
cy af gndans ofulkomlik het
gak thy til andelika smille
ok hon skal ledha thik til
likamans gmodhe ok wārl
dina forsmykke til skada dr
misse ok qwardhelsin hug
nadh dy wārldina smille
dr swikin ok stingande

hon ledhe til waldzlika
thinga sama sankilse ok
nar-warande hedhr ok i
gndalykstime til mykta y
sykd vtan atwak telika forc
sees ok warnāds cf. Caplin xxv 23
Mange vndra hwi nak
tala mz thik gane-
like at min ōdmiuk
skuli tees ok beuisas thy
at swa som hyatat gladz
cy af siwkom him for dy
han wardhr helbrygdha ok gladz
sidhan mer ewa dr nak
vedhobom at taka vidh sym-
dogdom may mz allo hyatat
vm sana bōtningh a hinni
mykit han hawir syndat
ok cy akta nak hinni my
kit han hawir syndat vtā
mz hwat vdlia ok akt han
atir frombir . jak skallas af
allom miskynnima modhr-
dancklika min dotir mins
sons miskund giordhe mik
miskunsama ok hans mis
kundh som nak saa giordhe
mik thukughe thy skal
thin wara vsal som cy gar
til mina miskund madhe
han forma from thy o min
dotir ok styl thik vndir
minom mantol han dr vtā
til smykkin ok tho innantil
nytoghir til thiry thingh
forst styke han ok wxir-

491

fore stormande wædhir ælmæ
tædh wæi-han for stricko fro
ste ok stoos Thiædhiatædh for
rægn skinn Thæne mannæ
hin ær min ødmiukt hon
fyms wældma ælstiarom
storkika smakik in watna ok
skatna at folghia hæne æn
hwat ær smakikare æn kallas
latin ok dare ok ey wæ
dghas alla atir galla ordh
thi a mot. hwat ær smækika
re æn forlatin al thingh ok
widh thorfwa al thingh. hwat
ær syr-ghckikare onz wærdz
fik om mannom æn ambata
sin ærat ok tola ok vndir
gifwa sik allom ok halda
thin owæi-dogare som ødmi
ukare ær O dotter tholik
wæ min ødmiukt Thu wæ
min glædhi ok allir min
wini thy at æk astridadhe
angom thæskikias vtan mino
son ok thesse ødmiukin do
ghi til thry thingh thin
som hona ælska ok halda
ffyst doghi hon for kirikio
ok storm fullo wædhre Thu
ær fore mana obir-yd-dilse
ok for smækilse thy at swa
som stracker wædhi ok stor
mande stoor ok mædhe ma
nin aldra wæghna ok skole
han swa widhi kraptu obir-yd
dilse væskikia ochologhia

492

mæknishio mæ hon ey skodha
homa skolande thingh ok bort
tore kærlekin af hughemo
æn hulkin som ædfæstika
akta mina ødmiukt ok
thæskin hwat sak aldras
fæst hpædhe kere mit loff
ok ey sit. skodhi at ordin
dæn ey vtan wædhi ok
han skal ginstan staa swa
la ok kisa Thy at hwi dæn
wæi-dzhike mykin swa otholo
ghe widh ordh ok obir-yd-dilse
vtan thy at the akta ok
kæra oncer sit eghit loff æn
gudz. ok ængin ødmiukt
ær. i thin thy at the hafwa
atir-tapt ghon til gudh ok
æn thot stwat lagh sighia
at obir-yd-dæhk ordh skuldu ey
nakin sighias alla hærra af
androm vtan sak Tho ær
dyrdh ok æpm lon wæt at
hafwa gudzkik tholomodhe
fikia thuld[illegible] ok hort sma
lik thingh fore gudz skuld
ammædh wænar min ødmi
ukon af brænande frosse Thy
ær af wældma vinstrap thy
at ey vinstrapir ær for hul
kin mannin ælstras ey vtan for
thesse wæi-dzhike mæ-nar
de thinghin swa som the
som swa tala. mykin thu mik
ok sak thik hær. i wæi-ldme
Thy at sak akkar ey ælla vir
dhe hwa thek matir æpir

dedhin hedhra thu amik ok
nak thik thy at amik ge-
minst um homasfolande thigh
sino ok kallin som frost ok
vtan gudz kerlek ok same
sino alstredha ok wa[r]kinan
ok ge ofmetsamlikin til go-
dha fond thy at swa bi[r]at
tha ge al vinskapins sam
skalt du hulkin som folghi-
mine edmiukt han gor allo
got for gudz skuld swa owi-
nom som vinom vmom thy
at the sta stadhelika til gudz
hedhi vmom thy at the
gen gudz cirtura ok skin
lik wankilka wardha godhe
thindhuatidh wirkna mina
edmiukt frodhan af rexin skri-
ram ok af watnsins orenlik
het hulkin som vtgat af
skymen thy at skyn vp ga
i hymlana in hitenom af
vordhna wxdzsko ok thiokna
thi ok swa wardha thx-
dhan af thiry thingh som
ge rexin ok haghl ok sino
kikarna hulkin manskis
gran af orenlikhi du kika
min hawin thiry thingh in
fik com ge at han hore
ok scer ok kixne alf thy
at kikarna scer tha gnas

han the thingh som han
scer som ge fughla anbate
ok grez ok vidha xgor oc
wxdzlik kustelik thingh du
hwat deru al thesse thingh
vtan swa som rexin framga
gade af skymen smitande
hughin i thankas astunda
ok vika ok oroande i vnsorg
ok modhande ok dropwande
i omtrekkom thankom ok
sorghande i samansankada
thingta in[n]til som alf thy at
kikarna hore tha hore han
gena sin eghin hedhi ok wx
dema vinskap ok alt thz kro
ppen ge kustelikit ok sax
line til skudha du hwat d[u]
in al thesse thingh vtan
swa som los sino gorande
fuglina skalla ok hardha
til edmiukt du af thy at
keroppin kixne tha kixne
han gena sin kuster ok hwilo
du hwat du thzta annat du
swa som haghl saman fruskit
af orkno natne gorande fugli
na ofmetsamlika til andelik
thingh strakta ok hardha til
wxdzlik thingh ok blota
til keroppins kusta thy hwa
thn som astruda at wakinas
af thesso skymo flyc til in
na edmiukt ok folghe hx
ne thy at vin hona ok
in hixne vakinas han af

fymma giui at han skulu ey
gnaa oleflik thingh ok aff
hafsima luftilsom at han sku-
li ey hafa nakot mot semm-
dme ok af hafsins lusta. at
han skulu ey falla i loftikom
wreilsom iak sagha thik
sanckika at mina odmiukt
frodhan. ok swa som godh-
mantul. warnande thy sa
like som han bara ey atenast
i thankom vtan gimigh my
gingomin. thy ey wakne li-
kamlikum mantul vtan han
bare ok ey dogha. min odmi-
ukt thankande hona vtã
the fofthua hane apter my
sine maket thy at wældma
ormor bara the mantla som
vtantul hafwa hogh fardh
ok innantul lika myto. ffly
alstingh thessin likadhin thy
at vtan thik ledhis forst
vidh wældma alstogha ok
thu thankir adhickika gudz
mistykkio thu gordhe hono
ok hwat thu gor ok hulkin
dom thu for skullaghe for
mat thu ey begspa mina
odmiukta mantul. alla thu
mykit alla hwadhan aff for
skullade iak swa mik swa
vtan for thy at aak hwarde
ok viste mik ginkte hafwa
af mik ok thy vilde iak

ey mik loff vita vtan en-
samms skapare hulkin so
mik gaff al godh thingh
ffly thy til mina odmiukt
ok thanke thik wara syn-
dogha owir andra thy at
gar thor thu seer alla west
natira ondu tho west thu
ey hulke the skulu warda
ok ey west thu my hwat
aker alla viisdom the gora
thy hwat hallir af krank
dom alla for aker thy hak
ey thik bætare gy andra
ok dom ey andra i thimo
hiærta vny thy sony thik
ga- lenlikeit Capitulum xxvi

Omne maca gudz modhe ta 24
lade hwat mykit harstap
laghe hulkin som thir nar
framginge hafwande thu
ga byrdhe a bakenom ok
armomin ok eghonin ful my
tarom saydhe til herstaput
my nakor ware thy som
honom warskinnade ok hate
hans byrdhe swa wer iak
ful my dræpilsom fram mins
sons fodilo tima ok til hans
dodh. iak bar mapto byrdhe
ok stafto a minom bak thy
at iak war idhickika i gudz
like giordhe umbærande tho
lomodhickika al til framande
thingh iak bar thriga byrdhe

mæssliw armanna nar wk tol
owir hwæda tet. Jak hafdhe
wk stodadhe nagha stadha
da ok homa. J mins sons hino
fulkomas J honom al the thigh
tomen æn mi seer wk til
vm wanskka vilin nakre wa
kinna mik ok thænkia mi
lika saa the som thænkia
ælla abota mina sorgh ok dro
mse Thy o min dottir glom
ey thu mik æn tho wk ær
glond af magom See mit
ansodhe ok folgh swa mykit
som thu format okodha mina
sorgh ok tara ok sorgh thz at
mins sons vini ær saa stat
stadhugh thy at min son hom
bu ok han hom gipstan ok
sygdhe. Jak som taka mz thik
ær thin gudh ok hira min
ordh ær swa som groz træs
blomstr ok æn thot al blom
strin framgaa af ene træs
root ælla bool tho homa ey
ey al blomstrin til fulkomna
frukt swa ær min ordh
som blomstr framgar grande
af gudhelikre kærlekx root
hulkin mage taka tho gotha
the ey frukt. J allom ok monas
ey J allom thy at somlike taka
ok halda ok goma ena studh
the dræ orhakke at minom
anda Somlike taka thin ok
halda thy at the ær fulle
mz kærlek ok J thin gotha the
gudhelikhet frukt ok halgha
gingra Thy thu min brudh
madhan thu ast min mz gudh
fikom rat tilbot thik at hawa
thry hws. J forsta stenkt wara
vidhr thorfterlikin thingh til hi
mamapins fordhan ok fodho J
andro the filadhe som stenkt
filadha likaman vtantil. J thridhio
vidhr thorfterlik anbudh til hu
sins mytto J forsta husens sten
kt thry thingh wara brodh
ok dryckkir ok lawful. J andro
stenkt ok thry thingh wara
som ær limmit filadhe ok vllit
ok thz thridhia som wardh
af madha gingh J thridhia
husens wanry ok thry thingh
ffirst anbudh ok fiar hulkin
som stenkt fyllis mz wadyrio
Armantadh hiswarde anbudh
mz hulkom likamlik thingh
forras swa som ærn hæfta ok
asna ok thoslik thingh Thridhia
tidh the anbudh som vorus
vm hiswarde thingh xvij
ok som taka mz thik ær
aldra thingra skapare ok af
dugo skapadhe drikke war
for mik ok ey forma nakot

25

499

waira apt̄ ymk thy at rak
war ok pr̄ qwar-skika jak
pr̄ qmal thy hiray hulkins
valde angin forma mote sta
ok thy the alt wald ok hira
dōme pr̄ aff. jak tala til thin
som bonde til hus̄ o min
hus̄ vi skulu haswa thin
hws j eno stal wara bipdh
ok dryktir ok sosuil vtan
thu mat sporia hwat thita
bipdhit tekna hwat ey mā
ke rak alla mena thz bipdhit
som pr̄ a akrareno hulkit
aysskika pr̄ bipdh for ay hal
skilsma ordh drus frim forth
owir thz ok sidhan pr̄ thz ey
bipdh vtan min likame som
like war kongesetir a kongseno
thz bipdhit menar rak ey hita
vtan thz bipdhit som skulu
samasanka jwat hws pr̄
godhir ok reen vlir likamli
kit bipdh gawin mz sik tw
godh thingh vm thz pr̄ rent
thz mate forst ok gifuū stark
allom adrotin ok lidhamotome
ok simonei amatidh takir
thz til sik alt thz orent pr̄
imanual ok gaar bort mz thy
oc mānin rensus swa styrke
rey vlir sfest thy at vny
mānin vil til grikte amat
hswa vtan til thz som gudhi
til hoire ok kinodha skukte
vtan til gudz hedhir ok aftu

500

da mz alle astūdan at vt
gaa af waridome ok wara
mz gudhi thsanc vlin styr
kie quānin j godhe ok ir-gudz
olskeogha ok gor waldma
honom orthskika ok ledha. styr
ker tholomodh ok gifuū hop
at saa gkūdhskika gre swa
mykit at mānin vidfar ok
lidhir gladlika al til kamau
de hardh thingh amatidh
vt dragha godhir vlir alla
orenlik het. ay qwat orenlik
het skadha skakne vtan hegh
fardh ok giri ok skelfingadhir
thy mer hegh far-dma fulsta
alla makra andra synde ko
ma j hughin bort kastas the
raskika vm mānin thau
kir swa hegh skrudhin pr̄ sa
skegh thy at ey aghir thy
loswas som godha gringa haw
takit vtan thera grisuara
dhir. giring pr̄ fasangh thy
at al nordzlik thingh for gan
gra ok skelikt frudhin pr̄ ey vtā
alla lokkande thiuskin thy
vil rak ey hasua thim vtā
hasslir vil rak folghia mins
gudz vilia hulkins løy som
aldrigh gradas. hulkins goz
aldrigh aldras alla for gar
tha bort gaar hegh far-dhi
ma ok gunnar kreftilse ok
godhir vlir bliuu stadhughir

Dryhtin · hælkin som wi scu
lin hafwa ⁊ warom hysom gi
-ande thingom · ⁊ allom go
dryhtin hafwin · tw godh thig
ffirst smaktor han wal mat
tier at thora nakra godha
ginigh ok hupa granlika um
sik for gen han gor hwat godz
hedh the ma af koma · hul
lin nyttelikh til sin wanstig
ok hælkat gagn til sialma
ok gor ey wtan han findir
nakra godha mytto ok gagn
⁊ sine ginigh tha skal the g
angin hafwa godhan framgang
ok tha for stare rasliika
um nakor ostadelikh gir ⁊
thora skolande ginigmo ok
um nakot gir wrankt tha
ratis thz rasliika ok gin
gin skal wardha rat ok
skadlik ok mytogh manom
til skadom ok apte dome
gin hælkin som ey hafwin
gudhlikin for thanka ⁊ sine
ginig ok akta ey alla kotta
gudz hedh ok sialma mytto
gen thot hans ginigh hawin
ena studh framgangh tho
skal hon til ynkte wardha
⁊ gindalykinne wtan wranga
akarin ratis ammatidh ut
skakke dryhtin thorst hwat
thorster gir wærre an wrang
gum ok wrethe ok um ma
gin for thankin
lik het thz than aff kombir
andas ok hwat sonom han
gin stan at skakkis thin wran
ge thorstin um gudz nadh
ok hialp ok gudhlikyo fyr
lekyo hitta oc godh aptindan
ok gladh kombin ⁊ hedrat
af thy at han gradhe ey the
ordo ok wrangto thinghin
som komo ⁊ hans hugh ok
hinin han mogha framkedhis
beward sik af thin thingom
af hælkom han hafdhe want
skulin um for thanken haf
wardha thes atwakt tog dre
at koma sik · O min bruth
thz ma dryhtin skal saman
skapas ⁊ wart fratubin thin
thz gor tw thingh sforst bæ
bin bater sikamanom til gagn
ammatidh gor thz kilenare
frost ok batra blodh an um
bipdhit ok dryhtin ware
ensamin swa gor ok ande
wil wtan gudhlik smisse thy
at hælkin som hafw wilia gen
kere wliande wtan the thingh
som gudz gir ok til hans

fiscus
edulium
delicatior

503

hedhi- ok gudhelikin for-
thanka ginkte gerande vtu
han viti thz wara til gudz
hedhi-. honom smaka smillin
storlika wel. Ow mat thu
ffyria hwat gudhelik smille
gir. thy at mage diu ensa-
lle ok himo ey vtan pater
m- ok naplika thz rot andra
hawa mykla boklika kronst
ok dirpa visdom hwat ey gir
thz gudhelikin smille. Ingta
ledhis. thy at gudhelikin smil
le alla visdombir gir ey skr. prae-
likra. i boklike kronst vtan cise.
godho. i hugtano hulkin som
thankir adhelikra waghin
til dodhom, ok hulkin dodhom
di- ok domin
aptu- dodhin, han gir smille-
hulkin som skil fran sik wael
dma fastingo ok ow flodhe
sik thingh ok kotir sik no
ghra at ensamno vidh- thor-
stelsiom thingom ok giru
tha. i gudz hedhi- aptir sine
make. han hafdi smilma sofuel
m- hulko godhi- vili ok gudh
lik for- akt smaka bater thy
at nar mann thanke dodhe
ok naktena. i dodheno. wkal
dma ostridhlikhz ok fastingo
ok gudz rethelikin dom hwar
ginkte lomis. ok ginkte latz
opnar hwat ey smakir- tha
stelika. i hugtano m- gledhi

504

at hafwa latit gudhi sin vi
lia ok hafwa hallit sik ass
syndighe. hwat ey storkis tha
kotit ok blodhit bater ok
fastas. thz gir at fiskna
sinsk dombir som gir kata ok
athafwana ok sidhana losslikh
mynstas ok bort kastas. ok
gudhelikra kiarlekis blodh war
dhi- fatstrave thy at mann
thganlin- skyllikare wara
at gelska gwar-dhelik thing
ar forgangelik thingh thy
dir gudhelik smille ey enka
nelika. i boklike kronst vtan
i godhom gingom thy at
mage giru smielle til wael
dme ok fudyghe til sin vilia
ok astridisse ok alstingh o
smielle til gudz budhordh
ok hans vilia ok at atu
halla sin kiserna ok han til
lita fray syndom ok ofridom
the diru ey smielle vtan
daua ok blinde thy at the
diru vise til forgangelik
thingh som letit diru mang
dhelik thingh andre giru
ofmelle til wardlma lustil
se ok gana hedhi- ok smel
le til gudz hedhi- ok hete
ok birande i hans thanst
the giru sanckta vise ok
smielle thy at gudz budh
ordh ok hans vili smaka
thim the giru sancksta

praemeditatio
meditas
occultatur

lyste oc hawa sypin eghon
thy at the thankia afradh hu
in the magho homa til sant
kirk oc sant Iuus dy andre
likare fymis thm at wara
i myrkreno. dy leta at fina
tin homa til kirkst. thy min
hwo, thessin thry, godhan
vilia gudhlikin for thanka
oc gudhelika smille thy at
af tholike skruk vi ghadhas
tho makke tak oc gnenta
alla mina vt valda magh
i wardme am thik oc mz
thik thy at vptins mans
sial gor min bindh oc tak
gor hana shapare oc arin
losare Capitl xviij 26.

Idmf maia gudz modgi
taladhe til brudhma sighi
ande eghe vppa thik mins
my sons pino biaz qwa som
han thame sanaty lauecag
dgh. in thrythe oc in fexte
m hona i sik han thankte
dagelika swa i smo hugh
sym gudh han gor min
hiria oc tak gor hans thiana
re var hira alnis wa tagh
oc gabbadhe thy
til bpe cy at tak som dr thin
mann vm tak dr sandin thin
Dirusse Mar han vtrektis
ow ghodhena oc smakte strmin
lop midhe i eldin oc eldin luga
dhe i allom limom dyhypte
he waspnadhe ware thu min
gudh oc min shapare skn xpe
wel lifwath i minom daghom
oc at tak haw krist got gnat
thm mistrund Thy madhan
kidhe tak thik at thu gor
mz onik dpē thme mistrund
oc om thesso ordhens skaldhis
fuglin vidh kroppin See min
dotir han som swa mykit
elskadhe min son oc tolde tho
sik thingh for hans hedhe
skuld sagdhe sik dy ware
owadoghan at saa hymeike
hunu garu tha the wadhyge
som lifwa optir allom simom
vilia oc lusta skodha thy
mins sons pino oc hans vina
oc halgha mana Thy at the
tolde cy tholik thingh vtan
sak vtan at the skulin gofwa
androm optē dome oc hunu
hardhelika min son nasse fore
fyndena skuld hullin som
cy minsta synd kpter ware
vtan bdringh Thē optir

from sonin ok talasche til
hindhma sighiande jak sag
sche thik for hulkin thingh
an · warom husom strulic wara
an · blandh annor thingh stu
ke thingha handa klasche
thz wara sforst kinnit klasche
hulkit som plogha vapc a
vordhme amatadh stinkwatl
hulkin som wardhe af dima
stinom thirdhiatadh salke
hulkit som wardhe aff mad
tw godh thingh sforst ar thz
blot ok kint vidh bara kirop
pin amatadh tappa thz cv
kirin vtan wardhe thes re
kare at thz thwas idhkich
kare amat klasdhit som
ar skinkwattkin hafwir
tw thingh han hyl blinghe
kiko kinna ok wai-me for
kold thirdhia klasdhit som
ar salke haw ok tw thingh
sforst synis thz wara fraghit
ok thint amatadh ar thz
dyrt at kopa thinna klas
thit hulkit quamekhkit
ar vidh bara kroppin tch
na fridh ok samno thz stal
gudhekhk syal hafwa til gudh
at hon hawi fridh m simom
gudhi ankit amat alla an
norlech vkande vtan thz
som gudh vil cv rettande
han m syndom thz at cv
ar fridhe mallan gudh
ok fyalma vtan syndm slys

ok wrang giri ok kiste at
halds ewelin stal amical ha
swa fridh til sin vmettin
cv gorande ond thingh hwa
hpande honom vm han for
ma forlatande vm han syn
da alla breyter mot honom
thy at hwat thwingha wa
re ofakkare an atodh afm
da fyrtena ok aldrigh mot
tas alla fyllas af hamc vtā
atodh afmda ok aldrigh hw
las · ok hwat stinghe kiste
kkare fiatma dy wredgas
mot simom vmettne ok awn
das mot hans wafandoke
godho thy stal fiatin hafwa
fridh til gudh ok sin vmē
stin thy at ankite ma reh
kare wara an hwilas af
syndme · ok cv hafwa vm
sorgh af waldme · ankite de
ok kattare an gladhas af
sins vmettins godho ok vi
kia honom thz som sak stal
swm · thsta kinna klasdhit
stal wara vidh bara kirop
pin thy at sfridhin mal
kan andra dygdhe stal al
forst ok nast tillodha
hiattano · i hiltio thz
gudh vil hwilas at fridh
ar the dygdh som in le
sche gudh · i hiattat sk hal
din han thz quatinin si
skan han ar inkomin
ok thz fridhin wapner af

ꝛorðhmc ſwa ſom limit hlaðe
thy at ſainder firiðh ok tho
lomoðh vpirindir af ſinc
ghims kranku̇dome ſtroðhan
ekroðhi thy mannin ſin eghin
kranku̇dom at han ginſtan
wreðghas vm han rettis an
nakro· ok fyrghe ginſtan
vm han ſkaðhas Thankir
mannin ſwa an ſik tha gor
ma ey ſuaſſu thola thankra
oſtaðhoghi ſwa ſom rakt ar
ꝛamcſtin ewa ſom rakt wl
ey thola tholik thingh ſwa
forma ok ey han tha miſte
thy ar ſina fæghrimeth
warðhe thes ſtaðhoghs vtan
thy at ꝛamcſtins kranku̇dos
ſtroðhan ·l ſik ſuaſſwom latir
mannin goðhvilika thola in
forðhan alla grorðhan orgt
orthol warðhi fwgitas am
hwitare nger gudhi hunu
mykla raſtare ok idrich
gha ok ſpranmal ok ſwa
grare warðhi mannin at the
rettis ok twas idhelikare
thy at han ghaði af atir
lonana hopi hulkin han ho
pas for firiðhin ok wakter
ſik thes bætir at han ſkuli
ey fulla um otholomoðh Amat
tilæghit ſom ger ſtinkiortallin
tekna miſtinſama ginga thi
ſe tilæden wardga af dødha
diura ſtinno hwat tekna
dødho dinin vtan minc hal
ghe mgn enſulle ſom dinr
in there ſtinnom ſkal ſkalin
tilæghas· thy ger at folghia
there miſtinna ginga apt
The gora tw thingh ſſorſt
hylia the ſyndoghe ſkalma
fylſſo at hon ſkuli ey ſynas
ſmtegh ·l minc afyn ama
tidh wgiria the fore frost
hwat ger ſkalma frost vtan
ſkalma hardzſka til min alſo
gha ayot theſſe frostine dogha
miſtinſama ginga ſkulka
ſom wgiria ſkalma at hon
ſkuli ey ſyndir losc af frost
um thin ſokin gudh ſkalma
at hon malkas gudhi nger
mer Thindha tilæghat
ſom ger ſakrit hulkrit ſom
warðhe af madkom ok
fynis ſtorlika dyr at hoppa
thy tekna rent atir hald
hulkit ſom ger fæghit ·l gudz
afyn ok gingla ok mana thy
ger ok dyrt at hoppa thy
at hatt fynis manenc at at
halla ſin mun af mag tala
ok af fanyrom ordhom hatt

511

fyms ok at atir-halda fina
giui af owir fleschekkhet
ok ga mote simom vilia ok
kista. gin thot thz ar hatt
tho ar thz j alle gnato myttc
kikit ok fraghet thy a mm
stæ alla mik trona gama
fenkom. j annat watt hws
findi til gudi ok fri. mc spiy m
misseusama ginga wrakin
nande ok hylpande aslom.
atir-halda af onde apurdan
ok giui hulkit atir-hald. gin
thot thz ar dyrare at kapa
gin annor. tho ar thz fraghia
gin annor fwa at atrau thy
fyms drin gnghin annor thyf
fraghir alla thak hulkit
atir-hald dragha skal aff
madkom thz ar af sina
synda thankom mot gudi
af mine ædmiukt ok atir
halde som wa kkin grotha
vidh madke for gnam sins
skuld thanke ok manny
j sino hugh hum optra ha
synda de mot mik ok hum
han bætradhe ok han skal
fina j fak at han forma j
gnato atir-halle ok my gnato
sino skriuodhe bætra thz ha
synda dhe mot mik skrodh
ok mina pino ok mina hafl
thera mana hwi vi tholdom
tholik thingh ok han skal

512

sanchka vndirsta at mykhan
tak vt kerafdhe swa hardh thyth
af onik ok minom halpho ma
nom som mik hyddo at tak
vt kerapiu mykilo hardhare
gæmd af thim som mik ey
kydha thaki thy godh skal
fak gena atir-halda. j allom
kimom a minne sina synde hu
ru onda the gru hulka
fraghna gnagha swa som mad
ka ok swa skal hon saman
sænka dyrt selke af fulom
madkom thz ar rent atir
halda j allom kimom af hulko
som gudh gladz ok ath hyme
rike hærskap ok-vm fraghy
thz samansænkia thea for
skulka hon thz fore gawar
dhekika gladgi hulkins the
gawar-dhekkins gæt hafdhe
fangit vm ey hafdhe atir
halda at holpit hanme

Awdz son talade til hin
dhema fighiande. tak sa
dhe thik fyr at thryggha
handa andbudh skulen wara
j thridhia husene sfærst hia
thz waath thingh skulu. j la
tas demadh andbudh m hul
kom som vrdhin magha redhis
ok-prikas vtanttil ok sundrag
ok binutin thingh hætas swa
som dr hafft ok yoc ok
tholik thingh Thridhia dr

lifwande andbud som gu- asna
ok hasta mz hullkom lifwade
ok framfaras .J hullko som wadzskan gu-
andbudh ffforst kua alla thz
de wadzska ok sot skal lystas
ok vinz ok tholik thingh
amate the kua alla andbudh
.J hullkin thuok wadzska ok
besk skal latas swa som
sinappir ok salsa ok tholik
thingh. hwat ey format thu
undirsta hwat thessin thig
tekna wadzskan tekna go
dha ok onda sialma thanka
thy at godh thanke gu-
sotur som okia ok lustelikin
som vinz an ondir thanke
gu- besku som sinapir thy
at han gor sialma beska
ok dropfha ok swa som sina
pin dogh ey mykit til kro
ps vppehalde alla studhu
gha fodho ok tho dogh han
til kramasins ok hyanans
trensle ewa an thot ande
thanka gora ey sialma fe
te swa som godha thanka
okia tho dogha the hanne
til trensla thy at vtan ande
thanka studom mallan kom
alla handin tha ware manny
som gingil ok thanke at ha
hafdhe al thingh af sik thy
the til at manin skulu un
dirstanda thin krankdom hul
kin som han hawir af sik
ok thin styrke som han haw
af mik gu- honom vidh- thor
stelkit at nah af mine store
misgird latu han stundom
frestas af ondom thankom
hullke som manzsins sial dem
til trensle ok til dyg-dha
goms vm han ey lustas .J
thin alla kidhe thim ok an
thot the gisu beske at tho
la som sinapir tho hela the
sialma ok ledha hona til gu
dhelikit kiisse ok helbrygdho
the sialin kan ey fra vtan
hon kidhe ok tholi thz som
hwast ok besk gu- thy stu
lu sialma kua hwata som go
dhe thanka studu .J latas
redhas ok repsas idhelikas
thy at mytelikit gu- at an
nal kromin onde thanka for
prouilse ok mere hon vta
wakte sialin granelika at
hon kidhe ey thim alla skal
sialma sotme ut gustas ok
ensamin beskelekin torblisua
.J andro hosens studu amual
ware tuzzgia handa anbudh
ffforst yttro anbudhin mz hul
kom the wordhin skal vtan
til redhas til sygdh ok gras
ypter upriswas mz swa som
gu- dadhe ok hanss amatadh
mytelikit anbudh ok mael

ok vtlandis swa som ypoc ok
tholik thingh ay andbudhin
m̃ hustom rordhin yrkis vtā
til tekna mansins sin hustin
skyande giru til gamestins
mytes swa som aldhr til rordh
na onde man giru swa som
rordh thy at the aftruda ok
affra atath rordzlik thingh
ok the giru thare af idhrigha
for sina synde thy at the rak
na syndena antre auara the
dom halle ¶ gudhelsinom kyrkiu
thy at the kra alla aktta
grikte vtay sin vdia. the dom
thoghe til annodhe fore gudz
hedhr skuld thy skal godhr
man yrkia thin ay ytro
sinnin swa som godhr mun
yrke rordhena m̃ aldhr ssyst
skal han yrkia thin m̃ mū
nenom takande thz som kyrkiu
al-mytelsint ok kyrande thin
til kuffins wagh ok gorande
godha gīnga swa mykit som
han forma at gana gamestin
skuk kara m̃ ordomin ok
upryktelsias m̃ apē dōme
at gora godha gīnga yrke
the apē sin gamestin ¶ an
drom limom at han warthe
fri at sandbie. Wari cnfal
kath ¶ oghamin ay scande
obly[illegible]ka at hans akmē
stin som al-fridgerum
ok Dawotte- nime ytta
matto ¶ allom smom kikama
ok limo. yrke ok han ¶ gio

min at han gore ay ogna
mclik thingh Wari raskir
m̃ forstamin at ga til gudz
gīnga Thesse rordhine swa
yrkte skal gudh gesua ma
dgana vaghi for yrkiarus
dauodhe ok han skal gka
skias af rordhine fria som
for wa thet nar hon til
bynia at finna kara dy vi
dhr thorfte kika andbudhin
til indre thingin swa som
the ypoc ok thelkin thing
tekna gīngana skykika
abt ok gudhelika skodhan
at andrin kasui the aktena
at han ay gorin sina godh
gīnga for mana hedhr
alla loff. Vtay af gudhelsin
kyrkt fore swa-dhelik ar
kay transakin thy gudhelka
sina gīnga af hustic abt alla
for hwat kay han gordhe thin
ok vm han finder m̃ sik na
kra hegghfardh ¶ sine gīngh
af hugde thy gnstan m̃ sik
kikhetina ypoc at swa som han
yrkte sin gamestin hustin so
dr swa so vtay hespit thz ar
fray mma vina krompastupi
vm onda gīnga owa gorin
sik fria rimantil vm gudhe
likin kyrkt thy at swa som
thes bondans gīnga som ay
haw anbudh at bota m̃ thz
bimrit dr. warthe skit sa
myt swa kroma ok ay man

sine gīnga

sins ginga til fullomlikh hz
vtan han ransaki mz skathi
ghin kastas vm the giru gr=
uodhis fulla ok bötas vm
the brista. thy gr ey ate=
nast giruodhande fullkom
lika vtantol. vtan ok mina
til granlika skrodhande hu=
ru alla mz hwat skil som
anuodhas. J thridhio huse
anbudh framforande dø
dh thingh ok lysande swa
som hasta ok asna ok anor
dinr thessen tekna sana
synda vidhr ganga hullum
som fram fora lysande
thingh ok dodh. hwat tekna
thz som lysande gr vtan
fyrlima som kuðskelika lysw
hon naskas gudhi a meer
ok meer mz sanom sprama
lom thy at swa som diurr
gr swa mykla straklare at
bära ok fyghra at see at
thz bater rykas ok fodhis
swa ok annal hinni mykla
dhskelikare ok granlikare
sprtamalin goras swa af minz
sto fordom som af mysto swa
mykla meer fyrlima the ok
prydha fyrlima ok thyckliras
swa mykit at the inlesha
fyrlima J gudz hyrkra dn hwat
tekna dodha thinghet hullkit
annal fram forradhas ok sins

mz sprtamalome vtan the
godh ginga som dø af dø
dhelikro fyndom hullka sam
giru dodha nka gudh thy
at fulkit got ma thakkias
gudhi vtan fyndin rykas
for. antyghia mz fullom
valia alla mz ginomey
ok ey magho sot thingh
homa J eno hiarn dn vm
nakor drapir godha gin
ga mz dødhelikom fyndo
ok for sam sprtamal af
gordhom fyndom mz valia
at bära thin ok wakta
sik framledhis. ginstan
vm sprtamalin ok ødmu
kina dygdh atir lisna
godha ginga. hullka ey
magho dø ok til fulkit
wardha ok for dødhelika
fyndma skuld formagha
the ey for skulla kwa=
dhelikit kiss dugha the
honom til minde ok kystare
pino alla androm til gl
sol vm han tho giordhe
the godh ginga na mz gudh
like akt ok til gudz
hedh dn vm han gior
dhe thin fore wald he
ry tto Tha dø ginga na
mz sinom gozara thy at
han tok sin sön af wal=

519

Sine for hulke han drus
dadhe thy o mins birudh
um hulka thi tak vndir
stre mina vim samansan
kom thy the thingh j
wa hwe hwadhan af gudh
vil andelika kupas um hak
the skal ffrest j forstra hu
sit vens vilia brodh gnikte
vlkande vtan thi som gudh
vil amatadh gudhelikp for
thanka dingk gnikte gora
de vtan thi j for thanke
gudz hedgh Thindhia tadh
de atridh hwat kroma sko
lande gir ok hinni nga
uarande thingh skulu
skupas samansankom j anat
husit ffrest fridh til gudh
hallande af pyndome ok frid
til sin ykmestin hallande
af osamio amatadh misku
sama gminga um hulkom
vi warom warom ykmestne
mytelike Thindhiatidh skul
komit atorhald um hulkom
wi skulom bort thryngia
the thingh som drofwa kri
sthin Samansankom j thindhia
kia til at prydha wart hwe
ok thimpiadh sin at kiusa
warom vinom vtan til Thin
dhiatidh say skptalmal um
hulkom wi maghom atir lif
na nar wi siwik wardhom

520

Nw dey thot husbiu gra ti
tho krino cy samansankad thy
gomas j thin vtan the hafwin
dgr ok cy krino dgrinu hau
gia vtan ayola ok cy kapas
vtan kasa thy thi til at sa
mansinkadh thingh blipwin
gond ok bewarat satis dgr
fore husit som gir stadhugt
hop at manin birytis alla o
tolis af gingom gewardogo
thingom dy thy hopet hafwe
twa ayola alla kakra gir at
manin hopi atridh at saa d
wardelika giro ok anknoma
pinona ok trost a gudz mis
kud j alle gewardho ok hopis
kstre thingh dy kapin at dgr
vena skal wara gudhelikin
kgudelikin um hulkom dgrin
skal kapas at ouinin skuli cy
ingaa thy at hwat doghi
at hafwa dgr vtan laas swa
doghi ok cy hafwa hop vtan
kgudelik thy at um nakor ho
pas gawardelikin kon ok hopas
a gudz miskud ok tho cy in
radsil ok vyrdingh at alskia
gudh han haw dgr swa som
vtan laas at hulke hans dgr
fionde ma ingaa ok drapa
nar han vil vtan rat hop gir
at hulkin som hopar gari
godha gminga the han forma
vtan hulkia han kian cy saa
hymelike um han tho krime
ok formatte gpira got ok
vil cy dy um nakor forsta
sik hafwa vellan fanit alla

521

cy giort got mat han formatte hawi tho godhan ulia at vm han forma cy at gøra mz gemene tha gopi fulko ulia sik magha gaa til gudh sikin sighrlek thy skal dør min som ær gopit hæsas mz som hasin hafwir innantil mengredda at owinin skuli cy uplata swa wari gram atwakt j gudhelikom sighrlek at gudh rettis cy til wrekhe ok sighrlikin raddoghe at han cy misti alla bort ga ge ok hetir ok brinande godhwili hunn han skuli al thas ok akt uppa hunn han skuli fæghias wari gamal forgh ok dræpisse at mænin forma cy gøra swa mykit got som han ville ok swa so han vidin stæd sik wara skul loghan ok hafwi admiriket swa at han rætteligh ænkte wara thz han gør j sinna syn da til syn cyr thessom mengad donse wærnas hæsen ok beria ras at dræpilig skuli cy up hæsa ok misanda sin alstoghha hasen uplæpis ok aterhæpis ær ensamms gudz afrudan samankomande mz gudhelikio sighrlek ok gudhelikom gæm gom at mænin ænkte uli hafwa utan sin gudh ær han

522

thet formatte ok gør thz for afrudamin inlykkie thesse j gudhi ok gudh j sialme thy at cy ær bæggias thera uili hafwa ok bonden skulu en samin hafwa thy mykyling thz ær gudh ok sialin at gudh hafwi fingafan ingang mz stadhelikio afrudalsa mykit swa apta han uil inga ok hafwas j gozens som ær j sialma dyggdh ok at sialin magha sighelskika ingaa til gudz hus til hunn apta hon uil thy at hon uil ænkte afrudha utan gudh sialme oddmunkt ok wakerlik atwakt skal gøma thina mykyllin mz hullom hon skal til sewa ok til ræfsna gudh alt thz got hon hauir han gømis ok um gudz wald ok gudz sighrlek at sighin skulu cy dræs af diaflenom see min bindh hulkin sighrlek gudh hauir til sialma stat thy stadhelika ok gør

Capitm xv

min ulia Wudz son talade til hinn dhyma sighande hwi dø fdhis thu af thy at han sighe min ordh wari fals hwat cy ær rat thes wære at han kastadhe mik alla thy bætre um han kosnadhe mik Sancheka rak ær owm skriptelikin ok cy ma rak

minshas ok cy shuas ok cy
vidhe thorff rak loff alla hedhe
af manstrom vtan alla manny
loswadhe gmk thor sik manny
gragy ok cy mik ok cy fram-
gik nakon tima fals alla
swa frangranga af minom
mun Thy at rak gu- sigasw
ratta stundiy ok ast thz
som rak talathe mz Aphsto
vinom alla sthal andewy minom
ska alla fulkomas minom
rak vndu-stosh thz thsa ok
cy war thz for thy fals at
rak seghe eth entash ok
amat amatash eth kunlska
ire ok vppinbarskare ok an-
nat myrklskare Thy at rak
thesse mang things tel mi-
una tro perwissa ok minna
vinu stadhfestis hulkin som
mang ledhis gnagho vndir
stas aff godhom ok ondom
vel ok alla apter- marg fal
lom mins anda thingom at
mathe ⁊ nagom stadhom
matten idhna mang things
godho vm the willen ⁊ thy at
swa som rak tok min mando
⁊ min gudhdom ⁊ emc psona
swa talathe rak ok stundom
a mandomsins wighna apt
thy som mandomin war vn
dir gefwin guddomeno stu do
af gudhdomsins wighna apt
thy han war mandomsins ska
pare swa som symis ⁊ mine
kast ok swa ay thot min ordh

synas umstreptelsin af bak
dantarom ok thin som thin
cy vita alla kunna forsta
Tho giru the say ⁊ rette
samindh ok cy war thz vtan
sak at rak sagdhe nakor
thingh myrklska Thy at
thz war ⁊ rensa at mit
vadh skuldc nakot kunas
for ondom ok at hwat cy
godhe man skuli hetelska
bidha minna nadh ok faa
lon ok faa lon for sina bidha
ok at cy strukin nakre wa
skas ⁊ kyrkiskens forlanga
bidhan ok um mit vadh
hafdhe warit kyrkiot ⁊
vssom tima ⁊ ak loswadhe
ok mang thingh hulkin cy
fulkomadhes mz thin som
tha war. forc there synde
skuld Tho um the hafdhin
latit af sine alsko. andelska
hafdhe rak gefwit ok fulko
nadh thz godha som rak loswa
dhe Thy skalt thu cy drepas
at mins ordh a vitas for lygy
Thy at thz som omgifwelsit
synis for manom thz gu- mo
gifwelsit nyr- mik ayin um
vndhra ok hws cy falghua
gingana apt ordhing Thz gu
cy vtan sak. hwat cy wa
moyses sandir til konogh
pharaone tho folgdho cy
dinstan ywerskin Thy at
um ywerskincy ok gingana

525

Hafdhin grinstan hionir tha haf-
dhe ey pharaonis hærdzsta wa-
nit uppinbar ok ey Gudz wald
ok ey vætterhin tedh ok beuist-
domas for sina ahzsko. Amuk
an thot moyses hafdhe ey ko-
nit. an thot hans hærdzsta
war ey uppinbarat swa skial
ok mi wardha standen thy
manskin thy at an thot at
thz stymis thz apter siniaras
vilia gwa an thot. i hæmin
ok vitin minn ordh tho skulu
nas apter adhrom vilia thy
at vat wet hemi wærldin
yrkias ok sinas som skal
thy mik allan adhan vilia ok
sighin swa wardhe thin vili
Dhances bapta taladhe xpi
til ypir hindh sighiande war
hira ihus kralladhe thik
af myrkre. i liws af orensh-
het. i fulkoplika rentikhz
af thrange. i vidhskikhz. hwar
forma tha sighia humi my-
kit thu aghir thakka hono
fore thesse thingh alla nar
format thei thz. tha ar um
eins skalt thu gora swa my-
kit som thei formar sinna
handa fingh. ær til. som kallas
skatta hans ahsta sina vinga
thy at ætlin som vingane

526

wordho aff waro. i hæna grid
thzene fughlin gore sik redher
ok trikhnom for thry thingh
ffyst fore hwilo skuld anna
tidh for skiul af vrygh ok my
sik thorko Thridhiatidh at hon
skuli vp fostra sina unga som
wardha af ægtromen ok slag
til thes som ungane
ær nar ungane sinn fodhe
hikkar modhr thin til at fly
gha. i thriggia hande matto
ffyst om thy at hon teer
thin matin ammatidh mædh
hekilse ræst Thridhiatidhs
thy at hon flyghir for thy
ær ungane thy at the ahzsta
sina modhr. wani nz hænna
mat fore the sik smaa ok
smaa ow redhras apter mo
dhrne thr apt flygha the
yrkemeer apt sine makt
til thes the wardha fulkopne
af wana ok kronst thzene
fughlin ær en grid. hwilkin
gwar-dhekika war ok aldrigh
umskyptis af hans gudhdoms
grid ætgranga alla kraftle
dhis redhir alla boo af tridh
nom thingom thy at hikamin
ær af nordhne til feghis fyr
kine. i hwilkom grid vp fostra
fuglina nz godha afridsa
mat. han wahta ok beuara

nidus

527

hona for ondom fuglom som
tekna onda thanka ok gifu
hane hwilo for onda gingra
regne. ay hwar ey fial al
fegher hfamano for the fak
at hon ſkulde ſtyra hkame
ok ey ſtyras af honom ok at
hon ſkulde vpwakkia hkama
til ar-rodhe ok fore see honom
hark-kikka thy kare gudh fia
kna ſwa ſom godh modh-
ghar at gora. at hon ſtrukl
thriſwas til bætre thingh ok
at vt-gaa af thrangtend. j
vidhkik hz gefwande hame
forſt. Vndir-ſtandilſe ok ſkal
at begypa ok kugorande
hwarom enom hwat vt wa
kande ar- ok grande. alla
hwat flyande ar- ok fwa ſo
modh-erin vt kede forſt vm
gana af vedhr-enom. Swa
nimbu- manin forſt at than
kia hymeikp thingh ok hui
ki trangir ok fwl ok orey
kkamm-ſims vedhr- ok badhul
ar- ok hwar kins ok kuſtekik
dirn. gudh vt kedh- annat
ſkalma m- ſine roſt mat ha
repar ſighuande hwilkin ſom
folghe mik hay ſkal hafwa
kſwit. hwilkin ſom alſtra mik
ſkal ey dø ok thane r-ſtiny
kedhe til hymeikp hwilkin ſo
ey hora hona hay ar- antig
kia dopiw alla o-thakkirin- til
gudz alſtrekikhz thr-idhwardh

528

vt kedh- gudh ſiakina ſwa
ſom m- flyghay thz ar- vm
ſins mandoms ap-tr-dome
thane ar- fulle mandomm
hafdhe ſwa ſom vinga. ffirſt
thy at- j honom wa al-renkk
het ok gnitte ſuintrogh amat
thy at hay giordhe al godh
thingh ay thesſom twem vm
gomen flygd gudz mandom
bir- j wa-ldome m- thy ſkal
ſuakin flyghia ſwa mykit
hon forma ok vm hon for
ma ey m- gingme tha vidh
kreſte atenaſt m- vkuanom
ay nar vngin flyghſe ſkal ha
wakta ſik fore tr-eny thin
gom ſſprſt fore gr-ymom diu
rom at hay ſitt ey nar- thy
a rordhme thy at vnghin ar-
ey ſwa ſtarkir- ſom the an
narkh fore gr-ingkom fugh
lom thy at vnghin ar- ey
ſwa r-ſkir- vndan flyghia
ſom the dirn. j ſine flogt
ok thy ar- tr-ygtrare ar- bliſwa
j ſkinkeno thr-idhwardh wakte
ſik at hay girnis ey the brath
alla gnat thir- ſnara ar- j
theſſin gr-ymo dimat mon
warldsins kuſtelſe ok grudſe
for thim ſkal vnghin wakta
ſik thy at the ſynas ſot
at fraima ok at aghia fraghir
at ſee ay nar- may thankir-

at halda thin vndanganga
the rastikka ok na the troos
at kasta bita the amsktime
kika. amatidh wakte sik fore
gingom fraghom som ar hogh
fardh ok hedhes giri hukkin
som astrida atridh hoghra or
hoghra vppara ok graa ow
andra frugka ok hata minde
wakte thy vnghin sik fore
thin ok astride at dwakas
.i odmiuktime skinle. at hon
hoghsparthas bli ey af grine
nadh ok forminy sma ey thin
som haswa minder nadh
ok thanke ey sik wara bar
tre ey andra thridhiatidh
wakte sik fram the bradh som
snara ar uti som ar wtal
dma gladhi thy at got ok
kastelikit synis at haswa logghe
.i minnenom ok kasta .i kroppe
no vtan gaddin skykis. .i thin
thy at own matto latir ok
logghe til ledher ow matto kar
te kroppsins kaste ledhe til
huyems ostridhlikhz af huilko
sorgh krombir antrigtha .i dø
dhenom alla for alla .i pimom
o dottir skynde thy at wt
graa af thino badhul alla
redher mz hymelik astridan
wakta thik for girima diu
rom ok hoghsparthma frug
kom. sfore framyta gladhis
birdh the aptir tesadhe
gudz modhir til birindhma

ok sagdhe wakta thik fore
thy frugh som stanktir ar
mz thughin. thy at alle the
pintas af honom sum han
hanna thz ar wasdma vin
skapir ostadheghir som wadh
ok smittal .i ondo krompanska
pi. alla wordzlik vin
skapp aflan. akta ey hedhe
akta ey mana godhvilia. ok
see ey alla skept loff alla kast
ostadoghet ok gudhlikro kyr
lekso minskisse stat thy sta
dhugh thy at gudh som thik
ut dregh af redhretno han
skal fodha thik akt til dodhin
ok aptir dodhin skalt thu
gøma thik af sorgh awarin
thik .i thesso liswno. ok apt
dodhin skalt thu ganke ra

Dhas alla bedirwas xpin
omsp maria gudz modhir ta
lathe til sin son sighandz o
min son giff thme mio bin
dh at thin hal gasta likame
vot kastis .i hanna hugata
at hon skuli vmstuptas .i
thik ok vpfyllas mz thinom
alskogha the apt sagdhe
hon madhan thanc halghe
mann kirdhe likamlika .i
wardzme wat han som bad
gh stadhughst .i the halgho
tro dughm gtewar dha bipt
han dughm kaste atir drogh
han. han war ok bøgheliking

531

ꝺꝛꝓ̄ thmō vilia ſwa ſom vꝛ
liket wꝛꝺhe ꝺ hwar thy ande
ꝺꝛegh hay. Hay war oc bin
nande ⁊ ſtyꝛlicho ſwa ſom elꝺꝛ
ꝺe wꝛenga. ꝺay mw ꝺꝛ haꝺ
ſigl my thik ⁊ ꝺꝛone oc tho
ꝺꝛ ꝺay hans anbuꝺhꝛa m
thꝛ thꝛyket oc hꝛggiꝛ ⁊ midhꝛ
mcer ſtaꝺh ꝺay tilbꝛ. Thy
min ſon geff hans hkanna
hꝛghꝛe vphyꝛtilſe hꝛdhꝛa thy
ſom thik hꝛdhꝛaꝺhe ꝺptꝛ
ſine mattꝛ oc makit. vphyꝛt
thꝛ ſom thik vphyꝛtte my
pino ꝺmoꝺhe ſwa ſom hay
ꝺhe wal ſynaꝺh wam thu
Thy at thu latꝛ gnkte thꝛ
ohammat ſom mmō vmō til
hꝛe. Tho ſwa ſom thu ſcer
at cy tilbꝛ at wlpwomen
giſwis bꝛꝛtte gnatiꝛ ꝺꝛy hꝛſw
oc at ſaphiꝛiy ꝺmande li
mma hꝛla oc ſtyꝛſtande
ſinka hinꝛ at hay hꝛggis
⁊ tꝛꝛke ꝺmagh hꝛſwiꝛ cy at
hiwꝛ vptꝛnꝺis blindom ga
nckika ſwa ſom thꝛne mam
wa ſtaꝺhgthe ⁊ tꝛone oc
mast biꝛganande ⁊ ſtyꝛlicheno
ſwa wal hay oc ⁊ atiꝛ hal
ꝺhe bꝛꝛſt ſtupaꝺhe ꝺptꝛ mi
nom vilia thy ſmakaꝺhe
hay mik ſwa ſom bꝛꝛtte hꝛſt
ſtꝛkꝛtiꝛ ⁊ alla tholomoꝺhe
oc ꝺꝛpuiſſom ſeꝛtu oc gothꝛ
⁊ gothom vilia. oc aſtꝛꝺay
bꝛꝛtte ⁊ with fiꝛeſtay oc

532

malikom fꝛamgang. aldꝛa
bꝛꝛſtiꝛ oc ſtꝛaſtiꝛ ⁊ hoſhiko
ghꝛda oc fulkonay. Thy hꝛ
ſwiꝛ cy at thokkiny hꝛoſtiꝛ
ſkuli vphꝛgthas gella a vpt
tas foꝛ alſwa hulkia gim
cy wel nafeꝛa gnatto. hulkia
vꝛtte oc aſtꝛda vꝛitat hꝛꝛt
hulkꝛa vꝛſt oc kilokſhapꝛ
ſtaꝺhkim ꝺꝛ faꝛomiy
hay war oc ſwa ſom ſaphiꝛ
⁊ ſingiꝛ gulꝛ a ſc ⁊ fꝛagꝺh
oc hſwꝛc nꝛi ſine kkathꝛ
vm hulkia hay tꝛdhe ſik
ward ſma kiꝛkio bindh
ghome ſine hꝛꝺ vm the hal
tho tvo ghomaꝛe oc waldi
na foꝛſmdaꝛe. Thy o hꝛdha
ſta mothꝛ hꝛuiꝛ cy at ſwa
ſtoꝛ gudhelikꝛ alſkaꝛt ſkul
ſc hamas af ſwa oꝛenom
oc ſwa ſtoꝛa ꝺmiuktima
ghꝛa ſkuli vnſ ghmnas af
wꝛkꝛdma alſkaꝛom. hay
war thꝛidhiaꝺh ſwa ſom
hiwꝛ ſat awiꝛ hiwſa ſtaka
vm alla mma budhoꝛdha
fulkopnay oc gooꝛ hſwmo
hꝛncdom mꝛ hulkom hay
wꝛnaꝺhe thꝛ ſom ſtoꝺho
⁊ goꝺho at the ſkullin cy
ſalla. oc vphyꝛtte midhꝛ
ſalna. oc vpughtte thꝛ
til mik ſom hꝛoma ꝺptiꝛ
hay thꝛta hiwſit ꝺꝛ the
awꝛꝺhegthe at ſc ſom ꝺmi

533

blinde gyrdhe af sino alsho
gha thzta liuslr trumo the
cy see som hafwa hæghsde
dhma stæmbil thzta liuslr
mughe cy shabbotta hændir
hama. thy at thzta liuslr
gir mykit hatogh gyrghe
ok thm sam sin ulia ok
syndelika kusta gkstka thy
for gy han uplyptis gir
retuist at the rensms
som orene gum ok the
liusms som blinde gum
ky thm mamm som handzis
fosk sighr halghan ware
thee thry thingh cy wa
re han halghan ffærst
thy at han folghe cy
halghra mana lisunc
fordøthin annat thy
at han hafthe cy go
dhan ulia at thola dødh
fore gudz skuld thendhia
at han hafthe cy birnande
karlek ok skaffelsin som
halghe mgh ok thry thgh
gum for hulkin nakor syms
halaghr ware af almogano
ffærsta dr at thz awaldir
swikelika ok onda mana lygn
som ulia thakkias annat
dr ofmella mana raskelik
het at tro thrithia dr for
manana gum ok dyrkia
at vanzaka. ky thwat hallir
han gir i hathum alla i skra

534

slo elde thz dr thik cy losth
hit at uita utan nar ti
mey wardhr at tala kunen
Explicit liber
Incipit liber tertius sancti Cirilli

Hus appus gudh ok may
hulkin som from ol ror
dherdh at taka mandom
at hela sighima m sino blo
dhe. hulkin som unne ok
liuste saman wagh til hy
medh port han sande mik
til adhar m thessom ordo
me som han mik sagdhe
hpr thu hulke som gesuit
gir at hora andelik thingh
Um thsame bispopin uil
gaa thrangan wagh um
hulkin sa mgn ganga ok
ware cy af fraam mand
Tha af liggte fyrst the
burdhe som liggir a horo
ok thongir han thz gir
waldma gum hawande
waldma til ensamm sin
uidh thorfelik thingh apr
odmiuka bispops stadhga
ok fordhan Swa gordhe
thm godhe mathey hulkin
som kalladhis af gudhi for
løst waldma thugo byr
dhe ok saan latta byrdhe
annarth wam gordadhe
ok redho swa som at wagh
farande swa som stæfn
sighi at tobias tha han

wat redoboin at fyrdhas
tha fan han angelsin strada
giordhadhan. hwat tekna
at engelsin wat giordhadir
Wtan at hwat bistopin-
skal wara giordadhe mz
raetwisona bakte ok gudhe
liko frigerlek ok wara
redoboin at graa ok fira
thin wæghin um hulkin
som han gik som sagdhe
iak gir godhe hyrdhe ok
rak gæswir omk. j dødhin
for min fiar wari annual
bistopin redoboin at tala
sannindena mz ordome ok
redoboin at ghira raetwiso
badhe. j sak ok. j androm
ey af latande at ghira
raetwisona for hødzlo alla
obrygdisse alla for nakra
smakelikhz af andre. ey
for falsan umstap alla
fantzkan radboghantzl
hwatan thin bistop som swa
fyrnis giordadhe skal to-
bias froma thz gir at raet-
wise man skulu froma
til hans ok folkhia hono
thz thurfuadh skal han æta
watn ok brødh for ey han
gat a wæghin swa som
stwat gir af helia at han
wakthe vp af sayne ok
fan brødh ok watn wdh sit

howdh. hwat ar thzta
brødhir som swa grafs
Aphetanom wtan liknam
likit got ok andelikit
hulkit honom grafs thy
at honom redhie liknam
likit brødh. j ødhmine for
apte dome skuld thy at
ey thot gudh hafdhe for-
mat at fødha ok uppehal
da Aphetan wtan liknam
likin krost ok fødho tho
ville han at honom skulde
brødh redhas at manin
skuli andirstanda at thz
ar thz alikelikit gudhi
at mænskun skuli mz
raette tampran mitta
gudz grafwo til krotz sins
hughadh ok hande tha
ok inblastis Aphetanom
andelik mskinilse Mat
han swa gik fyrirtughi da
gha. j thes krostins styrkio
thy at wtan emna handa
madha smorilsse ok ande
liknin gledhi hafdhe want
ingetin. j hans hugh gude
likn hafdhe han wanskas
ok forgangit. j fyrirtughi
dagha gimiadhe thy at
han war frankir may
af sak ok tho starkir af
gudhi at ganga swa han
gan wægh ok thy for thin
skuld at manin liswe-

minas

·ȝ hwario enō gudz ordhe· ma
nom vi biſtopin at æta biſ-
dh ſtiuona thz ær at alſſka
biſdh ſtiuona ſkal hany
ſina vidhr· ſit howedh thy
at hans ſtyrk ſyghia honō
at han ær alſſka ſin
gudh owir al thingh for
thy at gudh ſkapadhe
han ok atur-læſte ok tol
de han lange ȝ ſyndome
for ſin godlek· vi bidhiom
ok han at dryfkia hetit
af watn· thz ær at inner-
lika huyꝛa ȝeꝛ· pino beſt
likelz ok ſtora wærkia ok
ſwidha thy at hwar forma
wærdhelika at hupa thū
ȝeꝛ· mandoms ængſla hal-
fua han tha tolde tha han
dryfkte fua ſik pinona
pane midh· lupo a rordhē
af hans likama dryfkte
thy biſtopin thzta watnit
m̄z fiærlek· ſens biodhe
ok tha ſkal han ſyrkias
at fram gaa ·ȝ thū ȝeꝛ· wæ
dh dedhan hælſona wæxthe
ær by-nadh· Um biſto
pin vil hangin fram ga
ær honom myttogt aff
ſæſta dagh ens· tima thak
ka gudhi m̄z alle hudzta
ok thankia atwakttelika
ſina gēnga ok bedhas
hiælp af gudhi til at gøꝛa
hans vilia ſthī ær· nar
han ſoꝛe ſik ·ȝ ſin ſiælſthe
tha ſæghi ok bidhi til gudh
·ȝ theſſe matto· a ſkan dyghe
waꝛa om a ſtrōne ok rordhin
m̄z rordhme· Tho for thy at
rak ær biſtopin af gudz
for ſyn ·ȝ ſoꝛe rak thik
min likame ·ȝ ſiælſthe the
ſom dæm af rordhme ey
for fæſthmund alla hæghſta
dh· Vtan at thin naket ſku
li ey fynas ok ey akta rak
hwat hallin· ſiælſthin dæm fæ
ghre alla fiælſare· vtan at
enaſt at biſtops bonadhe
ſkuli fiænas til gudz hedhr
ok at biſtops wald ſkuli fro
dhas ok vt mæthas ·ȝ ſik
dha bonadhenom til andra
mana mæſſa· thy bidh
rak thik· miſſæſte gudh at
thu giff mik ſtadhughet
·ȝ hughenom at rak ſkuli
ey hælgh ſtær-dhas af aſtrona
ok rordhma wændhe ok at
rak ey ſamtykka ȝeꝛis
af mildma fæighe ok lit
vtan giff mik ſtyrk at ſwa
ſom biſtops ſiæl dha bonadhe
ær· vtſkuldir ok hedhr· lika
re for androm for gudhek
het wald ſkuld ewa ſku
dhis m̄nna ſkal pryd aſſe
nær gudhi at rak ſkuli

ey dwplika mikhē thryfflika
as .) pmona for thz waldit
thē tak hawir o strasslika
ok owdhelika hasst alla
skymelika makras til mm=
na fordomissa . ffor lopslikin
fikadha bonadh framslika
bunin thē gptir kasi alla
swngt sina tdhe thy at
) hum mykla hoghra gm=
birte mānin ar swa mykla
mere hedhē dghē hay gora
gudhi tho thaskis gudhi
rent hudta swa wal .) thysto
som .) sang a madhan mānin
idhna rātwisslika makot
mytelikit Sidhan massay
gr sagdh tha gom sir gm=
birte atwakande granslika
at hay ey meer akte si=
kamlikit gn andelikit Mar
hay gada til bordz tha ha=
fwi sin thanka .) thesse matto
O herra thē yepe thu som
biudhē at fodha ok vppe=
may mz fikamlikrom mat
giff mik thakp at swa gefwa
mino likama vidhē torstelika
fodho at kotit wardhe ey
ofhaat alla trettelika ge=
wardokt mot sialsma for
mat ok drok owir flodhe
likhz ok at likamay wat=
) thme thgamst af o strasl=
ko atr halde vtan visa

mik homisslika matto swa
at nordhma hera rettis ey
til wredhe af sme nordh Mar
nordhin vppehaldz . mz nor=
dhma fodho Mar hay gr=
vidh bordh ma han hafwa
matteliktin hugnadh ok
vidhē talan .) hulkom skra
likhz ok fapgnga skal ah=
stingt slyas ok ey skal
nakot thz ordh talas alla
horas af hulko thē the
magho hawa til falle til
fynd som thz hora vtan
al thingh warin homisk
ok sialme helsam thy at
swa som al thingh gerin wa=
smakande a likamliko bor
dhe . hwar som ey gr bydh
ok vinn alla off Swa arin
al thingh sialme wansma
kande a bispos bordhe ok
andelikes bordhe hwar som
godhē kranedombir ok ma=
nisse til gott wanskas ok
thy thē til at fapgnsona
til falle strulin slyas skal
nakot thz kasas alla sighas
forbordheno . hwadhan af the
maghin kasas som nar strua
Mar hay gr=matar ok bordh
tigmisse gerin kasin . tha gom
bokom af hulkom hay maghe
kasas ok draghas til sialma
fulkomisse gptir natwardhin

ma han hugnas m̃ s̃mõ heme
likom vmom oc̃ tho swa som
af mysklme s̃mgr spmana
beskikr til thes barnit wans
af mokkme oc̃ til wans at
æta prchnghan kost Swa
draghi biscopin til gudz s̃ma
hemelika thignara oc̃ vmi
m̃ frncedoms ordom swa
at the vrdhno oc̃ alsthin gudz
at han wari thera sadhr
vm gudhelikit wald oc̃ thera
modhr vm andelika vppostra
oc̃ vm han vcet nakon sin
thignara gora dødhelika
synd til sighlma dødh oc̃ war
dhr manadhr til bætringh
oc̃ vil ey lata af ello tha læti
han fram sik thy at biscopin
wardhr ey kurlogs af hans
synd vm han stadhr oc̃ hal
dir han nar sik for wardz
han gaar ⁊ sang tha ransaki
granlika thes framfarna
dagx sins gonga oc̃ afundil
se thankkrande swa o hira
gudh mins likama skapare
oc̃ mina sial see mik oc̃ sko
dha m̃ thme mistrid oc̃ giff
mik thima nadh at tak watske
ey latir ⁊ thme thianist af
of mykkom sompn oc̃ at tak
kerælsis ey alla wansko ⁊
thme thianist for oftirin sæpn
skuld alla hwilo vtan matta
min sompn til thin hedhr

hulkin thu bodh os at tha
swa til likamasins hætalsa
oc̃ gelso. oc̃ giff mik styrk
at min awin dyafwllin fange
ey makt at orda mik alla
bort dragha af thme millz
Mar han vppstar af sine
sæng tha af skrapi m̃ sæp
tamalom um likamam tolde
natira ghomsko alla funtil
se at andira aptir folghia
da matina sæpn skuli ey
byrias m̃ framfarna nat
tinna syndom Capitin ij

Gudz son talade sigh bisto
pino um han framgar
at thin wæghno som mi
dr sagt aff tha kæpa thry
hardh oc̃ wansam thingh mot
honom ffæsta dr at wæghin
dr thrangir amat dr at
stingande torna gum ⁊ wægho
nom thridhia dr at wæghin
dr strenghr oc̃ ouimpn ayot
thessom thrym gifw ask hono
thry radh ffæsta dr at han
⁊ fore sik stark likadhe oc̃ sta
lika samam sømadh mot thra
ga wæghno amat dr at
hawi tio singir for pino æghom
ogallan hulka han skal see oc̃
skodha wæghin swa som gimom
vindøgha skapa alla wæg
ghia skryngior at han skuli
ey singas af thornomm/
thridhia dr at han sætiwa
lika sina fødr midhr oc̃
thrgum oc̃ kete ⁊ hwario fid

tino vm midhi ſatte foriy ſtæ
ſtadhlika ok ſæra ælkie bræd
lika bædha foræma ſamay
vtaly at hay ær færa vis
vppa hwskiny wæghiny dr.
Ay hwat tekna thræwga
wæghiny vtay wranga mana
ahſtia mot rættuſom ok godho
manom. hwilke ſom gabba
rættuſa ginga ok wranga
rætt maniſſe ok forſma alt
thz ſom ødminkt ok milhet
til hære ayot tholikom ma
nom ſkal bistopiny .j færa
ſik .j tholomodh ok ſtadhlik
hetz klædhe thy at tholo
modh ær al hardh thingh
ſmakliggh ay hwat tekna
tornane vtay wærldina
gætwæ dha ayot hane dr
tio gudz brudhorædha fingir
hafwa ſkolande ok hans vnd
dogha: at nar. gætwædena
ok frælsedomſins torny fin
gir han tha ſkodhi thz ypri
mo ok fæſtedom. Thær han
ſtingy af awndina alla wre
dhima tony tha ſkodhi gudz
hærlek hwskiny han bødh os
at gøma thy at ſandir kær
lekin letta ey fin thingh alla
gagn vtay vt lægyin ſik
allay til gudz hedhr ok ſins
vmeſtins mytto ay han ſkal
wara wanoghr. hwat han

midhi ſætir ſina foræir thz
tekna at han ſkal hwarty ſtad
ſtalika rædhas thy at godhe
man gythr hafwa ſwa ſom
twa fotir ffærſte ær awgo
dhelika thinga aſtundaſſe an
nor ær wærldina ledha .j
gawdelika thinga aſtundil
ſom ſkal wara ſtadhlikhet
at han ey aſtunde gawnde
lik thingh ſik enſamman
ſwa ſom wærdoghom vtay
ſkæi al ſin aſtundilſe oko
lia ok atirlyſy .j gudz han
dir .j wærldina ledho ſkal
wara wanaſſe ok rædogge
at the ledhan wari ey for
wærldina gætwærdo alla
kriſtnis o tholomodh alla for
thy at han vilde hawa mer
hwilo .j theſſo liſwæno alla
for thy at han haw thinga
alla modho .j thy dærnodhæno
ſom androm dr. inntoghet
vtan wærldina ledha wan
attnaſto for ſyndana hæil
ſe ok ledho ok for gawdelike
liſs aſtundaſſe. Sidhan han
haw own fanit theſſa wi
ſama wæghana. Ware vak
han vidhr at han hawin
tre owinn ſom dræi .j has
wæghi ffærſte owinn vidhr
fræſta at hwiſka .j biſkopis

sira ok atrir tappa hans hærst
Amor staar for honom ok vil
stinga hann i eghonin Therigi
der fore hans forom i sprunde
hæghst ok hastwande sagdu mz
hulkie hann maghe sagna has
forir. Nar hann vplyptir thry
af nordhme ffærste owinir. drin
the mæn alla the cristnirulse
som widhi ffara at draghe
bistopin af rætom vægh
fæghande. hwi til takin
thu thik swa mykit gæno
the ok gada aat swa trin
thom wægh. Qwæt thy hallir
atrir ok grak aat blomstra
de wægh som ffiere ganga.
hwat wardhar thik hinum
thin alla the lifwa. alla hwi
skalt thu tala mote thim
alla gæra thim wredha. ass
hulkom the thu mat hedhras
ok alskas dm the gæra ey
mote thik. alla thim som thik
vinnadha hwat thorft thu
aktta hinum the lifwa alla
at the vetta alla dropsiwa
gudh. ok dy thu gaft skalfw
godhi hwat wardhar thik
at dæma andra. giff hallir
gæmor ok thake ok myria
mæna vinskap at thri ma
ghe lofwas ok hallas godhe
madhan thu lifwir amor
awinir astuda at gæra thik
blindan swa som phariseri

gierdhe sampson thry owi
nir the gæ augerdhma fa
thrindh ok æghor ok klada
na owir klædhekikhi ok
andra thinga bonadhe
lic alla thyskria Thy nar
thessir thingh hænda ok
thakkias i manskins æghe
tha wardha stralir blindh
gudz budhordha alstroghe
skona ok kolna ok syndir
slætas mz orsakan sidhan
hon æ gierdh. Iæra thy bisto
pir nøghia sik nar hann
haw mattelika vidhr thor
ftekk thingh Thy at mw sy
nis magom mykit sware
at sia vidh gu[m]ma gudan
mz sampsone. an alskia kw
kiona oppt bistops gumbus
loplike skrupan ok stadhga
Therigi owinir ropar høst
hastwande snarr ok sighia
do. hwi gæt thu swa wa
kin ok mz midhr hægdhe
hofdhe. hwi odminka thu
thik swa mykit madhan
thu mat ok skalt hedhras
af flæstom Qwat hallir
ppir at thu skuli sitia
mz thim fførsto wa bistopir
at thu mæghe hedhras af
allom gath fram til stære
wærdhekikhi at thu mæghe

547

fa mere thyngit ok myria
ok hafwa mere hwilo fama
fankta hetgiande fyga ok
goz ok hawa thir thi mo
ghe my hyalpa androm ok
at thi meghe hegnas af
androm wara hwary stadh
ghadhe Nu nat hughin
hoghis af thokkom ginisso
ok dyrgilsom tha uphyras
ginstan afstridisin ok ubin
fwa som my ens wirthe
hista foot til nordhinbi gini
i hulke hughin fnats fwa
my wardzhka thingha om-
forgh ok fnarn at han naph
ka upstan til at skodha
sina vsald alla hymeikis
han alla awardzhelika pino
ok thy ga cy ander thy
sperin sighir at hulkin som
afrida bistops dome afrida
godha gring til gudz he
dhir An mi afrida flestc
hedhrin ok fly gerwodhet
i hulko fyalme ga gwardzhe
tik helsa thy strande thane
bistopin i thin stadzha som
han nw hawin ok afrinde
cy hoghire for an gudzhi
thabkis amorkedh fore
see homom Capitm xij

Iomf maria gudz modhi
talade Jak vil sighia bisto

548

pino hwat han dghir gera at
hwat gudz hedhir dr hwat bi
stopir skal hawa bistops skru
dzhin wal gomdan a sinom
armom ok sakia han for pa
ingta cy tana han androm
for wardzhkin vinskap cy
tappa han for skomskio alla
dosskio An hwat tekna bistops
skrudzhin vtan bistops wald
ok wardzhkikh som ga at
vighia kilarka ok stino
rkta thin som vilke fara
ok vpnakkia skomskia my
sino afsir dome An hwat
tekna at han skal hawa
bistops skrudzhin val gomda
a sinom armom vtan at
han skal wdzkekika thankia
thurn alla hwi han tok bisto
ps wald ok thurn han hafw
haldit thy alla hwat myto
alla frint han hawir giort
i waldens alla hwat wald
sins ande ga Dom bistopin
vil atwakta thurn han tok
wald at tha atwakte forst
hwat hallir han tok alla
afrindade bistops dome
for sina skuld alla for gudz
skuld Dom han afrindade
for sina skuld vtan vgif tha
wa hans afrudan krokkin
ok awadzkkin Dom han afru

sade thy

dadhe thz for gudz skuld ok
wil at gøra gudhi hedhe. Tha
høy wæth af gudhi thsenkte
sidhan biskopin at høy tok thz
wara fatika mana fadhe
ok hughnare ok sighma dag
thmgare thy at biskops gøz
ok vm the ætas alla for-
gøras ostyrkilsa ok for-
sighana ropa hamps owir
ortetinsan stupara ok styrar
thy thwat fruit som skal wa-
tha biskops wardghelse hz skal
rate sighta thik wisselika swa
som pawly sighir The sinitry
skal wara twæfalld badhe
liknelse ok andelik liknel-
like thy at høy ær gudz
ambitzmen. ok ordhenike ok
thy hedhres høy af manom
for gudz hedhres skuld swa
som gudh. ok hymelike wardhe
honom liknelse høy ok ande
like for liknelsa ok sighna
narins wara mz hiranom
badhe for biskoplikit lifwne
the ewa ok edmiukelsa
æpter dømc mz hulko høy
kallade andra til krona

mz sik thy hwa thz som
hawir biskops klædhe ok wæ
thelik hz ok sky tho lifwnit
høy skal wara wardoghe
twæfalla skaw thy at bisko
pe wald skal cy sighias tek
na at biskopin skal cy vi
tande wara andelika thi
ga ok irikkel ok cy ædhna
sit ambite alla gærnodhe
for pænga wald alla mana
thyktio alla awinskap ok
cy fræmia thm til vngsla
alla ambite for mana bøne
hulka the høy wet hawa
ont lifwne ok wara owæ
doghe thy at biskops skriuth
skal cy kænas androm for
mana winskap tekna at
biskopin skal cy skrympta
at awirka ok mæssa syndoghe
mana synde ok cy kæra thm
opinadhe hulka høy forma
ok skal mæssa ok cy thyghia
sina sina synde for skoltskin
winskap ok cy kæggia sinna
vndirdana synde a sin vægh
thy at biskopin ær gudz wak
tare thy at biskopin skal cy
tappa biskops skruthm for
skomske thz tekna at bisko
pin skal cy andwarda the
thingh androm at gøra hul
kem høy æghe ok forma
skalswin gangkare gøra

ok cy sata the thingh an-
dirny · ⁊ hand at gora hul
ting som hay forma sakfu
fulkomlikare at gora thy
at · ⁊ bisops ambite skal cy
wera hwelka vtan modha
ok dernodge ok dghr bisto-
pry vara thera kisune
ok fadgi hulking som and-
warda sin ambite ok wy
the hafwa sik sinellskka
bitom thr ow vil vak at
thu skult vara at bistopry
dghr hawa blomstir kra-
fwa vndir simony armom
hulkom farem som badge
darn ngr ok fiskery tal
lokkims at gladskkka kopa
dpt hans lokt thene blom-
stir kafwiny tekna gudge
lika pdicany hulka som bi-
stopry dghr hafwa twe ar-
ma vndir hulkom som pdi
tamna kapfwe hakdz darn
twa ginga vidhr thorstogha
bistopmony sony darn godha
ginga vpmbarlika ok godha
ginga konlika at nadiuara
de fawiny ⁊ hans bisops do-
me scande bistopsins kar-
leh · ⁊ gingome ok horade
ordome darny ok hedzhiny
gudz · ⁊ bistopine ok the
fawiny som darn fiarcny
horande bistopsins frodz
afridany at folghia honom
thy at thzra dr serastc

ok thakkaste blomstir kapf-
we at cy blyghias samindena
ok gudz odmukt kapma
godz thingh ok gora thz
sama som hay kapne wari od
mukin · ⁊ hedzhr ok gudge
fakiny ⁊ forsmakalsom ykr
bistopry hawir fulkompnat
thana waghiny ok kambir-
til portny dr honom vidhr
thorstekkit hafwa makot
⁊ handme at pscntera hop
sta komigenom hawi thy
tomt kar · ⁊ handme at offra
hogsta komigenom thzra to
ma kawit som skal offras
dr hans hukrta ok thy bor
honom darnodgha nat ok dr
gh at thz wari tomt afal
lom fafyngthom kotz kusta
ok afridan ykr tholkiny
bistopir skal onkedhas ⁊ aid
na vnke skal thus dopt sw
dir gudz ok may kopa mote
honom mz allo halgha mana
hoskapi tha skal hay hora
anglana sighande o war gudz
ok gladzhi ok ak wart got
thene bistopir wak rent ⁊
skotmo ok manekkiny ⁊ gin-
gome · os tilkk at pscntera
thikt han · thy at han afru
dadc dagskka wakt kompa
skap vpfyl thy ok fulkop
na hans afridan ok ok u
va gladzhi af hans tal qwand

Tha skulu ok andre halghe
man fighthia o hira gudh
wara ghadhi ær af thikke oc
anat vidhir. Tho vpriakthis
ok vpmyas war ghadhi aff
thy at thessa bistoppins fyal
haw ghadhi hulkin thr-
afrudade thikk madhan
han formatte. han bar spra-
ta blomstir. ⁊ minnenom
ok ⁊ sino gengom mz hul-
kom han ekke wart tal
ok vidhr- quakke maga-
byggiande mar ok fiymmen
thy giff hanom at ghadhias
mz os ok ghadz thu samm-
ledh af honom hulkin so
thu afrudade swa mykit
at thu vilde dyø for thas
skuld at ytarsta skal tha
ærona krongin- fighthia hono
o.minn vm thu kromt at
pscutera mik thing hukka
hia romt ok rent af thik
ok thino husta thy skal ak
upfylla thz mz minno husta
ok minne æro ayn ghadhi
skal wara thin ghadhi ok
thin æra skal aldrigh gandas

til manin ok thwart amot
ar manana kærleken- kæry
til gudh Sanctha swa ær-
sant thy at hwar ær thz
hira galla bistopir hulkin
som ey genas meer hira
dome til at faa warldena
hedhr galla rikedoma ay at
hughpa parkom manno mg si-
no ærindhe ok thy madh
ghrane ok bistopane vtha oc
kroma til brullaupit som allo
ær vat. ⁊ thymekthe thy skr-
ku fatike ok kerake kroma
til hymeikz swa som var vil
thik beinsa mz aptandome
⁊ eno stadh war en bistopir-
sinelln- ok faghr ok rikur
hulkin som lofwadhis af sino
wænlek ok sinne ok thakka
dhe ey gudhi som hono gaff
sinnima. han lofwadhis ok he
dradhis af sino rikedome
ok thy gaff han maga ga
wor for warldena hedhr-
ok rosn ok gnadhis many
thingh at han matte rinn
kria gofwa ok hedhras aff
magom thane bistopin haf
dhe en wal bok kar than
felarik ⁊ sino bistope dome
hulkin som swa thanktte mz
sik thane bistopin gakka gudh
minnes ær tilbor ok hans
lofsome ær ok wardzkrit

til gudh Sanctha swa ær-
sant thy at hwar ær thz
hira galla bistopir hulkin
som ey genas meer hira
dome til at faa warldena
hedhr galla rikedoma ay at
hughpa parkom manno mg si-
no ærindhe ok thy madh
ghrane ok bistopane vtha oc
kroma til brullaupit som allo
ær vat. ⁊ thymekthe thy skr-
ku fatike ok kerake kroma
til hymeikz swa som var vil
thik beinsa mz aptandome
⁊ eno stadh war en bistopir-
sinelln- ok faghr ok rikur
hulkin som lofwadhis af sino
wænlek ok sinne ok thakka
dhe ey gudhi som hono gaff
sinnima. han lofwadhis ok he
dradhis af sino rikedome
ok thy gaff han maga ga
wor for warldena hedhr-
ok rosn ok gnadhis many
thingh at han matte rinn
kria gofwa ok hedhras aff
magom thane bistopin haf
dhe en wal bok kar than
felarik ⁊ sino bistope dome
hulkin som swa thanktte mz
sik thane bistopin gakka gudh
minnes ær tilbor ok hans
lofsome ær ok wardzkrit

137

NB.
ane

555

thy vm thz thakt is gudhi ger-
ra hafdhe rak hans bistops
dome thr- al at gøra gudhi
hedhr- cy afrida rak thz
for waildma skuld thy
at waildma hedhr- gr cy
vtan swa som wædhr- ok
cy for mikedoma skuld
thy at the dru thinge
swa som thugasta byrdhe
ok cy for mins kyns hwilo
alla mit eghit gøgn thy
at rak gghr- cy wara vtā
i skallike hwilo swa som
likamanim forma at stada
i gudy thigmist vtan at
craft afrida rak thz for
gudz dro ok dy tho at rak
dr- owærdoghr- at hafwa
nakan hedhr- tho toke rak
gna bistops gimbitis thu
gha ok grnodhe at rak
matte thes flere afla gu
dhi ok thes flerom hialpa
m ordhom ok aptr-dome
af sin-kniona goze thy at
gudh wet at hadhe dodhm
ware mik fighrare ok sy
tare ware mik at thola
bespa pmo gn at hafwa
bistops hedhr- ok wtadhelik
het thy at gn thot rak
gr- pinlikin swa som flere
tho hulkin som afrida bi

556

stops dome afrida godha
gimg thy afrida rak gna
bistops hedhr- m ambitims
modho ok thinga vtan
tho swa som dodhm hedhm
afrida rak for flere ma
thinga fore mina helso
skuld ok fore gudz alsrega
ok fiælana helso skuld thr-
til at rak matte skallika
stipta mallan fatika mana
kin-kniona goz ok kæra fæ
lana kralschika rætta thm
tropskika som wille fara
ok modha mit kyt fulsto
plika ok matta mik sialfwa
atwaretskika til andra ma
na aptr- dome thsanc ka
nukin skraffadhe sin bisop
lonlika ok sinskelika dy bi
stopm kranklika tholande
odhm skamde klarkin vppm
barlika ok osmellskika rosan
de ok sighiande sik wara
matteliken ok ymnit mogha
de til al thingh framikin
gryt ok thotte alla wara
bistopsins bruth ok umbæ
tholomodhskika smaleken
dy bistopin skabbade
framdsins hegirlek ok
tholomodh. taladhe mote
honom swa mykit at ka
nukin a vtis ok skraffa
dhis ok vrkinadhis cy dare
ok hughare ok bistopin

rættis ok smellir ær siðhan
nakon time thz gyptir war
fram lydhin waro bistopin
ok kamikin kallade fore
guds dom ⁊ hulkins asyn
ok angland nærmare for
gyte sætt war sat ok for-
sætno war bistops hatter
ok allir bistops stremdhir
ræddo ok mangt digfla
folgdho kamikeno gir-na
dhis at sina nakot dødhe
liket ⁊ honom ær af bisto-
pin waro the swa visse
swa som hwalin af sinom
ungom som hans hawir gømt
lifwande ⁊ sin quidh malla
bolghona mang kæremal
sattes ok baros mot bistope
nom hwi alla in hwat akt
hans hafdhe takit bistops
dømc ok hwi hans høgh-
fardadhis af fiælma gøze
ok hurn hans hafdhe fyrst
the fiæla som hono waro
andwardadha alla hwat
hans hafdhe stort gudhi
for the nadhe som gudh
hafdhe stort in honom ok
nar bistopin hafdhe anga
rættiso at swara til thz
som a hans kærdhis tha
swaruthe domarin sighia
de sættis thrithin a bisto
pstins howdh for bistope

hattin ok a handrana tyg
va for hanskana ok for-
⁊ hørio klædhe ffor kinna
bistop skiortona ok hafwi
orcnay thryk a fotomm
for bistops skona taki wan
hedhi for hedhi hafwi gry
una dyfla skiara for my
kit thiganste folk sidhan
sagdhe domarin sættis ski
made kirona swa som solin
a kaning sins howdh ffor
gylte hanska a hans høn
dur skoin hans fotur in
skoom ok ⁊ forin hans ⁊
bistops skrudh ok bonadh
in allom hedhi ok gingta
war hans armkringh gyfwi
in bistops klædhom ok
pscenteradhis domarena
in hedhi af allo hymeikp
har skarpi swa som bistopin
ær bistopin foor in dhi
swa som thrisiu hafwande
rep a halsena fram hulkins
til fyn domarin wande
sin ærindrinchikko egthon ok
alle hælge angan in hono
See hurn mage faa an
dhetikra wærdhetikhz for
gothan vikia hulkia wyr
dhogget ok hedhi the for
smadho som likamlika waro
kallade til hanna al thessin
thingthin wardho ⁊ enom

ꝑtit alla ogna bryghe
for gudhi vtan for thina
skuld skil the fram fore
m ordhom thy at thusan
gha aat skil nogr gudhi
swa som ey strind ok dagh
lika handir at for thy at
bistopane ok hrane vilia
ey halda sit ambitt ther
the skil til hallaghe thy
vtrial gudh sin fatika ꝑte
ok klokkara hulke som
lepwande ꝓtir sino basta
minn til gudz hedhr vm
the formatin ok gora swa
myket som the formaghe
thy gaa the m̃ the sta
dhana som bistopome skil
redhe thy at gudh gir kkir
thm mane som vphauge
dulkirone for sins skuld
ok ropa til thera som
fram fara sighandc swa
hwar ey af hwat stadhga
alla skipulse hau gir. ma
for thyna thessa kirono
ok thm som gudhaft gir
klokkr m̃ dyg dhom hau
skal faa hona tho skalt
thu vita at vm bistopane
ok hrane gorin smelle ꝑ wa
le tho gir gudh smellare
ey the gamul andeknta
hulking som vphoghr ødmi
uka ok midhr thryskric

hoghfardogha thu skalt
gamul vtta at thgamne
kamuking som swa loswadghis
vpstradhe ey fiolsum sin
hgast tha hau foor at pdi
ca alla til andra sina ꝯ
ongha ok grimde ok redhe
ey fiolsū sin mat tha hau
skuldc ata vtan hau haf
dhe thiamsto folk ok sina
widhr thorst til sit skalkkir
hafdhe ok pamga ok tho
ey til gim. thy at hafdhe
hau aat ak warldz gooz
hau hafdhe ey gofwit ey
pamg thr til at hau skuldc
wardha bistopir ok hafdhe
alla warldena vm thy hafdhe
thakep gudhi vtan hau sat
te allan sin vilia til gudz
ok war. redobom at hedhras
til gudz hedhr ok redhobom
at forsmas for gudz alstrogha
ok vredoghe. Thessin ordhm
valadhe sins amlbsp til sta
byrgitta Capitu v

Swat dr at gudz vin
ropadhe fordhom bidh
ande gudh sundr nipwa
himlana ok midhr fara
at frysta sit folk strack
Samuledh ropadhe gudz vi
n̄ ꝑ thena timanom fighr
ande o ꝺ vilkogaste gudh

wi ſeem o tahkit folk ok
mogha for fara af wasghe
khom ſtorm ok bylghiom thy
at ſyre mancne gen gyrn
ghe ok hawa vlia at ſighla
til the landa hwar the wæn
ta ſik at faa magt batby
ok vphiuth ok ledga ok ſtyra
thit ſik ok folkit hwa ſom
rædghik apto bylghio ſlaghi
ok ſtorming dr magt ok for
thy ſkuld at folkit wcet
cy ſighe kikhetz happ thy
for far o tahkin vsald mo
ghe ok ſtorkika faa mgnis
kio koma til hælſona hampy
thy budghom vi thik aldra
ærona komyn at thin
wærdoghas at liwſa hap
nena at folkit mo ghe
fly ſin wadha ok cy lydha
wranghe ſtyre ma[illegible] no
mins vtan dær le thy [illegible]gas
til rætta hampy ok[illegible]m
thimo wælſignadha [illegible] liuſe
um theſſa ſtyromancna
vndir ſtat oak alla thin
ſom wald hafwa j rocthinke
kikamkika ok andelika thy
at ſkafte af thin alſkia ſwa
myket ſin eghin vlia at the
akta cy hwat thera vn
dirdana ſkalom gen myrogt
ſankande ſik ſkælſwikandis
j grymaſto wælkoma bolghio
ſom dr hælſſandh ok gin

ok kreppſins orene kiſnadh
ok ſalighe afnoghin folghe
thera gemgom troande ſik
tha galda rættan wægh ok
vndirdanom folghande al
lom ſins kreghs vlia ok kuſta
um hapnena vndirſtat oak
ſannindma regangh hulkin
ſom nw ær ſwa myket for
mangom at nær nakor viſa
wæghin til hymeikz fadhins
landz hampy hulkin hapn
ſom ær the gælgha kaſt
tha ſeghia the han kingha
folghande hallir thera gen
gom ſom ſik ſankia j alla
lunde gen the vlia tro alla
lydha thera radhom ſom
pdica kaſtma ſannind um
kinſit hulkit ſom gudz vini
bedhos vndirſtat oak at na
hor gudhelik vppbamſſe
ſkuld wærdha j wælſyne
til thes at gudz kærleik
matte vppvas j manana
hiærtom ok hans rættuſa
cy glæmas ok thy thættis
gudhi for ſina miſkund ok
ſina vina bone kalla thik
j ſin anda til at ſee ok hæra
ok vndirſtanda andelika
til thes at thu ſkuli vpp
bara androm gæfuir gudz
vilia the thingh ſom thu
hore j andanom

563

xvj

Alle dr ambtig bispar hul
kins som lymis thik talande
in thik j likenissem thy
at thit hidda forma cy
at begga andelika thin
ga vndirstandilse vtay
likanlik likenisse dry ma
war hawande lagzipta
hust faghra ok smella
dy honom thakis mer
thy nisto amay dy husty
ok af thy hande thry
things ffesta dr at thy
nisto amana oth ok in
fyrdhe ghordho hay mer
gladhay dy husstima at
hafwe amat gr at hay
filgdhe thy nisto amana
in dirkilsom filgdhom cy
akrande at husty war filgd
in almighelikom ok smalik
filgdhom ok vrsinom thri
dhia gr at hay dualdis
mio tima in thy nisto
amana ok ensamin tonda
at fostra timay war hay
wakande in thy nisto
amane ok hugnadhis at
skodha hana foghrinedh
aman timay soff hay mal
kan hana arma thridhia
timay tolde hay gladhe
fra likamlikit gr nodhe
for thy nisto amana ga
dy ok myto ffigirdha tima
hafdhe hay likamasinne

564

hwilo in hane apsir kropsins modhe j fostra tima
nom hafdhe han amask ok
oro j hughenom for hanna
forsyn j sidsta timanom
hafdhe hay hugsins hwilo
in hane thy at hay saa
sik fullelika thakkias ha
ne af sinc forsyn j swnda
timanom in sik sighelika husta
hiri j han j attanda timano
afterdan in hane j moda
timano hast hay af at gora
nakor things som honom
hyste at gora j tionda
timanom ghordhe hay na
for the things som hay
tho cy hyste at gora
ok j thessom tima
nom bleff hay at
enast in husstime
dy cy af husstima
frymdom from tal
horkarlin ok stra
like ffiande hay hardhe
thime hugge figarlek tal
thima lagzipta husst al
skande hana ok like dsande
swa som talde ok bliswade
mio tima in hane ok en
sanam tonda timay in
thy nisto amane. alhyghis
skabe thri vita thik stu
la saa wskapay dosk sin
thana horkarlin vndirsta

565

ath ok ongena thessa kir-
kiona formay ok syrnare
thr hawin biscops ambat
ok horkarls kipunc Sanc
kika hay gir til fegdhr
ok til bundin swa sm an-
dcliko sam fogulse til the
halgho kirkio at hoy skul
le wara hans kiarasta bon-
dh. ok tho bort droghi hay
sin kyrkie fran hskme
afstande mykilo mcer
trasschiko worldsma gir
swa fughra brudh ok
thy gor hay thry thingh
ffopta ar at hay mcer
af worldsma gladz
liko smeckningh ok hoffa-
tom dr aff swa sidhughe
amat gir at hay gkstra
al worldsma pryddise ok
foghrind. gr af thy at
kirkian forgar ok wan
skas. j simon andelikom
pryddsom ok fughrindh
thz akta hay gruitit
Thridhia gr at hay ap
note ok forgor mo tima
for worldsma skuld. ok en
samin tonda tima for
the halgho kirkio thy at
fopsta timan wakar hay
kystclika sidhande hsma
foghrindh. j androm tima-

566

nom sopu hay sorclika mal
hay worldsma dama thz ar
na wakan ok gsma ok tro
ste sak thr mz at halda
scliska sins likama sighr
lik hz. j thridhia timanom
thul hay gladhclika lika
likit arriodhe for worldz
likit gagn at hay mesthe
likamlika mz worldsma, gladhias
j fridha timanom takir
hay gsma likamas hwilo
agrin likamlikit arriodhe
thy at hay han mi fastu
plika alt thz hano thakke
j fsmta timand hawir
han may fullclika hugc
sins oro at hay skuli synas
smellclika fore scc worldz
likom thinghom ok thm ski
pa. j sietta timanom hawir
hay hugnclika hugc sins hwi
lo scande at hans for syn thak
kis allaledhis worldzlikom
manom. j siwnda timand
hoire hay ok scer worldsma
lustclik thingh ok dreghr
thm thakkcliska. j sin lusta
af hulkom han otholomodhe
lika vprendis. j sins hucta
j attanda timanom fulkop
na han. j gingrine the thiff
som han for hercliska afu
dadhe j monda timanom

latir han anyttchka for wsl
dhma skuld nakor the thigh
som honom thykkas at han
skuli ey synas at drepwa
thim som han alsta til kro
ppin ok til wirldma . j tron
da timanom gpe han nakor
godh thingh ok tho ey kuste
kika . vtan rædhandis at
han skuli allthigs hawas
ylla wardha wanfrygdadhe
ok wardha straffadhe ok
dømas osol um han latir
alstingp at gøra the godho
thinghin for nakra saka ok
. j thessum tronda timanom
dwelr han atenast ons the
halfta kirkio . ey gørande
the godho thingh som han
gør af karlek vtan af ræd
dogha thy at han rædhis
halmtis eldz pino ay aukte
attar han af hymerik sykik
hetz mistalsom . um han mat
te gwerdhelika kipwa . j wirl
dine um kikamas helso ok
kidstopa wirldz rikedomo
thy sighe nak vissekkast
swarande um gudh hulle
som ey hapw vphoff ok skal
vara vtan ænda . at vtan
han wende sik raskkika
til the halgho kirkio wa
rande um hane mo tima
ok tronda timan um thin

mstra dømane som dr wir
dhes tho ey alskande hona
vtan hapwande nødoghe
hana rikedoma ok hedhe
gptir biskops ambite skipa
de al thingh ødminkelika
ok skickelika til gudz hedhe
han skal swa swa hatt
andekkit sagh . j sma sial
swa som thin synnis hawa
ghekkika ok hardhekkika .
ræssan at allir kikamam
um liot ok beno skindir læsas
ok breuste aff ræssanom ok
nona rikradhin benin fi
dr limtins ok allir mar
ghin vt skuti aldra waghna
ok swa som thes kikamadis
kudstu pinadhis angakkast
ok beskekkast hwa ræssey
ok nasto limim sloghis swa
hardhekkika at gimsal skad
skims ok sarghadhis forma
ylia som fiskr meer dr
Swa skal vssa sykin sarghas
ok pinas som mu dr nær
gudhekkin dome slaghin
sainter seer sik otholkka
hwan stadz sarghas ok besk
kika pinas Capitm vij
Sighir sighir at hulki
som alstra sina sial . j
thesse wirldine skal tappa
hona dn thane bistopin

thr vi mw vm talom alsha
sma skal apr allom sind kusta
ok andelkin kuste dr cy ⁊
hans hudera thy ma han wal
kenas sindhio balgh som gr
at swa som tha kolin dru
vpnot ok malmin slytir ⁊
adenom tha bliſ gen wa
dhin atir ⁊ balghenam swa
nat ate thy hon asundar
vpntande sin tima omyte
kika tho atir bliſ honom
thin samin kusin swa som
wdhr ⁊ sindhio balghe
thy at hans vali gr til hogh
hardh ok wirldma gini af
fullom hugatom til falle ok
apr dme at synda swa
at the vpntas ⁊ syndme
ok flyta midhr til halvirs
cy wa swa thy godhe bisto
kika hans hudera wa fust
nr gudhelkom kusta hans
kin swa at han bort blaste
allan synda kusta ok vpnote
ok lifdhe sin tima nyttelika
ok hofwirskelika dysselika
han ma wal kallas dygda
na balghi thy at han
heladhe syndana saar nr
samindma ordhom han vp
tande thin som halle wa
ro til gudhelkin kyrkiek

nr sina godha ginga apr
dme ok the som bizinande
waro til syndana kusta kal
uadho af hans reno lesone
ok swa halp han mangom
at the stullin cy gaa ⁊ hal
kusta bleff ⁊ honom a madha
han lifdhe dr thane bisto
kin som kyghir ⁊ thm thrah
ok draghi howdha aat ro
dhme swa kyghir thame
ok kustas ⁊ syndana fysske
ok orenlik hz dra ghande
kyghin til rordzlik thingh
ok cy til gawardhelkin thry
thingh minir ate han til
at han kaste sik ⁊ kugh ke
ona sfyst gunn han haw
haldit psta ambite anna
tidh gwat thz ordhit ⁊ kasti
ne tekna at the hawa vta
til fara kilædhe ok dru
inna til virswande wlswa
thri dhiatidh gwi waldz
sik thingh brinna swa heet
⁊ hans hudera ok alla thi
gha strapare dr kallir ⁊
hans kysta Capitulum vii

Omp maria gudz modhr ta
ladhe jak dr the sama som
aff dwardhelkho war ⁊ gudz
kyrkiek ok thy halghe an
de wa fullkomplika mz mik
af minom barndom swa so
thu mat taka apr dme

af mitone hulkira skaal sony
wapoc ok vtuide fik vtantl
aptir thy sony kraftin vtui
dar fik ok wpoc innantl swa
at mitin gar alvidh ful ok fin
tec dr tompt ¶ hgane thz
sam nakot annat thmgh for-
ma at begēpa Swa wat rak
ful mz thin halgha anda af
minō bandom ok thz hælghe
ande vpfukte mik alla aptir
thy sam mins hkame ok allir
wapne swa fulstuplika at
han kat fukte tompt ¶ mik
til nakon synda ingangh ok
thz dr rak the som aldrigh
giorthe synd antrigha nadhe
lika alla doghelika Sanctika
rak war swa hect ok brytna-
de ¶ gudz kærlek at mik
fukte thakois annat vtan
at gudz kærlekp eldir bryn
¶ minō hyæta ok walsignadhe
gudh owir al thingh hulkin
sony mik skapadhe mz sino
sins halgha anda dyggh haf
kærlek til mik ok af thin kær
lekp hitanom sande han sin
sundebudha til mik kærande
rak skuldr wardha gudz mo-
dhr ok nar rak vndr stodh
at thz war gudz vili ginstan
af thin kærlekp eldenom sony
rak hafdhe til gudh ¶ minō

hyæta ok vt gik sanna
lydhno ordh dat minō mi
nz hulkio som rak swara
dhe swa sandebudhanom
ordhom ok ¶ thin sanna pin
tenom aflathis minz sony or
wardh kyrkiom ¶ mik ok
gudz son wardh minz son
ok swa hafdhom vi badhm
er son hulkin thr badhe
gr gudh ok mayn ok rak
badhe modhr ok compⁿ Nar
thsone minz son hulkin sony
war sinellaste may ok sandr
gudh alhs ypt kaa ¶ minom
quidh fik rak swa mykla smis
se af honom at rak forma
ey atcnast vndirsta mastra
righ ¶ thera hyærtom hwat
hallar thera ordh fram gan
ga af gudhelikrom kærlek
alla af ensanom boklika
konsta tilokskap thz thn
som ordhin hære kungr thin
mastaranom at rak spr thry
thingh af honom sforsta dr
hwat hallar honom gr mere
afumday at hawa bispops
dogh wilia ok vinskap kria
kika alla pstentira gudhi
hans sygl andelika ammardh
hwat hallar gladz han mer
¶ minom hugh af mangom

gul pæniga ægha alla af engho
gul pænighom thridhia hwat
twem som dr at kallas mæstare
ok scria mz thm stæsta
skr-like sætte for wardhlika
gæro ok rosy alla kallas cufal
lir biodhu ok scria mz thm yt
sta ranzsaki thessin thry gra
like thy at vm han alskar
mæer biscopm likamlika æy
andelika Tha folghir æptir
at han sighr honom hallir
the thingh som honom hysser
at gøra vm han skadz aff
manga gul pæniga ægho
hallir æy af angom tha alstra
han mær-rikedoma æy sa
radha simom vinom at the
hallir qwart hallin alt thz
the formogho affa æy the
forlatin thz the mogho hal
lir mista vm han kystas
af mæstara nafne ok val
scria ok hedhis sætte for wa
ldz hedhi Tha alstra han
mær hoghsta-dhena æy
administrena ok aff thy
symis han for gudhi likare
afna æy mæstara thy at
han tygga tha som afne en
samin halmin thy at halmi
likmas boklikom visdom vtæ
tegærlek ok bozto dr basta
hwetit hulkit som likmas

kerlekenom Thy at gudhe
likin tegærlekir kan aldrigh
fæstas ok hoghsta-dogho hyke
ta Sidhan mæstarin hafdhe
oræsakat sik seghande at
gans afrindan wæ at pæ
tera gudhi biscopsins sial
andelika ok at han kysta
dhis cy ok gul pæniga ægho
ok at han afradhe andre
mæstara næpn Tha swa
radhe ionf maria amæ
tima Jak æy the som hør
dhe sæmindh af engilsins
munc ok trode vtan alt
æff ok thy tok ok sæmm
din sik krot ok blodh af m
nom likama ok bleff ok mik
ok aak fodde the sama sa
mindena aff mik som badhe
dr-gudh ok-quæn ok sik ok
thy at the sæmindu som
gudz son dr valde kqna til
mik ok byggia ok mik ok
fodhas aff mik thy vndir
stat iak fullelikast hwat
hallir sæmindh dr ok mæna
na ordhom allas cy æy iak
sporde thry thingh aff mæ
sarenom til hulkins iak sa
gdhe han wal hawa swaradh
mik vm sæmindh war ok
hans ordhom Nw madhan
sæmindh war cy ok thm Tha
fore ware iak han af thrim
thingom sforsta dr at nakor
dem the thingh som han

alsstar kirkunkka ok afsu-
da thin skal hau gingale
thig saa dmaridh at ha
skal skipt onipta thz som
hau nw haw nn wardzkke
gladh thindha dr at
kirke ok odmuke skulu
ingaa j hymeike ok store
ok wallogh skulu staa
vtantil thy at portin dr
trangh.

Capitl xv

Imsu maia gudz modhr
talade sighande dr thor
blindir man seer ey dy
thy sidhr skin salm j sins
kladheth skrim at han
kallir j dwpan pudz
dr the som see kiara so
kina sighrinnth gladhias
flyande sine wagy wada
ok dy thor dofwir mā
hore ey. tho kallir skrimin
vrlykelika owir han aff
hogh dme nn sina brodz
sko thirti ok thy som skr
nnn hore ma fly til dyg
gkra stadha. ok dy thor
dofdr man forma ey at
smaka tho ey thy sidhr be
kallir godhr drykkir sins
smakz sorna. hulkin som
lefwandes man smakar ok
gladz j sins hyrta ok war
dhr dodfwere til mānc
kika gēnga

Capitl xv

Matria gudz modhr
talade vndz ey the
things som thu nw
skalt fee wgentade thin wera
af ondom anda thy at swa
som tha solin nalkas kroma
tw things som dr liws ok hiti
hulkin som ey plägha folghia
mykom strugga Swa ok
nn thes hælgha anda til
qwamd j manskne hyrta
kroma tw things som dr gu
dhelikyo kærlekyo hiti ok
the hælgho tro fullkomin
kinskse thessin tw kramme
thu nw ok thessin tw folgia
ey dygdeno hulkin som lik
nas mykom strugga gelnt
thy til hans som tak napnde
tak wet hans hyrta ok
fwar ok hans kriffo anda
rasdan tho skalt thu sen
da honom minn ordh j the
ordhin sdwas j fridho bo
kome

Capto xvi

Sanctra byrgita talade
j skne bon sighande
o minn hra thu yepe j ak
tror thik swa stadhelika
ok stadhelika at dmigh
vm ozmbir laghe for minn
minn at han ey ingringe
vtan thu kære thz wardha
for minn godho j olyces bot a
swarade han sen thik
skins dr nathlika gudz

577

son hulkron gudh fadhr bar
vitne mk a hærande ok sag-
thu at hull on thy hælghe
ande gik fram hulkin son
syntis ow han nar rak døpte
son a kyrkiune wæggna hulkis
liksama rak hamade mz mino
handom xxvi honom stadhlika
ok gak at hans wægh thy
at han tekhe rættan wægh
til hymeikis ær gno mat thu
spøria hvem thy riker may
skal wara skipadhr son skal
ingaa i hymeike madhan gu-
ds sagdhe kyrkiu at rættare
ær wlfwallenom at fara gino
nasa øghat ær rikom mane
gaa in i hymeike til thy swa
ra rak thak thy riker may
son swa ær skipadhr at han
rædhis nakot illa affat mz
sik wara ok ær atwakted
at hans goz skuli ey vt gifwas
alla for tolvas omætkha a
mote gudhi ok dghande nødho
ghi for dhrikap øghor ok hedhr
ok afvndar gærna at stulias
fraxy thm ok dræpis af fie
lana stadha ok gudz wanhe
dhr ok ær thet han nøghdas
i rakire matto af gudz skipan
at hawa rikedoma ok tho
waka han mz alle akt vidh
gudz hedhr tholikny riker
may ær forsamber ok sek
ok rikin ok gudhi tiger ær

578

ey ær thæne rike bisto
pis tholikny wisskika han
ær likin a pmio hulkin son
haw fyra thingh sforsta ær
at gæne redhas the klædhe
som ey kylia gæna blygh
liko thingh ænnat ær at
gon hanna the thingh son
fulkka lokta ok haldir til
sin muy thridhia ær at
gon hafwir mænskio anhte
ok allay annay lat ok han
diurlikin sfiærdha ær at
ey thot gon hawir hændir
ok fotir tho trughr gon dya
ok thiæk mz handom ok
fotom swa ær thæne bisto
pin flatir son a pmia atwa
krok wm wældoma pafan
gho ok wænskapadhr thy at
han hawir ænga godha fin
ga han hawir klædhe thy
ær bistops vigslor hulka
son ænn storlika hedhr-h
ka ok dyra nær gudhi vtæ
hans blinglika thingh synas
bar thy at hans sidha hosa
te ok kyrtlika afvndalse ok
athæfwe tecas mænom til
skada for dræfwilse mot hel
lo thy vtvalde viddarin
ghr at mansins blin
glika thingh hafwa mere
hørmskliker mz mykenande
vny thz at klokkarna dim-

liko ꝛ-ꝛlſe ſtenſki hyſkas
m̃ gꝺhom gingom at cy
ſtenſkiy andre taka ort
aptu dom̃e af thiy apmi-
ay hanna ok m̃ fingroma
ok loſkta at thiy thingom
ſom frilika loſkta hwat gꝛ
fingriny vtan teer thꝛ thigh
ſom mannꝛ ſee ſwa ſom
iak ſcande gudh . i madome-
nom tedhe hay m̃ minom
fingꝛ ſighande ſee gudz lamb
hwat dꝛu tha biſtoppiny fin-
gꝛ vtan hans loſkko ſidhi
m̃ hulkom hay ſtendde tee
gudz ꝛ-ꝛtniſo ok hans kyrkia
ay mu beꝛiſa hay ok tee
i ſinꝺ gingom at hay dꝛ-
wal ſakradhꝛ dꝛ ꝛikiu ok
ſuicklir til wꝛldma ok ꝛ-ꝛm-
gaul ok ꝛuſende . i pꝛingꝺ
oſtendlika hwat dꝛu al thꝛ
ſin thingh vtan ſwa ſom han
na ſenlika loſkande thingh
m̃ fingromin thꝛ at dꝛa
ſik af kꝛtno ok af myſkio thi-
anſto folke hwat dꝛ thꝛ an
nat vtan at dꝛag af vt
pyſtony ſykkiony apmiay ha
wu- ok ankte ſwa ſom m̃
miſkia ok i allom andꝛom
timom diuꝛa hann ſwa haf
wu- thane ſigꝛ m̃ſkꝛta m̃
gudz tekne ok tho wanſka
padha vm hans eghna guꝛi
ſtuꝛ dhatadh ſwa ſom apmiay
hanna ok tꝛudhꝛ dꝛay ok
thꝛakkin m̃ handom ok fotꝺ

ewa ſingꝛs thane . i ꝛoꝛdz
likony thinghom ok aſtiday
ok gingom bort w̃ſtꝛdde
ſit gudꝛ fray hymenkꝛ
thingom ok bꝛghande ſik
til ꝛoꝛdhenkꝛ thingh ſwa
ſom ghomſkt diuꝛ ok o ſin
ꝛoket hwat ey blidſka thoh
kin gudz wꝛedhe dꝛgꝛak
dhis vtan hellir ꝛette ha
mote ſik gudz ꝛ-ꝛtniſo

Dayin hꝛa . ſak wꝛt at
dayin gaꝛd m̃ . i hꝛmdꝛe
vtan gudh ſadhꝛ dꝛaghꝛ
hay thꝛ o millaſt ſadhꝛ-
dꝛaghꝛ thana kꝛanka biſtopiny
ok thu gudz ſon til hꝛdh at
dꝛagha hay ok thu thꝛ hal
ghe andꝛ vpful thana kalla
ok vpnꝛta ok vam akꝛtagha
biſtopiny m̃ thinꝺ kꝛkiu ffa
dhꝛm̃y ſwandhe vm thꝛ dꝛ
ſtakir ſom dꝛaghꝛ ok thꝛght
ſom dꝛaghꝛ dꝛ myſkat thꝛght
tha ſridir ſhtz gingm ſhꝛ
ok wꝛdhꝛ til gudꝛe ok vm
hay dꝛ budiny ſom dꝛagꝛ
tha ſozma hay ey at hꝛlpa
ſik ſighſw ok ey thꝛ ſom dꝛa-
ghꝛ ok vm thꝛ dꝛ oꝛen
ſom dꝛagꝛ tha dꝛ hay ſtyꝛ
gin ok kꝛdhꝛ at hanna ok dꝛa
gha an thane biſtopin dꝛ
ſwa ſtꝛpadhꝛ ſwa ſom thꝛ ſom
ſtaꝛ thꝛ w̃ghꝛ ſtenhus aꝛt
thꝛnkꝛande m̃ ſik hulkin
w̃ghin hay vel hellir halda

hon ſwaꝛade

581

hom swarede o minu hird hwat
ey derst wist at dinginu stadu
stadhelika i thesso liswenu
uras antwrtha gæ hay til
bodar cristnigh alla wærre
frethegnu swarede badhe
ma sythas thy at hay stadu
swa som mællan twa wagha
drapus af gwardhelike pi
no nodh ok raddogha ok
afruda at saa hymeliki gla
dhi vtan tha fymis honom
at thin wagghenom som fulko
lika fedhe til gladhine dy
hay gaat nar hay folghe thin
thinghom thær hay hawin
tal hetare vlikt. thær apter
taladhe sta agnes thane lisso
pin dr swa skipadhi som thin
som frothe mællan twa wa
gha annay thera viste ha
rinc ok gladhis fullay i dru
danom ok annay viste hay
ok i gudanom hafwa o mæt
thelikit drup ok syrgheliki
Nar wagh farande oninnu
thankande a thessa wagha
oc lustadhis at gaa thin
waghin som lustelikins war
i vphofwenu ok raddhis tho
omættelika diupit krom horo
thohkin thanke ffore. ey ge
frighe dr i thessom lustelika

582

waghenanu. vm rak fin
dher hay. tha ma rak han
ge granga frighelika dr vm
rak finder genfrighin nar rak
mallras andanom ok diupenu
tha skal onik ankite skadha
ok swa gik hay langt fi
ghrlika. i waghenom ok fiol
forghelika nar hay krom til
diupit thy at hay fay ey
wagha motet alla genfrighin
som hay thankte the onay
som tholika thanka hafwa
finas nw onange hulke som
swa thankia mz sak thugt
ær at gaa thringay wagh
hatt ær at forlata sin e
ghin vlika ok wærldenia
hedhr thy skria the sik
falst hop ok wadhelikit som
swa sighia watt kiff ok
wagher ær langir gudz mi
skud ær aldr storst thesse
wærldin ær lustelik ok
skapath til lustilsa thy hin
dra ankite at rak nytia
wærldena ena stund æpt
minno vlika ok lusta i kiff
sins anda vil rak folghia
gudh thy at ey genfrighr
ær i thessa wærldena wagh
som ær skrunge ok septa
mal finder rak hay tha
watthr rak hel ok frals
thohkin thanke som ær at
vlika fynda ath til anda
lysetine ok tha batre ær

storkha ostadhuhit hop thy
at thokhe vita cy af for gy
the falla thulkom studom
kombir swa mykin wirkin
⁊ ytterpa timanom ok swa
hradh andakyhit at the kir
na gingalethis fra firmatsa
mans adhrughha ok thz gi
wal writ thy at the vullo
skolande ond thrugh madha
the formatto vtay sano gudz
misfund ok tima ⁊ sino sighs
cy forc thankito the at gora
fyndma ganda ffor gy fyndom
stodh thane bispom mallay
thessa twa wyghana dy mw
mathadhis hay kystelikare
wyghena som dr kyrkyns ok
warldsma wyghr ok hawir
bladh thulkin som hay awir
kos ffirpa bladhit kos hay sy
tekha ok adhekha amat
studom ok tha cy mz kysta
thrudhia bladhit kos hay
fyallay ok mz sorgh ffirpa
bladhit gr wirldsma nike
doma ok hedhr ⁊ thulkom
hay kystas amat gr hal
virtis raddoghe ok koma
skolande domsins af thulkom
hay dryms thrudhia gr gudz
sonlikin raddoghe thulkins som
fyallay rpris galla kombir ⁊
fridrat thy at wm hay skyr

te ok atwakatade hwat gudz
giordhe for hans skuld ok hwat
hay atir gudz honom aldrigh
vt sakettis gudz afskreghe ⁊
hans hyrsta Brudhin swarin
dhe o kyrka pō kudh for hans
sta agnes swarudhe hwat yr
retwisay vtay dom galla hwat
gor misfirmy vtay at hon
gyrtir taladhe gudz modhir
swa sighis bispom ok thy tho
at gudz forma sighsw al thigh
tho skal mānskan tal hyalpa
thz hon forma at syndig mo
ghe flyias ok gudhelkin kyr
kelsin saas yzw gyru thry
thingh som kedha til at fly
syndena ok thry thingh gora
til at faa kyrkelsins the dy
mz thulkom syndig thos dr
fullkomlikin adhrughe ok akt
at cy vilia gora amatadh
synd ok at vilia bytta sma
synde gyrir thera radhe som
hay see hafwa forsmat wyr
dzma ay the thry som gora
til at faa kyrkelsins dzru od
mirkit ok misfund ok kyr
kelsep drugdhe thy at thulkin
som cy fase vtay et pī mē
at faa kyrkelsins fullkomlse
skuldr thes rapsare nathas
honom gudz son sagthe af pa
wans sagudr bidhom ⁊ komin
⁊ wallogha mana wardskap ok
gy skulin ⁊ uppfara tal hoghst
thingh thy for skulla thy mast

hey som gheuodha til thr til
at fughlana moghin hekas ok
odminkthy vphoghias thy at
hoghsfardhy gher hoht vp stighin
ok oherit ok store mw .i. sha
som thy steal thy hafwa ma-
sha hedhr som vidhr sfra gpt
sine mabet at fyndenar ok
kystene vprisfwins af warl-
dine ok nyttchkaft gher at ha
fwa ok bedhas tholomodh thy
at .i. maga maana daghom
som mi hafwa steal solin sharas
.i. tw ok stiarona sfrandas
fundle flatias odminde gra
.i. warldine dy takadhe gudz
son o hoghsfardoghe disp'nte
rare hwer gher thin hoht
balle ok thina dyre hafta
thu valle cy undirsta ma
thany thu wast .i. hedhrenom
thu apt mw wanhedhradhr
eghi thy dy thor vah wet
al thmgh mine bindy a ho
rande thz vah spor ok gimsta
stenas swa som cy manisha
stralfwande ok nakendh ok
vidarlika wansapadh. hussic
domariny saydhe o fugl thu
pdictadhe ok hyrdhe at for
sina warldina ok hina m
hedoma. hwi alstadhe thu
tha thy Cyslin .swaradhe
thy at mine sinakadhe stok
hare warste dom dy thin
sotasta hoht ok gimpay thz
war sahr mgot dyafwollin

.i. fughina etir ok bysnepstey
dmatadh saydhe domariny
o fugl thu wast sat swa som
hinso stakis at hinsa fosheno
hwi hiopte thu cy mi ordho
ok apeir dømony Sughin swa
wat ass stranpadhr .i. mino
hyrsta .iake gifa swa som ma
vtan amindse ok swa som wa
frande mans skodhande ngr
wsrande thingh ok cy at
wakande homastolande thig
ok tha thz war sahr rantas
fughlin af oguana hinse tha
saydhe cy dyafwollin hullin
som sgnas nake stua o domare
thesstin fughlin gher min hwat
steal wk gora domariny swa
radhe plagha hona swa som
.i. prats til thes radh stowo
daghin frombir .i. hullom
vina ok owina mal skulu
ransakas

Capitm xviij

Matria gudz modhr ta
kadhe til sins sons birn
dh sighmande thay
bispopin bidhr mm ok vil mik
hawa til sina aldra bigrafta
thy steal hun ghora thz som
mik gher aldra bigraft. Disse
bika vah vet thz hyghande
fyga ok hawer. hullin som
thz dgher han wardhr alde
farkir galla vsal. hullin sony
thz see steal aldrigh hgmma
digrinsse galla dodh hullin
som thz astrida han steal ha

587

swa m̃ gladhi ak thz hay
lyste thzta liggande fræ
gar-gomt ok gunchukt ⁊
godho hallande thuse ok lyst
ung thz m̃ fyrom lasom thz
hallande thusit hafwir m̃
sik hæghe mura ok thiuk-
ka ok stora ok m̃ang mu-
rana garu twa dimpa gro
pa ok vidha thy bidhi-
ak hay at hay springhe
owir-badha gropana m̃ eno
sprangr ok stighe owir-
murana m̃ eno trimi-bry
tt alla lasana m̃ eno slaghe
ok ssentere mik swa thz
dyrasta thingit Nw stul
tekna thz kallas liggande
faa m̃ idhi- hulkit som sial
kan mytas ok sialkan nems
thzta liggande faa garu
mins kæraste sons ordh ot
hay dyrasta gingta hulka
hay tedhe ok giordhe ⁊ sinc
pino ok forc pinona ok
the andrukka gingana som
hay giordhe Nar ordhit wardh
hæt ⁊ mino likama ok nar
sama hæpit a alt-eno for
gudz ordha dygdh skuld al
de faa hulkin som mi garu
swa gladd at faa garu the
thim til sina helso ok gagn
Tho liggur thy gro fullc m̃
som ⁊ stranke wæry ok gomo

588

thz gar ⁊ gudh domsins valde
Thy at swa som hallande hus
wger for owmo ok fiendom
swa wær m̃ns song guddoms
maket hans mandoms lika
ma at gingin owin moghe
hay stadha dy fyre kasa
garu fyra synde m̃ hulko
som m̃ange vtelykt-kinds af
gudz likama kuttakil som
ok dygdh ok godsele sforsta
gar hæghforadh ok gun til
warldz hedhi- amor ar gin
til warldz agtho Thendhi ar
orch ok skyre likamasig
kuste til stadelspradh ok ow
mato swalgh sfiar-dha ar
wredhe ok awndh ok swa
eghna helso glomska alt
of-mage alska thessin fyra
ok hafwa ⁊ fadhgetmio for
hulkit thera sialda garu
lankt fram gudhi Thy at
ay thot the see ok tuka
gudz likama tho garu the
va sialda swa lankt fram
gudhi som the thinfwa som
astenda at stigla ok kenna
kasom ok thy sagdhe iak
at hay stendr bryta sundr
kasana m̃ eno slaghe ay
slaghit tekna sighana alsto
gha m̃ hulkom hay stal
sundr bryta sundgetha m̃
m̃ ranisona gingom ok
gudschikom tegerlek at sku
dhoghi- may maghe froma

til thera higgande fæt fidha
fyndema lafa dæu bimiic
ofe dy thot hay forma cy at
ssa alla fyndegha mykæ goiri
tho swa mykæt sony hay for
ma ofe audge preste ofe ald
hahe thæu sony dæu vndir
hans hand cy sparande hald
alla prion. ingstom alla fry
dom vmo alla ovmom ewa
grodge thomas af kingkande
hallkæ sony tholde mangh
dæmisse for ætsuspna stæld
ofe doo ⁊ gendahsthne mæ
hardom dodh. thy at hay spar
dhe cy at ssa likamana mæ
kinkuna ⁊ fæt til thes at
fychy stæalle thola thes min
de pmo. folghe thy thamme
bispopin hans lifwne at alle
horande hay vndir-standig
at hay hata sina eghna fyn
de ofe thera ofe skal tholkæ
gudhelkho alfrogha slaghs ho
ras ow alla kinkuna ⁊ gudz
afwy ofe angkana ofe gnage
stæalu vmyndas ofe bæthas
fighande hay hata cy os
vtay ward fynde. vandom
hasklar atær ofe warom badhe
gudz wmi ofe hans Thæy
mæra sony ga kæning wm
hafit dæu the dyghe affer
sta ær at forlata kopsins
kapsse ofe gora gudz aulia
amat ær at aulia hallar tho
sa gab ofe obæyghdisse ofe

stradha for sayndena of æxt
risona. dey hafwa awærldena
sayndena alla hoda vtade
spara kæff alla goz for hwas
cus epins magns helso dy
hor ofe atwakta hwat gripene
gora mw Qwsskika thæm fyms
at the formaga gingalekhis
springa ow thessa mænana
swa dæu the hoghe ofe thy
nakras cy mannana hudata
thessony dæu fulla likamano.
alla likwa vdh hay ofe cy thera
sialu thy at the dæu kankt
fæay gudhi ofe thy bodh ask
mmo vey at hay stæalde spæn
ga ow mænana mæ eno tæmi
thz kallas tæny mæ adhæ mæ
forene stalias kankt at ofe
fram fora vasskika kæopping
swa dæ ofe andekkæt tæny
thy at quat likamy dæ ⁊
wordhæke ofe hudatas fyr
kkæ dæ ⁊ hymekke Thz ow
springas the fore sayddo mw
rane thy at tha thakkæs
mangnom af hymekke stradha
at forlata sin eghny velia ofe
thola quotegang ofe dræpusse
ofe forsmupsse ofe hat for gudz
stæald ofe ætsuspna de dod gæn
nak gena for gudz hedhi stæald
twa gropa sony dæu vtay
mwny dæu wærldena fyghtedh
ofe nytay ofe wærldskæa æra
kusse ⁊ thessony groponen

591

shuldros magh ald hakyst
ok akradho aldrigh at see
gudh · ⁊ hymelse ok thy drui
thessa gropana vidha ok
diupa · vidha thy at thoh
fra magna vti gar haukt fray
gudhi diupa thy at the hal
da magha · ⁊ halwirth diupe
thy skulu thessa gropa ow
springas m̃ eno sprangha
hwat gar andelikit sprang
vtan skalu ok sit hakta
fray thy thingom sony felagt
drui ok springa af vrdhen
lic ok · ⁊ hymenlig wike see
m̃ gar thik teet ok benist
hwm̃ kasane skulu bigtas
ok minzane owir springas ·
Ew skal vak tee ok benisa
hwm̃ hay skal pscutera
thy dyrasta thingt sony
nation tima wardh · Disse
lika gudh domm̃ war ok
gar af gangar thelikis ok vtd
vphoff thy at angin sindur
vphoff galla anda · ⁊ gudh do
oneiom gar mandomm̃ war
· ⁊ minom likama ok tok aff
mik kot ok blodh thy gar tha
dyrasta thingh sony nation
nar vtrins mann sigh takin
ok gudz likama m̃ kirkele · ⁊ sit
na tha gar thy dyrasta thing
sony nation tima wardh thy
at gen thot gudh domm̃ gar

592

· ⁊ trim̃ pssons vtan vphoff
ok vtan anda · ⁊ sik tho nar
hay sande sin son m̃ gudh
domens ok thm̃ halgha anda
til mik tha tok hay sin
wak signadha likama aff
mik thy m̃ skal oak tee
thm̃ sama bispens hmm̃
hay skal pscutera hemmes
thy dyrasta thingt · swar gudz
vin sindir nakon thy sony sin
dogha gar · ⁊ hukims ordhom
kony kirkekir gar til gudh ok
mykin til wardsma Dhr gar
skalin tony for gudh · thy
hawi gudz vin kirkele til
gudh stighande at skalin so
gar atir-kost m̃ skapans blo
dhe gar gudz ovin warthm̃e
ok saloghe sial hafwande til
hamna swa sony twa roste sma
m̃ hukke hay bidh gudh na
dha ok miskenna asse sial
andra m̃ hukke hay tee
ok benise skalme sin wadha
vin hay forma at koma the
ssin tw · ⁊ era samne sony di
gudh ok skalin tha pscutera
hay gudh dyrasta thingh
m̃ sins alskeliche hetz handom
Thy at thy gar mik aldra
kirkast at gudz likame sony
war · ⁊ mik ok manskins sial
af gudh skapadh the koma
samay · ⁊ ey vinskap ok ey
gar thy vndir thy at vak war
ngar nar thy vt walde vid

dariis mins sary gift vt af
ierusalem at halda krampin
war at alla sinema vt than
bla ok blodirusa ssſſc̄ue gino
ok grimin ful oñ blodh hal
gaff vp andan. hyr tat sū
dir staas oñ spirit vddes
ok swa wary hary kyrkiana
oñ nesstom werk hulkins
sary mo serer. ⁊ giorue vt mak
te armin til ouinna sin
the simas saa the sary hond
pſcutera brudhma thy spa
ri cy gudz ain lisue alla
goze hyalpande androm oñ
sik ok pſcutande thū mi
nū sary gin skalt thu sighia
thy sinna bispenes thy at
hary bedhis mik til sina kyrc
vino ok vis hafwa mins vin
skap thy vil rak gifwa hono
mina tro ok binda mik oñ
honom ⁊ cth bandh thy at gudz
tekna hans lyal ⁊ sik oñ skal
klom kyrkia ok swa sary fa
dhorin oñ sonenom war ⁊
mik hulkin sary hafdhe ba
dhe mins kirkane ok mina
lyal ⁊ sik ok swa sary thy
hallyge ande hulkins sary gi
⁊ fradheren ok sonen war
hwan stadh oñ mik ok haf
dhe mins sary ⁊ sik swa skal
mins thyuare ward bindin

594

oñ thy sinna andanom
thy at nar hary alstra gudz
aldra kirkastan ⁊ hyrtan
tha skal hary hawa mand
domin iunay sik ok vtay
hary ⁊ gudh gir ⁊ honom ok
ok ⁊ mik ok rak ⁊ honom
thy nar mins thyuare ok
rak hafwom cy gudh tha skin
ku vi ok hafwa cth kyrkia
bandh thz gir thy hallyge an
de hulkins sary gir ⁊ fadhere
nom ok sonen cy gudh lag
gin til ct ordh vin thyme
bispopin hallin sina lofwar
oñ mik tha skal rak hyalpa
honom andadhay hary lisuir
ok ⁊ liffwis gunda vil rak
thyna honom pſcutande
gudh hans lyal ok sighande
swa o min gudh thyne thyn
te thik ok lydhe mik thy
pſcutera rak thik hans
lyal o dotir thwat hupa
ongnene hulkis sary forsma
sina lyal thwat cy hafdhe gu
dh fadhir oñ sinō osimphins
guddom latit sin menlosa
sary thosa ⁊ madomen swa har
dha pino vtay thy dyddelike
lustin ok afridamin hafdhe
wakint hulkins sary hary haw
til fyalana ok the kwidhesh
dy kiray sary hary redde thy
dy talade gudz modhir af thy
bispopenom sary rak sygdhe thik
for sighir rak mo swa at gro

595

pana ſynas hono mykit vidha
owir ſpringa murayc mykit
hoghe at ow fara. laſane
ſtrake at ſundir bryta thy
hay hawn want ſit howdh
at ſtodha ok ſee thrigia
ſtara ſinga hulka ſom
hay huſtelika ſee ok ſtodha
ſtrife hapin alla ſtarin
danza til hans ſighir tha.
mik thakkis at hora vdhe
bidhin mik amar frata ok
ſtodha faghir thingh hono
ſighir hay. mik thakkis
at ſee thz. I ſeen thy at
thz huſta mykit mik thri
dhi gladz ok hwlas mn ho
nom letta hay hwlo ok
hedhir dy hwat gir danza
I warldine vtay at fara
af cmc waridz gladhi ok
til andra af cnom hedhir
ok. I annan dy hwat gir
at fraa ok thankia alla
ſtodha vtay at midhir boghia
hwthin af gudhelike ſtodha
ok hyſa a warldzlika thin
da ſamanſankian ok ut
ghſwan dy hwat gir at hwn
tas vtay at hafwa kotzſins
hwlo ok make lifwe dy mn
hafw biſtopin farit vppa
hoghir bigrgh at ſtodha
theſſa tre ſanctgamdena
alla ſtarina ok akta ank
te mn odh hulkn ſom take
ſande honom ok cy mina

596

ordha andalykt ſom wa
at hallir hay ſina loſwan mn
mik tha ſtal take halda
mina loſwan mn honom
Gudz birudh ſwaradhe o
wal vlikogasta modhir gak
cy fray honom. gudz mo
dhir ſwarade cy ſtal take
gagna fray honom for dy
vordhin takir vordhena
vtay birgtir hay kaſana
Tha ſtal take nidra hono
ſwa ſom thy nidra hono
ok hialpa honom ſwa ſom
modhir dy ſegdhe gudz
kir vppa hwat atir hono
thin kranikenom hafdhe
wanit vm hans biſtopir
hafdhe wanit vmgandir
Iake ſwara thike ſwa ſo
thu ſeer at vordhin bar
manga handa krone ytte
ok blomſtr. Swa vm hwat
mgnifica hafdhe loſtika
ſtandit. I ſmc ſtrpan af
warldina vphofue alle haf
dho the faught hoghelike
lon Thy at hwat this ſom I
gudhi dr grat af cmc gla
thi ok. I andra dy thy at
ledha dr. I nakre theira vtd
thy at huſtelikare huſtſe o
kias atrdh ok take gladhi
vppaa thſtelika Sidhan
thy biſtopin wa dodhir ſom
mi dr af ſaghir. ſag thz ſa

597

bwrghra thy bistop my sony thu bidh- fore greatande
hay from til hara elds i-ensuse thy skarslo
thu vita for usse at gy thor hay hafthe manga
hindrarre .i. wyrldsmc tho baro the nw uppim dom
ok hay skal dras on mik for sina tro ok reuleke

Atria gudz modh- tsalade thu ast swa sony thy frar
hulkar sony mastarin up fylle ok tome ok tho ar
hay a thy sams hulkin som .i. fyllir ok af tome
thy at swa som thy skal lathis mastare hulkin som
alt .i. sandir hare vin ok ok miolk ok vatn .i. eth
frar ok skalde thin dat fidhan the waro saman
blanda swa at hwart theira atr- frome til sina
eghna nat swa giordhe rak aldra mastarinna
ok modh- thik thy at forc eth ate ok fore ens ma
nath saythos thik many grande ok al dom the
swa som saman blandath .i. thinc skal vin the vt
gistinne al .i. sandir spitis thz kreth ok oquadrachkar
mythan theira grande vitis

598

cy thy skal rak thy dat
sinany ok sinam swa sony
mis thu at rak sande cy im-
tal en bistop. hulkin rak skal
kadhe mity thiomare thy lik
nom vi mw hay vidh skadal
hulkin sony hawir brecha
vinga stankita mz hwrtom kit
ok rodhsom kit ok skany dy
nar haws kair hamas atir
blifw hay thiokkin a fingro
mity swa sony aska thane
madhin hafw kiry kirp ok
storay mwy ok tw horn .i.
skaterens ok hoikkin stech
.i. quidhsmo at hulkom quidz
sins oren thingh vt sandis
dy thessa madhsins thz dr-
thessa bistoppsins vnga. dr-
haws odmiukir ok hoghsfardh
thy at hay sylns odmiukir-
vrantil .i. ordhsom ok mz for
sghom odmiukir .i. klathom
ok gingom dy gimartil dr-
hoghsfardhin mz hulke hay
dr stor .i. sine aby thwit-
maude .i. wyrldsma hedh-
hedh- gumghs- al mana loff
hoghmodh- halande gramasta
sina gringa ok domande
andra mz tessom tueny vin
tome flyghs- hay sony dr-
odmiukir synandis for mano
at hay skuli ware .i. aldra
mana mine ok allom thak
kras dy hoghsfardhin dr-

Honom inuarcal mz hulke ha
warre sik ware halagharc
ay andra dey tre vngana
liti drui thry thingh hyslum
de hans ondo thingh thy at
spirra adskelika af sqri pi
nom ok halaghra mana aetek
rakinas halaghr. Otay usse
thy at miny pina alla halgra
mana ginga gnaka honom
alla thakkias aldra mirnst
Blaa litiy tekna at hay sy
ons vtanrik ey akta wældz
godz alla hedhr vtay swa sony
ware dodhr for wældzme
ok allir himilikem swa sony
blaat thing hauir hymils
likenisse vtay usselika thzne
amat litiy hauir ey mere
pradhlikh for gudh ay thy
fore ay hwiti litiy tekna
hay ware halaghay reuh
fwis may. ok hladhom godhay
ok loflikay. ok pidhom vtay
swa mykiy sotne ok fulko
misse ger. ok thrithia litenom
sony. ok forto twem thy at
swa sony fradalsmz litir dr
thiokkir ok lodhr vidhr
hændirna gulkre atir kærade
ok handomeky. vtay swa sony
astro ewa sinas hans gim
ga vndarlika thy at hay
afrada at ware crpsamny
ok tho til sina eghna mytto

hens ginga drui toma ok
oftersema thy at hay leta
ey ok alsta ey renlika thz
sony alfrande ger. tw hony
ger hans twæghia handa
hawa lipwne. ok thesse wark
dme vtay omakt ok aw
thekkir kiff aptir dodhy
ok at hay skuli hawa sto
ray hedhr. ok wældzme ok
kirenias fulkomlika. ok hymei
ke thzne bispopy ger gru
ual likast fradalle hulkin
som thænkir at bara hy
miliy a eno horne ok nordc
na a andro ok tho uppe
hrolle ey fradallig thim. ok
gudz hedhr. Swa tro tha
re ok thænkir gudz kir
keio thirfwas aff sind otho
ok aptir domem. Swa so
hay skulle ey awsa alla tri
fwas vtay hay. ok hay wæn
dir at wæroldslike mæy sto
thias ok frymias andelika
for hans forskulday ok thy
thænkir hay mz sik swa sony
thy widdare som kirir ha
wir sighande madhay rak
hallas gudhelikem ok odmi
ukeir hwi skal rak tzmpra
mit lipwne til hardare
thingh vm rak biptir alla
synda. ok rakrom kristelikd
thingom vtay hulkem rak
gtir ey higgnelika lipwat

605

kaſtir oc ſkadhi ansalethis
vtay thy wardhir for thy
at gudz thalemodh oc hedhir
ſkuli wardha thes vppinbara
re oc the thz hørd ſkuling
radhas gudhdom vtay krom
oc hør vndarſitit. thy fynis
yngre biſtopin ſpyria thy
alde hør bradhe oc ſwara
mik oradhan thu waſt bu
dhin orz lydhrøna wki hwi
for kaſt thu tha thz madha
thu vtualde fathedom oc
renkiſwe hwi forkaſt thu
thin madhan thu tedhe
thik dødhan wærldzme
oc gikt oin. i kloſtir hwi
aſtudade thu biſtops dømc
alde biſtopin ſwaradhe lydh
nan hulkon ſam mik kændhe
oc kænde at ward vndir
bughin war mik thungh
oc thy girnadhis kak at
ward. i fiælſe. wkit hulkit
ſom gudh fighir ward ſot
thz ær mik beſt thy kradhe
kak likamaſins hwilo ødmi
ukeliy war ey ſan. i mik
thy girnadhis kak gedhir
oc for thy at bøtra ær
at køra ær dragha. thy
aſtudade kak biſtops dømc
amatidh ſpordhe yngre biſto
pin hwi prydhe thu ey thit
ſætte orz wærldzma hedhir
hwi afladhe thu ey mik

606

dama orz wærkzlike ſmille
hwi ſkipadhe thu ey the
thingh ſom thu hauir til
wærldzma hedhir. hwi gik
like gedhre gudi aldre biſto
pin ſwaradhe kak prydhe
ey quit ſætte orz wærldzma
hedhir thy at kak hopadhis
meer hedhras vm kak ſynas
ødmiukir oc andelikin ay
vm kak ſynis wærldzlikin
thy thz til at kak ſkulle
loſwas af wærldzlikt mano
vlde kak ſynas ſwa ſom for
ſma al wærldzlik thingh
oc at kak ſkulle ælſkas
af andelikin manom thy
ville kak ſynas ødmiukir
oc gudhelikin thy afladhe
kak ey mikedoma orz wæ
rkzlike ſmille at andelike
ay ſkulling. i ey mækia
mik oc forſma mik for
wærldzlikin thingh thy gaff
kak ey i wmlika gaſwa at
mik thakkis meer ward
orz fairom for ymma hwilo
ſkuld ay orz magom oc
meer kriſtadhis kak vm kak
haſdhe makot. i kriſtone ay
vm kak haſdhe makot giſwit
mz mine eghne hand ay
ſpordhe yngre biſtopin ſigh
mik hwi gaff thu aſuano

607

ſtay oc kyſtekikæ dryk af
arena kari ſwi graff thu
biſtopenom ſwina draff af
ſwinaho ſwi kaſtadhe thu
thina kirena vndir thina
ſtöir ſwi vtſputtadhe thu
ſwcit oc thuggadhe oc ſtil
kin ſwi kyſte thu andra
af vepom oc kant thik
ſkalſwar my fiſtarom ſwi
ſatte thu helſamar kake
dom til andra mana ſara
oc drep thik my dödhekikom
ſarom aldre biſtopin ſwara
de thy graff rak aſnano
ſtay dryk af arena oc
ſmakikæ kari thy at nat
thakis rak wa wal bok kardir
dima hedhe at hama gudhe
tik ſagneta gu waſwias
i wældzlike my ſorgh oc
for thy at my lenkir thugh
wara mana ok munogh oc
nydika dyrſwe oc okit rak
mik vpdhelika gudz domſis
vptruſo thy graff rak biſto
pino draff i ſwinaho thy
at rak o quanckika ſulko
nadhe my ſkipa kyſta oc
halke thy ſatte rak biſtops
kirena vndir ſtöir thy at
mik thakis hallir at göra
nadhe oc miſkund for mana
godh vika gu vptruſo for

608

gudz ijedhe oc afſkogha
thy thuggadhe rak ſtra
oc vtſputtadhe ſwcit thy
af gudz afſkogha oc ey
kyſte mik at göra thz
ſom rak andrem kardhe
oc ſagdhe thy kyſte rak
andra oc kant mik ſkal
ſwar thy at rak af kyſte
thin ſom kemo til mik
my thrugha oc tha kyſte
mik at göra thy ſom the
gupto my thruga oc for
ſato greatande. rake ſmor
de andra my helſamom
kake dömo ſyndir ſom oc
mik ſkalſwa my dödhekikæ
thy at rak vensade and
fighrande thin biſwarins
venlikh. gu mik ſkalſwa
giordhe rak ware thy
at ey vilde rak vera my
cino ſyndir thz ſom rak
andrem bödh oc af thy
ſkonade rak oc wanſkadhis
i mik ſkalſwar af thy ſom
rak ſad and thriſwar thy
at mer kyſtadhe mik at
kaggia ſynda byrdhe til
ſynda gu kyſta ſyndena
my bötringh thz ept
hördhis vpt ſighrande
thakika gudhi at thu apt
ey my thin cöir ſulko ka

rome hullrin som gra til
sualst cerit Mar the sun-
dir bossas ok gingtan hu-
thordhis at anna bistopin
war dødhi

c.xvii

Omf maña gudz modhi tala
de til brudhma sighandc
Jak sagdhe thik igraz aff
tweny som waro af sti dña
vegh Sanctika hay hafdhe
min son forsin hegrafta hira
ok alstadhe anik hans modhi
ncer dy sit hyatta min son
vste thin halghia mancnom
at thry thingh waro i wal
dñe hullrin som thin sama
minn son mistakitos som dr
hæghstardh ok pamga giui
ok kopsins giui til skorkisnadh
til hulka thrigdia minstil
sa. Dñcy armade hialp ok
kakedom my maptom great
hullins tard gudz mistunde
ok vsadhe honom my andeli
kom instiuttilsom kagh ok vegh
til got lifunc i hulko dñcy
stupadhe thry godh thingh
thy at mot gumna kast sti
padhe hay at gukitc magha
dgha vtay sins prida oxloff
ayot hagh stardhmc stupadhe
hay at hafwa admiuktay ok
cuf aldan kladgha bonadh ayot
kopsins amattika swalghe
stupadhe hay atr-hald ok

stupadhay tima til at styra
fik. Hay stupadhe ok sino
biopdhro para til stridz ok
samhallig ok kyrkeby gomo
thr gpt vthande gipwa
sino biopdhrom nakot stikk
kit tcky puthrykte hia
swa som et andclikit rot
kors vndir almstra armin
vdh hyattat um hiandcd
ok aptir dgne. nar hay
affkcikika hiande thin ok
manade at animas gudz
pino. pdica hcttelika gudz
ordh cy for wcrldz loff
vtay for gudz alstogha
ok sialma. Hay hiande
ok thin at hallur ward
lydhogha ok vndr bugna
gay at ward formay. ha-
ua sin cghin vdia thola
tholamodhelika smahikh
ginkit astuda vtay hila
the ok fodho. alska samin
dena. i hyattano ok frum
fora hona gn ounencnom.
cy kæra galla astuda sit
cghit loff vtay hafwa
atradh gudhelike ordh. i
minnem ok cy kæra

[illegible] thin for blygdh
[illegible] stulds ok cy kæ
[illegible] na thin galla ta
[illegible] fa for mana thyk
feio Mar hans dadz time

611

612

Thy at alle the som thessin
thirv takia ok alstia frumhal
deskia stuchi aldrigh fordo
mas ok the giru the som
halda dmer vegha vtan hor
mw ths som vndertakit gir
dmey andwardade sina
sym vndir miny vidha man
minno vidha mantle gy tha
plana ok gy tha dmey kisse
ahr dmer sidhi ok fara
wl ewa som rak aik tee
thik thera sidhi ok stupal
se bytir mz apē dome ok
kenilsom vm dmey fore mi
dhe af hymeikey hagh ihal
fue hany gir ok sagdhe thu
fuenō hulkin sony frumgik
af daleno at strodha farny
at hany maghe drepa thy
ok for tappa hwi kalla thu
ok bort ledhe miny fara thr
rak wet at miny giru af
visso marke ok tekne thu
swin swara o dmer hwi
eghna thu thik ok signe
thik the thingh som ey g
-u thin thy at thy gor orst
ok owir wille som androm af
takin sit vm dmey vil swa
ra sik hafwa vpfostrat thm
ok fram gangit fore thm
ok lyst thin tha skal thu
swin seghia vm thu vpfostra

dhe thm ok lardhe tha at
ledhe rak thm i thera eghe
skiatom vm thu saman
blandade lyst thingh ok hardh
fore thm tha lokiadhe
rak thm blidkiare ok rak
tede thm ths thm kusta
de sotekiare ok nw lopa
skere gptir minne rost oc
kost ok thy signe rak the
farny wara miny sym mik
folghia hetteliare thy
at the hafwa frokst fyalf
wald at folghia thm som
thm rudhe gella lokiar
vm dmey swara amatadh
at hans fare dru myket
mz vodho tekne i hudra
no tha skal thu swin si
ghia miny fara at ty vn
myket mz mino myrke
the giru skruvin i hoghstu
grat ok gnadhan mit tekn
gir vppinbarlikit ok synli
kare gy thit tekn thy
signe rak miny fara Tha
ne thu swin gir dufwallin
hulkin som mag fara ha
swin vp gtit af dmer fa
rom hulkin ha som skruvin
dru i hoghstu grat thy
at the hora ey kiffins
ordh sighande at wighin
gir trenghir til hymeikis

615

Vtay hæra lustchikare ok
fulkoma hallir the thingh
som thin lyste æy dma fan
dirn fra hulkin som hawa
rat mykke j hiptano thy
at the amnas gudz pmo
mz hiplek ok pdicande
gudz ordh hettlika hawa
halaght lisumc j allom ren
lek ok fatikdom Thy at
thzra gir dmo regla at
bara al sin thingh a bake
nom ok gnitte vlia aghsa
vtay thz som reglan loswa
ok cy atenast forlata
ow flozhelik thingh vtæ
tampra sik strundom aff
likom thingom for hoz
sime bindoghsa ok ator
hafd

18

C. XVIII.

Alla gudz modh
talade til birudma
lærighande Jak sa
gdhe thik for at alle
the sor som dirn j dmo
regla dirn vndir mino
mantel Yw skalu thu
hæra hinis mangt tho
like dirn vm dmoy
nidhr fore af kærasima
stadh j hulkom hany dr
sanclika skal ok ropade
swa o gdhelike brodhr

616

forghiu mik thy at adhr
dirn til rætlo gomt fyra
godh thingh som dr gedhr
for odmiukt awa dhelika
rakedoma for fatikdom
ogatte vtay ledho for ator
haldh gawa dhelikt liff for
awardma forsmaisse han
hedhis nappika swa thwart
amot vm diafullin vpfore
af hatuitt ok ropade ama
fyra thessom ordh ok sagh
dhe swa dmoy loswade adhr
fyra thingh vtay seeey til
mik thy at tak skal tee
adhr mz handmc the thugh
som j aptradhin thy at tak
offra adhr hedhr Jak haw
rakedoma j handmc lustin
gir adhr redobam awardin
skal ware adhr lustchikin
at myrta takin thy vidhr
thy tak adhr offra ok bin
dhr ok myrtyin the thingh
som j gerin ausse appa lif
vm mz gladhi at j maghin
samledhis gladhias gærn
dodhin Vm thessa twa ry
strena kinden nw ok hær
dhine ok ropadhin j wpal
dmc affert lupin til rætta
rane rost som gir digfullin
dy til mins figura ame rost
dmoi dy hwat skal tak sighia
af dmo brodhrom Disschipla
frua gerin the som gerin j

dñi regis ok fyrre giru
the som folghia hans for
spor ok ey hora the alle end
rest thy at the giru ey alle
af end kyrn. Ikke for thy
at ey giru alle af gudhi
ok alle maghin helas vm
the vlia vtay for thy at
ey hora alle gudz sons rost
sighande kromin til mik ok
sak skal vidhr quekin idhr
dey hwat skal tak sighia
af thin birdhrom sem afn
da bispes dome for warl
dña skuld. hwat ey giru
the. i dña regis angale
this. alla the som tukia bi
spes dome af skakike sak
hwat ey vtchikkias the af
dña regis aley vnschkia
thy at brē angusting hiolt
retta regis for dey han
wardh bispin ok forkast
ey regisna kifwne. i bispes
domeno dey thot han vpfors
til onere hedhr thy at ha
tok nodogh hedhr ey til
mak alla hwilo vtay til
mera armodhe ok for thy
at han sua fikt forma at
hialpa fyalome thy for kast
han ok vidhr sagdhe sin
eghin vlia ok kistins hwi
so for gudz skuld at han
matte swa affa thes fle

smō gudhi thy the som swa
afrida at tukia bispes dome
at the maghin thes mera
hialpa fyalome the giru. i dñi
regis ok thera lov dru tux
sal fforst for regisna sotnia
af hulke the giru bort dra
ghne swa ok for bispes
ambitis thinga ok modho
thē the giru til walde ok
kallade thy swer ask vm
thy sama gudhin vm hulkin
affetane swero. hulke ey swe
ro for othal vtay thy at
the thoko gudh til sma ordha
vtne swa sighē ask ok
swer vm thy sama gudhi
at thin birdromin som for
smadho dñi regis skal fro
ma ey vedhemay af walde
no m otamō ok ostyregho
hundom swa som vm thyd
nariu sagdhe smō hirē magh
fast ingingo. i thin hrygha
ok yrtagudh som hafwa
etir fult kept ok thera wl
gir thofwadh m thryth hul
ka miotk amytoght gir ok
thera kiste mysket ostyrogh
birdh thy at aff hugdha
thin at ey skulin haghana
fodha wanskas for godho
ok mytoghs farome ok at
ey skulu godho farey dry
swas af ondo farima ostyro
dho kiste. hiriu swaredhe

619

honom atw-lyk gapey at ey
ongangin nakor faar vtay
the sony wal allor at oppostra
spak ok horiusk Diwa sighr
atw-lykkias ok the gptor
skal vedhemagnin koma inz
kindome huske ey skulu pa
ra ullinc af skotome ok ey
kroppome af sarome til thes
at kiswit skulu gudas si
dhan skulu gomara koma
huske sony grimlika skulu
skodha ok atwakta af hwat
kynn the sarin dizu sony in
skulu kotas til kirins kost
Gudz birudh swarade o minz
fe wredhghas ey vny aak spe
dhan pawin millaghe thin
reghona hwasskr. hwat ey
dizu the a vtande vm the
dta kpt ok anor the thigh
sony for thin sgtias Gudz
modhr swarade pawin sko
dande manzlika naturlika
kranktdom ok wanskulse
gptor thy the sagdho hono
ok loswadhe thin skallika
skulde wara thes quykmch
kare ok idhnare at pdicta
ok dizuodha ok ey synas
katare galla losure ok thy
orsakom vi pawan af sme
amatidh Dmey skyndhe
ey at hafwa kladha bonadh

620

af bazto kladhe ok ey aff
snaklikasto vtay af midlasto.
hwat ey dizu the a vttande
vm the kladhas inz dyro
kladha bonadh Gudz modhr
swarade Dmey hulkin so
reghona dictade af minz
sons anda bodh at hafwa
kladhe ey af thy dyrasto
at the skulin ey wanlika
anerkias galla a vttas for
paghray kladha bonadh ok
dyray ok swa hoghfardhas
ey skyndhe hay ok at ha
wa kladhe af thy snyalh
klasta galla hardasta at the
skuldin ey ofnyskt oroas
at faa sorpy gptor modho
ok giwodhe af thin hardha
kladha bonadhens vtay skri
pdhe at hafwa vidhr thor
skkr kladhe af midhal kla
dhens af hulkom the skul
din ey hoghfardas ok ey
hulkom the skuldin gulte
fapning hafwa vtay hyska
sik ok for driswa khiamas
kpsd inz thin kladomc ok
nytia til idhrekelsin dygdha
thrinadh ok thy loswom vi
dmor. I sme skyndy ok stadh
ga ok strassom hans brydhr
thin som hafwa sin kladha
bonadh til fapnigo ok ey
til nytto Gu swaradhe gudz
birudh. hwat ey dizu the

brodhrene a vttirde sonn
bygga thinom sonn hegha
kirkio oc kopkika alla dæm
the avitande vm the thig
ghia margh thingh til at fiel
kona thokka bygninga gudz
modhe swaradhe nar kin
kuan æi swa byggh at the
faa rum sonningaa oc mi
rana thiokkekin gæ swa
strakin at hany ey fundin
løsis af nakro wadhre Nar
takat æi swa bewarat at
the dreppi ey tha gæ ymp
mit byght thy at mer thak
kis gudhi odmiuke hukata
j odmiuke kirkio ær hegge
mira j hulkom sonn kirop
pare dæm immantil oc hige
tat vtanal thy thorswa
the ey fylla kristo mz gul
alla pelpwin forbyggia skuld
thy at hwat dughe salo
mone at hafwa byght ko
pekka byggning madhan hany
ghande at alstra gudh for
hwas skuldh hon byg dhio
Sidhan thetta war sagdt oc
hart vopadhe ginstan thit
alde bistopin af hulkom nw
for æi sagdt sighuande oo
o horto æi bistope hatin
oc nw synis hwat sonn
skulstus vndir hond hwat
æi nw hedhe like bispe at
pin hwat gæ hedhe
wærthe pthin hwat gæ fare

the brodhoren Oxsschikka bor
to gæ bistopin hulkin sonn
postla ambitte oc kifuenskip
renlikhz oc atir blifw thra
kepine thral smitta dhe mz
sitina horto gæ amund pthin
hulkin sonn vigdhe war mz
halaghom ordhom at hany skul
de vmskrypta dopt bredh j
gudh hulkin sonn al thingh
goh lifwande oc atir blifwin
swikelike for radhgarny hulkin
sonn salde thin forgirn skuld
hulkin sonn alla atir loste mz
hærlek horto gæ oc farake
brodhern hulkin sonn mz edh
neskadhe vgerldena dy nw
æi rak dømdir for mina
hogh sokn Tho nodhighas ske
nw at fighia samundena at
thy vætrusse domarin sonn
mik dømde hafdhe hafkir
kit forkasa mik mz swa
beskrom dodh sonn hany thuldc
tha hany frodh a krofsins tra
dy vætrusin hulkin sonn ey
matte mote standas sighe
a mot at aak skrifde amor
lech dømas dy rak nw vone
aff thankom oc at madhelik
synd ma wardha dodhelik

Twdz son talade til sma
brudh sighuande hwi
dygnis thu dotter oc mo
dhis hon swarade thy at

19

623

rah blandas oc drpuis af
mangra handa vmskyptch
ſkop oc omytteſkom thankō
hulka rah forma cy bot
vora alla fraun mik ſkulia
oc thins vrdſkelika domo hǫfſ
bedrſkū mik Somin ſwara
the thetta gir ſay vttuisa
thy at ſwa ſom thu luſtredhis
for .ſ. wardhna aptidilſom
mot minnō vulia. ſwa ſkoma
thik oc handa mv magra
handa vmskyptelike thankia
mot thinnō vulia. tha vrdz
vm ſtraklikh oc tryſt ſtrak
lika a gudh vttande for
vissō at gra hughin luſtas
cy .ſ. ſyndeliknom thankom
vtan ſtridhir a mot thin
oc haiwir thin ledha. tha
gyri the ſighna vensſe
at gǫra nakra lutta ſyud
hulka thu wal vndrſtar
ward ſyud oc thu gǫr ſkona
for thins atir-haldz tryſt
oc for nadhna dirſwe ta
kur thu cy idhrughſa for
the ſyndena oc gǫr cy an
dra batringh tha ſkalt
thu vitta at the ſyndin
ma awirdha dǫdhekt thy
vm nakra ſyuda thanke
oc luſte fiǫmbir .ſ. thin hu
gh. d hulkin hay gir ſkoda
ginſtan til hwat hay ledhe

624

oc haff angir for hay
thy at fridhay manzſno
nat gir wamaktugh wor
dhen graa ſyndin optta
fraun af enginſtrona kira
fidom thy at cy finz na
kor the enginſtra ſom
cy ſyuda at minzſto na
dhekika. Oc tray miſtrūſam
bir gudh graff mancnom
lakedom ſom gir at ſorgh
a for hwarta ſyud oc ut
dhas batradha ſyndc at
the gira wankika cy wal
batradha thy at gudh ha
ta ginkatt ſwa mykit ſwa
ſom at vitta ſyndena oc
akta hona cy. alla at
dirſwas af nakre ſinc
for ſkuldan ſwa ſom gudh
tholde thy alla ſtaddhe
nakra thima ſyud at hay
matte cy hedhras vtan
thik. alla hay latt thy
oc ſtaddhe thik loſtika
at gǫra cet ont at thu
giordhe magh godh thingh
madhan thu formatte
cy at gǫra gudhi ſuit
for et ont for hans frā
leſt oc godhlek. gir thot
thu giordhe hindra
tha ſimom wal. thy
vrdz ſkalkika oc vm
thu format cy at for

625

cakra thankana tha thol thim
tholomodhchika ok stat more
thim mz vhanom thy at cy
skalt thu fordomas for thy
vm the mga thy at cy
dr. | thme makt at for
hindha amat vtay at thu
skulu cy kystas | thm. rd
dz gmnyl dy thot thu hy-
sche cy thankome at thu
falle cy for hogh fardh skuld
thy at hwa thy som stat
hay staar af ensamme gudz
dyghth thy dr vddoghtig
at som kedhe in | hymeike
ok mage frollo thy | synde
ok sin eghin dodh at the
bort kastadho fray fak gudz
likin vddoghe ok blygthos
the at sepra fak ok vdhe
gaa sma synde for manom
hwar the blygthos cy at sm
da for gudh ok thy war-
doghas tak cy at for kata
thim syndena som cy akta
at bedhas nadh for kuda
synde ok swa okuas synde-
na af dghchika fadhugtins
at thy som mz adhmyghe ma
tte hawa wkrit nadhchikit
ok forlatchikit skal wardha
storkika thygt for skymsko
na skuld ok for thy at
nday forsmadhe at kystra
thz swa som thu matt under
sta | thesse skalme som

626

mw dr domd thy at hoy gor
dhe port nadhchika synd ok
forlatchika ok gkte fadhay
mz fadhugtinne thrystande
a nakra sma godha gminga
swa som aak skulde cy sma
synde akta alla doma ok
swa smadhis skalin ok dor
ghotz | wrang stupadz hipa
fadhugtnis ok vkte cy sm-
da vthay for dy dy dhin
wa | dgrimo ok ytaste
putin nasthadhis thy at
na gndabyktin krom bin
dhchika smadhis hans
sanit vskuldka ok forgde
at hay skulde rasthika
kido wardzlika som hay
hafthe ok afskaghe dy
gudz bidha ok thol manin
ake til thy ytaste putin
vm synd ghe manis vil
vaulika vora siy vthia hul
kins hay haw allay fraksa
fray synd ma astn day. dy
for thy at vthis vkttis cy
thy thrdyghis skalin mz o
ndelikom gnda ok dapul
kin vtande at hwa cy skal
domas ayter sino sanikti
ok vthia. at hay gmodha
mast | gndabyktinne at sa
kin skuli swikas ok wandas
af vkte akt hulkit gudz

latir ok studom hænda thy
at sighin forsinadhe at wa-
ka madhan hon formatte
thy skalt thu ey ofmykit
trysta ok dirfuas. um vk
kalla nakon min vin ok
thysnara swa som auk hal
lade thænna fyra thy at
ymigh war iudas kallad ir-
vin ok nabogodonosor thy
nare thy at swa som auk
sagdhe sighfw i gærning mine
vini vin i gærning thy som
auk biudhir idhe swa sighe
auk nw the gæru mine vini
som mik folghia ok the
dæru mine ovinn som for
smaudhe mik ok min budh
ordh ok hatu mik. hwat
ey fyndade dauid i hor-
dom ok mandrape. oidha
auk sagdhe af hono at auk
fan maa aptir mino huk-
ta ok salomon hulkom so
vndarlik thingh waro
gerwin ok losworth. han gak
af godhskekeno ok ey war
loswanin fulkomadh for
hans othuhka vtan i mik
gudz syni thy at swa so
i thyme dikte sæti atir-
vak thy andan i minn ordh
ok talan at vm nakra gor
han skal taka gwar-dhe

liket kiff til aff. dy hul-
kin som hore minn ordh
ok bliswir tho ey stadho
ghe i godhom gingom.
han skal vara swa som
anytthikin ok othæfkir-
thersk. vtan ey skalt
thu ofmykit wan trysta
vm auk kalla nakon minn
ovinn thy at æmbrat
som ovinin vmstrypte
vdian til got. skal han
wardha gudz vin. hwat
ey war iudas mz tolff
apostlom war auk sagdhe
i gærning mine vini som
mik folghin ok strukin
fria owir tolff sætte
disslikra i thin tima-
nom folghdhe iudas mik
ok tho skal han ey stra
mz tolff apostlom hu-
ru gæru tha gudz ordh
san ok fulkomadh. auk
swara thik gudh hulkt
som see manana hyrta
ok vdia dømer ok at
lønir aptir thy som
han see hatrat dy ma-
nin dømir aptir thy so
the see i ænkteno thy
the til at ey skulle
godhe ghighs fær dhas
ok ondir wan trysta
kalladhe gudh til apostla

wæi-dhelikhz badhe onda
ok-godha swa sony hay hal-
la gas daghlikà godha ok
onda til wæi-dhelikhz at
hwat thy sony hallit am-
birit mz hiswneno skulij
dras · j gæwæi-dhelikho hiswe
dij thy sony hawa hedhe
ras vtay thwgay skal
dwdhelika for fara thy
for thy skuld at iudas
folghe omk ey mz sul
kompno hidirta · hædhe
ey thz hano til sony ask
seydhe · j sony mik fol-
ghin thy at hay bless
ey til atir komana vtæ
til thera sony bliswa
usdo nær omk badhe
· j thm timano ok · j ko-
mastolande tima thy
at gudh · j hwas asyn
al thingh dini · tala stu-
dom af komastolande
thingom ok gøra stola
dom swa sony nw nær
warandom ok gudhzho
ok studom samablan
da hay fram fawin
tima ok komastolade
ok mytia fram fawin
tima

sakia the halytho tiwastal
delikhzth vmskiptelika
ge giri kallade ok saa a-
nu vtualde swa wæ tha
ne kalladhe til bistopo do
me ok ey vtualdir · thy
at hay wæ o thakkin at
gudz nadhom ok thy wæ
hay bistopir · j napmeno
ok ey · j forskullanene ok
skal rækinas mz thm sony
midhi-fara ok ey mz thm
sony uppfara / Sanctus
bindicg mytade wal thes
halytha anda nadh sik gisna /

Omf̄ maria gudz modhi-
tulade skwat gær at thy
sony tok fyrimpn prund afla
dhe amor fyrimp · hwat
gær pudit vtay thes hal-
ghа anda gafwa thy at
somlike tafla wisdom · ok
somlike rikedoma · somli-
ke hemelikhz ok vmskap
mz vthom manom ok hrom
ok the skulu alle twæfalt
atir gialda smo hra mz
twæfalde afling swa som
af frignedomeno hiswande
sik mytelika · ok kiarande
andra · æff rikedomene
ok androm gafwom hyalpa
de androm miskunkelika
oc mytiande skapiw skall-
ka swa mytade thy gode

c. XX.

631

aboten bndtg nadhanna
grafwo som han hafdhe takit
Vtan han alt forsmadhe thy
som fruu frælkit wæ Vtan
han nødgadhe ok tempira
de sit køt at thigna sik
sine Vtan han hiolt genkte
gewarc gen gudz kyrkiu
ok vredhis gen thē owir
at ey skuldin giæncy synit
tas af samptē hærsk alla
ygdoney af kystelika thinga
syn ok flydhe thy. ¶ oc kue
na følghande honom som
gladhandis. ¶ modhers ingal
swm ey gen fødhe vndir stadh
ok kyndc sins vænasto held
re til quæmd. tho hafdhe
bndtg fangit hymcike vtā
skæn thy at augældin wa ho
nom døth ok hans skadta
alt fult om gudz kyrkiu
Vtan gudh thaktis at
fralla bndtg a budghit
at flere skulin vprækkas
m hans ap̄ dōme til ful
komlikit lifwne Vtan sker
visto af honom thessa hal
gha manskins lifwne wa
swa som ey vordz sakkir
¶ hulkom thes hælgha an
da eldir mæclykstis skulu
som vtclikit dyafwlskkin
eld af hans bygata thy at
swa som kæmikkin eldir vp
tændis af twem thinghom
swa som af wædhre ok mam

632

skins blast swa gata thy
hælghe ande m̄ ¶ manskis
sial antygha m̄ giriskin
tilsom alla vm makera
manzlika gingra alla gu
dhelika talan vprækkian
de hughin til gudz ga
mulcdh sakir ok diafwl
skin ande sina vins vtā
thēn atskil olikhka thy
at thy hælghe ande gor
ka skalma til at afuda
gudh ok brødhir ey kyrki
ka hafa hiusc gmual. ¶ alle
mædo til rænskkz ok mæ
kir ey hughin m̄ vkysto
dy ondir ande brødhir
hughin til kyrkiu thingh
ok gor hafa othelika bessa
hafa ongkir ok skalma
swa at hon skodha sik ey
skalpwa ok ondhe thi-yk
ke hona skugnelika ok
o skyrkika til vordzlik thingh
thy thē til at thane gadhe
eldin som wa. ¶ bndto skul
de vprænda flere thy skal
lade gudh bndtg a bud
ghit hulkin som skallade
til sik flere gmstor ok
giordhe aff m̄ thes hal ¶ skin dy thy
anda hugh gha
skyrkia baal
ok samasatc til apost

thm reghla af gudz anda
vm hustka mangt wordho
fwa fullione som bndrus
in mo giru mange biranda
bort kastadhe af sn dma
bale hggia hwan stadh sm-
dir prankitt hawande kosld
for hita ok mzkin for hins
xy vm the laghin alle sa-
may .l eldenom tha gawin
the andelika af sik logha
ok hita Hymn sn bndn
lisnadh stal vpnyas

Matria gudz modhr 21
talade . iak sughe
thik for at sn bn-
dn liname war swa som sak
kir . hustkin som thystradhis
ok styrdhis ok styrdhe cy
vssclika hans sugl war swa
som engil hustkin som gass
af sik storan hita ok lugha
Swa som iak tecr thik mz
apn dome swa som tne eldn
warin ffirste eldin war
vptandir .l minna gass af
sik sorlik hetz loket Amor
vptandir .l thorn vidh
gass af sik birknande kol
ok linsan lugha Thridhi
war vptandir .l oles tyan
hustkin som gass af sik lugha
ok lins ok hita .l thessom
tyem eldome vndir stet
iak tne ffsonas ok .l thm
tyem ffsonis thin skupilse
.l waldmc ffirste stadgin

war thera hustke sonn sto
dhadho gudz kyrkiok ok kero
for hans skuld sin eghin vika
tolde fatikdom ok forfma
alse for wrldma hoghfar
dh ok fafongo . ok alstrado
ctir-hald ok renlek for o
at hald ok owir flodh elikh
Thesse hafdho eldin .l mir
ra thy at swa som minna
dr beste ok tho vt akte
hon dufliana ok sakelin
thgest Swa war thera at
hald bessit liknamano ok tho
vt sakte thz wanskipadh
gnulse ok midhr slo al dyafla
na wald amor stadhgher
nn sik til hwars alstrom
vi wrldma hedhr- gudha
hans dr cy vtay swa som
wedhr oroande gromm
til hwars alstrom vi gud
mdhan thz dr cy vtay
swa som vpdh vordh . ok hwat
dr kopsins skude vtay spr
ok mild . hwat doghr os
at gnas vordlik thingh
mdhan the dru af fa
fyngh thy vilum vi til
thz cna lifwa ok gimodha
at gudh maghe hedhras
.l os ok and vptandas til
gudz hedhrs . af ward ordho

ok ꝑdomen thokke haf
dho sin eld . ¶ thy som thorr
war thy at wyldenna alsko
ghe wat dodhr . ¶ thim ok
hwar thera gaff af sik
vytnissona kost ok gudskyn
stancdome liws thredhi
stadgen war thera som
astrindar dho im alle astrinda
for thin ꝑpe gimo brynade
alskogha at dꝺ for gudz
skuld Thesse hafdho sin eld
¶ olco tok thy at swa som
olco tokt hawin sitma
ok birnande hita mat thy
uptandis Swa waro thes
se alla lechis sett gordhe
af gudskelike nadh im hul
se the gafwo af sik gudh
likyo visdome liis ok birn
nande kerlekyo hita ok
honisska umgangilsa styrk
Thesse thry eldane utvi
dho sik lanker ok vidskelika
ok thy forste eldin war
uptandin ¶ diarmetom ok
venlifwis manom swa som
Jerom sekwar skulkin
thera lifwne fan af thes
halgha anda misknutsom
vndarkikin ok wardz skyl
lelikin at folghia amor
uptandis ¶ halghom kyr
ne fyrdhrom ok thridhi
¶ matibz hulke som sit

kyst vt gawo ok forsima
dho for gudz skuld ok
and̄e hafdin thz forsmat
vm the hafdhin the til
hialp fangit af gudh til
somlika af thessom trem
eldomen ok stadgomen war
strib bindus sandir skulki
som tre elda samay bla
ste ¶ ey swa at the thir
ofmelle waro wordho kyste
ok the som kalde waro
uptandos ok the som he
te waro wordho herare
ok swa byrnadhis sin bin
dā kefnadhir im thessom
trem eldome . skulkin the
hwar ey styrdhe til dwar
skelika helso ok salik hetz
wagh dꝺ thy hay wat
skupadhir ok hans sin for
matto begēpa xpw swa so
thes halgha anda some
blaste af sin bindi sak
um skulkin the mang
faldstin upmyndhes Swa
bozt gratz mi thom arden
af magna hans bropdra
sak thy at askona hiti
ar vt slaker ok brandane
ligzkia sindir stenkare cyg
swande af sik hita ok ey
liws oran orenlikhetz gi
nis rok tho tal mangra
hugnadh graff gudh mik

tre ginstor .ȝ hulkom sal
vndirstaa ffere ssforsta gin
stray dr vt draghin ass
cstullo mz solma hira ok
stein hulkin. mw hasuir
fast sik .ȝ thy som thett dr
at stoor eldr maghe wardha
af hanne dmor dr vtdra
ghin af hardge flintw thri
thi dr af ofrmetsamliko
tet hulkit som vppet ok
vtinde sit loff. Um cstal
stenit: hulkin som dr kid
dr ok sthor. Thr mz tek
nas the sual som dr kald
.ȝ gudz atstroghna ok tho
vidhr fir esta hon mz vlia
nom ok astudamme til
fulkomlikhet ok bidhr gu
dh sik til hialp thy har
thanne vlin hona til gudh
ok for skulda at hanne wppa
fir estisc um hulkin hon
holma af wrangom kusta
til thes gudh kinsande hidr
tat fast sik swa .ȝ sighine
tome af wrangom kusta
at hon vli mi ey lisua
vtan til gudz hedhr. Um
flintona tekinas hoghsor
dhin thy at hwat dr har
dhare dy thes gughsins
hoghsordh som astuda
alla manna loff ok ginnas
tho at kallas dmiukir

ok synas hulkin hwer dr
kostare dy the sual som
.ȝ sino thankom hallir sik
bæst af allom ok vel af
gingom a vitas alla lysnas
tho alt vm cns mangc
swa hoghsordoghe bethas
odmiukkika aff gudh at
hoghsordh ok hedhr ginj
maghe bort foras ok
bort takas af thera hidz
ta thy for thy godha
vthan bort vtire gudh
stewardoghe thingh af
thera hiskom ok stu
dom kristelik thingh mz
hulkom the bort draghas
af wraldzlikom thingom
ok vpmetelikas til hymel
ske thingh. Um ofrmet
samlika tryst mistakis
the sual som vp dr so
stradh .ȝ hoghsordh ok
lisuir wraldzlika ok astu
da at hawa wraldzma
dpeir allom sino vilia
ok hyna hedhr tho for
thy at hon vndhis gawar
dhelikin dogh vpriswir
hon manga synda bolgio
thr hon ey grordhe um
hon ey vndhis thy mallas
gudh sighine for thynna
vyddoghan ok giswir hy
ne

639

sina nadh at onyttelika
tixte watdhe fruttesamt
ayz thohkon gimtom
sthal ste budh renlifwe
vpnyas huskit mi fyns
mangom ødclakt ok
smalikit Hinsu en mi-
tin- hafdhe hono hyatta
ok liat lika sadhsino

640

Owdz modhe talade
til birnsma sythande
hwat seer thu a vtch
kit - thama hon nek sta
hos swarade at hon sighe
swallay mæsso Gudz modhe
swarade ey ger hon the
af domande thy at mage
gerna the som minnas a sina
synd ar. ok af halda sik
strangelike at sighua mæsso
ok andra messo ey thy
sagdhe thohkike. Vtan hwat
seer thu annat - i honom
hoos swarade at hon
hawir ey klædhe af sto
rudeo Gudz modhe sayt
dhe op ta hender at na-
ster sidhsama bymas. alle
the som vita hona wara
onda ok folghia hanme
dyr the som ey vita got
alla loslika stripan ok
latin sik gæra nyghia
at thohko the singhin.
om ey ware langh sidhen
ma thohke gæra ey nyske
lika alla o skaplika doma
de vtan hon nu ok tak
vil thisk kingom at hon
gær a vtchkin ok straffa
de i androm træy thin
gom ffyrst - i thy at hon
gudha i hulko gudh skal
le hwilas gær - i sfæro sinna
bryste dimadh thy at
hon for lat hitt sit eghit
ok gir nas mykit annars
hon losnadhe at nokra sik
sialfwan ok folghe tho
allom sino eghnom vekn
Thy thuath at gudh ska
padhe hans sysl sagtha
som engil ok thy skulde
hon gafwa angla lisumc
dyr nu hans hans fyal thes
angelsins hann ok likniss
som fran gudh gik nu
hogh fardhome hon syns
anykin ok wardogher
for manom dyr gudh wet
hulkin hon ar nyer gudh
Tho at gudh ger swa som
thry som makor hawir
kmyt - i sinom nakna ok
lone thy for androm til
thes hon later up nas

way ꝺwa at wæl gudh thæy
ſom hiim til ſyn ær til ⁊
wærldhe ok hone thera
firono til thes hau gual
dir ok betalar hwarion
æptir ſinom gerningom
Declarad thæne wæ
abot ok mykit wgaldz
liken ok ginkte akttade
ſigelena hau doo bradh
lika wtan ſpiritamal ok
kirkliona halgulſe aff
hullkom thin halghe aande
ſagdhe o ſigt thu alſka
dhe wordhena ok nw takir
dodhir ⁊ thino lifwe ok
nu ſkalt thu ey fæa
mit liuff ok ey awardha
huttakande mz mik
thy at thu alſkadhe
hans krompanſtrap ſom
gik fraam mik mz hogh
fardhme ok forſmade
ſamma ꝺdmiket

Dan for ſyndoghom 23

O ayin ſpraſte gudh ſag
dhe ſta burgitta iak
bidhir thik for ſyndoghom
manom ⁊ hullkra tali ok wæ
dyſkapi iak ær at thu wær
thoghas miſtima thim gudh
fadhir ſwaradhe iak hører ok
wet thin wilia thy ſkal thim
fyrſtkipo hwy hullkonas thy
at ſwa ſom iak ſighir ⁊ dagh
⁊ epiſtola mz roſe thy ær
hullke ſom bæra wtne ⁊ wr
ſkriwe andiny ok wærnir ok
bloſhit ok thry ⁊ hymeike
fadhir ok ſon ok thin halghe
aande Dwa giſwa thry thik
aande ſom thik gomde ⁊ mo
dhir hiſwe bær wtne thime
ſigal at thu æſt gudz
Um dopilſins tro hullka
thime gudh fadhir loſwadhe
a thima waghna dopilſins
wæter ær thik wtne at thu
æſt ſyni mandoms dottir
um ærenſſe af adams ſynd
Jheſu kriſt blodh thin thu æſt
atir loſt mz bær thik wtne
at thu æſt guddomſins dot
tir ſkuld fraly dudſins
walde mz kirkliona halgul
ſom ok vi fadhir ok ſon
ok thin halghe thry imp
nis ok ey ⁊ guddomſins
warn ok valde bæriom thik
wtne at thu æſt wær vm
trona ok ſamuleth alle thæ
ſom følghia thæs halghe kir
keo rætta tro thik til ort
ne at thu wili gøra wæy
wilia gak fraam ok tak
æſ pſtins hand oppi man
dome fulkama ok blodh at
ſonin bæri thik wtne
thu æſt hans dottir hullkes
fulkama thu takir til fyl
na ſtyrke ok gudh fadhir

643

hwlkin sony ar- ⁊ sonenom
bdri thik vtne at thu æft
fadhr- sins sonsins ok thy
halghe ande som ar-
nom ok fadherend ok andi
⁊ badhom thm bari thik
vtne at thu æst thriggia
ok ens vm sama tro ok
æstrekik het

c. xxiv.

24.

Oaym hra æsu xpe sag
de gudz biudh ⁊ ak
bidh- thik at thin tro
stuli vtnidas owin- hedhm
gana ok godhe meer vp
tandas ⁊ thmom fiarlek
ok onde bathas Soncy
swarade thu dryhtin æff
thy at gudz hawir minde
hedh- ay thu vlde ok
thu æstrida wr allo hudera
at gudz hedh- stuli fulko
nas Thy sigh- ak thik at
apor-dome af hulko thu mat
vndi-standa at gudz hedh-
ras af ondra manna vkisko
dey thot thz gra ey af the
ra dygdh alla vkia ey to
fu- war smel ok sagh- ok
iak ok wal sidhugh hwlkin
hwta thera æsstrade ok
systir swa sony sat hudera
ok hwatz thera hudera
war swa sony ⁊ thane ⁊ ikke
no thr- ionfry war. ware
swa strpat sagh ok vtter-
at hwlkin sony hedradhe

644

strulde hedhras ok hwlkin sony
vpwadhe strulde vpstas ok
hwlkin sony vald tokc ⁊ma
strulle hals hughthas tikes
konugu- hafdhe tre symi
Thry forste æsstrade ionfma
ok pscenterade hane forgul
ta stroo ok gulbekte fingir-
gul a handena ok kronо
uppa howdhit ⁊mde ⁊ma
thes ionfma aghto ok vpwa
dhe hona Thredhi ⁊ma dhes
ionfma ionfdony ok ⁊ma
dhadhe thr- vny at hany mat
te sunta ok kunnkia hona
Thesse thry konugs symme
ware fangne af mio ionfma
birodhrom ok pscenterade ko
nugeno hwlkom birodhrene
the sagdhe thme symi ⁊ma
nadhos ware systr- fforste
hedhradhe hona ok æsstrade
af allo hudera ⁊mde wa
dhe hona Thr-dhi hafdhe
⁊ma ⁊ma gefwit sat liff vny
hany hafdhe format sunta
hona ok ⁊ thm pretenom
ware the fangne som the
swa hafdho fulkomday vkia
til at fullkoma thzta tha
kominge hafdhe thzta sag
dhe hany ⁊ dryg alle tmme sy
mi ok tak æsstra- dhr- alla
vpmkla. tho ma tak ey
ok ey vil tak gora mot

lagthome ok

645

laghsome oc ꝛꝑtruisone vtaa
swa dꝺma owir syny sony
thynara thy thu my
son som hedhradhe ꝛomfin-
ma hony ok take hedhr-
ok furono my thimom fadhr
ok thu my son som gir-
nadhis ok take ꝛomfirma
dgho thu skalt inga ⁊
mꝑkostrifwo til thes ꝛo
wit atir gialdz thy at
thik at thu hafdhe rdhru
gha for thima ginga ok
ville atir gifwa ꝛofwit
ok formatte ey for bira
shom dodh thy skalt thu
bliswa ⁊ mꝑkostrifw til thes
⁊ yttarsta quarterit atir
gialdz dy thu my son som
my alle makt vidhr- fasta
de at sinitta ꝛomfina ok
hafdhe ey rdhrunga for
thima ginga thy skalt
thu thola swa manga pi-
nor hunu magta wxgha
thu tilag-dhe til ꝛomfinu-
na wandhedhr alle ꝛofirma
bipdhr pwaradhe O domare
loff wan thik for thima rat-
wise thy at wan dygdh haf-
dhe wanit ⁊ thik ok ꝛamma
sparkar ⁊ thimo ꝛꝑtruiso ok thin
aldingh hafdhe thu thoka-
lesis domt thesse ꝛomfin
tekna the halgho kir-kio

646

hulka skrapan som hoghchik
ge- ⁊ trone kaghe- ⁊ siw
kirkiona halgis som loflik
lik ⁊ fridsom ok dygdhom. alsthe
ser saman wxgh til gwade
dhchik hz Thessey halghe
kirkia hawir tre syny
⁊ hulkom sony fre tekinas
ssprste giru the som alstha
dru the sany alstha wxlz
lik thingh til sin hedhr-
alstha sin kusta dy gudh
kirkiona ꝛomf dombir d-
ui mana sigla skapadhe
af cusamno gudsomsmo
walde ssprste dru samin p-
scutera for gylta sko nar
hay takir sik rdhrungha
for sina synde ok gloms-ko
hay pscutera kladhe nar
hay wakta sagh sins budordh
ok gome kastina vadh swa
mykit som hay forma. hay
sonde bakte nar hay stadhe
lika fore thonsite at sta
ok bliswa ⁊ atir-halde ok
venlek. Hay scair singir
gul a handena nar hay
tror thz som the halagha kir
kia bindir som gar kroma
skolande dombir ok dwer-
dhchikit kirk singir gudsins
sten dr hopit hopandhis
stadhelika ginga synd ware

swa hedha alla thinga at
hon ey af skrapas mz idhro-
gha ok vika til at bæra
sik. Hay sætir ok kirono
vppa hawdhit nar hay haw
samay kirkiæk thy at
swa som mangc prena d-
rv. j kronc swa skiri
ok mangra dygdhc. j kær-
kekenom siælina alla kir
krona howdh ær min kika
onc ok hulkin som min
kkama alska ok hedhra
hay kallas wæ dh skyllkika
gudz son thy hwa thy
j thokikc matto alska the
hælghe kirkio ok sina siæl
hay hawir oio brodhr som
ær oio ængla kora thy
at hay skal wara thera kir
takare ok kompay. j æwir-
dhelika kisue thy at ængla
nc vmskapna kirkrona
mz swa storom alskogha
Swa som thit hon ware
j hwars thera kyrkia thy
at stenane ok wæggiana
nisa miana sigla ok thy
gladhias ænglanc af thera
hedhr ok thinsuadh swa so
af thera eghno amor bro
dhernis alla somin tekna
thin swa som forsmande
the hælghe kirkio skrapay
ok kisua til wærldena hedhr
ok kostins alskogha ok wa-

skapande dygdana fyr ghmd
kisua æpt sino vilia ok tho
saa the idhrugha vppa thz
vttaste for sina ondo ginga
the skulu rensus. j skærso
elde til thes at the sættas
mz gudhi for kirkriona bonc
ok ginga thridhi somin
tekna thin som skynda sina
eghna sigl ok akta ey at
the skulu æwirdhelika fa
fara vm the maggho fulko-
na sin kusta dæ thokika
bedhas oio ænglia kora nær
nisc thy at the forsmadhe
at vmgængdas til gudz cnis
stud thy kosua ænglanc
gudz for hans obeghelika
gæmnadh ok nætuisc na
hans nætuisa fullkompnas
æn nar gudz hedhr fullkop-
nas gladhias ænglanc af
hans dygdh at hay vppa
æmigal alla onana skæko til
sin hedhr thy nar thu ser
ware ghe onan tha wakin
na thin ok gladz af awer
dhelikom gudz hedhr thy
at gudh hulkin som giuke
ske vil thy at hay ær alle
thinga skapare ok sancktha
af sik ensanom godhr tho
hæfir han mang thingh
wattha swa som nætuisaste
domare af hulkom han
hedhras j hymelrike ok

iordhirike for sin ȝemnadh
ok loukika godsek. Hwsu
C.xxv. Gudh ær stodu af mago
wdz modhr talade. ok
kære forst at thz menn
sagta kambit bæs. ok dagh som
bast kinne gra. ok dagh thz
ske thz bazmit som bast kin
ne tala. ok dagh vmkringh
skuas thst menniskaste som
aldrigh kindade. ok tho dy
thot ruk forma cy at wredh
ghas tho synis ruk wredh
af thy ok for thy at stopte
ok ovaste hrum ær wordhin
kruy bum for ȝmnisknona
skuld ghomis af smo handa
wakke Hwsu gudh ansku
na allom saptin xxvi.
Gudz son talade at flera
forst. ok kromiga bokinne
Sowar gu at gudh ær
vndarlikin ok mykit
loflikin ær nw na. ok kæ
ra at ruk ær kunt loflikin
ok magem ok minnoghr thy
at alle kera sin cghin vlika
ok fau kera nnn vlika ær
thu war studhugh ok ȝdmi
ruk ok vplyghr cy thik. ok
thymo thanka Mar andra
mina wadha tecs ok be
nisas thik ok vppinbara
cy thera nupn. vtan thz
binds thik. thy at thera
wadha tecs thik cy al
thera stram vtan at the
skulin vmgandas ok vndir
sta gudz ystruiso ok misskud
ok cy skalt thu fly thin
swa sum fordomda. thy at
annar vin ruk sighr. ok dagh
at nokar ær aldra wairster
ghin nn athingha ok vlika
al at bæra. ok ær redo
bom at forlata honom synde
na. ok thin som ruk sagdhe
ystar aldra wærstan. hæn
sighr ruk. ok dagh wara nnn
skuld. swa at vm athingas
ær studhughr forlatin ruk
honom cy attenar synderna
vtan annar synderna pmo
swa som thu ærat vndir sta
da nn apstr dhne ok. ok lik
nelse stokkie waxin ok skryn
pa. ok et vm cy ware mera
atir. ok thera samfolgilsom
dy swa som et sol gryand. dy
ware gudh nyar troghr. thz
for mera at the cy sama
kromey. Swa vm nakor syn
dogher may ware swa rotta
at hæn stodhe. ok vtarsta for
dømilsana skuat dy sunge
hæn nadhe ok misskud vm
hæn kallade a gudh nn athin

ogha ok fullo vska at bætra
fisk. Ww madhay sakt gr swa
missiusambir. mat thu sko-
via hwi sak mistima cy
hedhingom ok iudom mis
dhay semlike as thir doin
gerna for gudz skuld um
the hædhins mz vtate tro
.jak swara thik at sak
gor allom missiud badhe
hedhingom ok giedom ok cy
hæty makor cata vtæ mina
missiud thy at alle the som
hóira ok forsta at hedhin-
gerna ok iudenna tro dr
cy say ok aptida hetelikare
samma tro alla the som tro
thz ware bast som the halda
thy at thitz gr cy makon ti
ma anat pdicat ok gora
mz alle vtgh fstay thz the
formaghe Thera dombir
stral ware 1 hættare missiud
thy at thingtia hauda dom-
bir dr affirste dr thera som
fordomas skulu hulkira
dombir ware stral vtay miss-
siud til gudhskika pino ok
morkt ok thera vili dr
stridh fostir mot gudh dry
thera dombir som helas ok
firsas skulu stral ware
gudz syn ok gra 1 gudh
ok at vska gudh got ass

thessom dru hedhinga ok
iuda ok fulfir ok orde epte
mang vtoklykte thy at dry
thot the hafdho cy i sætta
tro. tho hafdho the sit cghit
sanit til domare troande
thz samma ware gudh som
the dorfado ok visto wal
gans ware gudh ok tho i tetto
gry thera vili ok ginga say
war ok dr dpir i retuisone
ok mot fyndine the skulu
hafwa mz ormindra allom epte
manom miskunna dom 1
pinom for i retuisona plsse
lekhz ok fyndma hat skulo
skulu the cy hafwa hugnadh
1 kærlek i retay ok gudz syn
thz the cy skulu for do
pilsins misfalsse thy at makat
awæ-lydhkit alla kyrkiskins gudz
dombir hindrade thz ok
æt-drogh thz at the stu
lins cy fri-casamlika sætta
ok fimta helssma. dy vm
ankte hindrade thz alla æ
drogh thz at sætta samman
gudh ok at faa dopelse cy
i-ddoghe alla dr i dhe. cy
goz alla hedhins skradh vtæ
attmast thz hindhrit sam
vindir manskkins kranklet
.jak som sua cornelius ok
centurione cy dry dopta
.jak kraf grafwa thessom

nixus opinor

hon aptir thy som thera tvo
ar hirdsuin thy at amor
amor mildheta oc wansam
lukheta Samuelth gu oc
vatusins dopisse. amat dr
blodhsins. amat fullkomno
lubia. oc al thessin tidn
gudh skodha oc hona thuska
som vet afdra mana thet
ta thy ath som fodhis
ewardhelika af vphafueno
oc ath som fodhis ama
tidh | timana anda jak
veth af vphafueno at atir
hona hwarion eno aptir
sine forskullan oc ath ho
nir hwarom eno aptir
sine forskullan oc ey thz
minska thz godha som
gore. | minn hedhir skal ma
na vtay atir hon thy aghir
thu mykit thakka gudhi
thy at thu gest fodh ass
estum manom oc | hel
dadho at. saa oc see thz
som estum manome offrus
xxxvii. oc fingho ey. Dpi bruth
se byrghe hon for rom

Oghana ath skalla
mik thisk til hughp
oc ath bidhir thisk at
thu wardoghas bidhia for
thanna hoghelikasta oc
halgha stadh eno rom
jak seer at somblika kuir
kior. | thulkom som halgra
mana been thwilas dom gethe
lagdha. | somlikom bygdha
oc makire an thera fyrsta Rectoras
hudra oc sidhi dom lankir
siran gudhi roktta thim oc
dema kyrkiu thy at ath
hafuir hoyt af strome at
hwar dagher. | areno hallir
siw thusand martyra hau
| rom Nzw ay thet sykana
hafua ey thes mine hedhir
| hymerike at thera been
forsmas. | vordhrike Tho bi
dher ath thik at thino hal
gha domom gorir mere
hedhir. | vordhrike oc at
forsmas gudhelik hz matte
vpnakthias Gudz modhir
swarade Ouy crakor magde
hudhradha fora vordh. | lau
thakthz. oc swa mykit. | laug
vidhelikthz oc sadhe hona vidd/sadder
falla in ireno hwete swa
thz ankir at ey ware at steal
nadhe mallan klom oc klom
ovtay swa som eth hedhamot
oc hwat klomit grafue af
sik hudradha ganda finat
ay warey sheire martyrs
oc gfessores. | rom siray thiw
timianom som petrus krom
tal rom in odmiukir til
thes celestinq yuk af hogh

655

656

en saru priuara

evangelium

the sam sit hot grafwo ⁊
pinona for gudz skuld
and letom mw hwar gudz birg-
nande hegh-lehir fins · leto
fadhrome ok hæme
wis mænome sam waldma
skulu ow grafwa ok forfma
hit faa ygw gr ey haa
dhare hefwne gen widdar
skaps hefwne vm the sto-
dhen ⁊ sine samne swæy
thy at ammikenom biudz
at hafwa hæwhin · widda
renom biudz hardhare
som gr birgman alla pla
tay · vm mikeno gr-
thunkt at stridha mot hot
sins hefta thugare dr wid
darenom at fram gaa magla
wahnta qvinn vm mikeno
stupas hardh sygh thugare
dr widdarenom at hegdia
⁊ wahnome vm mikin drp
ains ok thwingas af atir
halde hardhare dr widda-
renom at thwingas af adh
fechikom liefs wadha ok
redogha thy wat ey espir
widdar skap hyrnat for wr
sdma dgho ok giri vtanal
at styrkia sa minda ena ok vt
widda sama tro thy mw ha
wa alle gangit af sine godho

ok hofliko skapan ok stadh
gha · thy at gudz hegr-lehir-
dema giri ok dy vm ey gul
pdinga offrudhis hæthir
thyggdhe flogste sa minda ena
gen the tala dhin ok mistin
gullit yfw talar gudz birudh
sighande · jak saa anna tadh
swa som manga yr tagarda
a rordhome ok saa rosir ok
hlio · ⁊ yr tagardenom ok ⁊
enom rimom rordhma stadh
saa sak ey akir hundradha
fiata · ⁊ langlek ok swa ma
ga · ⁊ vrdhlek ok · ⁊ hwanno
fraatime siw hwette hom saadh
ok hwat hezmit gaff hun-
dradha halla firuat thr apt
hærdhe jak ena rost sighia
de o roma o roma thme mi
va dru sundurstene ok mi
dhr slagne thy dru thme
porta vtan gomo thin hea
sahas thy gru thin abare
ozhclagdh vimt ok offinat
ok ottosangs rokilsit birg
mis · ⁊ vthusene ok thy vt
gada ey sotasta sokt aff
hoopta monsno ok ginstan
fyrtas gudz son ok sagdhe
· jak skal sighia thik hwat
thzta tekna · jordhin som
thu saat tekna hwan stadh
som mw gr estin tro · ⁊ gr
ta gardhin tekna the sta

Sedsnonne v.

varietas puncti

a

Nõ hꝺe Roma

Sha thi hælghe mæn tokn
sina kirono Tho waro gudz vt
valde mæn mange ⁊ sedsnonne
swa som ⁊ u-siu ok ⁊ androm
staðom hulkra stadha thik
ey tedhos tho mi en hudra
sha sotta akir ⁊ laugsek ok
vidsleck tekna rom thy at
vm alle yttaganda kining
al fogdhe alla kristnadhe vid
rom Dysselika rom ware
agenstoor af thim mærkeligh
som pmo toldo ⁊ kætmo thy
at thin stadhin ær vt waldir
al gudz atsprogha ær hwærir
som thu saath mallar fyr
tina tekna thin som for
kætsins atir-hald ok dhem
sha ok menlost lisiunc
mgingo ⁊ hymelike Ok ro
sana tekna martyrs vndhe
grodhe m sins blodz vt
giwil som ⁊ onangom sta
dhom. liliona ærin tofesso
res. hulkr som pdicadho
ok stadhfæsto the halghe
tro m ordhom ok gærningo
ær nw ma iak tala af rom
swa som Apheton tala dhe
af ut-siu sighiande fordho
hogdhe vætuisa ⁊ hælne. ok
sins hofdhinga waro fridh
hon vmugnidh ⁊ sindir ok
hæna hofdhinga drin man-
drapara o roma um thu
uste ok hælnde thima da
gha gudelika girnte thu
ok gladhis ey Sancliku
⁊ gamblom gwom war
rom swa som kristr kærist
m aldra fagh-ste fadhir
samanwærkir m drikkasta
therath Jordhin hærar m
vndhe fyrghe thz ær m
halghra mæna lodhe ok
blandar m halgra gnana
benom ær nw dru hæna
porta ødhelagdhe thy at
thera wghmara ok gro
mara drin bogdhe til
drin ayrunc ær
midh slagne ok vtan go
mo thy at salana sta
dhi akras ey nw vtan
fulkomet ok almegin
hulke som drin gudz
mæra sundir viswas ok
fæstkias til at gøra kæt
sins vlia ok owttelikh
dudheliker ok halagh læ
salias smakka thy at gudz
sacmæta stripas ok giswas
for pænga ok gnana vnd
al-dræg drin ødhe lagdh
thy at thin som ambitir
gor m siaromin han haw
handlena toma af gudz
fyrlek ok gen thot han
haw sancliku gudh mallar
handlana tho ær hudrætt

tonit af gudhi thy at thz
gir fruit mz wærldma fasse
tho. hælagha anpustrit hwar
hepeta offrit offradhis the
ma gudhelika astudan aff
hulke hærletir skulde up
fara til gudz ok æmeste
ok alz atir halz ok dygdhe
hikhetz lokat dy mo vpnæris
offrit. ⁊ vt huseno thz gir ⁊
thim hærletir gir vmiandir til oatirhalz ok wærl
dina fa frango thokiket gir
rom hiramhika som thu
suat mangh abadre dirri
oshelagdh offrit vt hagho
⁊ tewa nom the som offra
akta mer wældina dy
gudh tho skulat thu vita
at af ødmiuka petri ti
ma ok til thes bone fæng
foor vppa hoghskerdinna
sitte foro o talika sagla
til hymeikp. tho gir cy
rom dy vtay gudz vinn
hulke som ropadhin til
gudz vm the hafdhin
hulp ok hæn skulde miss
kinna thim. Aff fyra han
da hærlete caplin

Gudz modhir tala de
til hirudhma sighuade
o dotter hwat cy alska
thu mik Hon swarade
o hera pr hæn mik at al
ska thik thy at ann sual
false alskelikhz smikadh af
hon forma cy for hulkit
ha vndersta sama begripa af
hz Gudz modhir sagdhe ok
skal hera thik thz skyre sa
dha gæru ⁊ hulkom som fyre
hærletha sinas vm the matty
alle hallas hærletir Thy at
telika ok fullelika vtay hwar
som gudh ok sighn saman
bindhas ⁊ samo dygdha sam
hælde sfæste sta dhin ær pro
uisina stadhir som ær wæl
dins ⁊ hulke manne sætz at
hæn skuli prouas vm hæn
alska gudh allas cy at hæn
skuli vt rona sin kununkdom
at hæn skuli afla sik dyg
dhe mz hulkom the hæn ma
ghe atir koma til gronna
ok wensadhir ⁊ wordhinke ok
thir apstr kronas æro sul
kelika ⁊ hymeiske ⁊ thanna
stadhenom sins wanskapa
dhir hærletir Mar hepet
alskas mer cy sighn mar
thz som wærkhikat gir astu
das hetthikare gin andelikt
Mar kastey hedhras ok dygh
dhin forsmas. mar pela gins
wighir ær manomen sotare
cy fadhrins kandit. Mar dø

allar ær

8.

Dolsklann

Orwindagha

Nyalvin

Sheklikin maniskra hedhras
ok radhis meer (gy gudh
(gudhelika styrande) amar
stadhin gar trensel sinna
stadhe) i hullrom sigalana
smitor af thwas. thwar gu
dhi thakkis at anamin so
thomskin war ok delsskin
ok ostyroghi i sino sigh
sa sialfwalde skrudde ver
sas ok tho raddogha sik
gy hav amatt kronas i
krone. i thessom stadhens
fins o fulkrombkin alsske
lekhz Thy at gudh alsskas
ey af heoom godhwilia
for hardho pinona beskikk
hz som lidha vtay hav alsskas
swa som af hupe at hav
vili vm sidhe kosa manz
sins pino ok fangisse Thmi
dhi stadhin gar forghama
stadhin som gar. i hakuite
the sins aldra alsto ok
orenlik hz ok | hardz sko
alsskelikehz | i thena stadhe
no styre gudh gmagt vm
sina skapadha vptrisso i
thy at hwar pinas optir
sino forskullikssom ok i thy
at hav atir haldir dyafka
ey makena sigt pina har
skekkare gy hav hawir
forskullat Thy at swa som
somlike the som fordomas
fyndadho meer ok somlike
mina swa drn ok hwar
om wardogh atir gradz
thot alle for domde inne
hyskias. i mpskreno tho
ey alle mz emne matto
Thy at onskit atskell
somlik ongekin ok somlik
swa skal ok aat raddo
dha ok raddogha birranda
dha ok birandaghа Desse
kika gudh skapar hwarn
stadh i vptrisso ok risstud
ok gmagt i halunte at
amorledh pinas the som
fyndado af forthankto
modhe ok amorledh the
som fyndado af krank-
dom. amorledh the som
hollos for ensana adams
fynd Thy at gy thot thera
plagha gar i thy at the
onsta gudz fyn ok halgra
anana liis tho nalkias the
mskud ok ghadhi. i thy at
the troma ey tu strugha
pino. madhan the hafdho
alleghis vtay gudh skapa
dhe al thingh. i vptte mat
to. hafdhe aldrigh dyafwl
kin matto. i smc alsto at pi
na sialana skaldhe stadhin
gar gerona stadhe. i hond
gar fulkomin alsskelikehz

ok walstrupa dhr kyrkelsir
swa at gukte astudas vtā
gudh ok thz som astudas
for gudz stuld thy thr
til at thu maghe koma
til thessa stadhsins fullkom
nisse allre thik at hawa
fyra handa kyrkelk som
ar walstrupa dhay. renay
saman ok fullkommay /
Qualstrupa dhr kyrkelsir
ar mz thullkom som kyrir
ok wgrldin gasstas cy vtā
til ensamit uppehalde ok
wgrldey til gagnā awir
flodhelikhz. hamestin fore
gudz stuld. Qminn fore
kpwnepins wenlikhz Qui
minn for atir kpn kreen
kyrkelsir ar mz thullkom
kastey gasstas cy mz dyg
dme Qar wrenygh sidhug
nia forsmas ok synding
slattis cy galla orsakas
Sam gasstelikhz ar nar
gudh gasstas af allom godh
vlid ok allo kyrkia Qar
gudz hedhr ok vrddho
ghe fore thrithdas. / allo
thrithom Qar minsta
synd gthes cy for godh
genga throst Qar nator
natta snicellelika sik
sialfwā at hay skuli cy
wanskas af ofmykilo gar
nodhe galla atir halde

ok cy gaa til nakra
kanizsko offullkomin
kyrkelsir dr nar mānenō
ar gukte swa sot som gudh
thsene kyrkelsin byrias
hgar. / wgrldsma ok fullko
nas. / hymeikc gasstu thr
thgana sama fullkoma kyrkelsin
thy at hwar som cy hawir
hay. hay stal rensas / skyr
slo adr mz hay gar tho
troin ok hedir ok gdmin
kir ok dopsir ok estradhz
galla stal hay fara til ry
ghtfulsima stadh. thy at swa
sam cy gudh ar. swa ar
ok cy tro / the halghdo
kirkio. et depil ok cy d
rēna ok atir kpnama ful
komisse thy hullkin som
astuda at koma til gudh
stal hawa cy vlid ok
cy kyrkelk mz cno gudh
thy drau the usle som swa
sythia gumpnit ar mik
um tak wardhr minstr
/ hymeikc cy ul tak wara
fullkomin o ofmoghir ok
kanizskir thsamke hwm
stake thr nator wara o
fullkomin hwar alle drau
fullkome somlikc af kpw
nesins menlosso somlikc af
barndoms menlosso somlikc
af rensalsom somlikc af

nota

8.

667

668

c. xxix.

Nota pp Dñi Cohortamitiam

Stella fuit virtus

Scribtis

Sca byrgitta liknar maria salomons monstre

Vas signadh wari thu maria gudz modhir salomonis monstir hulkins monstes wæghia forgyfua waro hulkins thak skima de wda ok gulwit bygt wz dyrstom stenom ok af pryddasty waro skrudde ok alt innantil wal kostra de ok thakt ok lustelikt at see sanchta thu liknas. ok alle matto salomons monstre. ok hulkin sandir salomon ppazeradhe ok sadt ok hulkit han in kedhe drotna ark ok kuos praka at kuosa swa æst thu o walsignadha rop thes salomonis monstir som giordhe fridh mallum gudh ok manny hulkum som satte brutkika ok gaff godhom kuff ok fryalste fatika af omisdom kxus mans. Disselika thing kuama ok sual waro gudh domsins monstir. ok hulkin godhskelyo tyuelskyo thak war. Undir hulkin gudz son ut gangade af fadhersens. byggdhe gladsk fra wz thike ayonstirsins guds wæ thit prydha kesune ok dyrkelik dyr dha adhin thy at thik brast gingis hønsira thy at alt wæ stadhugt. ok thik alt ødmiuk alt gudhlikit ok alt fullkomlikit ayonstirsins wæghia waro af sirlbeen thy at thz dropdhis af kungo oblygdusc thu hoghfærdhadhis af kungo hedhi thu ovadhis aff kungo otholomodhe ok thu gnadhis gudz hedhi ok alstegha thins monstirs sipt wæ adhrekilsin thes hakgha anda hitt ok uptændal se wz hulkum thing sual uplysthis swa mykit at gingin wæ thc dyrdh som ey wæ mere ok fullkomare. ok thik dy. ok and ear. ok thesse monstrens prazeradhe gudh tha war han ingot. ok thima kimi sins solkulse stenar ok hwilkas thes wæ gudhdomen tal sipt dhis mandomens thy wa wi thu wal signadh o hakghasta romf. ok hulkic thes mykle ok store gudhom wæ giordhe kuit

Barn æfter hiru war giordhe
hins sun æ warthekin giuth
ok oflukkin skapare war
synkat fatur. Thy maktha
thu æst mildasta ok wær
doghaspa fw) liudhe. tak thisk
at thu see til mik ok mis-
kunna thy at thu æst salo-
mons modhir ey hans sun
war Dauidz son vtan hans
sun war Dauidz fadhir. ok
thz vndarlika mænstrit
hulkit sum sanctlika tekna
de thisk sum thore vtan
vtf modherena ok synlika
thokka modhir. Æmna thy
at vngæ salomon hulkin
sum war swa sum sofwande
i thisk wari wakande mz
mik at yngin synda luste
skuli stinga mik vtan at
giordha synda athrunghe
wari mik sta thrughir wakr
kenna æfterlike wari mik
doghir tholomodh bliþwe sta
dhlika mz mik ok fyrirlatin
septimal ok synda bætringh
Thy at ey haw tak nakat
thz sum dygdh til hiorc for
mik vtan at ordh. thz gær
miskunna maria Thy at mit
mænstir gær ok stinght gewa
dokat thino mænstr. Thy at
thz gær mykit af lastom
thirlike fulo af skarlikusdh
sundir visuit af gums
madhom. Ostadhuhet af
hæghfardh midhir fallit af
wærldzlike fafængo hiudz
modhir fwarande wælsynadhir
wari giudh hulkin sum in
skipt i thisk hiudha at fram
fora thessa hchona at thu
skulle vndirstaa hinn stor
giorhskir ok spome i giudhi
gær dey hwi lykna thu mik
salomo ok salomons mæn-
stre madhan tak dir hans
modhir. hulkas [illegible] skapt
ey haw vphoff ok ey synda
ok hans sum ey sigo hawa
haff fadhir ok ey modhir
thz gær melchisedech thy
at han swas hawa warit
prestir ok gudz mænstir til
hiore pstome ok romstru
thy gær tak hæghsta ppes
ok sina pstens modhir tak
sighir thisk sanctlika at tak
gær badhe kromigo salomos
modhir ok pstens modhir
sum fyrithin giordhe thy at
gudz son hulkin sum æ-
rinn son gær badhe pstir ok
kromigir ow alla kromiga
Cristkika. i minu mænstre
i forthe han sik andelika
pstra hlætha i hulkrom hia
offrathe offer for alla wæl-

671

dma dry .i. kromygolika
stadhena kranadhis mz ko
mygslike kirono ok tho
mykit hwasse ok vtay sta
dhin hadt han kampin ok
stridhena swa som starkaste
kampe dry mi ma ukt kpara
at thn sam mny son ger
badhe gkondir af pstomen
ok af kromygome dysselska
kromygane dra sik af smo
palatiis ok af smo hastapi
dma he han dhr ok pstane
hegh stridhas af sialana go
zom thy swa som thu sag
dhe at mit monstir war
pydh ok sewat mz gul
swa dru pstana monstir
sewat mz warldma fapyn
go ok vmsogh skin styre
i thera hofdhe ok hoppa
for manom. kaghana ukt
dr bort taky ok stenght
Dgghana lykstor dru vt
sl̃kta. gudhelik hert bordh
odhelakit. hon swaradhe
o mskunima modhr mis
kuna thm ok bidh for thm
Gudz modhr swaradhe af
vphofwene gkradhe gudh
swa sina mgh at cy attenast
at the horas .i. smom bo
nom vtay at ok struku

672

andre mytia thera bone
thy dru tw thingh vi
dhr thorstelik thr til at
bgrena stulu hoans for
androm som gr vili at
forlata synderna ok vili at
thet swas .i. godho thy hwa
om thm som thesse tw ha
win struku mina bone tha
spa ok dughas. Jomfr maria
likmas blomstre c. xxx.

Beata agnes tala de
til gudz kunedh sagh
ande gkstra mysteriuma
modhr thy at hon dr lik
thy blomstre gfla stapp som
stallas swardon hallar som
hawm twa hwassa dgtha
ok filenas vd ok vtryktkre
sik .i. hoghsk ok vidhsk
ow amor blomstr Swa dr
maria aldra blomstra blo
star ok thz blomstrit som
vapne .i. dalens ok vtade
sik ow al bigardhm thz blo
strit som vp vapne .i. ouga
reth ok vt spredhe sik ow
al libam bigardh thetta blo
strit hapdhe hoghsk owir
amor blomstr thy at the
walsignadha hymeriks drot
ning gaf owir hwarma
tat .i. warldhelikhz ok val
de ok hapdhe maria twa

nom: plur: mascul:

N. genit: vel vidde

hwassasta gæstia som waro
hysatens Dryniss. ⁊ hȝnna
sons pino ok stridhna stadh-
fastlikz mot dyafwlsins mstrin
tilsom. thy at hon kyndhe
aldrigh synd thy spadhe
thin gamble fymeon saint
hallwin som sagdhe hȝnne
swardhit steal gaa ginom
thina gad. thy at hon thalde
swa fom. swa mang swardz
stroghha andebika. hunn
mang saar ok plaghso hon
for saa ok thȝnstre sorra
ay thz wardh ok saa tha
thz hande hȝnna son ayaia
hapthe ok ow gangande
kgarlek som dr hȝna misknd
thy at hon dr ok war swa
mild ok misknd sam at hon
wisse gn at sigalana skulde
nw til kgdh simon son ghs
me hon cy sino mfodha
godhslek vtan at sprechde
sina misknd til alla mani
stria ginugh til aldra wstro
dhn kunas ok wrmas af
solme swa gr ok gingin
thin son cy kgne mishet
af romv maric sotna aga
via hafdhe ok skenay vd
thz gr odmiukt thy at
um odmiukstna thakeias

hon gnglomey swarande
sik thy mstro ginno wara
na hon at valdis til fv
um odmiukstna afladhe
hon gudz son thy at hon
cy vilde thakeias høghfyr-
dhogom. um hona vpfoor
hon til hȝsta sætit thy at
hon galstradhe gnkte vtan
sigalswan gudh. tak thy thu
fraun ok helsa mistrinna
modhr thy at hon krombr-
mi tha symeis maria ok sag-
dhe o agnes thu sigdhe gb
stantim kgdh til aditum dh-
nes sagdhe um tak sighr-
aldra fyghste aldra dyg-
delikaste thz høwir ginge
rettelikare dn thik som
gr ald̃o helso modhr gudz
modhr sagdhe sant gr thz
at tak gr allom walleytha-
re thy steal tak til kggia
aditum ok gbstatim som
gr thes hȝlygha anda ⁊
kyrkis kar som skallas trum-
ba ok krom mi thu thr tak
kirina vdh thessa trumbona
ok hpr mik thu sighr ok
quidhr af thy at thetta ordh
gudhdir hornis af magom
kfwom aptir warom kusta
thy at gudh bliskas rask
kika nyrom vardyna ok
hȝna hedhr madhan vi for
moghom thy at wældin

gimam 8.

Aiong

adj: et subst.

nytt iom. prog: acc. sg.

wa skapadh for manzsing
skuld Sanctita dotir-thotte
ordh gangna ey fram af gudz
kyrkeh ok ledha ey til gudz
kyrkeh an tho glomir ey
ay gudh smom kyrkeh for
for ges skuld thes skuld vtan teer sina
misker ¶ hwarne studh for
manana othukka. thy at
laund hau dr skru thy smidh som
smidha hoghstodhelikit wark
ok fing hullum som studo
got het garnit ¶ eldenom
ok studom katir hau thz
wardha kate Qwa gudh kyr
ste smidh) thir skapadhe
wakldma af (gudo) tedhe
sin kyrkeh adame ok hans
af frodho ay manenc kolna
dho swa mykit ¶ gudz kyr
keh at the gordho maga
oquamekka synde mot gu
dhi swa som vrkenande gudh
for ankte thy tedhe gudh
sina misgiud ffirst manenc
ok manadhe tha onakant
wakuliokka ok sidhan vrt
nisona ¶ noc flodh ayvir
flodhena satte gudh sina sam
sat mz abraham ok tedhe
honom sina alstekak hetz ok
kyrkeko tekn vt ledhe gas
skakit ¶ undirom ok storstom
vn-teknom gass folkeno
lagh af smom eghno mun
ok stadhfaste sin ordh ok
buthordh mz vppimbarasto

teknom Qidhan nar nakter
time gik fram kolnadhe fol
kit ¶ kyr-lekeno ok hom ¶
swa mykla gald ok dwstap
at the dyrkadho affgudh
tha vilde mildir gudh ama
tima gyra heta thy som
kaldhe waro ok synde awal
dme sin eghin son hullum
som kyande samay wagh til
hymerik ok tedhe samma od
miskt thr allom bordhe fol
ghia ay mo dr hau af mago
glomdir. tho teer hau ok
framkindhr sin ordh ok mis
kud. tho skulu the ey al
syndir fullkonas hallir mi
gy for Thy at for ay flokk
kom manadhis folkit ok bi
dhadhis til synda augir Qwa
prquadhis ok sruck mogho
for dy the in komo ¶ thy
land som thw wa af gudh
loswath ok lswanin drogo
fram cna stund Qwskkka
wal hafdhe gudh format at
hafwa vt lesh folkit ¶ fyri
tyghi dagha ok ey hafwa fra
draghit loswancna fyrtyghi
aar Qtan gudz vrkrisa vt
kraftdhe at folkesins othukke
skulle tees ok benisas ok
gudz misgiud vppinbaras ok
kroma skolande folkit swa
mykla meer ydmiukas
ay mi vm nakor vsde hugh

þa alla sporna hws guds
hws nakor pina skulde wa
re gwardskip wiadhay kir
warit aw dskikit thz ware
skor dirfwe swa som thy
ar ok dygfid hulkin som
wil skalom alla thanko
ok begpa hwm guds dr-
dw dskikim dysskikta guds
dr gwardskikim ok ogrip
kim ok .i honom dr gwar-
dskip ratwisa ok atwr-dy
allthgho vtan guds kafske
tec sina ratwisa .i forpo
ngstomm hwm skulle kas
ratwisa vtas som dome al
thingh .i gammadh ok vtan
mistind mz manena skia
nde han ok frikskande
ri skulle swa skor hans
godskekir vtas ok hans
kyrkekir forstas swa ok
dskikim ok swa fulkome
lu for thy at guds gr-
gwardskikim thy pr ok
gwardskip ratwisa .i hono
.i hulskc cy pr til kyggelse
ok cy mirgskulse swa som
.i thm manc som forhu
ghsa at gpra sina gmg
mz tholikc matto ok .i
tholikom tima alla dagh
som honom thaskes kn
guds gpr ande sina ratwi
so alla omskind uppbara
hona nar han vil hona go
ra thy at af gwardskikc
dum ok ngligarande ok
framfarin ok skoma skc
kande thmg ngr honom
thy skulu guds vm tholo
thsa ok cy drapwas alla o
kika angn haswa framgag
thy at guds pr swa som
kapta thwartofsta skulkin
som kaygin orent kilskc
mallin holghona at thz skul
li watdha rentue ok hwita
re af watnsins uprilsom
ok tho wakter hon gram
kika holghio slaghin at
kras swa skatir guds sma
kin .i thesse waldme mal
kay farik domsins dygnis
sa holgho .i hulskom som
the rensas til gwardskikent
kiff gomande thm grankika
at the skulin cy midh-som
kras af ofmykle sorgh alla

pro mr. ditatum

88.

gulfr. kill

jómard

addit. & dimin.

omissi

othsliham dranisom/

Hic incipit capitulum xxxi.

Nu sayr talade til sina
brudh sighiande en sakir
are hom sangfeghis i o
kinnogt rike i skalko sum
konungs ærgo styrdhe alla
radhe vtan hans styrdhis af
androm ok hans hafdhe hæra
skatta ok thy synis hans
strande i konungslika sate
swa som konadhe æfne ok
hans folk wafdhis ok sina
dhis i owfloghis mat ok
drykk ok klomande klæns
likhis ok vapnadh ok hatade
alla the mænstor sum thm
gafwo hælsna radh til at fa
koma skolande hymeikis godh
thmgh ok nar sakir mæ
senterade ok beuiste sik
konungenum ok sagdhe sik
wara af eno kynne like
ok lande ok sagdhe sik
wara kommy i hans land
for thy at hans vndirstodh
the manana sinnelom
at konungin wardh mykit
vndrande af mænenom ok
hans ordhom swaradhe ha
kate hawer twa synir i myr
kospotswe som skulu morghon

hale kynnghas ok amor
thera forma napkina andas
ok amor thera ær star
kare ok fetare mi yn
hans nar nar hans angle
i myrkospotswona ok thy
grate an til thera ok sko
dha thera andre kynne
thera af bare gudhlike
skepdh ær skakarum gik
an i myrkospotswona ok saa
thm ok sagdhe konunge
no thy quadh sum i sighm
storkare wara ær kinnaster
dothom madh ok ey forma
hans kipwa dy af androm
ær got hop konungin sag
dhe hwadhan af west thu
thz skakarum sagdhe andra
ær appfostor oss onde wadz
sko ok kan ey kakkas ok
amor ær sackinna thwinga
dhe ok til gudhzoghs wor
dhs ok ma rasskinna kakkas
um han krombr i hat ok
blir wadh thz sagdhe
konungin vare skal saman
kalla mina gudha madh
ok smeckla at thu skulu
synds ærkiskop i thera oghso
for thma smikke skakarum
swaradhe ingalethis skalk
thu thz gora thy at thu
vest thet folk wara wand
sinnat mot annars hedh

ok dro ok hara thin ok
wrange mi orthom hulka
the formagha ey stadha mi
stal tee thik hedha ok tak
fanom mina smille hemelika en
ok hant at hafwa mina
vpmbarka ok hant
tak alla hetta ok ey astudda
i thino myrkom madhan
landz kinse ok ey for gey
kefedoms time for gey finna
i middagz stadh kromigy
ward i mino lande thy at
vi drin nor dare i wakde
ok blas take or make togh
dher alla hwat nordhan wa
thin smille ok swa lang
kefedoms dwala tak hare
ok see thik ympmt hafwa
mang ordh skatkamy swa
hare at ey ware bradhe
ey fynas thik hastforde
thy ok othakelin gif mik
thessa twa mencna i
wus ok tak stul kedha
thin til lande manig hwar
som wadhmit er quymeli

kare ok tha stulz thu
see hum mykit grigana
thogha alla hum mykit
ordhin dugha kromigy
swarade vi gin fore ko
ndandom. Hwi bort dryfe
os thit mapterstap madha
nyenwarandom godho thin
thom the vi seem or gotho
ok ey kankom wi alla afin
dom til kamastolande
thing som os gin awis
Tho thak thessa mencna
som thu bedhis ok vm thu
teer ok benisar i thin na
kot mykit ok vndirsum
kirt. tha stulu vi lofwa
thik ok hedhra ok tatta
thik prisas ara fullum
thakkamy tok justnena
ok fredge thin thit som
wadhmit wat hakkamt hwar
ok amor vidh quekins
af wadhin sins dygdh ok
godlek ok hfundge i tak
som stande warldme min
ordh nw am thik gimadis
dy tho at tak saal grigna
mana pinkdoma tho tedhe

88.

685

thm anancnom .ſmana
afym ſwara aaſe at theſſe
hurda ſtriul ſom ſuik
i tal fym ok aſſa ſwima ſtia
thz palatiū aella borgh i
hulke gudh hyggir ok
ſoſſut hedhna gudh ok
thy ſwa ſom han ſmanoc
ſmam nigte ſwa vt gik ha

Om manniam ſedhas
mage til hymeikz happ

c. xxxii

Matia gudz modhir
talade til biſkopa
ſighuande om man ſcadde
dgna ſtena fan en ſyſtil
ſten ok vplyfte han mz ſme
gne hand ok gonde mz
ſmo tighande fraa ok ſedhe
ſtupat ok ſtredhe vm han
ok mz honom til tryggha
hampy Swa min ſon ſcal
de manghra hafgna manna
ſtena vt valde mik ſarlika
ſik til modhir at vm mik
ſkruklin manniſkiona aem
ledhas til hymeikz hampn
thy at ſwa ſom fyrſta ſtenin
draghin til ſik vtan ewa
draghin mik hart hugha
til gudh thy ſkalt thu ey
dreſwas vm thit hugha ar
ſtrindom hart thy at thz
ar thik til mere kirono

686

at gudh dgnin apter
higkiamo captiu

Gudz ſon talade til ſina c. xxxiii.
biſkupa ſighuande thn
vndra af twem ſin
war ſwa ſom fyra ſlindir
ſteen amor ierusalem
pelagimbir vtan hwarghn
thera from til thz ſum
thu hopadhis ſtarſte til
hulkin thu ward ſand
war fyra ſlindir ſteen
war ſtadhughir ok faſtir
i thy han hafdhe gnipit
ok tho ſwa ſom thomas
millekira vafwade thy for
thy ſtrudh at ey war ay
timin .i hulkom iiſſtan
war fiſkimath prouadhe
han vinit vtan ey drukit
han thz aff andro at vak
ſagdhe at han ſtrudhe wa
ra adhra fołghare ok
kompan til nitin thz war
thy gnort at i ſtudin vi
ta hans ſtadhgha ſom fyr
gdhin ſagdhe halagha
ok retruſan ware thy
at han ar renſlifwis mā
ok miskin .i filadhelfia
ok ſme vidhir gango ok
filoſtir kapare .i ſidhom
.ſpir .i wardhelikhn ok
tho fyndma thrał .pela

88.

fama pu
mor

ſimbu ⁊ ſiꝛgdhme ok tha
vmkring vaſtande ⁊ aſta-
ne ok thꝛ owꝫ vt gifue
han mot hydhmone ok kiu-
kona ſkipan ok di allu
blandadhꝛ mꝫ kꝛatti ewa
at han tooꝛ ok ſighꝛ ſik
ſkula wardha thꝛ paſwa
ſom al thingh ſkal vpritta
ok hans bokꝛ ſighia ok
han biadhlika doo ok vtta
han wara ſik ſkal han tal
ſeghias lyghmna fadhꝛ
ſom aꝛ diſpullin Thꝛ ſkalt
thu ey dꝛepas vm nakar
thingh ſighias thik mꝛ
kilika alla vm the awardha
Thꝛ at gudz ordh mogho
magaledhis vndꝛſtaas
ok hemn opta thꝛ wardh
ſkal vak ſighia thik ſamindꝛ
af thꝛ ok vak gudh ſom
ſanchika waꝛ ⁊ ieꝛuſalem
vak ſyalfwin vil ſwaꝛa thꝛ
vagh kompay Sialin

C. XXXIX. 34 Lykmas vndh fingiꝛ gul/

Dmꝑ maꝛia gudz modhꝛ
talade vm nakꝛo giffo
thꝛankt fingiꝛ gul at fin
gꝛenom ok vm vadh ſpꝛꝛs
aff ouinnom hwat gꝛandꝛ
aꝛ Thꝛa ſwaꝛa han at
fingꝛit ſkal af ſkꝛas
ok ſwa fingiꝛ gullit vppa

ſꝛtas hulkrom vinin ſighꝛ
gangaledhis ſkal ſwa gꝛas
Vtan fingiꝛ gullit ſkal hal
kir mꝫ hambꝛo vt rakikias
ok vm nakor vil ſala
galla tuna waſſogh hꝛa
dꝛyk gmo orent kiladhe
ok ſpordhe radh af owi-
nenom han ſwaradhe
ſkal bort af kiladheno
ak thꝛ ſom orent gꝛ
ok hwaꝛ nakot rent
fins thꝛ ſala hꝛans
dꝛyk gmo Hulkrom vi
nin ſwaꝛa gangaledhis
ſkal ſwa gꝛas Vtan
kiladhit ſkal ſpꝛſt rent
gꝛas ok thwas ok fi
dhan dꝛykkin ſalas

Swa gꝛ ⁊ andeſkrom
thingom ⁊ fingiꝛ gulle
no vndꝛſtaas ſyalin ok
kꝛoppm mꝫ kiladheno
ok thꝛ aghꝛ ſyalin
ſom ſkal waꝛa a gudz
fingꝛe vt rakikias mꝫ
ſkallik hets ok renſſa
hambꝛe ok kikamaꝫ
ey dꝛepas Vtan renſas
mꝫ atir-halde at gudz
ordh maghey vt giuras
gimom han a ayꝛꝛ

Stat pœ Trodje bokem

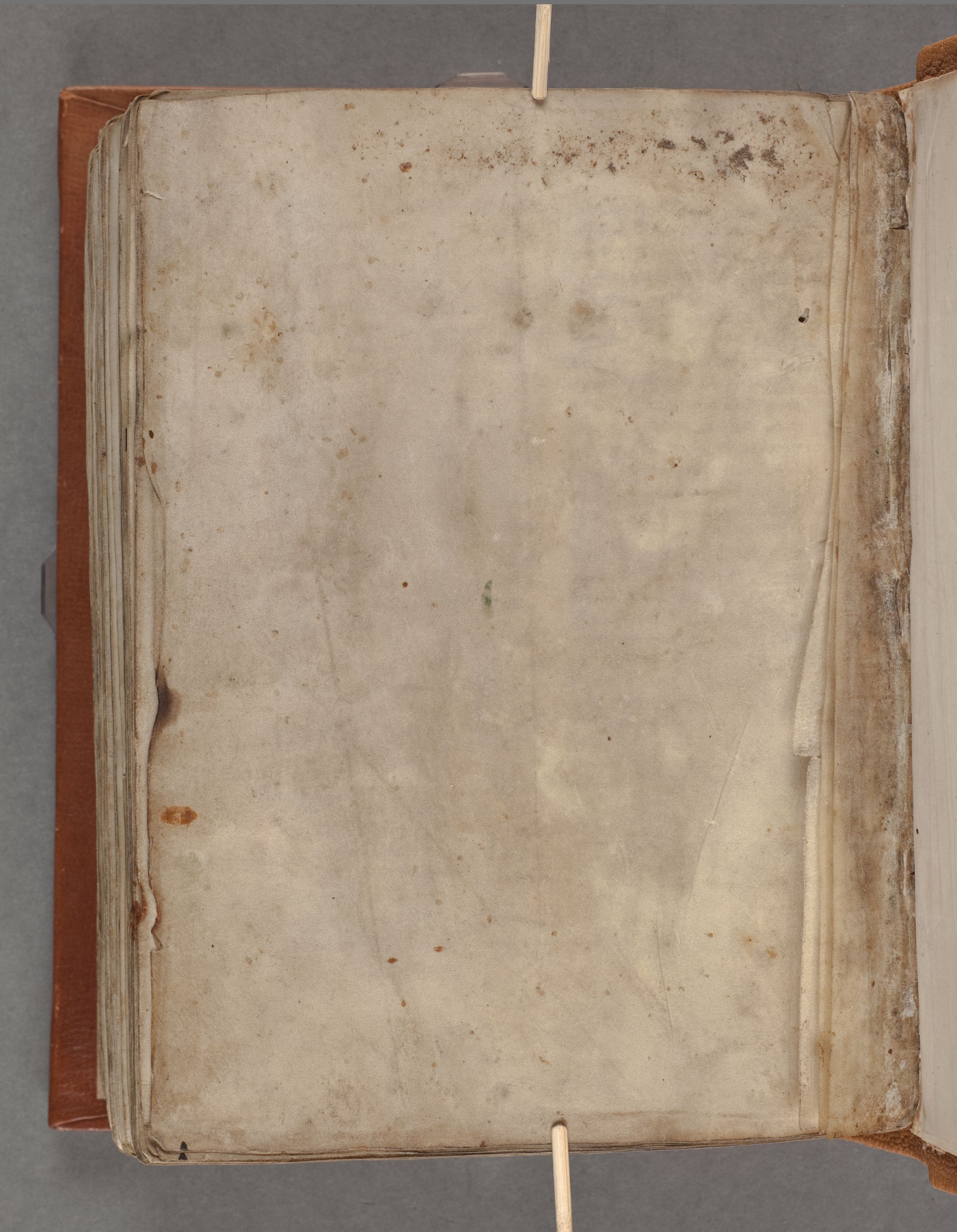

23 lägg = ~~förd~~fordom nu blott 169 blad. 172 skrifna = spalterna 1–688.

1 2 3 4 5 6 } = 8 blad.
1 = bladet hvitt.
1 = bladet / sp. 93–96 / felar.

7 8 9 10 11 12 } = 7 blad, emedan 1 blad i hvarderas lägget är bortskuret, utan textens skadande.

13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 } = 8 blad.
6 = bladet / sp. 472–476 / felar.
6 = bladet / sp. 601–604 / felar.

23 = 4 blad, men har haft 10, af hvilka förmodligen 7 hafva varit hvita; det sista qvarvarande är hvitt.

A 33